

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗/๒๕๑๔ (สมัยสามัญที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๔

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๘.๑๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกมาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๒๘๒ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุม

นายไกรสร ตันติพงศ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร กระผม ไกรสร ตันติพงศ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ ขอเรียนถามท่านประธานสภาก่อนที่จะดำเนินการประชุมสภาผู้แทนในวันนี้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าร่างพระราชบัญญัติของพรรคประชาธิปัตย์ อาทิเช่น ร่างพระราชบัญญัติยาสูบ ร่างพระราชบัญญัติจกที่ดินเพื่อเกษตรกร ซึ่งในชั้นการพิจารณาครั้งแรก รัฐบาลได้รับไปเพื่อพิจารณา โดยตกลงว่าจะนำกลับคืนสู่สภาภายใน ๔๕ วัน ๖๐ วัน บัดนี้เวลาล่วงเลยไปตั้งเกือบ ๔๐ วันแล้ว จึงอยากจะทราบว่าเมื่อไรรัฐบาลจึงจะนำเสนอต่อสภา และเมื่อไรท่านประธานสภาจะนำเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม และอีกเรื่องหนึ่ง คือว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งโรงพยาบาลที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จนบัดนี้ท่านประธานสภายังไม่นำเข้าบรรจุระเบียบวาระการประชุม จึงขอเรียนถามว่าเพราะเหตุใด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เรื่องนี้ผมเข้าใจว่ารัฐบาลยังไม่ส่งมานะครับอย่างไรก็ตาม ผมจะขอยกคำถามให้

นายประยงค์ มุลสาร (ยโสธร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ประยงค์ มุลสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย กระผมใคร่สอบถามเวลาของที่ประชุมสภาสัก ๒ - ๓ นาทีนะครับ กระผมขอเสนอญัตติปรึกษาควาเนื่องจากว่าขณะนี้เป็นที่ทราบกันก็อยู่แล้วว่า กระหูลามของบรรดาท่านสมาชิก ที่ตั้งถามต่อรัฐบาลนั้นยังค้างคามอยู่มากซึ่งอาจจะตอบไม่หมดในสมัยประชุมที่สองนี้ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนั้น

ความตั้งใจดีต่อประชาชนและประเทศชาติของบรรดาท่านสมาชิกก็จะเสียไป เพราะว่าถ้ากระทู้ถามแต่ละกระทู้ที่มีความสำคัญด้วยกันทั้งนั้น เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นควรว่า ท่านประธานสภาควรจะมีบรรดากระทู้ถามนี้เข้าไปในระเบียบวาระการประชุมแต่ละครั้งอย่างน้อย ครั้งละ ๒ กระทู้ ก็จะเป็นการดีมาก เพราะว่าถ้าการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถามมาก ๆ นี่ก็จะเป็นการให้สมาชิกได้จำกัดเวลาในการอภิปรายลง เพราะนาน ๆ ทีจะได้พูดที ก็อาจจะพูดนอกประเด็นหรือพูดเสียยาว เพราะว่านี่เป็นเรื่องธรรมดาของบุคคลเรา เพราะฉะนั้นกระผมขอปรึกษาท่านประธานสภาในเรื่องนี้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือเรื่องนั้นครับ ผมก็มีความสนใจเช่นเดียวกับท่านสมาชิกเหมือนกันว่ากระทู้ถามมีตั้งถามมามาก แต่ว่าข้อบังคับก็จำกัดในการที่จะจัดระเบียบวาระกระทู้ถามนี้เข้าก็กระทู้ให้เวลาเท่าไร อย่างไรก็ตาม พึงเห็นหนักหน่อยที่ท่านสมาชิกด้วยกันเหมือนกัน ซึ่งผมก็คอยเตือนอยู่เสมอว่าเป็นกระทู้ไม่ใช่อภิปราย เพราะฉะนั้นแต่ละกระทู้ผมรู้สึกว่าจะเสียเวลาไปมาก เมื่อท่านสมาชิกเสนอขึ้นมา ผมก็ถือโอกาสวิงวอนท่านสมาชิกทั้งหลายอีกครึ่งหนึ่งว่า ค่อยไปกรุณาให้เป็นกระทู้ถามจริง ๆ ส่วนเป็นข้อเสนอของ ท่านสมาชิกนั้น กระผมก็รับไว้เป็นข้อสังเกตครับ

จำลอง เอก สมชาย อินทรารัฐ (แพร่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จำลอง เอก สมชาย อินทรารัฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดแพร่ พรรคเสรีชน เรื่องกระทู้ถามนี้ เวลานั้นกระทู้ของกระผมครั้งสุดท้าย ครั้งที่ ๔๕๐ เมื่อเพื่อนสมาชิก ส.ส. พูดอย่างนั้นถูกแล้ว ในสมัยประชุมนี้คงไม่ทัน เพราะฉะนั้นกระผมขอว่าใครครองสัปดาห์หนึ่ง เป็นวันกระทู้ อาทิตย์หนึ่งเป็นวันกระทู้วันหนึ่งไม่ดีกว่าหรือครับ เพื่อว่ากระทู้เข้าไปตั้ง ๑๕ หรือ ๒๐ กระทู้ก็ยังได้ครับ เพราะกระทู้เป็นหัวใจของรัฐบาลชนิดหนึ่ง ซึ่งจะประลองฝีปากหรือประมวลความคิดความเห็นของผู้นำราษฎรที่ได้ประสมการณเข้ามา แล้วจะมาถามรัฐมนตรีแต่ละท่าน ว่าท่านได้ประสมการณเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่

ร้อยเอก เต็มศักดิ์ ช่างหล่อ (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ร้อยเอก เต็มศักดิ์ ช่างหล่อ ส.ส. นครราชสีมา พรรคฟื้นฟูชาติไทย กระทู้ถามของกระผมหมายเลขที่ ๑๓๐ พอเช้าสัปดาห์แรกก็ได้เขียนกระทู้ขึ้นมาทันทีเลย จนปานนี้ก็ยังไม่จบหายอยู่ เมื่อวานนี้ก็ได้โทรถามกับเจ้าหน้าที่บอกว่าเวลานี้กระทู้ทั้งหมดประมาณ ๓๐๐

ประชุมอีก ๕ ปี กระทั่งยังไม่หมด ฉะนั้นอันนี้กระผมก็ใคร่อยากจะปรึกษารื้อกับท่าน
ประธาน ว่าขอได้พิจารณาเรื่องสำคัญ ๆ แด้นสำคัญ ๆ ทั้งนั้นแต่บางอย่างก็ลดหลั่นกันไป
ของกระผมนี้เป็นกระพุ่มเกี่ยวกับโจรผู้ร้าย ชโมย เวลานั้นปล้นกันจับกันคึกคักอย่างนี้
อยากจะให้ทางกระทรวงมหาดไทยได้จัดการ เรื่องใดเรื่องหนึ่งลงไป ประชาชนเดือดร้อน
จะตายอยู่แถวท่านก็มีไ้คนำกระพุ่มมานี้เข้ามา ท่านก็นั่งเฉยเฉยอย่างนั้นคิดทักท้วงครั้งแรก
และคุณสมชายกล่าวนั้นลูกของแล้วครับ ขอให้ท่านจัดระเบียบวาระกระพุ่มต่าง ๆ นี่เป็นวัน ๆ
ไปเป็นกัณฑ์เทศน์เถลไถลไปเลย เรื่องทั้งหลายเหล่านั้นจะโดยุติและไม่รู้นวดยอย่างนี้
ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : แหม คุณเต็มศักดิ์ ก็เหลือเกินว่าผม
นั่งเฉย ๆ ก็จัดทุกนัดจัดทุกกระพุ่มแหละ และก็พิจารณาเหมือนกันว่าความนั้นกับความหมายความ
และผมก็เห็นใจแต่ละท่านก็อยากจะให้อาของตัวเอง ผมก็ไม่รู้จะจัดอย่างไรถูก ขอตั้ง เกต
ของคุณสมชายว่า ว่าอย่างว่าเอาสักวันหนึ่งนี้อยู่ในความนึกคิดของผมเหมือนกัน แต่ที่
ข้อบังคับมีประธาน ก็จัดอย่างที่เห็นจัดทุกนัดอย่างนี้ ผมก็เห็นใจผมเข้าใจ ก็ไม่ทราบ
จะทำอย่างไร เอาวาวอย่างไรครับ

นายพิภพ อะสีติรัตน์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธาน กระผม
พิภพ อะสีติรัตน์ ส.ส. กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ เมื่อก่อนท่านประธาน
ให้ข้อสังเกตในการที่ท่านสมาชิกตั้งกระพุ่มบางครั้งบางตอนก็เป็นการพูดเป็นการอธิบายไป
สมาชิกบางคนกระผมก็เห็นด้วยเป็นเช่นนั้น แต่ว่าท่านประธานรับท่านรัฐมนตรีที่ตอบกระพุ่ม
นั้นก็พูดจากวนเหมือนกัน พูดก็พูดยาวเหลือเกิน ขอความกรุณาให้ท่านประธานเตือน
ท่านรัฐมนตรีด้วยครับ อย่าเตือนเฉพาะแต่สมาชิกอย่างเดียว ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เห็นจะไม่ตอ้งให้ผมเตือนคุณเตือนแทนผมแล้ว
โดยันตัวกัน เรื่องนี้พูด ผมคิดว่าก็ช้า ๆ ชาก ๆ อย่างนี้ ผมรับไปนะครับ เชิญ ๆ ครับ

นายชานี ศักดิ์เศรษฐ์ (นครศรีธรรมราช) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
นายชานี ศักดิ์เศรษฐ์ พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย จากนครศรีธรรมราช เรื่องปัญหา
กระพุ่มนี้ครับ ผมเองก็มีความรู้สึกอีกอันใจเหมือนกับท่านสมาชิกทั่ว ๆ ไป และก็เหมือนกับ
ท่านประธาน ที่ปัญหามันอยู่ตรงนี้ครับ คือว่าโดยทั่วไปแล้วสมาชิกพรรครัฐบาลนี้เขาไม่ตั้ง

๔ กัน
 กระทุษะครับ อันนี้ผมขอกราบเรียนอย่างนี้ไม่ใช่หมายความว่าจะมาพูดเพื่อจะปิดปากไม่ให้
 เพื่อนสมาชิกฝ่ายรัฐบาลนั้นจะไม่ให้ตักกระทุษะ แต่ว่ากระทุษะครับมันเป็นมาตรการสำคัญ
 อย่างหนึ่งในการควบคุมรัฐบาล เป็นรองจากการ เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนะครับ คือเพื่อน
 สมาชิกพรรครัฐบาลนั้นะครับ อยู่ใกล้กับรัฐบาลอยู่แล้วนะครับ เราสามารถที่จะซักถามรัฐบาล
 ได้ในเรื่องหนึ่ง เรื่องใดในข้อปัญหาที่เกิดขึ้น คือพูดง่าย ๆ ว่าเป็นผู้บริหารร่วมกัน ที่นี้
 มาตรการในการที่จะควบคุมรัฐบาลอันนี้ ผมยอมรับว่าตามกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ก็เปิด
 โอกาสเพื่อให้สมาชิกทุกคนให้มีการซักถามได้ แต่ผมเห็นว่าการที่สมาชิกพรรครัฐบาลนั้น
 ใ้คงอยู่ใกล้รัฐบาลอยู่แล้ว การซักถามขอเท็จจริงต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นได้ง่าย ขอบกพร่องต่าง ๆ
 ก็ช่วยกันดูเพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้น ที่นี้สำหรับในบ้านเราคือในทุกวันนี้ก็ปรากฏว่ามีมการตัก
 กระทุษะกันหลาย ๆ ฝ่ายนะครับ ก็เลยกลายเป็นว่ากระทุษะที่มีอยู่ในทุกวันนี้ไม่ใช่เป็นมาตรการ
 สำคัญในการควบคุมรัฐบาลไปนะครับ กลายเป็นเรื่องทีออกมาพูดกันเล่น ๆ กลายเป็นเรื่อง
 กระทุษะกันไทยกันหรืออะไรทำนองนั้นนะครับ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้น ผมจะขอ
 ยกตัวอย่าง อย่างเช่นเมื่อวันก่อนมีเพื่อนสมาชิกพรรครัฐบาลท่านหนึ่งได้ไปดุดักแตงกันกับ
 ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลพบุรี ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 กับชกาวตามที่ท่านรัฐมนตรีได้ไปเป็นแล้วครับว่าดักแตงมันกินอย่างนั้นอย่างนั้นเคอะครอน ท่าน
 รัฐมนตรีท่านก็ตอบว่านั่นแหละครับ ตามที่ผมไปดุดักกับเพื่อนสมาชิกแล้วมันก็อย่างนั้น ๆ ผม
 ก็แปลกใจว่าต่างไปดุดักก็มีเป็นกระทุษะครับ อันนี้ต่างหากเป็นปัญหา อันที่จริงสิ่งเหล่านี้
 มันไม่ใช่เป็น คือเราไม่สามารถที่จะห้ามกันได้ คือเราไม่มีกฎหมายบังคับให้ห้ามไม่ให้สมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ตั้งถามแต่สิ่ง เหล่านี้มันเป็นคุณค่า สิ่งเหล่านี้เป็นความ
 สำคัญทางการเมือง เป็นความรับผิดชอบซึ่งก็ต่อกัน ที่นี้เพื่อนสมาชิกพรรครัฐบาลอาจจะ
 คิดว่าในขณะนี้เรามีกันอยู่เป็นสหพรรคนะครับ มีกันหลายพวกหลายฝ่าย
 ก็ต้องตักกระทุษะถาม ผมถึงเคยกราบเรียนกับท่านประธานว่า การที่เราจะดักสินใจ
 สนับสนุนให้ใคร เป็นรัฐบาลนั้น จะต้องมีการกระทำอย่างมีความรับผิดชอบนะครับ เพราะ
 การที่จะให้ใคร เป็นรัฐบาลมันไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ คือมันหมายถึงการให้คิดและให้รายแก่
 ประชาชนได้ควย มันเป็นทั้ง ๒ อัน นี้ผมคิดนะครับ ผมคิดว่าปัญหาอยู่ตรงนี้ ในเมื่อผมคิดว่า
 ในฝ่ายรัฐบาลสามารถซักถามกันได้แล้วใกล้เคียงกันได้แล้ว ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มันก็จะ
 ไม่มีนะครับ เพราะฉะนั้นกระทุษะที่เขามากก็เป็นกระทุษะที่เป็นมาตรการสำคัญจริง ๆ ในการที่

จะดำเนินการกับรัฐบาล กระทรวงฯ ก็ลดน้อยลง เมื่อกระทุ้งน้อยลง ปัญหาต่าง ๆ ที่ขึ้นอยู่กับวันนั้นก็ไม่มีจะครบ ผมขอกราบเรียนท่านประธานเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณมากครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ประเด็นนี้คุณธานีก็น่าจะพอ ๆ แล้ว ข้อของใจของคุณธานี คุณธานีก็ตอบเองเสร็จแล้วว่าทุกคนมีสิทธิถาม แล้วจะให้ผมไปเที่ยวไต่ถามนี้เป็นพรรครัฐบาลถามไม่ได้ ก็เขาก็มีสิทธิ คุณธานีก็น่าจะเข้าใจแล้ว แล้วคุณธานีก็น่าจะพอ ๆ แล้วเป็นข้อสังเกต ก็แล้วแต่ท่านสมาชิกจะพิจารณาถกกันเอาเอง เอา เบื้อง ๆ ผมว่าให้รวบรวมดีกว่า

นายบุญทัน คอกโซสง (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพกระผม บุญทัน คอกโซสง ส.ส. จังหวัดนครราชสีมา กระผมอยากจะกราบเรียนท่านผู้แทนพรรคฝ่ายค้านนะครับว่า การที่ผู้แทนฝ่ายรัฐบาลนั้นมีสิทธิที่จะถามกระทรวงได้ครับ เหมือนตัวคุณนั้นเองครับ การที่คุณบอกว่าฝ่ายรัฐบาลนั้นทำร่วมกับรัฐบาลแล้วไม่น่าจะถามปัญหาอันนั้น กระผมคิดว่าไม่เห็นด้วย ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น เราต้องยอมรับสิทธิเสรีภาพของ บุคคลอื่น อีกครั้งหนึ่งในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น เราต้องยอมรับสิทธิเสรีภาพของ บุคคลอื่น ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละ ผมคิดว่าพอจะเข้าใจละ ผมรับไว้พิจารณา ก็แล้วกัน ไม่อย่างนั้นก็ทุกคนไม่มีจบละครับ ก็คนละนิด ๆ ก็อย่างว่านี่แหละครับ เสียเวลาที่เราจะตอบกระทรวงกันไปอีกแล้ว ขอความกรุณาเถิดครับ

นายจรูญ ปรามวิบุตลุง (บุรีรัมย์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จรูญ ปรามวิบุตลุง ส.ส. บุรีรัมย์ พรรคธรรมสังคม ไม่เคยได้อภิปรายในสภาเลย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอา ๆ เบื้อง แล้วพอแล้วนะ ที่เดียวพอแล้ว

นายจรูญ ปรามวิบุตลุง (บุรีรัมย์) : ท่านที่เคารพ เรื่องกระทรวงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก และเวลานี้กระทรวงต่างมีหลายร้อยฉบับไม่ว่าวัน ฉะนั้น กระผมเห็นว่าถ้าหากว่าประชุมเฉพาะวันพฤหัสบดี วันศุกร์ กระทรวงอีกปี ๒ ปีมันก็ไม่หมด เวลานานเมืองกำลังเดือดร้อน เราก็สละหรืออุทิศเวลาให้แก่บ้านเมือง กระผมเห็นว่าควรประชุมวันเสาร์วันอาทิตย์ด้วย เพื่อให้กระทรวงนั้นหมดไป ท่านประธานที่เคารพ สวัสดิ์ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ๆ ผมดำเนินการตามระเบียบวาระต่อไปนะครับ ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ กระหูดาม กระหูดามควนลำดับที่ ๑ ของคุณพรณิพา วัชรโบล
เรื่องความเดือดร้อนของประชาชนในเขตราชบุรีบูรณะ ตามกระทรวงมหาดไทย เชิญ
คุณพรณิพา

นางพรณิพา วัชรโบล (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ คิฉิน
พรณิพา วัชรโบล แห่งพรรคประชาธิปัตย์ ขอตั้งกระหูดามรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

เนื่องจากแต่เดิมมาประชาชนในเขตอำเภอราชบุรีบูรณะกรุงเทพมหานคร ได้อาศัยน้ำ
ใช้จากคลองราชบุรีบูรณะ คลองแจรงอน คลองบางปรอกและคลองบางปรกแก้ว ส่วนน้ำ
บริโภคนั้นต้องอาศัยน้ำฝน เพราะเหตุว่าไม่มีน้ำประปาจะใช้ มาบัดนี้ปรากฏว่าคลอง
ดังกล่าวได้ขึ้นเขินเป็นอันมากเวลาน้ำลงจะมีกลิ่นเหม็นและขุ่น บางครั้งมีสิ่งปฏิกูลและ
อุจจาระปะปนอยู่ แต่ชาวบ้านในเขตนี้จำต้องทนใช้ เพราะเป็นแหล่งน้ำแหล่งเดียวที่จะ
ใช้ได้และโดยที่น้ำในลำคลองต่าง ๆ เหล่านี้สกปรกอยู่แล้ว แต่ก็ยังมีโรงงานอุตสาหกรรม
ใหญ่อยู่ถึง ๖๐๐ กว่าโรงงาน ซึ่งอยู่ในเขตนี้ปล่อยน้ำเสียจากโรงงานลงลำคลอง
ต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้น้ำซึ่งเดิมไม่ส่งจะสะอาดอยู่แล้วยิ่งสกปรกมากขึ้น ความไม่บริสุทธิ์
อันเนื่องมาจากน้ำเสียจากโรงงานนี้เป็นน้ำที่ผสมผสานที่เป็นกรด ก้างและเกล็ดต่าง ๆ
สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในเขตนี้เป็นจำนวนกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ยิ่งไปกว่านั้น
ยังทำความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรชาวสวน อาทิ เช่นสวนส้มบางมด ซึ่งเป็นแหล่งที่ผลิตส้ม
ที่มีคุณภาพดีที่สุดในเมืองไทย คิฉินได้เคยสอบถามอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งก็ได้
คำตอบมาว่าได้พยายามตรวจสอบกวดขันให้แล้ว แต่เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่บุคคลเฝ้า
โรงงานอุตสาหกรรมเพียง ๓๕ คน ไม่เพียงพอที่จะกวดขันได้ทั่วถึงและทันทั่วถึงความเดือดร้อน
อันนี้คิฉินได้เคยกราบเรียนต่อท่านประธานสภา และท่านนายกรัฐมนตรี เองมาสมัยประชุม
คราวที่แล้ว และกระหูดามนี้ได้ส่งมาแล้วเมื่อคราวที่แล้วก็ไม่เคยได้บรรจุเข้ากระหูดาม
อันนี้เป็นเรื่องความเดือดร้อนของประชาชนไม่เพียงแต่อำเภอราชบุรีบูรณะภาคีเจริญ และ
พระประแดง ซึ่งเป็นเขตติดต่อกันนั้นเดือดร้อนมากเหลือเกิน และความเดือดร้อนนั้น
เกษตรกรชาวสวนส้ม ซึ่งเรามีส้มบางมดนี้เป็นส้มที่รสหวานที่สุดของประเทศไทย เคี้ยว
เกษตรกรอ้างจะเป็นโรคประสาท ลงทุนไปเท่าไรตายหมด สวนส้มนี้ตายหมด ท่าน
นายกรัฐมนตรีรับเรื่องนี้ไป คิฉินจำได้เป็นเรื่องกฎหมายที่ทางพรรคเกษตรสังคมได้บัญญัติ
ข้อบังคับเพิ่มการลงโทษโรงงานให้มากขึ้น คิฉินก็ว่าสวนส้มบางมดนั้นไม่ควรจะถูกดัด

๓

ท่านนายกรัฐมนตรีไปทานลิ้นจี่หวาน ๆ จากปากกิ่ง ก็คงไม่ทิ้งให้ส่วนสับบางมค เราไม่มีลิ้น
หวานทานกันนะคะ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณพรณิศา กรุณาถามครับ ฯ

นางพรณิศา วัชรโบล (กรุงเทพมหานคร) : ดิฉันใคร่ขอเรียนถามว่า ท่าน
รัฐมนตรีจะแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนในเขตราษฎรบุรีระนี้ อย่างเร่งด่วนอย่างไร
และเมื่อใดปัญหานี้จึงจะจบสิ้นเสียที

พันเอก ประยอม ประยูร โภคราช (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม ประยอม ประยูร โภคราช
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบคำถามของท่านสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์
ผู้มีเกียรติ ดังต่อไปนี้

สำหรับคำถามในข้อที่ถามว่า จะแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนในเขตอำเภอร
าษฎรบุรีระนี้อย่างไร โดยวิธีใด และเมื่อใดนั้น กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า สำหรับ
ความเดือดร้อนของประชาชนในเขตอำเภอราษฎรบุรีระนั้น ก็เนื่องมาจากสาเหตุที่เรา
พิจารณาแล้วว่า ๓ ประการ

ประการแรก ก็จากลำคลองที่ตื้นเขินขึ้นมาก็โดยสภาพธรรมชาติหรือโดยการที่น้ำฝน
ได้ตกลงมาแล้วก็พัดพาเอาโคลนเลนต่าง ๆ ทำให้ลำคลองตื้นเขิน ในระยะเวลาช้านานมา
ความหมักหมมก็มากขึ้น

ประการที่ ๒ เนื่องจากการทิ้งเศษอาหาร หรือขยะลงไปในแม่น้ำลำคลองเหล่านี้
ก็ทำให้เกิดความสกปรก และยิ่งคลองยิ่งตื้นเขินอยู่แล้วความหมักหมมต่าง ๆ ก็ยิ่งทำให้เกิด
ความสกปรกมากขึ้น แต่อย่างไรในเรื่องนี้เราก็มักจะดำเนินการแก้ไข ซึ่งกระผม
จะกราบเรียนต่อไป

สำหรับประการที่ ๓ เป็นสาเหตุอีกอันหนึ่งก็เนื่องจากโรงงานในละแวกนี้ก็มีโรงงาน
อยู่ด้วยกันหลายร้อยโรง สำหรับลำคลองที่ตื้นเขินขึ้นมาอันได้ดำเนินการแก้ไขไปแล้วคือจำนวน
คลองที่มีอยู่ทั้งสิ้นเป็นจำนวน ๔๖ คลองขณะนี้ทางการกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการขุดลอก
คลองต่าง ๆ ไปแล้ว ๑๒ คลอง และกำลังดำเนินการขุดลอกให้อีก ๕ คลอง ให้เสร็จสิ้น
ภายในปีนี้ คือในงบประมาณปี ๒๕๑๔ ส่วนคลองที่เหลือก็จะได้ดำเนินการขุดลอกต่อไปตาม
ลำดับขั้นนี้เกี่ยวกับงบประมาณหรือวงเงินที่ทางรัฐบาลมีอยู่ถ้าหากได้งบประมาณมากหรือว่า

มีเงินที่จะดำเนินการได้มาก เราจะสามารถที่จะดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ก็จะได้แก้ไขให้การระบายน้ำภายในลำคลองนั้น ได้เป็นไปได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น

สำหรับประการที่ ๒ เกี่ยวกับขยะมูลฝอยหรือว่าสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ที่ทิ้งลงไปในแม่น้ำลำคลองนั้นอันนี้ก็เป็นเรื่องที่ทางราชการได้พยายามกวักชันและก็ได้ขอความร่วมมือทางฝ่ายประชาชนอยู่แล้ว แต่ก็ปรากฏว่าความร่วมมือนั้นก็ได้รับบ้างเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ยังไม่ได้ให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง อาศัยความสะดวกโดยเฉพาะเมื่อจะทิ้งเศษผงเศษขยะและสิ่งปฏิกูลบางทีก็ไม่ได้นำไปทิ้งในที่ที่ทางราชการได้กำหนด เพราะเราได้ตั้งถังขยะมูลฝอยไว้ให้เป็นแห่ง ๆ แต่มันก็จะทิ้งลงไปในแม่น้ำลำคลอง สิ่งเหล่านี้ก็พยายามให้เจ้าหน้าที่ออกแนะนำและก็พยายามไปตรวจตราอยู่เสมอ กระผมคิดว่าถ้าหากได้รับความร่วมมือจากประชาชนส่วนใหญ่ดีขึ้นสำหรับความสะดวกเกี่ยวกับเศษอาหารหรือสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ในลำคลองก็คงจะลดลงน้อยลงไป สำหรับประการที่สาม ที่เกี่ยวกับโรงงานไม่ปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงอุตสาหกรรม และมีการทิ้งน้ำเสียลงไปในแม่น้ำลำคลองนั้น จำนวนโรงงานในบริเวณนี้มีอยู่เป็นจำนวนมากพอสมควร และโดยเฉพาะได้สำรวจแล้วมีใบอนุญาตที่ได้จดทะเบียนไว้ประมาณเกือบ ๕๐๐ โรงงาน สำหรับโรงงานที่ได้นำน้ำเสียและสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนที่เราได้สำรวจแล้ว เมื่อปีที่แล้วปรากฏว่ามีอยู่ประมาณ ๓๓ โรงงาน ที่อยู่ในเขตอำเภอรามบุรีและแล้วก็ทางเขตรามบุรีก็ได้ทำหนังสือแจ้งให้โรงงานต่าง ๆ ที่ได้มีการปล่อยน้ำเสียลงคลองนี้ ให้ดำเนินการแก้ไขไปแล้ว มีหลักฐานที่ผมขอเรียนให้ทราบดังนี้ คือ

๑. ที่คลองแจรง่อนมีโรงงานที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญอยู่เป็นจำนวน ๔ โรงขณะนี้ทุกโรงที่ปล่อยน้ำเสียนั้นได้จัดทำบ่อกำจัดน้ำเสียตามแบบของกรมอุตสาหกรรมเรียบร้อยแล้ว

๒. โรงงานที่คลองรามบุรีมีอยู่ ๑ โรงที่ปรากฏว่าได้ปล่อยน้ำเสียทิ้งลงไปและก่อความเดือดร้อนขึ้นนั้น ขณะนี้ปรากฏว่าทางโรงงานได้จัดการทำบ่อน้ำเสียเรียบร้อยแล้ว

๓. ที่คลองบางปะกอกมีโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียทิ้งลงไปในคลองเป็นจำนวน ๘ โรงปรากฏว่าได้ทำการสร้างบ่อกำจัดน้ำเสียเรียบร้อยแล้ว ๓ โรงงานและอีก ๔ โรงงานกำลังดำเนินการอยู่ที่คลองบางปะกอกมีโรงงานที่ก่อความเดือดร้อนเป็นจำนวน ๕ โรงงานได้จัดทำบ่อกำจัดน้ำเสียแล้ว ๑ โรงงาน ส่วนอีก ๔ โรงงานกำลังดำเนินการอยู่ที่ดาวคนองมีอยู่ ๑๖ โรงงาน ยังไม่มีการทำบ่อกำจัดน้ำเสีย ขณะนี้กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้มีคำสั่ง

ให้หยุดประกอบกิจการแล้ว คือโอกาสกฎหมายของทางกระทรวงอุตสาหกรรมที่ควบคุมโรงงาน และสั่งปิดโรงงานดังกล่าวไปแล้ว

สำหรับโรงงานที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนั้น อย่างไรก็ตามจะได้นำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปทุกราย โดยเฉพาะในเรื่องการควบคุมก็อาศัยกฎหมายควบคุมโรงงานของกระทรวงอุตสาหกรรมกับอาศัยพระราชบัญญัติการควบคุมทางสาธารณสุข ซึ่งกฎหมายที่เป็นมาเวลานี้ ในความรู้สึกของกระผมเองก็รู้สึกว่าได้ให้โอกาสแก่โรงงานอยู่มากพอสมควร ซึ่งก็น่าจะเป็น เรื่องที่จะต้องแก้ไข พิจารณาแก้ไขกันไป เพราะว่าก่อนที่จะให้มีการปิดโรงงานนั้น จะต้องให้เจ้าหน้าที่หนังสือเตือนไปหลายครั้งหลายหน แล้วจึงต้องอาศัยอำนาจศาลที่จะสั่งการ ในเรื่องนี้ ซึ่งก็จะต้องใช้เวลานานพอสมควร เพราะฉะนั้นความเดือดร้อนต่าง ๆ ก็จะก่อให้เกิดแก่ประชาชนได้ นอกจากนั้นโทษบางอย่างที่จะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการก็เพียงแต่ เรื่องการปรับ ซึ่งในเรื่องการปรับนั้นผมก็รู้สึกว่า จะเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะเบาไป จึงทำให้ผู้ที่ ถูกปรับหรือถูกลงโทษนั้นบางครั้งก็ยังคิดอยู่ เรื่องนี้ทางราชการพยายามจะหาทางแก้ไขกฎหมายเพื่อจะให้มีการกำชับมากขึ้นและให้โรงงานต่าง ๆ ได้ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดต่อไป แต่ อย่างไรก็ตามในเรื่องของโรงงานต่าง ๆ เหล่านี้ รัฐบาลก็มีความเห็นใจประชาชนอยู่เหมือนกัน เพราะว่าเขาได้ตั้งมา บางแห่งได้ตั้งมานานแล้ว ความจำกัของพื้นที่ซึ่งหาได้ไม่ สะดวกนัก การที่จะไปแก้ไขต่าง ๆ ในระยะหลังก็ทำได้ไม่ค่อยจะราบรื่น เพราะบางทีหาที่ ที่จะขยายจัดสร้างถึงกว่าจำเป็นเสียต่าง ๆ เหล่านี้หาได้ยากเหมือนกัน เจ้าของไม่ยอมขาย บาง การเจรจาข้างเคียงติดต่อกันไม่ไว บาง หรือจะให้อพยพออกไปอยู่นอกเขตก็เกี่ยวกับการจำกัดหรือความเปลี่ยนแปลงทางพรมรอบ ซึ่งบางแห่งก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะดำเนินการได้อย่าง รวดเร็ว เรื่องนี้ก็ต้องอาศัยความร่วมมือกันหลายฝ่าย แต่อย่างไรก็ตามสำหรับทางด้าน รัฐบาลนี้พยายามจะแก้ไขในเรื่องนี้อย่างเร่งด่วนอยู่แล้ว ดังที่ทราบเรียนมาให้ทราบ สำหรับ ในเรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับการแก้ไขความเดือดร้อนนี้ ทางรัฐบาลก็ได้ดำเนินการในเรื่องการขุด บ่อน้ำบาดาลเพื่อจะจัดตั้งระบบการประปาดีสูงขึ้นในท้องที่อำเภอราชบุรีบ่อหนึ่งบ่อ เพื่อ จะให้น้ำประปาสำหรับอุปโภคบริโภคเป็นการเพียงพอ ซึ่งบ่อนี้จะมีขนาดจุน้ำได้ประมาณ ๓๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง เพราะเป็นบ่อขนาดใหญ่และก็จะได้นำเนินการประมุลประพรวกราดใน เดือนกันยายนนี้ สำหรับเรื่องการทำเนินการเกี่ยวกับการสร้างบ่อน้ำเป็น เรื่องที่ต้องดำเนินการ

โดยใช้เงินจากต่างประเทศ และสิ่งของต่าง ๆ ก็จะต้องสั่งมาจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากในเครื่องอุปโภคต่าง ๆ เพราะฉะนั้นก็ต้องใช้เวลาดำเนินการพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามกระแสมติความสำหรับอนาคตแห่งนี้นายในปี ๒๕๑๕ คงจะได้โดยสมบูรณ์ และนอกจากนั้นทางการประปานครหลวงก็ได้มีโครงการที่จะดำเนินการในปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ นี้ เช่นเดียวกัน โดยจะสร้างโรงสูบน้ำขนาดใหญ่ และถึงเก็บน้ำขึ้นที่ท่าพระในเขตราชบุรีบูรณะอีกแห่งหนึ่ง เพื่อเป็นการเสริมกำลังค้ำของน้ำประปาในเส้นท่อให้มีกำลังที่จะจ่ายน้ำได้ทั่วบริเวณราชบุรีบูรณะ เพราะฉะนั้นกระแสมติความสำหรับโครงการทั้ง ๒ โครงการที่ได้ดำเนินการในนี้ จะสามารถช่วยเหลือประชาชนให้น้ำบริโภคได้ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ อย่างแน่นอน ส่วนโครงการระยะสั้นที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งขาดแคลนนํ้าบริโภคในฤดูร้อนนั้น สำหรับอำเภอรามราชบุรีบูรณะนี้ได้ดำเนินการมาแล้วทุกปีโดยมีการให้เขตรักษาการส่งน้ำไปแจกจ่ายกับประชาชนโดยทางเรือบ้าง โดยทางรถบ้าง และโดยการตั้งแท่งค้ำน้ำประปาไว้ให้เป็นจุด ๆ เพื่อให้ประชาชนมารับน้ำไปบริโภค ซึ่งเรื่องนี้เมื่อต้นปีคือเดือนเมษายนที่แล้วมานี้เป็นระยะที่น้ำขาดแคลนมากก็ได้ดำเนินการแก้ปัญหาไป ก็ปรากฏว่าเป็นที่ได้รับความสะดอกแก่ราษฎรเรียกว่าเกือบจะเพียงพอจะรับ-ดมก็ขอขอบพระคุณ ขอเรียนชี้แจงเท่านั้นครับ

นางพรหมทิพา วัชรโบล (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ ตามที่ท่านรัฐมนตรีได้อธิบายว่าได้สั่งปิดโรงงานไปบ้างแล้ว และก็ให้โรงงานที่จัดทำอะไหล่ยาน้ำเสียไปแล้ว แต่ความจริงปรากฏว่าโรงงานที่สั่งปิดนั้นณะะ ปิดแต่หนึ่งสี่อะไหล่ต่าง ๆ แล้วโรงงานก็ยังทำดำเนินการลักทำต่อไปโดยอยู่เสมอ ซึ่งก็ไม่ได้เดือดร้อนอะไรเลย อันนี้ประชาชนในเขตนั้นทราบก็ละ แล้วได้มาร้องเรียนกับคุณมอย ๆ และนอกจากนั้นนะ สั่งปิดไปแล้ว ทางท่านรัฐมนตรีมีหรือเปล่านั้น ที่จะบังคับไม่ให้คนไปตั้งโรงงานเพิ่มขึ้นอีกในบริเวณนั้น ซึ่งถือว่าเป็นบริเวณที่อยู่อาศัย มีข้อบังคับและได้ตั้งวางโครงการไว้บ้างหรือยังคะ

(การประชุมดำเนินมาถึงขณะนี้ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีกิจจำเป็นไต่ถามจากบัลลังก์ไปและได้มอบให้รองประธานสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่แทน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

พันเอก ประกอบ ประยูรโกศราช (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :

ขอขอบคุณครับ สำหรับการสั่งปิดไปนั้น อันนี้เป็นเรื่องของกระทรวงอุตสาหกรรม

๑๑
ซึ่งเจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีหลักฐานว่าได้สั่งปิดไปแล้ว แล้วก็มีเจ้าหน้าที่คอยไป
ตรวจตรากำกับดูแลอยู่ สำหรับทางฝ่ายมหาดไทยก็มีเขต คือหัวหน้าเขตประจำเขตนั้นเป็นผู้
จะไปดำเนินการติดตามอยู่ กระผมก็รู้สึกว่ในเรื่องนี้เป็นการพูดคนละทีละครั้ง กระผมคิดว่า
ทางโรงงานถ้าหากจะฝ่าฝืนกฎหมายเช่นนั้น ถ้าเขาทำลงไปเขาก็อาจจะต้องถูกยึดใบอนุญาต
ซึ่งไม่สามารถจะประกอบการต่อไปได้ เพราะฉะนั้นความเข้าใจในเรื่องนี้ กระผมก็อยากจะ
ให้มีการตรวจสอบให้แน่นอนอีกครั้งหนึ่ง สำหรับทางด้านมหาดไทยเองก็จะกำชับเรื่องนี้ไป
นะครับ แต่โดยปกติแล้วกระผมคิดว่าผู้ประกอบการก็ถูกยึดใบอนุญาตไปแล้ว ก็ไม่สามารถจะ
ประกอบการได้ การทำงานก็จะต้องเสียมาก เพราะฉะนั้นเขาคงจะไม่กล้าทำ แต่ว่า
อาจจะมีโรงงานเล็ก ๆ ซึ่งจะแอบดำเนินการต่าง ๆ ดังที่ท่านว่ามานั้น ก็อาจจะมีความน่า
อันนี้จะไต่พยายมสั่งเจ้าหน้าที่ให้พยายมไปตรวจตราและกำชับกวดขันในเรื่องนี้ ถ้าหากว่า
ไม่ได้มีการแก้ไขการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้วก็จะไม่ให้มีการเปิดสำหรับการตั้งโรงงาน
ใหม่ เวลานี้ได้มีกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติผังเมืองได้ออกมาแล้วนะครับ เพราะฉะนั้น
การที่จะจัดตั้งในเขตที่อยู่อาศัยนั้น ทางกรุงเทพมหานครได้ควบคุมอยู่อย่างใกล้ชิด เพราะ
ฉะนั้นกระผมคิดว่าไม่มีโอกาสที่จะตั้งใกล้ในเขตบริเวณที่อยู่อาศัย นอกจากจะต้องไปอยู่ใน
ชาย ๆ เขต หรือเขตอื่นที่ไม่ได้หวงห้ามไว้ ขอขอบคุณครับ

นางพรณีพา วัชรโบล (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ เรื่องการ
ระบายน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมนั้นส่วนใหญ่จะไม่ใช้โรงงานย่อย ๆ นะคะ โรงงานที่
ทำผิวนั้นเป็นโรงงานใหญ่ และมีบ่อระบายน้ำและเครื่องระบายน้ำพร้อมอยู่แล้วคะ ความจริง
เป็นอย่างนั้น แล้วส่วนมากจะแอบปล่อยตอนกลางคืน อย่างนี้ดิฉันใคร่อยากจะเรียนถาม
ท่านรัฐมนตรี ที่จะมีการตรวจเช็คอย่างไร คือเจ้าหน้าที่บอกว่าเจ้าหน้าที่ดำเนินการ
ไปแล้ว โรงงานก็บอกถูกสั่งปิดไปแล้ว แต่ข้อเท็จจริงคือประชาชนก็ยังเดือดร้อนจากน้ำที่
น้อย เพราะฉะนั้นดิฉันเชื่อว่าประชาชนก็คงไม่ขยันมาไว้วางย ถ้าหากว่าเรื่องนี้ไม่เป็น
ความจริง ดิฉันใคร่อยากจะถามเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าเรื่องนี้จะจัดการให้เสร็จสิ้นภายใน
เวลาเท่าไร เมื่อไร ขอขอบคุณคะ

พันเอก ประกอบ ประยูรโภคราช (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
ขอขอบคุณครับ สำหรับเรื่องนี้ถ้ามีปัญหาคือ ผมก็จะพยายมกวดขัน และก็จะพยายม

ส่งเจ้าหน้าที่เป็นกรรมการส่วนกลางไปตรวจสอบอย่างใกล้ชิด แล้วว่าโรงงานมีหลายร้อย
 ค่ายกันนะครับ สี่ห้าร้อยโรงนี้จะไปเฝ้าทุกโรงคงจะไม่สำเร็จแน่ กระผมคิดว่าถ้าหากได้รับความ
 ร่วมมือจากญาติเครือญาติมาเป็นราย ๆ ว่าโรงไหนมักจะแอบปล่อยน้ำลงมาเสมอ ๆ
 อันนี้ละก็เราจะไล่ไปตักจับตักดูกันไ้ เพราะว่าจะไปตักตึงสี่ห้าร้อยแห่งนี่คงจะมากมาย
 เหลือเกิน และผมคิดว่าทุกแห่งคงจะไม่มีการฝ่าฝืนถึงขนาดนั้น แล้วโดยเฉพาะที่ท่านกล่าวว่า
 โรงงานเป็นโรงงานใหญ่ และก็มีบ่อกำจัดน้ำเสียอยู่แล้ว แต่ไม่ปล่อยลงบ่อน้ำเสียมักจะแอบ
 ปล่อยลงคลอง อันนี้กระผมก็สงสัยนะครับ เพราะว่าถ้าเขามีบ่อกำจัดน้ำเสียอยู่แล้วทำไมถึง
 ไม่พยายามปล่อยลงในบ่อกำจัดน้ำเสียซึ่งมันสะดวกกว่า จะต้องมาแอบทำท่อลงไปในแม่น้ำ
 ลำคลอง ซึ่งเป็นการผิดกฎหมาย แล้วก็ก่อความเดือดร้อนซึ่งตัวโรงงานเองก็จะได้รับ
 ความลำบาก เขาละครับ แต่อย่างไรก็ตาม ผมรับพิจารณาและก็จะดำเนินการแก้ไขให้
 อย่างเร่งด่วน แต่จะเสร็จเร็วหรือเมื่อไรนั้น ก็อยู่ที่ว่าการฝ่าฝืนขึ้นเมื่อใดก็จะดำเนินการ
 ทันที

นางพรณีพา วิชโรบล (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ การที่ท่าน
 รัฐมนตรีสงสัยว่าโรงงานอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ที่มีน้ำทิ้งแล้วทำไมไม่ทิ้งน้ำลงในบ่อของตัว
 ทำไมไม่ทิ้งลงในคลอง ดิฉันทราบเรียนได้เลยละ ขอเท็จจริงมีอย่างนี้ละ การที่โรงงานจะ
 ระบายน้ำลงในบ่อน้ำเสียนั้น และจะต้องมีเครื่อง ไซ้เครื่องนี้ละ ขจัดน้ำเสียไปนั้น ค่าแรง
 และค่าลงทุนต่าง ๆ ค่าใช้จ่าย ๆ มันสูง สูงกว่าที่จะโดยปรับแต่ละครั้ง และสูงกว่าที่จะ
 ต้องเปิดบ่อแล้วก็ปล่อยน้ำทิ้งลงไปในคลอง เหตุผลมันมีอย่างนั้น เพราะฉะนั้นโรงงานใหญ่ ๆ
 จึงมีบ่อเอาไว้ให้มันถูกกฎหมายนั่นเอง แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่ได้ทำเลย ส่วนโรงงานเล็ก ๆ
 ที่มีบ่อก็จริง แต่บ่อมันเล็กไป บางบ่อนี้ไม่ไ้มาคร ฐานก็ปล่อยให้น้ำเสียลงบ่อลงไปยังบ้าน
 ข้างเคียง สร้างความเดือดร้อนอย่างมากมาย เพราะฉะนั้นทั้งบ่อใหญ่ โรงงานใหญ่และ
 โรงงานเล็กมันก็มีทางที่จะทำน้ำเสียลงไปในบ่อ ลงไปในลำคลองอยู่ตลอดเวลา ขอเท็จจริง
 มันเป็นอย่างนั้นละ ท่านรัฐมนตรีคงจะทราบแล้วนะละ ขอขอบคุณละ

พันเอก ประถม ประยูร โภคราช (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ขอขอบคุณ
 ครับ สำหรับเรื่องนี้กระผมจะได้พยายามร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม แล้วก็พยายาม
 ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบโดยใกล้ชิดโดยทันทีนะครับ เพราะว่าเราต้องการที่จะทราบสาเหตุ
 ในเรื่องนี้ และต้องการที่จะกำจัดอยู่แล้วและก็ได้มีการตั้งกระทู้ถามกันมานาน และสำหรับ

ความเดือดร้อนของประชาชน กระผมก็ทราบว่าจริงเพราะฉะนั้นในเรื่องนี้จะดำเนินการ
ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมทางเทคนิค ร่วมกับทางฝ่ายมหาดไทย
เพื่อดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขทั่วทุกเขต โดยเฉพาะในเขตราชบุรีขณะนี้ครับ จะดำเนินการ
อย่างจริงจังต่อไป กระผมขอเรียนให้ทราบ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ลำดับต่อไปเป็นกระทู้ถามด่วนของ คุณณอม
แสงสุริยจันทร์ เรื่องการป้องกันสัตว์เกิดโรคระบาด ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ขอเชิญคุณณอม

นายณอม แสงสุริยจันทร์ (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ณอม
แสงสุริยจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม สังกัดพรรคกิจสังคม กระผมขอตั้งกระทู้
ถามด่วน ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากปรากฏว่า ในระยะเดือนเมษายน พฤษภาคม มิถุนายน ของทุกปีจะมีโรคระบาด
สัตว์เกิดขึ้นทุกปี ทำให้สัตว์เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ สุกร โคกระบือ ต้องสูญเสียเนื่องจากสัตว์
ดังกล่าวได้ถูกโรคระบาดคุกคาม ทำให้ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงสัตว์ และเกษตรกร
ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากกรมสัตวแพทย์กระทรวงเกษตร ฯ มิได้
มีแผนงานที่จะหาทางป้องกันและช่วยเหลือในเรื่องนี้ไว้ และบัดนี้ก็เป็นฤดูที่โรคดังกล่าวกำลัง
จะระบาดและเกิดขึ้นแล้ว กระผมจึงขอเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ดังต่อไปนี้

๑. ในปีหนึ่ง ๆ สัตว์เลี้ยง เช่น โคกระบือ สุกร เป็ด ไก่ เกิดโรคระบาดและตายใน
ปีหนึ่ง ๆ ประมาณเท่าใด และโรคที่เกิดขึ้นเป็นโรคชนิดใด และเหตุเกิดในภาคใดมากที่สุด
๒. ทางราชการได้มีนโยบายหรือโครงการช่วยเหลือในเรื่องสัตว์เกิดโรคระบาดนี้ไปแล้ว
อย่างไรบ้าง

๓. ขณะนี้สัตว์แพทยอยู่ตามอำเภอและกิ่งจังหวัดต่าง ๆ จำนวนเท่าใด และยังขาดอยู่อีก
จำนวนเท่าใด ที่ยังขาดอยู่นั้นทางราชการจะจัดเพิ่มให้ทุกอำเภอและกิ่งใดหรือไม่ เมื่อใด

นายอนันต์ ภักดิ์ประไพ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่าน
ประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม อนันต์ ภักดิ์ประไพ รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเป็นอย่างสูง ขอประทานโทษ
ที่ต้องกล่าวถาม คือคุณณอม แสงสุริยจันทร์ ส.ส. นครพนม ที่ใจเขาใจใส่ชาวจังหวัด

นครพนม และขอขอบคุณที่ท่านสนใจในกรมปศุสัตว์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระผม
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ตามที่ท่านได้ถามมาว่า มีโค กระบือ สุกร เกิดโรคระบาดตายในปีหนึ่ง
ประมาณเท่าใด ขอเรียนให้ทราบว่าโดยเฉพาะ โค กระบือ สุกร เกิดเป็นโรคระบาด
ตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ มีโค ๓๒๘ ตัว กระบือ ๑,๓๑๖ ตัว และสุกร ๑,๐๔๔ ตัว ในปี ๒๕๑๓
โค ๕๓๑ ตัว กระบือ ๒,๖๐๘ ตัว และสุกร ๓๓๓ ตัว สำหรับโรคโคและโรคกระบือนั้น
โรคระบาดที่สำคัญที่สุด คือโรคเฮโมรายิก เซพติซีเมีย หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าโรคคอบวม
อันนี้มีเกิดมากทางภาคอีสาน คือทั้งเขต ๓ และเขต ๔ คือจังหวัดทางภาคอีสาน สำหรับ
สุกรนั้นมีโรคระบาดมากที่สุด คือโรคอหิวาตกโรค ซึ่งมีมากทางภาคใต้

สำหรับข้อ ๒. ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเข้าใจว่าทางกรมปศุสัตว์มีได้มีแผนงานที่
จะป้องกันและรวบเหลือ ก็ขอประทานกราบเรียนว่า รัฐบาลมีนโยบายและมีแผนการที่ป้องกัน
โรคระบาดนี้เป็นอย่างดียิ่งโดยมีเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ สัตวแพทย์จังหวัดและสัตวแพทย์
อำเภอทั้ง ๙๑ จังหวัด รวมทั้งอำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศ สำหรับแผนป้องกันนั้น ทางกรม
ปศุสัตว์ก็ได้มีการฉีดวัคซีนที่จะแก้โรคและป้องกันโรคทุก ๆ ๖ เดือน และทุก ๆ ปี สำหรับ
โรคเฮโมรายิก เซพติซีเมีย คือโรคคอบวมนั้นก็ได้ทุก ๆ ปี เราได้มีการฉีดวัคซีนป้องกัน
แล้วทั้งในเขตของจังหวัดที่ติดต่อกับชายแดนในรัศมี ๕๐ กิโลเมตร ทางกรมปศุสัตว์ก็ได้มีการ
ระดมกำลังของเจ้าหน้าที่ในการที่จะฉีดวัคซีนป้องกันอยู่ตลอดแนว ๕๐ กิโลเมตร และโดยเฉพาะ
ทางใต้กรุงเทพ ฯ ลงไปก็มีการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคคอตีบ และโรคอื่น ๆ ที่จะส่งสัตว์
ไปทางภาคใต้ อันนี้ก็มีการฉีดวัคซีนกันเป็นประจำ สำหรับในปี ๒๕๑๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ ทาง
กรมปศุสัตว์ก็ได้เร่งรัดฉีดวัคซีนเป็นประจำมาทุก ๆ ปี ในปี ๒๕๑๔ นั้นที่ได้ฉีดวัคซีนเกี่ยวกับ
โคกระบือเป็นจำนวนมาก สำหรับโคนั้นทั่วประเทศ ก็ได้ฉีดไปประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตัว
กระบือก็ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตัว แล้วสุกรประมาณ ๖,๐๐๐ ตัว สำหรับในจังหวัดนครพนม
ซึ่งเป็นจังหวัดของท่านสมาชิกก็ได้ฉีดวัคซีน สำหรับโค เมื่อเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม
๒๕๑๔ นี้ ๒,๙๒๕ ตัว กระบือ ๕,๐๑๓ ตัว และสุกร ๒๔ ตัว

สำหรับข้อที่ ๓. ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ถามมาขณะนี้สัตวแพทย์อำเภอและ
สัตวแพทย์จังหวัดเท่าไร ขอเรียนให้ทราบว่าขณะนี้สัตวแพทย์ทั้งอำเภอและจังหวัดของเรามี

๕๕๐ อัตรา และเมื่อต้นปี ๒๕๑๔ เรามีอัตราว่างอยู่ประมาณ ๓๕๕ อัตรา เมื่อกระผมได้มารับหน้าที่ก็ได้นำเรื่องรักและไต่ถามไป ก็ยังคงขาดอยู่ขณะนี้ ๒๒ อัตรา ซึ่งจำแนกเป็นอัตราที่จะบรรจุได้โดยเร็ว โดยมีอัตราอยู่แล้ว ๑๑๑ อัตรา และยังมีอัตราที่จะต้องขอเพิ่มอีก ๑๓๒ อัตรา อันนี้กับว่าจะ พยายามบรรจุเข้าไปให้เสร็จสมบูรณ์ภายในปี ๒๕๒๐ ทั้งในก่อนต้นปี ๒๕๒๐ นี้ ชอบคุณครับ

นายถนอม แสงสุวิทย์จันทร์ (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นผมขอขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้ให้ประมุขได้รับทราบว่าเป็นปีหนึ่ง ๆ นั้นได้มีสัตว์เกิดโรคระบาดตายเป็นจำนวนเท่าใด เท่าที่ทราบตามปกติแล้วจะเป็นตัวเลขที่น่าตกใจว่าในปีหนึ่ง ๆ นั้นมีโค กระบือ ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีราคาและเป็นสัตว์ที่เป็นเศรษฐกิจของประเทศทำรายได้ให้แก่ประเทศชาติ และสัตว์จำนวนเหล่านี้ใช้เป็นพาหนะหรือใช้เป็นแรงงานในการเกษตรและรวมทั้งการบริโภคด้วย

ตามที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร ฯ ได้ชี้แจงว่า ท่านมีแผนการในการที่จะให้เจ้าหน้าที่ระดมฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ ให้แก่สัตว์เหล่านี้ไว้ล่วงหน้านั้นกระผมขอเรียนด้วยความจริงใจว่า ในระยะที่ผ่านมาโดยกระผมรับราชการในตำแหน่งปลัดอำเภออยู่เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอยู่ที่อำเภอ เรณูนคร สิ่งที่มีบทบาทในเรื่องการป้องกันและแก้ไขสัตว์เกิดโรคระบาดนี้ ก็มีอยู่สองสามประการ ประการที่ ๑. นั้นขาดยา คือขาดวัคซีน ทางกรมปศุสัตว์ไม่ได้คิดที่จะแก้ไขหรือป้องกันล่วงหน้าโดยส่งวัคซีนไปพบไว้ที่จังหวัดหรือที่อำเภอเพื่อให้ทำการฉีดวัคซีนให้แก่ โค กระบือ ตลอดจนสุกรเป็นการล่วงหน้า เมื่อสัตว์เกิดโรคระบาดแล้วถึงทำการออกกรมทำการฉีด และป้องกันซึ่งเป็นการไม่ทันต่อเหตุการณ์

ประการที่ ๒. นั้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์มีไม่ถึงทุกอำเภอ กระผมจะยกตัวอย่างสำหรับจังหวัดนครพนมขณะนี้มียุ ๑๐ อำเภอ ๓ กิ่ง ขาดสัตวแพทย์ไป ๔ แห่งด้วยกัน เช่นที่กิ่งอำเภอเรณูนคร กิ่งนิคมคำสร้อย อำเภอมุกดาหาร อำเภอบ้านแพง และที่กิ่งอำเภอนาหว้า สำหรับกิ่งอำเภอเรณูนครนั้นเป็นกิ่งที่มีประชาชนอยู่จำนวนมาก ขณะนี้มีอยู่ประมาณ ๓๒,๓๕๖ คน สัตวแพทย์อำเภอธาตุพนมคนเดียวจะทำหน้าที่ทั้งที่อำเภอธาตุพนม และที่อำเภอเรณูนคร ในขณะที่เดียวกันนี้ ท่านลองคิดซิจะหว่ากไหวไหมจะทำงานทั่วถึงให้บริการประชาชนทั่วถึงไหม โดยเฉพาะทางสายเหนือ ที่อำเภอบ้านแพงขณะนี้พลเมือง

ไม่น้อยกว่า ๓ หมื่นกว่าคน เช่นเดียวกัน ที่กิ่งอำเภอหนองน้ำก็มีพลเมือง ๓ หมื่น กับ ๑๑ คน และที่อำเภอศรีสงครามก็น้อยกว่า ๔ หมื่นกว่าคน มีสัตว์แพทยอยู่ที่อำเภอศรีสงครามอำเภอเดียว ที่จะบริการให้แก่ทั้งสองอำเภออันนี้ละครับเป็นขอบปรอง ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถจะบริการและป้องกันเรื่องการสัตว์เกิดโรคระบาดนี้ได้ทั่วถึง โดยเฉพาะเมื่อวันอาทิตย์ที่แล้ว กระผมได้มีโอกาสเดินทางไปกับ พณฯ รัฐมนตรีว่าการสำนักนายกรัฐมนตรี ก็ได้ยินคำปรารภของทุกขจากท่านนายอำเภอเมืองนครพนม บอกว่าขณะนี้อำเภอเมืองนครพนมนี้ไม่มีสัตว์แพทยอยู่ สัตว์เกิดโรคระบาดไม่มีสัตว์แพทย์ไปดำเนินการช่วยเหลือได้ทันทางที่ ขณะนี้สัตว์ตายไปแล้วประมาณ ๔ - ๑๐ ตัว ท่านว่าอย่างนั้น กระผมก็เรียนถามท่านว่าสัตว์แพทย์จังหวัดละครับ สัตว์แพทย์จังหวัดท่านก็มีคนเดียว โดยเฉพาะขณะนี้กระผมขอทราบเรียนว่าท่านเองก็ไม่ค่อยสบายคือเจ็บป่วยออก ๆ แอด ๆ อันนี้ละครับปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้สัตว์ของเราเกิดโรคระบาด.....

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณถนอมครับ ชักเลย เรียกว่าชักครั้งที่ ๑ ชักเป็นประเด็น ๆ ไปเลย

นายถนอม แสงสุริยจันทร์ (นครพนม) : ขอขอบคุณครับ ที่กระผมเรียนนี้เรียนขอเท็จจริงนะครับ กระผมรู้สึกดีใจครับที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ท่านบอกว่าขณะนี้สัตว์ราวอยู่ ๓๕๕ อัตรา แล้วยังขาดอยู่อีกรวมทั้งประเทศ ๒๕๖ อัตรา ท่านก็จะเพิ่มให้ใกล้เคียงในปีนั้น ท่านว่าอย่างนั้น กระผมก็ขอทราบเรียนว่าสำหรับจังหวัดนครพนมที่ยังขาดอยู่นี้ ท่านมีนโยบายที่จะเพิ่มให้อำเภอใดบ้าง ที่ใดบ้างนะครับ ขอเรียนถามแค่นี้ก่อน

นายอนันต์ ภักดีประไพ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมขอเรียนให้ทราบว่าสำหรับโรคที่ระบาดนั้น โดยเฉพาะโรคคอบวมนี้เป็นโรคที่เกิดอยู่ในตัว ถ้าเผื่อถึงฤดูหน้าฝนแล้วก็จะสำแดงฤทธิ์ออกมา อันนี้ก็โดยเฉพาะประชาชนหลายคนไม่ค่อยได้บอกล่วงหน้ากับสัตว์แพทย์ ซึ่งวัคซีนนี้เราก็มีให้ทุก ๆ จังหวัดอยู่ แต่ว่ามีปริมาณพอเหมาะตามที่แจ้งมา ที่นี้ในเมื่อเกิดมีโรคระบาดพร้อม ๆ กันในฤดูฝนนี้ทางประชาชนไม่ค่อยได้แจ้งมาให้ทราบปริมาณก็มากขึ้นทันที อันนี้ทำให้วัคซีนนี้ขาดมือไปบ้าง ซึ่งเราก็กำลังเตรียมแผนที่จะมีการผลิต วัคซีนเพิ่มขึ้นทั้งในด้านเงินทุน และ

เงินของงบประมาณที่กำลังวางแผน เชื่อว่าถ้าเมื่อในโอกาสต่อไปถ้าประชาชนหรือท่านสมาชิก
ทุกท่านได้บอกให้ประชาชนให้แรงให้ทราบล่วงหน้าพอสมควรในข้อ ๆ ไป เราก็จะจัดให้ได้
มากพอที่จะบริการ สำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีไม่ครบทุกอำเภอ นั้น กรมขอยอมรับว่าเป็นเรื่อง
เก่าจะเห็นได้จากสถิติที่ว่ามีตำแหน่งว่างอยู่เป็นตั้ง ๒๐๐ - ๓๐๐ อัตรา นั้นเป็นเรื่องเก่า ๆ
อันนี้กรมขอยอมรับว่าเป็นข้อบกพร่องและก็จะขอแก้ไข ซึ่งทางจังหวัดนครพนมนั้นกรมก็
กำลังพิจารณาอยู่ครับ เมื่อวันที่ ๔ นี้ก็ส่งการไปและกำลังพิจารณาว่า กำลังจะพยายาม
บรรจุให้ได้เท่าที่จะสามารถทำได้ และก็ให้พิจารณาถึงสัปดาห์ที่จบปริญญา ซึ่งบางอำเภอ
นั้นอัตราของการบรรจุนั้น กำลังปรับปรุงเกี่ยวกับเรื่องเงินเดือน มีบางอำเภอที่อำเภอ
ใหญ่ ๆ นี้เราอาจจะส่งทางสัปดาห์ คือรับสัปดาห์ปริญญาเข้าไปเลย ซึ่งจะทำให้สามารถ
ที่แก้ไขข้อหาให้ได้มากขึ้น อันนั้นขอเรียนตอบท่านครับ

นายถนอม แสงสุริยจันทร์ (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ ขอขอบคุณ
ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ท่านรับแจ้งและตอบว่า ท่านจะพยายาม
ปรับปรุงและจัดอัตรากำลังให้แกจังหวัดที่ยังขาดสัปดาห์ปริญญาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะที่
จังหวัดนครพนม กรมขอเรียนถามต่อไปว่า ทางกรมปลัดสัปดาห์โดยทางกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์มีนโยบายที่จะบรรจุนิสิต หรือนักศึกษา ซึ่งจบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีหนึ่งประมาณ ๕๐ คนนี้เข้ารับราชการในกรมปลัดสัปดาห์ คือตาม
บรรจุที่อำเภอและกิ่งต่าง ๆ หรือไม่ ถ้าจะกระทำได้จะเริ่มบรรจุ และกระทำตั้งแต่เมื่อไรทั้ง
นี้เพราะว่าเท่าที่กรมทราบมานิสิตหรือนักศึกษาซึ่งจบมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งนั้น ไม่ได้รับการ
เอาใจใส่และดูแล หรือสนใจจากกรมปลัดสัปดาห์ปดอยให้นิสิตนักศึกษาซึ่งเรียนจบจากมหาวิทยาลัย
ทั้งสองแห่งนี้ไปรับจ้าง หรือเป็นลูกจ้าง ประทานโทษอยู่ตามห้างร้านบริษัทหรือบางคน
บางท่านก็ไปตั้งคณิศส่วนตัว เป็นที่นาเสียขายเป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้นกรมขอทราบว่าจะทาง
กรมปลัดสัปดาห์ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายที่จะบรรจุหรือรับพวกนี้เข้ารับราชการ
ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือไม่ประการใด

นายอนันต์ ภักดีประไพ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่ผมได้เรียนท่านสมาชิกไปเมื่อสักครู่นี้ว่า
ทางกรมปลัดสัปดาห์มีนโยบายที่จะบรรจุแพทย์สัตวแพทย์ที่จบปริญญาอยู่ด้วย แต่ว่านั้นมีข้อหาเกี่ยวกับ

เรื่องงบประมาณเกี่ยวกับเรื่องตำแหน่ง ที่จะต้องใช้เวลาปรับปรุงและเจรจากันอีกสักระยะหนึ่ง ซึ่งไม่นานนัก อย่างที่เรียนให้ทราบว่าบางอำเภอใหญ่ ๆ ตำแหน่งที่ส้วมแพทย์จนปริญญานั้น อาจจะบรรจุได้ในทันทีภายในเดือนสองเดือนนี้ก็คงจะไม่น่าเป็นปัญหา แล้วก็ทางส้วมแพทย์เอง ก็มีทั้งทางอบรมของกรมส้วมตัวเองก็มีเป็นร้อย ๆ อัตรา ซึ่งก็จะทยอยบรรจุไป เชื่อว่าจะแก้ไขปัญหาของท่านสมาชิกและประชาชนทั่วประเทศได้ดีขึ้นเป็นลำดับต่อ ๆ ไปครับ ขอขอบคุณครับ

นายถนอม แสงสุริยจันทร์ (สมุทร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เคารพ กระผมขอยาจะขอความกรุณาและขอฝากเพื่อหาทางแก้ไขในเรื่องการป้องกันสัตว์เกิดโรคระบาดนี้ เพื่อท่านได้ทราบ สิ่งที่จะต้องแก้ไขในโอกาสต่อไปก็คือ

๑. กำลังเจ้าหน้าที่ควรจะมีให้ครบทุกอำเภอและกิ่ง อันนี้ท่านได้รับทราบแล้ว

๒. กระผมอยากจะให้ทางกรมส้วมได้จัดส่งวัคซีน ซึ่งใช้ในการป้องกันสัตว์ที่จะเกิดโรคระบาดนี้ออกไปไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของเราในท้องถิ่นนั้น ในท้องที่นั้นได้ทำการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ต่าง ๆ เช่น เป็ด ไก่ สุกร โค กระบือ ไว้เป็นการล่วงหน้า เช่นอย่างกรมอนามัยได้กระทำมาแล้วและได้ผลดีด้วย คืออันนี้เป็นการป้องกันนะครับ นอกจากนั้นกระผมได้รับทราบจากเจ้าหน้าที่ส้วมแพทย์รวมทั้งที่จังหวัดนครพนมด้วย ที่จังหวัดหนองคายด้วย ที่กระผมไปรับหนังสือขณะนั้น และที่จังหวัดสกลนครก็จังหวัดอุดรธานีก็ สิ่งที่เขาขอรองขณะนั้นก็คือเรื่องค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงบประมาณ คือค่าเบี่ยงเคียง ค่าพาหนะ ค่าวัสดุ ซึ่งจะต้องออกไปทำงาน ถ้าหากว่าเรามีเจ้าหน้าที่พร้อมมียาพร้อมแต่ไม่มีเงินงบประมาณ ที่จะออกไปดำเนินการแล้ว มันก็ไม่เกิดประโยชน์ ไรเหตุผล อีกประการหนึ่งซึ่งจะขอฝากไว้ขอความกรุณารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ช่วยสั่งกำชับส้วมแพทย์ตามจังหวัดตามอำเภอต่าง ๆ ให้เข้มงวดกวดขันในเรื่องที่ราษฎรหรือพ่อค้าบางคนได้ถือโอกาสนำสัตว์ซึ่งตายจากเกิดโรคระบาดนี้เข้าไปจำหน่ายปะปนในตลาดสด หรือในตลาดทั่ว ๆ ไป ซึ่งกระผมได้รับทราบจากท่านผู้แทนราษฎรจังหวัดเลยเมื่อตะกี้นี้ว่า ประทานโทษครับคุณปรีชา เพชรสิงห์กับบอกว่า ที่จังหวัดเลยนั้นมีพ่อค้าจากอำเภอรุมแพ จังหวัดขอนแก่น นำสัตว์ที่ตายจากโรคระบาดนี้เข้าฆ่าแหละ และไปจำหน่ายที่จังหวัดเลย อันนี้กระผมขอฝากไว้ ถ้าหากว่าทางราชการได้จัดการแก้ไขในเรื่องต่าง ๆ ดังที่กระผมกราบเรียนมาแล้วนี้ กระผมคิดว่าสัตว์

ที่จะตายปีละจำนวนพัน ๆ หมื่น ๆ ตัวนี้ก็จะลดน้อยลง กระผมขอชมเชยกรมอนามัยซึ่งกระทำ
การป้องกันในเรื่องนี้ได้ผลมาแล้ว ขอฝากกรมปลัดหัวและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ ณ
โอกาสนี้ ขอขอบคุณครับ

นายอุทัย ภักดีประไพ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ผมขอเรียนให้ท่านสมาชิกได้ทราบว่า สำหรับ
เรื่องวัคซีนที่จะป้องกันโรคระบาดนี้ ผมขอเรียนให้ทราบว่า ในโอกาสต่อไปเราจะสามารถ
บริการท่านสมาชิกทั่วประเทศได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดนครพนมเมื่อวันที่ ๔ นี้ ผม
ได้ส่งให้เจ้าหน้าที่ ๓ คนไป แล้วก็ส่งวัคซีนแก่โรคคอบวมนี้ไปประมาณ ๑๒,๐๐๐ โดส คือฉีด
ได้ประมาณ ๑๒,๐๐๐ ตัว อันนี้ก็ได้ไปเร่งรัดทางนครพนมและอย่างจังหวัดอื่น ๆ ผมก็ได้
สอบถามสถิติแล้วก็ได้เร่งรัดไปเช่นเดียวกัน อันนี้เชื่อว่าจะทำให้ท่านสมาชิกเบาใจขึ้น
สำหรับเรื่องค่าใช้จ่ายในเรื่องงบประมาณของกรมปลัดหัว ผมขอเรียนให้ทราบว่า ผมได้
เช็คสถิติของงบประมาณทุก ๆ กองในกรมปลัดหัวแล้วมีปัญหาวางประการเป็นต้นว่าได้ตั้งมา
ทุก ๆ ปี ทางแต่ละหน่วยได้ตั้งมาปรากฏว่าถูกตัดจากกระทรวงก็มี ถูกตัดจากสำนักงบประมาณ
ก็มีนะครับ อันนี้ถูกตัดไปเรื่อย ผมได้เช็คมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ มาแล้ว ผมกำลังเอาสถิติอันนี้จะ
ได้ยื่นยันกับทางสำนักงบประมาณ ยื่นยันทาง ค.ร.ม. ให้ทราบว่าต่อไปควรจะให้งบประมาณ
เขามากพอ คือบางจังหวัดนี้ขอมา ๒ ล้าน แล้วตัดไปเหลือล้านเดียว อันนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับ
เรื่องค่าน้ำมันก็ดี เกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายในเรื่องพาหนะก็ดี อันนี้เป็นปัญหา ซึ่งผมคิดว่า
ในปีต่อไปปัญหาเรื่องงบประมาณอันนี้ผมจะสามารถแก้ไขได้ แล้วสำหรับเกี่ยวกับเรื่องที่ว่านำ
สัตว์ที่เป็นโรคเข้าไปจำหน่ายในตลาดนั้น ผมขอเรียนให้ทราบว่า ผมเพิ่งมารับงานใหม่
แล้วยังไม่ทราบมากนัก ก็ขอเรียนฝากท่านสมาชิกทั่วประเทศไว้ว่า ถ้าเมื่อมีเหตุการณ์
อย่างนี้หรือมีโรคระบาดลี้ก๊ี้ กรุณาแจ้งมาให้ได้รับทราบ เท่าที่ผมได้ทราบก็มีทางลำปาง
ได้มีเอากะบือที่เป็นโรคโลหิตเป็นพิษเข้าไปขาย แล้วก็มีประชาชนรับประทานก็ป่วยไป ๒-๓
ท่าน อันนี้ผมก็เพิ่งทราบว่าจังหวัดเลยที่ศูนย์รักษา เพชรสิงห์ ได้เรียนให้ทราบ อันนี้ผมก็
จะเร่งรัดต่อไป และเชื่อว่าภายใน ๒ เดือนข้างหน้า ปัญหาอย่างนี้จะไม่มี ผมขอรับรอง
ครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระหู่ตามความลำดับต่อไปของ
คุณพิชัย รัตตกุล ถาม เรื่อง ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากโรงงานผลิตผงซักฟอก
ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ขอเชิญคุณพิชัย

นายพิชัย รัตตกุล (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
พิชัย รัตตกุล ผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในขณะที่เรากำลังพูด
ไต่ถามอยู่นี้ ยังมีคนในกรุงเทพมหานครอีกเป็นแสน อาจจะเป็นล้านที่
กำลังสูดไอเสีย ไอเน่า ไอเหม็น ไอพิษต่าง ๆ ที่ปล่อยออกมาจากโรงงานอุตสาหกรรม
ต่าง ๆ จากการที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครต้องได้รับความเดือดร้อนมาตลอดเวลาเหล่านี้
และรัฐบาลก็เพิกเฉยมาตลอดเวลาเหล่านี้เช่นเดียวกัน ทำให้กระผมต้องตั้งกระหู่ตามความ
ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยปรากฏว่าประชาชนในแขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่หลายร้อยครอบครัวรอบ ๆ และใกล้เคียงโรงงานผลิตผงซักฟอก
บริษัทคอลเกตปาล์มโอลีฟ ได้รับความเดือดร้อนอย่างยิ่งจากการที่โรงงาน ผลิตผงซักฟอกนี้
ปล่อยให้ละอองผงซักฟอกปลิววนออกมาในอากาศ ทำให้อากาศเสีย ทำลายสุขภาพของ
ประชาชนตลอดเวลา ละอองที่ปลิววนอยู่บนหลังคาบ้านเมื่อฝนตกจะไม่สามารถนำ น้ำฝนนั้นมา
ใช้ได้เลย นอกจากนี้ยังทำความเสียหายให้แก่ทรัพย์สินของประชาชน เช่น ทำให้หลังคา
สังกะสีบุกร่อนภายในไม่กี่เดือน เนื่องจากผงซักฟอกนี้มีสารเป็นด่างเจือปนอยู่ และฝุ่นละออง
ปลิวไต่ลงในอาหาร ซึ่งล้วนแต่ทำความเดือดร้อนมาสู่ประชาชนเป็นอย่างยิ่ง และตลอดเวลา
เหล่านี้ ประชาชนใคร่ร้องเรียนมาแล้วหลายครั้ง ไม่ปรากฏว่าทางราชการหรือโรงงานผลิต
ผงซักฟอกนี้ดำเนินการแก้ไขแต่ประการใด จึงขอเรียนถามว่า

๑. ท่านทราบหรือไม่ในเรื่องนี้ และถ้าทราบแล้วจะดำเนินการแก้ไขอย่างไรหรือไม่

๒. กระทรวงอุตสาหกรรมจะบังคับให้บริษัทคอลเกตปาล์มโอลีฟควบคุมการผลิตผงซัก
ฟอกมิให้ปล่อยให้ละอองฝุ่นปลิววน อันจะทำให้อากาศเสียและทำลายสุขภาพ และทรัพย์สิน
ของประชาชนต้องเสื่อมโทรมและเสียหายได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

๓. กระทรวงอุตสาหกรรมมีนโยบายอย่างไรหรือไม่ ที่จะสั่งย้ายโรงงานผลิตผง
ซักฟอกนี้ และโรงงานอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้อากาศเสียและน้ำเสียที่อยู่ในย่านชุมชน

ให้ออกไปตั้งอยู่นอกเมืองหรือในนิคมอุตสาหกรรม ถ้ามี จะเริ่มปฏิบัติเมื่อไร

นายสุรินทร์ เทพกาญจนา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม)
ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม สุรินทร์ เทพกาญจนา -
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ขอตอบกระทู้ของคุณพิชัย รัตกุล ส.ส.
แห่งกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

ตอบคำถามข้อที่ ๑. ทว่า ทราบเรื่องนี้หรือไม่ และถ้าทราบแล้วจะดำเนินการ
แก้ไขอย่างไรหรือไม่นั้น ขอกราบเรียนว่า ขณะนี้กระทรวงอุตสาหกรรมได้ทราบ
และตระหนักถึงความเดือดร้อนของประชาชนเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่แล้ว และเมื่อทราบ
แล้วก็ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบทันทีเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ได้พบข้อ
บกพร่องของระบบดักฝุ่นผงซักฟอก ซึ่งอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ ๔๐ เมตร ออกค้น
โรงงานได้เปิดของเขาไปกระทั่งผงซักฟอกที่ดูดขึ้นนั้น ทำให้ผงซักฟอกตกลงมาและถูก
ลมพัดกระจ่ายไปทั่วบริเวณทำให้ราษฎรข้างเคียงได้รับความเดือดร้อน มีไข้เกิดจาก
กรรมวิธีในการผลิต กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้มีหนังสือ
ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ แจ้งให้โรงงานออกแบบแก้ไขระบบดักฝุ่น
ผงซักฟอกให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน และให้คอยตรวจตราดูแลรักษาอย่าให้ออกค้นอีก
และได้ให้สร้างระบบดักฝุ่นผงซักฟอกเพิ่มเติมอีกให้เสร็จภายใน ๒๐ วัน สำหรับซีเมนต์
และเซเมนต์วัน เกิดจากการเผาขยะและสิ่งปฏิกูลนั้นก็กำลังห้ามเผาขยะโดยเด็ดขาด
และเมื่อครบกำหนดแล้ว ก็จะให้สั่งให้สร้างกระทรวงอุตสาหกรรมก็จะให้ส่งเจ้าหน้าที่
ไปตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

ตอบคำถามข้อที่ ๒. ทว่า กระทรวงอุตสาหกรรมจะบังคับให้บริษัทคอลเกต-
ปาล์ม โอเลอเฟอควบคุมการผลิตผงซักฟอกมิให้ปล่อยฝุ่นละอองปลิววน อันจะทำให้
อากาศเสียและทำให้สุขภาพและทรัพย์สินของประชาชนต้องเสื่อมโทรม และเสียหาย
ไต่หรือไม่ว่า เพราะเหตุที่ค้นขอทราบเรียนว่ากระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจสั่งแก้ไข
มิให้โรงงานนี้ก่อเหตุรำคาญเดือดร้อนขึ้นอีกตามที่ได้นำการไปดำเนินการไปแล้วในข้อที่ ๑ หาก
การแก้ไขไม่ไฉนก็จะให้สั่งให้หยุดประกอบกิจการจนกว่าจะแก้ไขเรียบร้อยแล้ว และหาก
ละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งก็จะดำเนินการตามกฎหมายเป็นขั้น ๆ ไปจนกระทั่งถึง
การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการ

ต่อข้อถามที่ ๓ ท้า กระหวางอุตสาหกรรมมีนโยบายอย่างไรหรือไม่ที่จะ
 ส่งย้ายโรงงานผลิตผงซักฟอกนี้และโรงงานอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดอากาศเสีย
 และน้ำเสีย ซึ่งอยู่ในย่านชุมชนชนให้ออกไปตั้งอยู่นอกเมืองหรือในนิคมอุตสาหกรรมถ้า
 นี้จะเริ่มปฏิบัติเมื่อไรนั้น ใครชอกราบเรียนว่า โรงงานต่าง ๆ นี้ส่วนใหญ่ก็ได้ตั้งมาใน
 สมัยก่อน ๆ ก่อนรัฐบาลชุดนี้ เพราะรัฐบาลชุดนี้เพิ่งเข้ามาบริหารงานได้เพียง ๔ เดือน
 เท่านั้นเอง แต่ถึงกระนั้นก็พยายามอย่างยิ่งที่จะได้แก้ไขเหตุนี้ให้สำเร็จลุล่วงไป ด้วย
 เหตุนี้กระทรวงอุตสาหกรรมจึงมีนโยบายที่จะให้โรงงานที่จะก่อให้เกิดปัญหา สิ่งแวดล้อม
 หรือทำให้อากาศเสียและน้ำเสียที่ตั้งอยู่ในชุมชนและยังไม่สามารถจะแก้ไขให้อยู่ในขั้นที่
 จะไม่เป็นอันตรายต่อประชาชน หรือโรงงานที่ไม่ได้มีพื้นที่ว่างพอที่จะแก้ไข ก็จะให้
 ย้ายไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือในเขตอุตสาหกรรมที่ทางราชการกำหนด นิคม
 อุตสาหกรรมนี้กระทรวงอุตสาหกรรมก็ได้จัดทำไปแล้วแห่งหนึ่งที่ตำบลบางชัน อำเภอเมืองบุรี
 รัมย์ และขณะนี้โรงงานเข้าไปตั้งอยู่เกือบเต็มพื้นที่แล้ว และก็ยังมีโครงการที่จะตั้งนิคมอุตสาหกรรม
 ในที่อื่น ๆ อีกหลายแห่ง ซึ่งสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจก็ได้ให้คำรับรองไปแล้ว แต่
 อย่างไรก็ตามก็โรงงานที่จะเข้าไปตั้งในนิคมอุตสาหกรรม ก็จำเป็นจะต้องมีการกำจัดปัญหา
 อากาศเสียน้ำเสียเช่นเดียวกัน โดยจะต้องไม่ให้ออกมาเกินขีดอันตราย ทั้งจะต้อง
 ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาลี้่วงแวดล้อมเป็นพิเศษด้วย และในกรณี
 ที่โรงงานเหล่านี้จะขยายกำลังผลิต กระทรวงอุตสาหกรรมก็มีนโยบายที่จะไม่อนุญาต
 เพื่อบังคับให้โรงงานขยายขยายออกไปอยู่นอกเมืองอีกทางหนึ่งอยู่แล้ว การที่ยังไม่มี
 นโยบายส่งย้ายโรงงานผลิตผงซักฟอก เพราะเห็นว่าความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นที่แล้มา
 เนื่องจากระบบการทำงานของเครื่องอุปโภคบริโภคนี้เกิดขึ้นของ และยังอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไข
 ปรับปรุงให้เรียบร้อยได้ ขอขอบพระคุณครับ

นายพิชัย รัชตกุล (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ นายไม้มิ
 ความสบายใจเดียวจากการที่ได้ฟังท่านรัฐมนตรีชี้แจง ผมรู้สึกว่าการชี้แจงของรัฐบาล
 หรือรัฐมนตรีนี้เท่ากับเป็นการจูงใจประชาชนระบบเงินผ่อน คือเป็นการหาประชาชน
 แบบผ่อนส่งผมมีความเห็นครับ ท่านประธาน ว่าถ้าหากรัฐบาลไม่สามารถให้ความสุข
 แก่ประชาชนได้แล้ว ก็อย่าให้ความทุกข์แก่เขาแบบผ่อนส่ง คำตอบของท่านนั้นเป็นการ

ทำให้ประชาชนตายแบบฉุนส้ง ทำไมผมถึงพูดเช่นนั้น คำชี้แจงของท่านรัฐมนตรีนั้น
 จะปรากฏว่า ท่านบอกว่าวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ท่านไปตรวจดูที่ปรากฏาทาง
 โรงงานนั้น ในการที่กำจัดอยู่นั้น มันเกิดอุกตัทน ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ผมและคณะ
 ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์เขต ๓ ทั้ง ๓ คนไปหาเสียงเมื่อปีที่แล้ว ๒๕๔๗ ปรากฏ
 ว่าอยู่นั้นปลิวว่อนไปหมดทั่วอากาศแล้ว ไม่ใช่ว่าเพิ่งมาเกิดเมื่อ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘
 มันเกิดมานานแล้ว และถ้าหากผมไม่มีโอกาสไปเยี่ยมประชาชน ในบริเวณคลองเคยแล้ว
 ผมจะไม่ทราบเหมือนกัน ฉะนั้นก็ฉนั้นท่านรัฐมนตรีก็ไม่ทราบ เพราะท่านไม่ได้ไปเห็น
 แต่ความจริงมันเกิดมากจนไม่โซมาเกิดเมื่อ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และเห็นว่ามันล้มแล้ว
 จึงเกิดการกระทุ้งฝุ่นจึงออกมา ไม่ใช่อย่างนั้น อันนี้ผมจึงบอกว่าเป็นการทำลายฆ่า
 ประชาชนแบบเงินฉุนส้ง แบบฉุนส้ง ท่านประธานครับ ทำไมผมจึงบอกว่ามาคนตาย
 อยากจะเรียนถามท่านรัฐมนตรีขอความกรุณา คุณไกรสร ส.ส. เชียงใหม่ ได้โปรดถึง
 อันนี้ขึ้นมาให้ผมดูหน่อยเถอะครับ แฉนสังกะสีแฉนนี้ดูขึ้นเป็นก๊วยครับคุณไกรสร แฉน
 สังกะสีแฉนนี้ครับถึงมาจากบ้านนางบาง เรื่องแฉน เลขที่ ๔๑๔ ริมทางรถไฟของมนตรี
 สังกะสีแฉนนี้ปลูกหลังคาบ้านเพียงประมาณ ๖ - ๗ เกียนเท่านั้นเอง แต่ปรากฏว่าชาว ๆ
 ที่ท่านเห็นนั้นเป็นกรดจากแฉนที่ปลอยลงมา หลังจากสังกะสีแฉนนี้ปลูกมา ๖ - ๘ เกียน
 เท่านั้นเอง แต่ปรากฏว่าเป็นอย่างไรครับ ผู้กรรอนหมด ผมยืนยันเอาข้อคน เดชบ้าน
 มาเพื่อให้ท่านรัฐมนตรีไปตรวจดู ขอบคุณมากคุณไกรสรครับ ผมอยากจะเรียนถาม
 ท่านรัฐมนตรีว่า ขนาดสังกะสีดูมือเราบอกได้ ยังผู้กรรอนเห็นแล้ว อยากจะเรียนถาม
 ท่านรัฐมนตรีครับว่า ถ้าหากคนเราต้องสูด สูดเข้าไปทุกที่ทุกวันเยื่อจมูกเราจะเป็
 อย่างไรครับ ปอดเราจะเป็อย่างไร ผมไม่ทราบวาท่านรัฐมนตรี อยากจะเรียนถาม
 ท่านค่านีครับว่า ท่านมีความเห็นอย่างไร อยากจะเรียนต่อไปค้ายครับท่านรัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมท่านควรจะทอรู้ ทำไมถึงเป็นเช่นนี้ เหตุที่ว่ามันเป็น
 เช่นนี้ก็เนื่องจากว่า แฉนที่ฟอกนั้นส่วนมากประกอบด้วยสาร อาคีด ซัลเฟอร์ริค และ
 สารอาคีด อาโรมาติซัลเฟอร์ริค แฉนิก นอกจากนั้นสาร ๒ ตัวนี้ครับ ท่านรัฐมนตรี
 มันเป็สารที่มีปฏิกิริยาเกี่ยวกับทางที่จะทำให้โลหะต่าง ๆ นี้ผู้กรรอนได้ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว
 ท่านประธานครับ บางบริษัทยังผสมตัวยางอย่างอื่นอีก เช่น ทัวยาไฮเดียมคาบอเนท

โฮ เคียมแมทตยิลิเซท เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นสารที่มีปฏิกิริยาต่อโลหะ ต่อสุขภาพ
เวลานี้ประชาชนแถวนั้น ๆ มีโรคผิวหนัง โรคปอด เชื้อหุ้มปอดอักเสบ โรครอยเปด
กระผมจึงมีความเห็น ท่านคิดว่ากรณีนี้เป็นการทำลายสุขภาพประชาชนหรือไม่ ท่านจะ
ปล่อยให้เขาอีก ๒ เดือนนั้นนะ กระผมว่ามันเป็นการผอ่นส่งครึบ ทาย กระผมอยาก
จะขอความกรุณาท่านรัฐมนตรีได้โปรดมายืนยันว่าจะดำเนินการเค็ดขาด ไม่ให้มีการ
ปล่อยควันของแพ้นออกมาเช่นนี้อีก ถ้าหากทำไม่ได้ภายในวันที่เท่าไร ท่านรัฐมนตรีมี
กฎหมายในมือแล้ว คำเนินการตามกฎหมาย ถ้าหากท่านดำเนินการตามกฎหมายไม่ได้
ท่านต้องลาออก กระผมขอเรียนถามท่านครับ

นายสุรินทร์ เทพกาญจนา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : ท่าน
ประชาชนที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมขอขอบพระคุณมากครับ ที่ท่านได้กรุณา
มีความห่วงใยและได้ให้เหตุผลต่าง ๆ แก่กระผม กระผมอยากจะกราบเรียนว่า
กระผมเองและโดยเฉพาะรัฐบาลนี้ก็คงมีใจเช่นเดียวกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือจะต้อง
พยายามอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาไม่ให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนรำคาญ และโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งเกี่ยวกับการทำลายสุขภาพของประชาชนนั้น กระผมก็ได้กราบเรียนไปแล้วว่า
ถ้าหากว่าโรงงานนี้ไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทางกระทรวงการอุตสาหกรรมก็จะได้
ดำเนินการโดยเค็ดขาดตามกฎหมายต่อไป ซึ่งเรื่องนี้กระผมก็ใคร่จะขอกราบเรียน
ยืนยันต่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า กระทรวงอุตสาหกรรมจะได้ดำเนินการโดยเค็ดขาดดังที่
กระผมได้กราบเรียนไปแล้วนั้น ที่นี้ปัญหาที่ต่อไปว่า เมื่อที่ท่านให้สังเกตความนี้อาจจะ
เกิดจากกรกของโรงงานซึ่งทำให้สิ่งกะสีนี้เป็นสนิม อันนี้ถ้าหากว่าเป็นความจริงและเป็น
อันตราย กระผมก็คิดว่าจะต้องดำเนินการโดยเค็ดขาด ดังที่ท่านได้ปรารภมา
แล้วว่าสิ่งที่เป็นสนิมนี้มันจะครึบ มันอาจจะเกิดได้หลายประการเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะ
เช่นจังหวัดที่เป็นเมืองชายทะเล ถ้าโดนน้ำเค็ม เช่น จังหวัดของกระผมนี้ มันก็เกิด
สนิมได้เช่นเดียวกัน แต่ว่าอากาศที่นั่นจะเป็นพิษหรือไม่ แต่หากปรากฏว่าเป็นพิษ
อย่างที่ท่านว่า กระทรวงอุตสาหกรรมก็จะดำเนินการโดยเค็ดขาดต่อไป ทั้งนี้เพื่อรักษา
สุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งท่านก็มีเจตนาเช่นนั้น และรัฐบาลก็มีเจตนาเช่นเดียวกัน
จึงใคร่ขอกราบเรียนยืนยันไว้ ณ โอกาสนี้ และก็ขอยืนยันว่ากระทรวงอุตสาหกรรมจะได้
ดำเนินการโดยเค็ดขาดจริง ๆ

นายพิชัย วัคคุภ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
 อยากทราบเรียนว่าที่กระผมกราบเรียนเมื่อก่อนว่า ผังซึ่งออกส่วนมากนั้น ประกอบด้วย
 สารอะไรบ้าง กระผมเอาเรื่องนี้มาพูด ไม่ใช่เอามาพูดอย่างโคลงลอย ที่ท่านรัฐมนตรี
 บอกว่าสิ่งกระตือรือร้นถ้าหากถูกน้ำเค็มมันเป็นตัวนี้ สิ่งกระตือรือร้นมอบให้ท่านรัฐมนตรี เมื่อก่อนครับ
 ถ้าหากท่านรัฐมนตรีมีโอกาสกรณาวุธิม ๆ ขอบสิ่งกระตือรือร้น จะปรากฏว่าในของสิ่งกระตือรือร้น
 ก็ยังมีวงแพ็คติดอยู่ครับ มันไม่ไค่เกิดบุตรอนเนื่องจากว่าถูกน้ำเค็มหรือถูกอะไร แต่มัน
 ไม่ไค่เกิดจากสปีดมันครับอันนั้นมันเกิดบุตรอนเนื่องจากมันมีกรด กรดมันมาจากไหน
 กระผมกราบเรียนให้ทราบแล้วว่า กรดมาจาก อาซิด ซัลเฟอร์ริก และอาซิด
 อาโรมาติกซัลเฟอร์ริก แอซิด โซเดียมคลอไรด์ โซเดียมแมกนีเซียม โซเดียม
 ไฮโดรฟอสเฟต สารเคมีเหล่านี้เป็นต้น ซึ่งมันมีปฏิกิริยากับ หินสารออกมาเป็นกรด และ
 มันกัด เป็นกรดแล้วมันกัด เมื่อเป็นกรดแล้วมันกัดสิ่งกระตือรือร้นได้เช่นนั้นแล้ว มันจะกัดหัวใจ
 ปอดคนเราเพียงไร กระผมอยากยกอันนี้ขึ้นมาให้ท่านเห็น อันนี้เป็นอันหนึ่งไม่เหมือนกับที่ริม
 ทะเล อันนั้นอีกเรื่องหนึ่งครับ ถ้าถูกน้ำเกลืออะไรต่าง ๆ นั้นเป็นสปีดมันอีกเรื่องหนึ่ง -
 อากาศทะเลนั้นมีรสขี้เณ กระผมไม่เถียง แต่ว่าถ้าหากท่านรัฐมนตรีจะกรุณาเงินไปกับกระผม
 เมื่อไรก็ได้เพราะว่าท่านรัฐมนตรีรู้จักกระผมส่วนตัว กระผมจะพาไปกินแล้วท่านรัฐมนตรีจะ
 เห็นว่าชาวบ้านเป็นสลัม เวลาแก๊สอาหาร แก๊สไม่มีครัวที่ครับ ท่านประธาน แก๊สอาหาร
 นี้จะปรากฏว่าฝุ่นแป้งมันตกมาจริง ๆ แล้วลองคิดดูครับ คนกินเข้าไปแล้วกระเพาะ
 อาหารมันไม่พังหรือครับ อย่างนี้ ที่นี้บ้านมันมีอยู่ว่า โรงงานแห่งหนึ่งมี ๆ หนึ่งชายแพ
 โถนี้เป็นเงิน ๔๐๐ - ๕๐๐ ล้านบาทถ้ากระผมจำตัวเลขไม่ผิด ทำไมไม่สามารถที่จะมี
 ระบบในการกำจัดฝุ่นเหล่านี้ครับ ไม่ไปปลิวออกมามันก็ทำได้ โรงงานผลิตเหล็ก
 จี.เอส.จี ที่พระประแดง เมื่อก่อนนี้ก็ไม่เหมือนกัน แต่ตอนหลังมี เพราะเหตุว่าทาง
 ราชการบังคับ แล้วเราสามารถทำได้ด้วยการลงทุนเป็นเงินสิบกว่าล้านบาท ถ้าหากว่า
 โรงงานแห่งนี้จะต้องลงทุนในการกำจัดนี้ ซึ่งอำนาจก็มีอยู่แล้ว ท่านรัฐมนตรีครับ
 ท่านรัฐมนตรีจะทำไถ่หรือไม่ กระผมว่าทางค่านาคอนคินทางกรมของเราที่ทำได้ กรุณา
 ทำเถอะครับ และเวลานอกอันหนึ่งครับ กระผมจะเรียนถามท่านรัฐมนตรี ที่ท่านรัฐมนตรี
 บอกว่าท่านจะย้ายโรงงานออกไปในย่านอุตสาหกรรมนั้น กระผมอยากจะเรียนถาม
 อีกข้อหนึ่งนะครับว่า จะย้ายออกไปเมื่อไรขอหนึ่ง

ข้อ ๒ ท่านบอกว่า ในตอนแรกท่านบอกว่าวัน ๔ สิงหาคม ตามกำหนดที่ท่าน
 หูพระครับ ตามกำหนดที่กระผมเขียนไว้นะ ที่ท่านพูด ๔ สิงหาคมแล้ว หมายความว่า
 โรงงานนี้จะต้องแก้ไขเสร็จ กระผมอยากจะขอให้ท่านยืนยันครับว่า ๔ สิงหาคมไปแล้ว
 โรงงานนี้จะต้องแก้ไขปัญหาเรื่องฝุ่นละอองนี้ให้เสร็จ ถ้าไม่เสร็จตายครับ ผมเป็นพัน
 เป็นหมื่นคนตาย

ข้อ ๓ กระผมอยากเรียนถามท่านรัฐมนตรีครับ ท่านทราบหรือเปล่าครับว่าพอ
 กระผมของกระผมอันนี้เข้าสภาแล้วมีประชาชนเกินหมื่น โรงงานคอลเกตพาล์มโอดีฟีนครับ
 รับเอาสิ่งกะสีไปแจกชาวบ้าน รู้ทั่วว่าผิด เอาสิ่งกะสีไปแจกชาวบ้านเพื่อเกลี้ย เพื่อ
 ให้ชาวบ้านเบา ๆ หน่อย ที่นี้กระผมอยากจะเรียนถามท่านรัฐมนตรีครับ การทำเช่นนี้
 กระผมรู้สึกว่าเป็นการคุกคามไทย ถือว่าคนไทยนี้ชีวิตมีค่าสิ่งกะสีแผ่นเดียวหรือ กระผม
 อยากเรียนถามท่านรัฐมนตรี ท่านทราบหรือไม่ มันเป็นการหลอกรัฐบาล หลอกเจ้าหน้าที่
 นะครับ พอเจ้าหน้าที่จะดำเนินการ อ้ายเสือกเอาสิ่งกะสีมาให้ชาวบ้าน คล้ายว่าปิด
 ปากชาวบ้าน แต่คนไทยเราพูดกับพูดความจริง ไม่ยอมให้เอาสิ่งกะสีมาซื้อตัวเองได้
 จึงอยากเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่ามันเป็นการส่อเจตนาของโรงงานเหมือนกันที่ต้องการ
 ปิดปากชาวบ้าน แต่ชาวบ้านเขาไม่ยอมปิดปาก เขามายอกกระผม มาชี้แจงให้กระผม
 ทราบ จึงอยากจะขอให้ท่านรัฐมนตรีได้สังเกตข้อสังเกตนี้ไว้ด้วย และดำเนินการกัน
 จริงจังเสียทีเถอะ ถ้าไม่จริงจังแล้ว กระผมว่าชาวบ้านจะแย อันสุดท้ายครับ
 ที่กระผมจะเรียนถามท่านรัฐมนตรีคือว่าก็ขอเรียนถาม ๓ - ๔ ข้อที่กระผมเรียนถามแล้ว
 นะครับ ก็กรุณาตอบให้กระผมทราบเล็กน้อย ขอบพระคุณครับ

นายสุรินทร์ เทพกาญจนา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม)

ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกแห่งกรุงเทพมหานครครับ เรื่องนี้กระผมก็ คงจะขอเป็นันอีก
 ครั้งหนึ่งครับว่า ถ้าหากว่าทางโรงงานนี้ยังไม่ปรับปรุงให้เป็นที่น่าพอใจก็ควรรื้อรื้อคาญ
 และทำลายสุขภาพแก่ประชาชนแล้ว ทางกระทรวงอุตสาหกรรมจะได้ดำเนินการตาม
 กฎหมายโดยเฉียบขาดครับ ส่วนปัญหาเรื่องที่ว่าสิ่งกะสีเอาไปแจกอะไรกัน กระผม
 คงจะขอกราบเรียนขอภัยครับ ไม่ทราบมาก่อนครับ

นายพิชัย รัตกุล (กรุงเทพมหานคร)

กระผมขอขอบพระคุณครับ

ท่านรัฐมนตรีกลาหาญชาวยุชยิบบอกท่านว่า ถ้าหากท่านกำหนดไปแล้ว ถ้าโรงงานนี้ไม่
ปรับปรุงแก้ไขเรื่องปูนละอองนี้แล้ว จะดำเนินการตามกฎหมายโดยเจียมขนาด กระผม
ขอขอบพระคุณมากที่ท่านรัฐมนตรีพูดคำนี้ กระผมเชื่อเหลือเกินจะมีประชาชนทั้งอย่า
าพตฯ รัฐมนตรีจะดำเนินการโดยเจียมขนาด กระผมขอขอบพระคุณครับสำหรับเรื่องที่
กระผมให้ข้อสังเกตเรียนท่านรัฐมนตรีนั้นเป็นความจริงไม่เอาเรื่องตลกมาพูดในนี้ กระผม
รู้สึกว่ามันเจ็บใจครับ เราเป็นคนไทย เจ็บใจเหลือเกิน มีอย่างหรือพอกระทุ้งเข้าสภา
พอเราร้องเรียนขึ้นมาอย่าเสียก็เอาสิ่งกะลามาแจกชาวบ้าน กระผมเห็นว่า เป็นการทรมาน
คนไทย ซึ่งคนไทยไม่ใช่คือขยสั้งกะลี เพราะฉะนั้นข้อนี้ครับมันเป็นเรื่องที่
ท่านรัฐมนตรีจะต้องเข้มงวด กระผมอยากขอร้องให้ท่านรัฐมนตรีครับในฐานะที่เรารู้จักกัน
เหมือนกัน เรื่องนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องเล็ก เป็นเรื่องใหญ่ เวลานี้ผมมันพักออกไปถึง
โรงเรียนทางคอนแวนต์ทางถนนทางคลองเตยแล้ว บ้านหลายพันหลังคาเรือนเหลือเกินครับ
ถ้าหากท่านยืนยันเช่นนั้นแล้ว กระผมขอขอบพระคุณท่านมาก ก็ไม่มีอะไรอีกถามต่อไป
ขอขอบพระคุณท่านประธานด้วย

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ลำดับต่อไปเป็นกระทู้ถามค้านของ
คุณศิริ ผาสุก เรื่องชาวเขมรอพยพเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ตามสำนักนายกรัฐมนตรี
นายศิริ ผาสุก (สุรินทร์) : กราบเรียนท่านประธาน อาพตฯ นายกรัฐมนตรี
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพ กระผม นายศิริ ผาสุก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดสุรินทร์ พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย กระผมใคร่ขอตั้งกระทู้ถามคุณถาม
อาพตฯ นายกรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

นับตั้งแต่รัฐบาลแนวร่วมสามัคคีประชาชาติกับพม่าได้รับชัยชนะเข้าทำการปกครอง
ประเทศเขมร ทำให้บรรดาบุคคลสำคัญทั้งแก่นายกรัฐมนตรี แม้ทั้ง นายทหารชั้นนายพล
นายพัน ในสมัยนายพลจอมพลถนอมถนอมทหาร พลเรือน และประชาชนจำนวนมากได้อพยพ
พลัดภัยทางทหารเมืองเข้ามาอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งมีชายแดนติดต่อกับประเทศเขมร
อาทิ จังหวัดตราด จันทบุรี ปราจีนบุรี บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ทำให้เกิด
ปัญหาทางการเมือง ทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นอันมาก จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะจัดการกับชาว เขมรอพยพซึ่งเป็นคนธรรมดาสามัญอย่างไร

๒. ทหารเขมรที่อพยพลี้ภัยเข้ามาเป็นจำนวนมากนี้ รัฐบาลได้ประกาศให้มอบอาวุธเพิ่มเติมทหารเขมรจำนวนไม่น้อยที่ไม่ยอมมอบแล้ว เอาอาวุธสงครามเหล่านั้น ไปขายให้แก่มหาอำนาจที่ยอมช่วยให้อาจจะเกิดปัญหาร้ายแรงต่อความสงบเรียบร้อย ของประชาชนได้ ในกรณีเช่นนี้รัฐบาลจะแก้ไขประการใด

๓. นายทหารจำนวนไม่น้อยที่อพยพลี้ภัยเข้ามาแล้วนำทองมาเป็นจำนวนมากเพื่อใช้จ่ายเพราะเงินเขมรไม่สามารถซื้อขายแลกเปลี่ยนได้ ในกรณีเช่นนี้รัฐบาลจะดำเนินการประการใด

๔. มีนายทหารชั้นแม่ทัพ นายพล นายพัน จำนวนมากที่อพยพลี้ภัยทางการเมืองเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย ทราบว่าฝ่ายไทยได้นำเขาไปอยู่ในค่ายทหารหมด อยากทราบว่าเป็นความจริงหรือไม่ ถ้าเป็นความจริง ย่อมเป็นอันตรายต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง รัฐบาลจะแก้ไขประการใด เพื่อมิให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศอย่างร้ายแรงขึ้นได้ต่อไป

พันเอก ประกอบ ประยูร โภคราช (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ประกอบ ประยูร โภคราช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวพัน อาทิต
นายกรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ที่ว่าถ้าหากว่ารัฐบาลจะจัดการกับชาวเขมร ซึ่งอพยพเป็นบุคคลธรรมดาสามัญอย่างไรรั้น เรื่องนี้รัฐบาลขอเรียนให้ทราบว่าสำหรับผู้ที่อพยพหลบภัยเข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยเฉพาะจากสาธารณรัฐเขมรนั้น รัฐบาลไม่มีนโยบายที่จะรับบุคคลเหล่านั้นไว้อยู่เป็นการยั้งยืนหรือเป็นการถาวรต่อไป นโยบายของรัฐบาลต้องการที่จะปฏิบัติต่อผู้อพยพหลบภัยต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยหลักมนุษยธรรมเท่านั้น ทั้งนี้เพราะเห็นว่าเมื่อใดความเคียดแค้นหรือประสพภัยอันตรายเนื่องจากบ้านแตกสาแหรกขาด ก็จำเป็นต้องให้ความอุปการะช่วยเหลือตามสมควร แก่ผู้ตกทุกข์ได้ยากเป็นการชั่วคราว และเมื่อบ้านเมืองของเขาได้กลับสู่สภาพปกติแล้ว ก็จะพยายามดำเนินการผลักดันออกไป โดยได้ดำเนินการตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้แล้ว ก็จะต้องให้อยู่เพียงเป็นการชั่วคราว ผู้ใดที่มีอาวุธเข้ามาหรือติดตัว เข้ามาก็จะต้องมีการปลดอาวุธโดยทันที ประการต่อไป

จะต้องพยายามส่งกลับออกไปในโอกาสแรกที่สามารถจะกระทำได้

สำหรับข้อที่ ๒ ที่ตามรัฐบาลว่าจะแก้ไขอย่างไรในเมื่อเขมรได้ลี้ภัยเข้ามา
นำอาวุธไปขายให้แกชาวนาน ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาร้ายแรงต่อความสงบเรียบร้อยของ
ประชาชนได้นั้น เรื่องนี้ขอเรียนว่าตามชายแดนสาธารณรัฐเขมรนั้น โดยปกติเราก็คงมี
เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยประจำอยู่หลายจุดหลายช่องทาง แต่ว่าสำหรับผู้ที่ลี้ภัยและหนีภัยเข้ามา
เมื่อเข้ามาตามจุดที่เจ้าหน้าที่อยู่ โดยปกติส่วนมากเขาก็จะมาแสดงตัว เพื่อจะขอพบ
หลบภัย และก็ขอร้องขอให้มีการปลดอาวุธและก็ให้อยู่ในความควบคุม แต่อย่างไรก็ตาม
เจ้าหน้าที่ก็ไม่ได้อนุญาตกระจายตลอดแนวทุกหนทุกแห่ง การเล็ดลอดเข้ามาของผู้
ลี้ภัยเหล่านี้ก็เข้าได้หลายแห่งหลายทางด้วยกัน ในกรณีเช่นนี้ก็อาจจะมีส่วนหนึ่งแ
อาจจะมีการติดต่อยาอาวุธเป็นการส่วนตัว เพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินเป็นทองมา ในเรื่องนี้
ก็อาจจะเป็นไปได้ แต่ว่าอย่างไรก็ตาม สำหรับเจ้าหน้าที่ทางชายภาคไทยและทางคัน
หนานั้น เราก็คงได้มีการกำชับบุคคลนั้นสั่งห้ามมิให้ประชาชนปฏิบัติในเรื่องนี้ เพราะ
ถือว่าเป็นการผิดกฎหมาย ถ้าหากว่าใครทราบข่าวหรือว่ามีหลักฐานก็ได้ทำการจับกุม
ซึ่งได้ดำเนินการจับกุมได้แล้วหลายรายเหมือนกันนะครับ แล้วได้ดำเนินการลงโทษ
ไปตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ขอเรียนให้ทราบว่าไม่มีการปล่อยปละละเลย
เพราะมีความห่วงใยเหมือนกันว่าอาวุธต่าง ๆ เหล่านี้เมื่อหลบซ่อนเข้ามาแล้วก็อาจจะ
เป็นภัยแก่ส่วนรวม โดยเฉพาะแก่โจรผู้ร้าย

สำหรับประการที่ ๓ ที่ตามว่านายทหารเขมรที่เอาทองคำเข้ามาจำหน่ายเพื่อ
ใช้จ่ายในระหว่างพำนักในราชอาณาจักรไทยนั้น เพราะเมืองเขมรไม่สามารถที่จะ
ซื้อขายแลกเปลี่ยนได้ขอทราบรัฐบาลจะดำเนินการประการใด เรื่องนี้ขอเรียนว่า
สำหรับเรื่องทองคำที่จะติดตัวนั้นส่วนใหญประชาชนที่อพยพ ชาวเขมรนั้นก็ไม่ได้มีฐานะ
ที่มั่งคั่งหรือที่ร่ำรวยอะไรมากนัก โดยเฉพาะกระผมเองซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบทางด้าน
ผู้อพยพนั้นได้ดำเนินการควบคุมตนเอง ไปตรวจเยี่ยมควบคุมผู้อพยพต่าง ๆ หลายจังหวัดที่
อยู่ชายแดน สภาพของบุคคลเหล่านี้ก็อยู่ในสภาพที่ค่อนข้างจะยากจนและขัดสน สิ่งของ
ที่นำติดตัวมานั้นอาจจะเพียงพอหรือเงินทองอะไรบ้างเหล่านี้ ก็ไม่รู้ว่า
ของมากมายอะไรนะครับ แต่สำหรับทองคำพวกนั้นก็ไม่ปรากฏว่าพวกนี้ได้นำติดตัว

เข้ามาในศูนย์อพยพ เพราะฉะนั้นการที่จะแถมมีการซื้อขายนางเล็ก ๆ น้อย ๆ โดยที่
เจ้าหน้าที่เราไม่ทราบก็อาจจะเป็นไปได้ แต่ว่าอย่างไรก็ตามเรามีข้อบังคับและกฎหมาย
ควบคุมไว้แน่นอน

เพราะว่าการนำทองคำแท่งเข้ามานี้เป็นกรณีกฎหมาย
เพราะฉะนั้นถ้าหากปรากฏขึ้นซึ่งกระผมเองก็ยังไม่ได้รับรายงานในเรื่องนี้เลย แต่ว่า
ได้สั่งกำชับไว้แล้วว่าสิ่งของเหล่านี้ถ้าเป็นการผิดกฎหมาย จะต้องนำมามอบแก่เจ้าหน้าที่
ประจำศูนย์นั้นเพื่อเก็บรักษาไว้ แล้วก็จะส่งคืนให้ในเมื่อตัวจะต้องเดินทางออกนอก
ประเทศไป เว้นแต่ของใช้ติดตัวเล็ก ๆ น้อย ซึ่งสามารถนำเข้ามาได้ เช่นเป็นต้น
ว่าเครื่องวิทยุเล็ก ๆ หรือว่าของใช้อื่น ๆ ที่ไม่มีความสำคัญอะไรนัก อันนี้เราก็ผ่อนผัน
ให้เข้ามาได้แต่โดยเฉพาะของใหญ่ ๆ ซึ่งถือว่าไม่ใช่ของใช้ติดตัวและมีความจำเป็นจะต้อง
ดำเนินการตามพิธีการศุลกากรนั้นเราได้ยึดไว้หมด เป็นต้นว่ารถยนต์ รถจักรยานยนต์
นักรับ จักรเย็บผ้า หรือสิ่งอื่น ๆ ที่เป็นของใหญ่ ๆ ซึ่งของเหล่านี้มีบัญชีควบคุมอยู่
แล้วก็ดำเนินการควบคุมตามบัญชีหลักฐานต่าง ๆ ไว้โดยเรียบร้อยแล้ว เพราะฉะนั้น
ในเรื่องทองคำแท่งที่ท่านเป็นห่วงนั้น กระผมคิดว่าไม่มีความน่าห่วงใยอะไร
เพราะว่าไม่ได้มีการนำเข้ามาในครั้งนี้เป็นจำนวนมากมาย ซึ่งจะทำให้เกิดกระทบ
กระเทือนต่อเศรษฐกิจหรือว่าการค้าทองคำต่าง ๆ ภายในประเทศ

สำหรับข้อที่ ๔ ที่ถามว่า นายทหารสำคัญขึ้นแม่ทัพนายพลของเขมรที่ลี้ภัยเข้ามา
ในราชอาณาจักรไทยนั้น ฝ่ายไทยได้นำไปอยู่ในค่ายทหารทั้งหมด หากเป็นความจริง
แล้วก็จะสันติรายต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง รัฐบาลจะแก้ไข
อย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจทำให้เกิด
ปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศอย่างร้ายแรงต่อไป สำหรับเรื่องนี้กระผมขอกราบ
เรียนว่าโดยเฉพาะทหารประจำการนั้นเมื่อเข้ามาในราชอาณาจักร โดยปกติก็เป็นหน้าที่
ของฝ่ายทหารของเราที่จะต้องจัดการควบคุมตัว เพราะว่าป็นทหารที่ถืออาวุธด้วยกัน
การที่จะไปปลดอาวุธทหารที่ถืออาวุธนั้นถ้าเป็นจะต้องให้ฝ่ายทหารด้วยกัน ถ้าจะให้
ฝ่ายพลเรือนไปปลดอาวุธบางทีก็อาจจะมีความยุ่งยาก เขาอาจจะไม่ยินยอมหรืออาจจะมีการขัด
แย้งต่าง ๆ เพราะฉะนั้นในเรื่องเป็นทหารที่ถืออาวุธเข้ามาจะต้องนำส่งมอบ ให้ควบคุม
โดยหน่วยทหารที่อยู่ใกล้เคียงในพื้นที่นั้นโดยทันที แล้วนอกจากนั้นทางฝ่ายทหารก็มีความ
จำเป็นที่จะต้องทำการควบคุมตัว เพื่อการสอบสวนการชักถามเพื่อหารายละเอียดต่าง ๆ

ที่จะเป็นประโยชน์และเพื่อความปลอดภัยของทางราชการทหาร ซึ่งเรื่องนี้ทางฝ่าย
ทหารได้มีการวิธีและระเบียบต่าง ๆ ในการชักถาม และในการสอบสวนไว้
อย่างละเอียดรอบคอบ แล้วต้องใช้เวลานาน บางรายต้องชักถามกันเป็นเวลาหลาย ๆ
วันเพื่อเก็บรายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการทหาร
ของเรา นอกจากนั้นการที่ควบคุมไว้โดยฝ่ายทหารนั้นก็ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการ
ที่จะป้องกัน เพราะว่าถ้าหากว่าไม่มีการควบคุมที่แข็งแรงหรือเด็ดขาดแล้ว บุคคล
เหล่านั้นอาจจะออกนอกบริเวณหรือเล็ดลอดออกไป อาจจะไปมีการก่อการรวม
สมัครพรรคพวกหรือของลุ่มกำลังแล้วคิดก่อกวนจะไปปฏิบัติการคอมมิวนิสต์ในสาธารณรัฐ เขมร ก็ได้
หรือจะดำเนินการทางการเมืองอะไรขึ้นต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งเป็นการผิดกฎหมาย
ระหว่างประเทศ แล้วก็ยังเป็นวิธีการที่นานาประเทศทุกประเทศได้ถือปฏิบัติกันอยู่
เป็นประจำน่ะครับ สำหรับทหารนี้ แต่เมื่อได้มีการควบคุมตัวและสอบสวนแล้ว ระยะหนึ่ง
เห็นว่าเป็นบุคคลที่ไม่มีภัยสามารถไว้วางใจได้หรือไม่แล้วอย่างนั้น ก็อาจจะส่งมอบให้ทาง
กระทรวงมหาดไทยรับต่อไป แต่ในระยะที่ปฏิบัติมาแล้วนี้เป็นระยะเวลาเพียง
๒ - ๓ เดือน ทางราชการทหารก็มีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมตัวบุคคลเหล่านั้นอยู่
เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าในเรื่องที่เกรงว่าจะเป็นการกระทบกระเทือน หรือเกิดความ
เข้าใจผิดทางการเมืองระหว่างประเทศ คือโดยเฉพาะกับสาธารณรัฐ เขมรอย่างร้ายแรง
นั้น กระผมคิดว่าคงจะไม่เป็นไปเช่นนั้น เพราะว่าทุกประเทศก็ถือปฏิบัติกันอยู่
และโดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางการเมือง เกี่ยวกับสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับ
สาธารณรัฐ เขมรขณะนี้ก็ยังไม่มี เพราะฉะนั้นความเข้าใจผิดต่าง ๆ เขาก็ควรจะเข้าใจ
ดี เพราะถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ถือปฏิบัติกันทุกประเทศอยู่แล้ว กระผมขอกราบเรียน
ชี้แจงเท่านั้น

นายศิริ ฆาสุก (สุรินทร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะเล่า
พฤติกรรมชาว เขมรอพยพที่จังหวัดสุรินทร์ เพื่อประกอบคำถามต่อไปสักเล็กน้อยครับ
สำหรับเขมรอพยพระยะแรกที่เขมรแตกตอนแรกเข้ามาประมาณ ๕๐๐ - ๖๐๐ คน
ทั้งหมดนั้นเป็นทหารของนายพลลอนนอลเดิม ที่มณฑลนี้มีเขมรอีก ส่วนที่เขมรอีกจน
กระทั่งถึงเดี๋ยวนี้เฉพาะจังหวัดสุรินทร์มีประมาณ ๑,๓๐๐ คน ทุนหลังนี้เมื่อไปสอบถาม

ทำไมที่รัฐบาลไม่เคยรู้เลย แต่ว่าในขณะที่เดียวกับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองพยายามที่จะเอา
พวกนี้เข้ามา พวกนี้เป็นศัตรูของรัฐบาลลาว รัฐบาลเขมรในขณะนี้ เพราะฉะนั้นการ
ที่เราจะไปเปิดสัมพันธกับเขา ขอให้จริงใจกับเขาควย กระผมจึงขอเรียนถาม
อย่างนั้นครับ

๑. ตามข่าวที่ว่า มีผู้ชักชวนเขมรส่วนหนึ่งให้มาเพื่อแทรกแซงรัฐบาลเขมรใน
ขณะนี้ รัฐบาลรู้เรื่องหรือไม่

๒. รัฐบาลจะส่งเขมรอพยพเหล่านี้กลับคืนเมื่อใด

๓. รัฐบาลจะเลิกเลี้ยงอาหารการกินให้แก่พวกเขมรอพยพเหล่านี้ได้หรือไม่
หากว่าเลิกไม่ได้ รัฐบาลจะจัดการเลี้ยงอาหารหรือให้ชาวไร่ชาวนากิน ซึ่งกำลังอด
อยากขณะนี้ได้ไหม ขอเรียนถามดังนี้ครับ

พันเอก ประกอบ ประยูรโคตรราช (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย):
ขอขอบพระคุณครับที่ได้กรุณามา แล้วก็ได้กรุณาแจ้งเรื่องราวให้ทราบ สำหรับ
ประเด็นแรกเกี่ยวกับที่ว่า มีผู้ไปชักชวนให้ชาว เขมรอพยพเข้านั้น กระผมคิดว่า เรื่องนี้
เป็นเรื่องของทางฝ่ายเขมรอพยพเอง ซึ่งเขาหนีอันตรายจากการคุกคามในบ้านเมือง
ของเขา เมื่อไม่ได้มีความปลอดภัยโดยสมควรอยู่ในเขตราชอาณาจักรไทย ก็คงจะไป
ชักชวนกันเข้ามา แต่สำหรับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองนั้น กระผมขอยืนยันว่าคงจะไม่มีการ
ไปชักชวนมาโดยเด็ดขาด เพราะว่าไม่เกิดประโยชน์อะไร แล้วโดยเฉพาะทางรัฐบาล
ก็ได้กำหนดนโยบายไว้แล้วว่า เราไม่มีนโยบายที่จะชักชวน หรือรับผู้อพยพเข้ามาให้อยู่ใน
ราชอาณาจักรไทย เราพยายามที่จะผลักดันออกไปเป็นนโยบายหลักของรัฐบาล เว้น
เสียแต่ไม่สามารถจะผลักดันได้ เพราะว่าขอปลัดออกนั้นเข้ามาาก่อนแล้ว เราก็ต้องจำเป็น
ที่จะควบคุมตัวไว้ เพราะฉะนั้นการที่จะนำตัว เข้ามายู่ในจังหวัดนั้นก็เป็นเรื่องของ
เจ้าหน้าที่จากตำบลหมู่บ้านที่พวกนี้ได้อพยพเข้ามา เมื่อรวบรวมหรือพบตัว เขาก็จำเป็น
ที่จะต้องนำเขามาอยู่ในเขตที่เรากำหนดไว้เพื่อการควบคุม กระผมเข้าใจว่าเป็นเช่นนั้น
นะครับ เรื่องที่จะเป็นการไปชักชวนหรือนำเข้ามาโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลนั้น กระผม
คิดว่าคงจะไม่มีแน่ เพราะโดยเฉพาะเราจะต้องเป็นภาระที่จะต้องรับผิดชอบและดูแล
ต่อไปอีกนาน ประการที่สองเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงดูนั้นก็เป็นเรื่องที่เราให้การเลี้ยงดู
ช่วยเหลือความมนุษยธรรม อย่างที่กระผมเรียนแล้วคือให้มีกินประทังชีวิตไปเท่านั้นเอง

ไม่ไค้มีน้ำแข็ง ไม่ไค้มีหิมะ เห็น เปิด ใ้ หรือไม่ไค้มีอะไร มีแต่เพียงข้าวสาร
กับอาหารแห้งที่จำเป็นเล็ก ๆ น้อย ซึ่งรัฐบาลเองก็ไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้เป็นประจำ ก็
เพียงแต่ช่วยเหลือไปตามครั้งคราวที่พอจะช่วยให้ได้แล้วก็นอกจากนั้น ก็มีมูลนิธิหรือองค์การ
ใจบุญสุนทานต่าง ๆ ที่เขาไค้มีความเต็มใจจะช่วยเหลือในด้านมนุษยธรรมเราก็จำเป็น
ต้องรับการช่วยเหลือบริจาคของเขา อันนี้เป็นเรื่องธรรมดา อย่างไรก็ตามกระผม
คิดว่าสำหรับปัญหาอุปถัมภ์นั้นคงจะไม่ใช่ปัญหาที่จะเป็น เรื่องกระทบกระเทือน ต่อสัมพันธ์ไมตรี
หรือปัญหาทางการเมือง เพราะว่าเราไค้กำหนดนโยบายของเราแน่นอนแล้วเราไม่มี
การสนับสนุนให้พวกเหล่านั้นมาดำเนินการตอบโต้หรือดำเนินการก่อกวนทางการเมือง เรา
ควบคุมอย่างจริงจังแล้วเราพยายามที่จะส่งออกโดยเร็วที่สุด ที่ท่านถามว่าจะกระทำได้
เมื่อไค้ไหน ก็ขอเรียนว่าเมื่อเหตุการณ์ในสาธารณรัฐเชมรไค้คลี่คลาย เขาไค้จัดตั้ง
รัฐบาลเรียบร้อยแล้ว มีการรับรองมีการติดต่อสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว เราก็สามารถ
จะเจรจากับเขาไค้ได้ แต่ในไค้ปัจจุบันนี้ยังไม่มีที่ตั้งรัฐบาลที่แน่นอน แล้วก็ยังไม่มีการ
เปิดสัมพันธ์ทางการทูต เราก็ยังไม่อาจจะเจรจากับใครจะติดต่อกับใคร เรื่องนี้
อาทนะ นายกรัฐมนตรี ท่านไค้มีความห่วงใยอยู่มาก ก็ไค้พยายามทุกวิถีทางที่จะขจัดปัดเป่า
ปัญหาต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป โดยเฉพาะที่ท่านถามว่าประชาชนของเราเองทำไม
ไม่ช่วยเหลือ กำลังเดือดร้อนอยู่ กระผมไค้เข้าใจว่าเรื่องนี้ท่านคงไค้มีบัญชาไปยัง
กระทรวงเกษตร ฯ และกระทรวงมหาดไทยให้เร่งกันดำเนินการอยู่แล้ว แต่การ
ดำเนินการนั้นจะทันที่ทันไค้ภายในวันสองวันบางทีอาจจะต้องใช้เวลา เพราะว่า
เจ้าหน้าที่จะต้องไปเตรียมเงินไปเตรียมพาหนะไปติดต่อดูแลของชาวต่าง ๆ ที่จะไป
แจกจ่าย กระผมคิดว่าคงจะไม่ไค้มีนัยอะไร ไม่ใช่แต่เพียงชาวไค้มีบริโศก แม้แต่ชาว
จะปลูกเราก็มียุทธศาสตร์ที่จะดำเนินการช่วยเหลือพี่น้องประชาชนของเราอยู่แล้ว อันนี้
ไค้ทำทุกจังหวัดครับ ไม่ใช่เฉพาะปัญหาจังหวัดสุรินทร์ไค้ดำเนินการอยู่ และโดยเฉพาะ
กระผมเองก็เคยไค้ตอบปัญหาของท่านสมาชิกผู้เฝ้าเกียรติมาหลายครั้งแล้วเหมือนกัน ในเรื่อง
ปัญหาความขาดแคลนข้าวบริโศกหรือข้าวปลูก ซึ่งทางรัฐบาลมีนโยบายและวิธีการจะ
ดำเนินการช่วยเหลืออยู่แล้ว ขอขอบคุณครับ

นายศิริ ผาสุก (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ ตามที่ท่านรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยบอกว่า พวกเขมรเหล่านั้นเราช่วยไค้กันนะครับ กระผม

ก็อยากจะเรียนว่า ชาว ๕ เปอร์เซนต์นั้นครับ ชาวบ้านแกไม่กินนั้นครับ หาชาว
 แม่แต ๓๕ เปอร์เซนต์ เกือบไม่ใคร่ครับในขณะนี้ เพราะฉะนั้นเราถือว่าหากว่า
 ประชาชนคนไทยแล้วกระผมว่าเป็นชาวชนิตที่ถี่ถ้วนครับ แล้วอีกอย่างหนึ่งนะครับ
 พวกอาหารไม่ีตาง ๆ นั้นครับ พวกกะปิ ปลาหุอะไรต่าง ๆ นี่เอาไปให้เขานะครับ
 เขาไม่กินนั้นครับเขาโยนทิ้ง เขาบอกว่าเขาไม่เคยกินของพวกนี้ เขาบอกอย่างนี้ครับ
 เพราะฉะนั้นกระผมมาคิดว่าพวกนี้คงไม่ใช่พวกยากจนหรือครับ คงไม่ใช่พวกยากจนแ
 ดังไม่เคยมกินพวกประเภทนั้นครับ อันนี้กระผมอยากจะเรียนขอเท็จจริงให้ทราบ ที่นี้
 กระผมก็อยากจะเรียนทางความลึกเล็กน้อยว่า เมืองไทยเวลานั้นเคยเป็นศูนย์กลางในการ
 ขนอาวุธเพื่อให้รัฐบาลเก็บกองที่จะแตกไป เพื่อให้รัฐบาลเหล่านั้นชาวประชาชนของเขา
 ทั้งลาวทั้งเขมนะครับ เป็นศูนย์กลางในการที่บรรทุกถูกระเบิดไปทั้งเวียตนาม แล้วเมื่อพวก
 นั้นแตกมาแล้วเราจะรับเขาไว้ทำไมเราเป็นศูนย์กลางในการขนอาวุธเหล่านั้น เขาก็
 จับขำน้ำใจมากอยู่แล้ว ทำไมเราจะต้องไปรับพวกนี้มาเพื่อให้ออทางมนุษยธรรมอย่าง
 เกียวนะครับ โดยไม่คำนึงถึงว่าสัมพันธ์ไมตรีระหว่างเขากับเรานะครับอันนี้ขอให้รัฐบาล
 ช่วยพิจารณาไตร่ตรองให้ถี่ถ้วนและอีกประการหนึ่งในเรื่องชาวกรองระหวางชายแดน เมื่อ
 วันที่ ๒ กรกฎาคม คือ เดือนนั้นครับตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดบุรีรัมย์ได้รายงาน
 มาว่า ที่มีการปะทะกันแล้วเขมรยึดพื้นที่ได้ ๓ กิโลเมตรของจังหวัดบุรีรัมย์ และชาว
 จะยึดจังหวัดบุรีรัมย์ ที่รีสะเกษ และสุรินทร์ภายใน ๑ เดือน ขาวนั้นครับ ถ้าหาก
 ทหารเขมรเหล่านั้นเป็นคนที่ รัฐบาลควรจะเอามาเปิดที่กรมประชาสัมพันธหรือไม้อยาก
 จะถามเรื่องความรับผิดชอบต่อประชาชน กระผมอยากจะทราบว่า รัฐบาลนี้เป็นทาง
 ความสัมพันธ์ระหว่าง ๒ ประเทศหรือไม่ การผูกแบบนั้นเป็นการสร้างศัตรูกันขึ้นนะครับ
 กระผมไม่เชื่อเลยว่ารัฐบาลเขมรจะซื่ออย่างนั้นอาจจะเป้นคำพูดลอย ๆ ของทหารบางคน
 ที่อยู่ชายแดนก็ได้ กระผมเชื่อว่าเป็นอย่างนั้น แล้วทำไมถึงเอาชาวอย่างนั้นมาประกาศ
 ทั่วประเทศไทยเพื่อสร้างภาพพจน์ให้เห็นว่าเขมรนี้เป็นศัตรูต่อเรา ลักษณะนี้เป็นสงคราม
 จิตวิทยา เมื่อสมัย ๑๐ กว่าปีมาแล้ว เราไม่ควรจะทำแบบนั้นอีกนะครับ อันนี้กระผม
 ก็อยากจะเรียนถามว่า รัฐบาลจะเลิกให้ชาวเท็จเหล่านั้นนะครับ โดยถ้าหากถึงแม้ว่า
 กอ.รมน. หรือ ตชค. ต่าง ๆ ที่อยู่ชายแดนเหล่านั้นให้ชาวมา ก็ควรจะเช็กก่อนที่จะ
 ประกาศออกไปให้ทั่วประเทศทราบ ไม่อย่างนั้นมันกระทบกระเทือนจิตใจ การปลุกนี้

คอมมิวนิสต์สมัยก่อน แทนที่ความรู้ลึกถ่องประชาชนชาวลาซาชาวเขมรดีขึ้น กลับสร้างให้
สิ่งเหล่านี้มันหมกหมมอยู่ในจิตใจของประชาชนชาวไทย แล้วความเป็นศัตรูมันอาจจะ
เกิดขึ้นได้มากขึ้นอีก เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะเรียนถามว่า รัฐบาลจะเลิกปล่อยชาว
เผ่าเหล่านี้ออกมาได้ไหม ขอถามแค่นี้ก่อนครับ

พันเอก ประกอบ ประยูรโภคธราช (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
ขอพระราชทานครับ กระผมขอเรียนขออนุญาตครับ สำหรับเรื่องเกี่ยวกับการปล่อยชาวต่าง ๆ
กระผมเองไม่เคยได้รับทราบเลยเป็นเรื่องของทางราชการปล่อยชาวออกไปว่า มี
กองทัพเขมรแดงเข้ามายึดเขตแดนของเรา เพราะว่ารายงานที่ได้รับทุกจังหวัดตามชายแดน
นั้น ก็ปรากฏว่ามีการปะทะกันบ้าง ถ้าหากรุกคืบเข้ามาในเขตเรา เพราะว่าเรา
ตำรวจตระเวนชายแดน และหน่วยทหารที่ทำการตั้งจุดรักษาพื้นที่ตามแนวเขตแดนอยู่หลาย
แห่งด้วยกัน และมีการลาดตระเวนทุกวันตลอดแนว ก็ไม่ปรากฏว่าเราได้เสียดินแดนไป
เลย เพราะว่าถ้าเข้ามาแล้วเราจะต้องขับไล่ออกไป ซึ่งในการขับไล่ก็บางครั้งก็มี
การปะทะกัน เพราะว่าก่อนที่เขาจะหนีไปเขาก็ยิงต่อสู้ เรื่องนี้เป็นเรื่องธรรมดา
และกระผมคิดว่าการปฏิบัติของหน่วยทหารขนาดย่อย ๆ นั้น บางหน่วยโดยเนื้อหาของผู้ที่
กำลัง มีความเต็มเปี่ยมหรือมีความตื่นตัวในเรื่องชัยชนะนั้น ก็อาจจะมีปฏิบัติการ
หย่อนยานทางวินัยอยู่บ้าง เพราะฉะนั้นการที่เขาจะรุกคืบเข้ามา หรือว่าได้พญาคูใน
ทำนองที่เป็นการข่มขู่ ในทำนองเป็นการโอ้อวดต่าง ๆ อันนี้อาจจะเป็นได้ แต่เรา
ไม่ได้ถือสาครับ เราไม่ได้ถือสาและก็ไม่ได้อ้างว่าเป็นเรื่องจริงจัง และก็ไม่ได้เกรงกลัว
และโดยเฉพาะทางคามมหาดไทยนั้น กระผมเองขอยืนยันว่ารัฐมนตรีทุกคนได้สั่งการ
ในเรื่องนี้ตามนโยบายรัฐบาลอย่างเด็ดขาด ถ้าหากว่ามีการรุกคืบเข้ามาเช่นเขตแดนเข้ามา
เราจะต้องทำการปลดอาวุธทันที จับกุมทันที ถ้าหากไม่ยอมก็จะต้องมีการใช้อาวุธต่อสู้กัน
แล้วก็ได้มีการดำเนินการมาแล้วหลายครั้งหลายหน ซึ่งพวกนี้ก็ได้เล็ดลอดหนีกลับไปนครวัด
ไม่ปรากฏว่าได้มายึดดินแดน หรือได้มายึดพื้นที่ในเขตของเราเลย แต่ปรากฏว่าตาม
เส้นเขตแดนต่าง ๆ นั้น เขาเข้ามาทำการฝังกับระเบิดบ้าง มาตรวจหลักเขตบ้าง
มาพญาคูกับประชาชนในทำนองข่มขู่ต่าง ๆ หรือว่าในทำนองให้ร้ายป้ายสีต่อรัฐบาล อันนี้
กระผมคิดว่ามันเป็นเรื่องของหน่วยทหารขนาดเล็กซึ่งชาตินิยม ไม่มีการควบคุมบังคับบัญชา
โดยแน่นอนเห็นก็อาจจะเป็นไปได้ โดยเฉพาะเมื่อประมาณ ๒ - ๓ เดือนที่แล้วมา

ท่านผู้เกียรติคงจะไต่ถามว่าในกรณีหักเซต ๗๓ ที่จังหวัดตราดก็มีทหารรักษายาแดน
 อยู่เนี่ย เขามายังคับไต่ทางฝ่ายเราอยู่เนี่ย เขามาในเขตแดน ๑ กิโลเมตร ซึ่งเราก็ไม่ได้
 ยินยอมและก็ไม่ได้อนุญาตอย่างใด เราก็อยู่อย่างนั้นก็ไม่เห็นมีการตอบโต้หรือการคุกคาม
 ใดๆต่อไป เพราะว่าเราพยายามปฏิบัติกันอย่างจริงจัง แต่ต่อมาในระยะหลังก็
 ปรากฏว่ารัฐบาลชั่วคราวของสาธารณรัฐเขมรเอง ก็เป็นผู้ซึ่งออกประกาศว่าเขาไม่เคย
 มีนโยบายที่จะให้ดำเนินการเช่นนั้น เป็นการปฏิบัติของหน่วยทหารในพื้นที่เท่านั้นเอง
 ซึ่งอาจจะเกิดการเข้าใจผิด หรืออาจจะเกิดความรู้สึกอย่างไรขึ้นก็ได้นะครับ
 เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ก็เช่นเดียวกัน สำหรับกระผมเองขอยืนยันว่ารัฐบาลไม่ได้ให้ชาว
 ในเรื่องนี้ออกไปครับ ชาวที่ออกไปนั้นจะออกไปทางใดกระผมไม่ทราบ และไม่เคยได้รับ
 รายงานในเรื่องนี้ ขอขอบคุณครับ

นายศิริ ผาสุก (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพสำหรับเรื่องชาวนั้นครับ
 เป็นชาวออกจากการประชาสัมพันธ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔ คือเดือนนี้ครับ แล้ว
 ไปอยู่ที่ใดเลย ชาววันที่ ๒ นั้นชาวบอกจาก ตชด. จังหวัดบุรีรัมย์ ว่าอยู่ที่
 จังหวัดบุรีรัมย์ได้แล้ว ๓ กิโลเมตร จะยึดที่จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ ให้ได้ภายใน
 ใน ๑ เดือน อันนี้เป็นข่าวที่แน่นอนครับ แล้วไปใด บันทึกของกรมประชาสัมพันธ
 ในขณะนั้น อันนั้นครับ กระผมเรียนถามเมื่อก่อนจะเลิกให้ชาวบ้านได้ไหม ที่อื่นก่อน
 หนึ่งทอยากจะเรียนเป็นคำถามสุดท้ายนะครับ ก็คือว่าการเอาพวกเขมรอพยพ หรือเม้า
 อพยพหรือพวกลาวฝ่ายขวาจากอุบลราชธานี อะไรต่าง ๆ ที่เข้ามาขณะนั้นครับ ไปให้
 สัมภาษณ์ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงนะครับ วิธีการให้สัมภาษณ์แบบนี้ครับ เคยทำมา
 แล้วเป็นเวลานานแล้ว เมื่อสมัยรัฐบาลสมัยก่อน พวกที่ตามกันอเมริกันเป็นสมุนอเมริกัน
 อยู่เนี่ยครับ เอาพวกไทยเข้ามาให้สัมภาษณ์ เอาพวกจีนที่หนีมาจากจีนแผ่นดินใหญ่มาให้
 สัมภาษณ์ เพื่อที่จะสร้างภาพพจน์ให้ประชาชนคนไทยนี้ ได้เห็นว่าประเทศจีนคอมมิวนิสต์น่า
 เกลียดกลัว ไม้คบประเทศเวียดนามน่ากลัวอย่างนั้นอย่างนี้ เราเคยสร้างสงคราม
 จิตวิทยาอันนี้เป็นเวลานานแล้วและขณะนี้เมื่อรัฐบาลของท่านนายกรัฐมนตรี หม่อม
 ราชวงศ์จักรี ปรามโฆ เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ขณะนี้ ท่านก็พยายามสร้างภาพพจน์ที่
 ให้แก่ประชาชนคนไทยขึ้นมา พยายามเอาความจริงต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับรู้ กระผม
 ก็รู้สึกขอบพระคุณ ท่าน นายกรัฐมนตรีอย่างสูงซึ่งในเรื่องนี้ แต่ในอีกส่วนหนึ่งของรัฐบาล

นั้นเองกลับเอาชาวพวกแมวอพยพ พวกเขมรอพยพ พวกลาวอพยพมาให้สัมภาษณ์ โดยบอกวาทักล่าวที่ประเทศลาวนั้นไม่ใช่นั่น เขมรไม่ใช่นั่น อะไรอย่างนั้นเป็นการสร้างภาพพจน์ให้ใครของประชาชนอีกประเทศหนึ่ง อันนี้เคยวนกลึงทำอยู่ครับ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะได้เรียนถามว่า รัฐบาลจะเลิกให้สัมภาษณ์พวกนี้ได้ไหมนะครับ แล้วก็จะเอาพวกแมวหรือพวกลาวฝ่ายขวาทางอุบลราชธานี อุตรดิตถ์ ออกไปได้เมื่อไร อยากจะถามสัก ๒ ข้อครับ ขอขอบคุณครับ

พันเอก ประกอบ ประยูรโกศราช (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) :
ขอบคุณครับ สำหรับในเรื่องการให้สัมภาษณ์ สำหรับผู้ที่อยู่ในขณะอพยพนั้น ไม่มีสิทธิที่จะออกมาให้สัมภาษณ์ได้ และโดยเฉพาะทางศูนย์อพยพต่าง ๆ ก็ไม่มีสิทธิที่จะนำผู้ที่อยู่ในความควบคุมออกมาให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวใด ๆ ได้ อันนี้กระผมขอเรียนให้ทราบ แต่ว่าการที่ท่านเรียกว่าเป็นการสัมภาษณ์นั้น กระผมเข้าใจว่าอาจจะมีการเข้าไปเยี่ยมเยียนที่ศูนย์นั้นเอง เพราะว่าที่ศูนย์นั้น เราห้ามไม่ให้ผู้หนึ่งใดเข้าไปเยี่ยมเยียน เชนมูลนิธิต่าง ๆ ที่เขาต้องการไปเยี่ยมเยียนเพื่อจะช่วยให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือเกี่ยวกับการบุญตามศรัทธาของเขาอันมีโอกาสเข้าไปได้ แล้วก็จะจะมีผู้ไปขอคำถามให้พูดอะไร แล้วก็อีกเหตุผลออกมาเมื่อไปถามอะไรแก่ใครก็จะตอบมา อันนี้กระผมว่าก็จะพยายามกวดขันไป จะไม่ให้กระทำการอย่างนั้น แต่ว่าที่เป็นมาแล้วนั้นกระผมเข้าใจว่าเป็นในทำนองนี้ คือเมื่อเขาไปเยี่ยมแล้วก็ไปซักถามพูดจากันนะครับ แก่กตัญญูจะอะไรมาเป็นทำนองนี้ เพื่ออยากทราบข้อเท็จจริง แต่เสร็จแล้วก็กลายเป็นว่าเขาคัดลอกของพวกเหล่านั้นออกมาโฆษณากันไปในทางที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติได้พูดมาแล้ว กระผมก็เห็นด้วยว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง อันนี้ขออภัยไว้ที่จะไปกำชับกวดขันไม่ให้มีการกระทำ อย่างนี้เกิดขึ้น สำหรับในเรื่องที่ถามว่าจะสามารถส่งพวกอพยพเหล่านั้นกลับไปได้เมื่อใดนั้น ก็ขอเรียนให้ทราบว่าอันนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละประเทศนั้น ถ้ารัฐบาลเขาพร้อมที่จะรับกลับไปได้ เพราะเราจะต้องติดต่อกับฝ่ายรัฐบาลเขาเหมือนกันครับ ไม่ใช่จะไล่กันออกไปได้เฉย ๆ เพราะว่าถ้าหากว่าแก่ออกไปแล้วแกไม่ได้รับความปลอดภัย ไปถูกฆ่าตายหมด นานาประเทศเขาก็จะประณามเราว่ามีใจเหี้ยมโหดเหลือเกิน และพวกที่อพยพเข้ามาส่วนใหญ่กระผมคิดว่าท่านสมาชิกผู้เกียรติได้ไปเห็นสภาพแล้วก็อาจจะเวทนาในสถานความรู้สึกละทางมนุษยธรรมนะครับ เพราะว่ามีเตcken แก่ ๆ ผู้หญิงแล้วก็เด็กเล็ก ๆ ส่วน

ผู้ชายนั้นก็มีบ้าง แต่ผู้ชายส่วนใหญ่หายไปไหนครับ ผู้ชายส่วนใหญ่ไม่นับอยู่ในสนามไป
คายในสงคราม ไปแตกกระสาบานเช่นพลัดลูกหรือเมีย พลัดพ่อพลัดแม่กันหมด
พวกที่เขาทำเป็นพวกทางครอบครัวส่วนใหญ่ แตกมีทหารติดตามมาบ้าง เพื่อเป็นพวก
คุ้มครองหรือให้ความช่วยเหลือ แต่เมื่อเทียบจำนวนกันแล้วเป็นจำนวนเล็กน้อย ส่วนใหญ่
จะเป็นประชาชนที่ไม่ค่อยรู้วิธีไหนดีอะไร เป็นผู้ที่ต้องประสบเคราะห์กรรมจากภัยของ
สงคราม เด็กเล็ก ๆ ผู้หญิงคนแก่ พวกคนชราต่าง ๆ เหล่านีกรองแรง ๆ กันมาใน
สภาพเช่นนี้ กระผมคิดว่าเราจะทิ้งไม่เหลือขาดเลย ให้คอยอาศัยในบ้านเรา
แล้วถ้าเราจะพยายามลากตัวให้ออกไปนอกเขต หรือหาไปตั้งนอกเขตเราโดยที่เราไม่มี
ความรับผิดชอบเลยนั้น กระผมก็อยากจะขอฝากไว้ว่า เป็นการสมควรสักแค่ไหน
เพราะฉะนั้นในคำของรัฐบาลก็จำเป็นต้องคำนึงการเท่าที่เรียนให้ทราบมาแล้ว ก็
คำนึงการเพิ่มประตังชีวิตให้โดย ไม่ไหวให้ได้อย่างสะดวกสบายนะครับ เป็นการ
ช่วยเหลือเพื่อให้เรียบง่าย ๆ ว่ากันตายไปเท่านั้น แล้วก็การประกอบอาหารการเลี้ยงดู
อย่างที่ท่านว่าอะไรไปแล้วไม่คืน อันนี้กระผมคิดว่าคงจะเป็นเรื่องเข้าใจผิดนะครับ
พวกนี้ไม่มีจะกินนะครับ คนที่อด ๆ อยาก ๆ ก็จะต้องกินทั้งนั้นมันเลือกไม่ได้ เพราะเรา
ไม่ได้ออกของวิเศษวิโสให้ เป็นแต่เพียงข้าวสารของแห้งกะป็น้ำปลา ปลาทุเค็ม สำหรับ
ข้าวสาร ๕ เปอรเซ็นต์ ทางราชการไม่เคยส่งไปครับ ก็อาจจะเป็นที่เราเห็นว่า
ผู้ดำเนินการนั้นไม่สามารถจะไปหาของในตลาดมาได้ทัน มีจำหน่ายในบริเวณใกล้เคียง
อย่างใดก็รับซื้อของอย่างนั้นมา เราก็ไม่เคยบอกว่า แหมต้องเลี้ยงถึงข้าว ๕ เปอรเซ็นต์
ข้าวอะไรก็ได้ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าปัญหาเรื่องนี้นักคงจะไม่ใช่ที่นำติดกัังอะไร
เพราะเราต้องการประหยัคอยู่แล้ว แล้วถ้าข้าบกวัดขึ้นเจ้าหน้าที่อยู่เสมอให้พยายาม
ประหยัค ให้พยายามดำเนินการในทางที่ถูกที่ควรแล้วก็ไม่ใช้ดำเนินการ กันอย่างข่มเพื่อย
และไม่ไหวก็ขอให้เขาอยู่อย่างสุขสบาย จะได้อาศัยอยู่ต่อไปนาน ๆ นะครับ ไม่ใช่เป็น
เช่นนั้น อนึ่ง เรื่องต่าง ๆ ที่ท่านสนใจ กระผมก็ขอเรียนชี้แจงเพียงเท่านี้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร หม่อมกระเบียบพระทูลถามแล้ว ต่อไประเบียบวาระ
ที่ ๓ เรื่องที่ค้างระเบียบวาระประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖/๒๕๑๘ (สามัญสมัยที่สอง)
ไม่มี

ต่อไประเบียบวาระที่ ๔ ร่างขอบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เชิญคุณแล้ว มีอะไรครับ

๔ กรกฎาคม ๒๕๑๔

เรื่อง ร่างข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ ๑ ชุด

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับร่างข้อบังคับการประชุม
 ของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ ได้
 พิจารณาร่างเสร็จแล้ว) ไว้พิจารณา และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญ
 พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. พิจารณา
 ซึ่งประกอบด้วย

๑. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ ประธานคณะกรรมการ
๒. นายไกรสร ตันติพงษ์
๓. นายบุญ กุวานนท์
๔. นายเจริญ ปราบศักดิ์
๕. พันจ่าเอก ชูศักดิ์ ทาระคำ
๖. นายเชวง วงศ์ใหญ่
๗. นายชัชชัย นามวงศ์พรหม
๘. นายบุญมี ปาร์มวงค์
๙. นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ
๑๐. นายประมวล สภาวสุ
๑๑. นายประเสริฐ สายพิมพ์
๑๒. พันโท ประเสริฐ สุกบรรพต

๑๓. นายเจริญ ฐิตมาตย์
๑๔. นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา
๑๕. นายพิชัย รัตกุล
๑๖. นายพีร บุนนาค
๑๗. นายมนู สันติวงศ์
๑๘. นายมานิต ฐิตินันท์
๑๙. นายเริ่มรัฐ จิตรภักดี
๒๐. นายวิรัช กุฑมาศ
๒๑. นายวิศาล ภัทรประสิทธิ์
๒๒. นายสง่า วัชรารักษ์
๒๓. พันเอก สมคิด ศรีสังคม
๒๔. จาติบเอก สมชาย อินทราวุธ
๒๕. นายสมบุญ ศิริธร
๒๖. นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์
๒๗. นายสอาด ปิยวรรณ
๒๘. นายสุนทร ยั่งยืน
๒๙. นายสุรินทร์ มาศศิริ
๓๐. นายอำ รุ่งเรือง
๓๑. นายมงคล สุนทรขจร เลขานุการคณะกรรมการมานับ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างข้อบังคับดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์

(นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับร่างข้อบังคับการประชุม
ของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้
พิจารณาการร่างเสร็จแล้ว) ไว้พิจารณา และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญ
ห้ยกร่างข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. พิจารณา
กำหนดการปฏิบัติภายใน ๓๐ วัน บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล
ดังต่อไปนี้

๑. ร่างข้อบังคับนี้มีผู้ปฏิบัติ ๒๔ คน คือ

- (๑) นายอุทัย พิมพ์ใจชน
- (๒) นายยุทธพล ศรีมงคล
- (๓) นายสนธิ ชูราษฎร์
- (๔) นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์
- (๕) นายวีระ มุสิกพงศ์
- (๖) นายอนันต์ บุรณวนิช
- (๗) นายแคล้ว นรปติ
- (๘) นายวิจิตร วงษานุกัตน์
- (๙) นายสวาท สิริโกมท
- (๑๐) นายสุทัศน์ เงินหมื่น
- (๑๑) นายประยงค์ มูลสาร
- (๑๒) นายประทีป ทองคำใส

- (๑๓) นายสงสุข ภัคเกษม
 (๑๔) นายอุดม มาสุก
 (๑๕) นายสุรยุทธ กิติราช
 (๑๖) นายรัชวาลย์ ชมภูแดง
 (๑๗) นายนรินทร์ศร รัตนไพฑูรย์
 (๑๘) นายฉินสอน บัวเขียว
 (๑๙) นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์
 (๒๐) นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
 (๒๑) นายชวน หลีกภัย
 (๒๒) นายชวนี ศักดิ์เศรษฐ์
 (๒๓) นายบุญเกิด หิรัญคำ
 (๒๔) นายเทียม ไชยนันทน์

๒. ผลของการพิจารณา

<u>ข้อร่างข้อบังคับ</u>	<u>ไม่มีผู้แปรญัตติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
<u>คำปรารภ</u>	๓	๓
<u>ข้อ ๑</u>	๓	๓
<u>ข้อ ๒</u>	๓	๓
<u>ข้อ ๓</u>	๓	๓
<u>หมวด ๑ การเลือกประธาน</u>	๓	๓
<u>และรองประธานสภา-</u>		
<u>ผู้แทนราษฎร</u>		

ข้อ ๔	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
ข้อ ๕	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ข้อ ๖	"	"

หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธานและ

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และ

เลขาธิการรัฐสภา

ข้อ ๗	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
ข้อ ๘	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
ข้อ ๙	"	"

หมวด ๓ การประชุมสภา

ส่วนที่ ๑ วิธีการประชุม

ข้อ ๑๐	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ข้อ ๑๑	"	"
ข้อ ๑๒	มีผู้แปรญัตติ	"
ข้อ ๑๓	"	มีการแก้ไข
ข้อ ๑๔	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
ข้อ ๑๕	มีผู้แปรญัตติ	"
ข้อ ๑๖	"	ไม่มีการแก้ไข
ข้อ ๑๗	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
ข้อ ๑๘	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
ข้อ ๑๙	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ข้อ ๒๐	"	"
ข้อ ๒๑	"	"
ข้อ ๒๒	"	"

<u>ข้อ ๒๑</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๒</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๒๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๒๔</u>	"	"
<u>ข้อ ๒๕</u>	"	"
<u>ข้อ ๒๖</u>	"	"
<u>ข้อ ๒๗</u>	"	"
<u>ข้อ ๒๘</u>	"	"
<u>ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ</u>	"	"
<u>ข้อ ๒๙</u>	"	"
<u>ข้อ ๓๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๓๑</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๓๑ ทวิ</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่	"
<u>ข้อ ๓๒</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u>	"	"
<u>มาตรา ๓๔</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๕</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๓๖</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๘</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๙</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๐</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๑</u>	"	"
<u>มาตรา ๔๒</u>	"	มีการแก้ไข

มาตรา ๔๓มาตรา ๔๔มาตรา ๔๕มาตรา ๔๖มาตรา ๔๗ส่วนที่ ๓ การอภิปรายข้อ ๔๘ข้อ ๔๙ข้อ ๕๐ข้อ ๕๑ข้อ ๕๒ข้อ ๕๓ข้อ ๕๔ข้อ ๕๕ข้อ ๕๖ข้อ ๕๗ข้อ ๕๘ข้อ ๕๙ส่วนที่ ๔ การลงมติข้อ ๖๐ข้อ ๖๑ข้อ ๖๒

มีผู้แปรญัตติ

ไม่มีผู้แปรญัตติ

"

"

มีผู้แปรญัตติ

ไม่มีผู้แปรญัตติ

มีผู้แปรญัตติ

"

มีผู้แปรญัตติ

ไม่มีผู้แปรญัตติ

มีผู้แปรญัตติ

ไม่มีผู้แปรญัตติ

"

มีผู้แปรญัตติ

"

"

ไม่มีผู้แปรญัตติ

มีผู้แปรญัตติ

ไม่มีผู้แปรญัตติ

"

มีผู้แปรญัตติ

"

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

"

"

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

"

ไม่มีการแก้ไข

"

"

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

"

"

"

"

มีการแก้ไข

ขบ ๖๓	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
ขบ ๖๔	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
ขบ ๖๕	"	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๖๖	มีผู้แปรญัตติ	"
ขบ ๖๗	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
ขบ ๖๘	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
ขบ ๖๙	"	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๗๐	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
หมวด ๔ กรรมวิธีการ		
ขบ ๗๑	มีผู้แปรญัตติ	"
ขบ ๗๒	"	มีการแก้ไข
ขบ ๗๓	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
ขบ ๗๔	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๗๕	"	"
ขบ ๗๖	"	มีการแก้ไข
ขบ ๗๗	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๗๘	"	มีการแก้ไข
ขบ ๗๙	มีผู้แปรญัตติ	"
ขบ ๘๐	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๘๑	"	"
ขบ ๘๒	"	"
ขบ ๘๓	"	"

ขบ ๘๔	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๘๕	"	"
ขบ ๘๖	"	มีการแก้ไข
ขบ ๘๗	มีผู้แปรญัตติ คณะกรรมาธิการคัดออก	
ขบ ๘๘	"	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๘๙	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"

หมวด ๕ การเสนอและพิจารณา

	ร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๙๐		"	"
ขบ ๙๑		"	"
ขบ ๙๒		มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
ขบ ๙๓		"	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๙๔		"	"
ขบ ๙๕		"	มีการแก้ไข
ขบ ๙๖		ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๙๗		มีผู้แปรญัตติ	"
ขบ ๙๘		"	"
ขบ ๙๙		"	มีการแก้ไข
ขบ ๑๐๐		ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
ขบ ๑๐๑		"	"
ขบ ๑๐๒		มีผู้แปรญัตติ	"
ขบ ๑๐๓		ไม่มีผู้แปรญัตติ	"

<u>ข้อ ๑๐๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๐๖</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๐๗</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๐๘</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๐๙</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๑๐</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๑๑</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๑๒</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๑๒ ทวิ</u>	คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มเติม	
<u>หมวด ๕ ทวิ การเสนอและพิจารณา</u>		
<u>ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม</u>		"
<u>ข้อ ๑๑๒ ทวิ</u>		"
<u>ข้อ ๑๑๒ ฎีกา</u>		"
<u>ข้อ ๑๑๒ เบญจ</u>		"
<u>ข้อ ๑๑๒ นิ</u>		"
<u>หมวด ๖ การตั้งกระทู้ถาม</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๓</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๔</u>	"	มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๕</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>ข้อ ๑๑๖</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๑๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>ข้อ ๑๑๘</u>	"	"
<u>ข้อ ๑๑๙</u>	"	"

ขบ ๑๑๘ ทวิ

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ขบ ๑๒๐

มีผู้แปรญัตติ

มีการแก้ไข

ขบ ๑๒๑

"

"

ขบ ๑๒๒

"

"

ขบ ๑๒๓

"

ไม่มีการแก้ไข

ขบ ๑๒๔

"

มีการแก้ไข

ขบ ๑๒๕

"

ไม่มีการแก้ไข

ขบ ๑๒๕ ทวิ

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ขบ ๑๒๖

ไม่มีผู้แปรญัตติ

มีการแก้ไข

หมวด ๘ บทเกี่ยวกับการบริหาร

ราชการแผ่นดิน

"

ไม่มีการแก้ไข

ส่วน ๑ การแถลงนโยบาย

"

"

ขบ ๑๒๗

"

มีการแก้ไข

ขบ ๑๒๘

"

ไม่มีการแก้ไข

ขบ ๑๒๙

"

"

ขบ ๑๓๐

มีผู้แปรญัตติ

"

ขบ ๑๓๑

"

"

ขบ ๑๓๒

ไม่มีผู้แปรญัตติ

"

ส่วน ๒ การขอโทษนัย

ความไว้วางใจ

"

"

ขบ ๑๓๓

มีผู้แปรญัตติ

มีการแก้ไข

ขบ ๑๓๔

ไม่มีผู้แปรญัตติ

ไม่มีการแก้ไข

๕๒

ส่วนที่ ๓ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อ

<u>ทั้งความคิดเห็นของสมาชิก</u>	<u>ไม่มีผู้แปรญัตติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
ขอ ๑๓๕	มีผู้แปรญัตติ	"
ขอ ๑๓๖	"	มีการแก้ไข
ขอ ๑๓๖ ภาวิ		คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มขึ้นใหม่

ส่วนที่ ๔ การขอเปิดอภิปรายทั่วไป

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง

<u>หรือแสดงความคิดเห็น</u>	<u>ไม่มีผู้แปรญัตติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
ขอ ๑๓๗	"	"
ขอ ๑๓๘	มีผู้แปรญัตติ	"
ขอ ๑๓๙	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
ขอ ๑๔๐	มีผู้แปรญัตติ	"
ขอ ๑๔๑	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"

ส่วนที่ ๕ การขอเปิดอภิปรายทั่วไป

เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

ขอ ๑๔๒	"	"
ขอ ๑๔๓	"	"
ขอ ๑๔๔	"	"
ขอ ๑๔๕	"	"
ขอ ๑๔๖	"	"

หมวด ๕ การเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญ

<u>และบุตรราชเงินแผ่นดินของรัชกาล</u>	"	"
ขอ ๑๔๗	"	"

หมวด ๕ การรักษาระเบียบและ

<u>ความเรียบร้อย</u>	<u>ไม่มีผู้ประพฤติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
ขอ ๑๔๘	"	"
ขอ ๑๔๙	"	"
ขอ ๑๕๐	"	"

หมวด ๑๐ การรับเงินประจำตำแหน่ง

<u>และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง</u>		
ขอ ๑๕๑	ไม่มีผู้ประพฤติ	มีการแก้ไข
ขอ ๑๕๒	มีผู้ประพฤติ	ไม่มีการแก้ไข
ขอ ๑๕๓	ไม่มีผู้ประพฤติ	"
ขอ ๑๕๔	"	"
ขอ ๑๕๕	"	"
ขอ ๑๕๖	"	"

หมวด ๑๑ บทสุดท้าย

ขอ ๑๕๗	"	"
ขอ ๑๕๘	"	"
ขอ ๑๕๙	"	"
ขอ ๑๖๐	"	"
ขอ ๑๖๑	"	"
ขอ ๑๖๒	"	"
<u>บทเฉพาะกาล</u>	"	"
ขอ ๑๖๓	"	"

๓. รายละเอียดการพิจารณาคำแปรญัตติและการส่งวนความเห็นของกรรมาธิการ

ข้อ ๔

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และนายชวน หลีกภัย
ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมาธิการ เห็นด้วยกับญัตติ

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ ขอแปรญัตติ
แก้เป็นดังนี้

"ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคน
มีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกใดหนึ่งชื่อ การเสนอชื่อนี้ต้องมี
สมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่า
ผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อย่อยชื่อให้มีการ
ออกเสียงลงคะแนนโดยให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับ
อักษรชื่อ ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ถ้าผู้
ใดคะแนนสูงสุดไม่เกินครึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มาประชุม
ให้มีการลงคะแนนเลือกกันอีกเพียงสองคน ระหว่าง
ผู้ใดรับคะแนนสูงสุด และผู้ใดรับคะแนนรองลงมา
ผู้ใดรับคะแนนสูงกว่าเป็นผู้ได้รับคัดเลือก ถ้าคะแนน
เท่ากันให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน
อีก ก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ในการเลือกผู้ใดคะแนนสูงสุดเท่ากันมีจำนวนหลาย
คนหรือผู้ใดคะแนนสูงสุดคนหนึ่งและผู้ใดคะแนนรองลง
มาเท่ากัน มีจำนวนหลายคนให้มีการลงคะแนนเสียงกัน
ใหม่ระหว่างผู้ใดคะแนนสูงสุดเท่ากัน หรือผู้ใด

คะแนนสูงสุดหนึ่งคน และเมื่อคะแนนรองเท่ากัน
หลายคนนั้น ถ้ามีคะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคนอีก
ให้จับสลากมาเพียงสองคน หรือมีผู้ใดคะแนนสูงสุด
หนึ่งคน และมีคะแนนรองเท่ากันหลายคน ให้จับ
สลากผู้ใดคะแนนรองนี้มาหนึ่งคน แล้วนำทั้งสองคน
มาเลือกกันอีก ผู้ใดรับคะแนนสูงกว่าเป็นผู้ได้รับเลือก
ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้า
คะแนนเท่ากันอีกก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

(ขอ ๒ ทวิ)

นายอุทัย พิมพ์ใจชน ขอแปรญัตติเริ่มความ

เป็นขอ ๒ ทวิ ดังนี้

"ขอ ๒ ทวิ เมื่อมีสมาชิกเสนอญัตติให้พัก
 การปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาหากสภามีมติเห็นด้วย
 ก็ให้ประธานสภาพักการปฏิบัติหน้าที่กำหนดหนึ่งสมัย
 การประชุมนั้น"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวิรัช ภูมิพาส (กรรมการ) ขอสงวน
 ความเห็นโดยเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของ นายอุทัย
พิมพ์ใจชน

ขอ ๔

นายอุดม ภาสุก ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

๘๖
ข้อ ๕

นายชัชวาลย์ สมภูแดง ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการไต่ถามแล้ว ผู้แปรญัตติขอสงวน
เฉพาะให้แก้ความใน (๗) เป็นดังนี้
"(๗) ควบคุมการปฏิบัติ ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่ประธานสภาวางไว้"

นายไชยวัฒน์ ไกรยสุนันท์ และนายวีระ
มุลิกพงษ์ ขอแปรญัตติแก้ความใน (๑) และ (๗)
เป็นดังนี้

"(๑) นักประชุมสภาตามข้อ ๑๑ และนัก
ประชุมคณะกรรมการครั้งแรก
(๗) ควบคุมการปฏิบัติ ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่ประธานสภาวางไว้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๑

นายสงสัช วัชระเกษม ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ให้มีการประชุมครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่
วันเปิดสมัยประชุมสามัญหรือวิสามัญของรัฐสภา
การประชุมครั้งต่อไป ให้เป็นไปตามกำหนด
ที่สภามีมติไว้ ~~แต่สำหรับสภาผู้แทนราษฎร~~
~~ครั้งแรกที่ได้~~ เมื่อไม่มีเรื่องที่จะประชุมเข้าระเบียบการประชุม
การประชุม

การเสนอปิดสมัยประชุมสภาสามัญ ก่อนครบ
กำหนดเก้าสิบวัน จะกระทำมิได้ ถ้าหากยังมีกระทู

ถามหรือตัดใจ ซึ่งรัฐมนตรียังไม่ตอบ หรือสภายัง
มิได้พิจารณาด้วย แต่ประธานสภาจะสั่งการ
ประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อไม่มีเรื่องที่จะบรรจุเข้า
ระเบียบวาระประชุม

ข้อ ๑๑ (ต่อ)

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควร เรียกประชุม
พิเศษก็ได้เรียกประชุมได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๒

นายบุญทผล ศรีมุงคุณ ขอแปรญัตติไว้
 คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการและใจแก้ไขแล้ว
ขอแปรญัตติพอใจ

ข้อ ๑๔

นายไชยวัฒน์ ไกรยสุนันท์ นายวีระ มุสิกพงศ์
 และนายชัชวาลย์ ชมภูเฒ่า ขอแปรญัตติไว้
 คณะกรรมการเห็นด้วยกับขอแปรญัตติ

นายสนธิ ขวามณี ขอแปรญัตติแก้ความในวรรค
สอง เป็นดังนี้

"ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบ
วาระการประชุม เห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องควน
จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้"

นายสุทัศน์ เงินหมื่นและนายประยงค์ มุลสาร
ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสองเป็นดังนี้

"ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระประชุม

เห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องควรจะจัดไว้ในลำดับใด
ของระเบียบวาระประชุมก็ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวิรัช กุศลมาศ (กรรมการ) ขอสงวน
ความเห็นโดยเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของ นายสนธิ
ฑูระ

นายแคล้ว นรปติ นายวิจิตร วงษ์นันทน์
และนายสวาท ศิริโกมล ขอแปรญัตติแก้ความใน
วรรคสอง เป็นดังนี้

"ในกรณีที่ประธานสภาหรือในกรณีที่สมาชิกไม
น้อยกว่าหาสิบนายยื่นหนังสือต่อประธานสภา เห็นว่า
เรื่องใดเป็นเรื่องควรจะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบ
วาระประชุมก็ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๔ (ค)

นายสงสข ภัคเกษม ขอแปรญัตติแก้ความใน
วรรคสอง เป็นดังนี้

"ในกรณีที่ประธานเห็นว่า เรื่องใดเป็นเรื่อง
ควรจะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุม ก็ได้
ถ้าได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม"

นายสุทัศน์ เงินหมื่นและนายประยงค์ มุขสาร
ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสาม เป็นดังนี้

"ในกรณีที่คณะรัฐมนตรี ขอให้จัดเรื่องใดเป็น

เรื่องควนไว้ในลำดับใจของระเบียบวาระก็ให้จัดตาม
ที่คณะกรรมการขอเพิ่มเติมในกรณีเป็นร่างพระราชบัญญัติ
ต้องส่งร่างพระราชบัญญัติให้สมาชิกพิจารณาฉันทนา
อย่างน้อยเจ็ดวัน ก่อนวันพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น
เขาระเบียบวาระ"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๕

นายชัชวาลย์ ชมภักดิ์ ขอแก้ความในวรรค
หนึ่ง เป็นดังนี้

"ให้สมมุควางไว้สำหรับสมาชิกที่มาประชุมลง
ชื่อก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีมติอนุญาตให้
เข้าประชุมให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๖

นายอุดม นาสัก ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"เมื่อไม่มีปฏิทินที่ประธานของที่ประชุม
ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุด ซึ่งมาประชุมเป็นประธาน
ชั่วคราวของที่ประชุม

ให้ประธานชั่วคราวทำหน้าที่ เป็นประธาน

เฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๒๑

นายสงสุข ภักเกษม ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการ เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

ข้อ ๒๑ (ต่อ)

นายอุดม ชาติสุข ขอแปรญัตติข้อความใน
วรรคสอง "ถ้าประธานลงจากบัลลังก์ โดยมีคำสั่ง
อย่างไรให้เลิกการประชุม" ออกทั้งหมด
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายแคล้ว นรปติ นายวิจิตร วงษาทัศน์
และนายสวาท ศิริวิกรมท ขอแปรญัตติเพิ่มเติมความเป็น
วรรคสาม ดังนี้

"การเลือกหรือเลิกการประชุมนั้น หากมี
สมาชิกทั้งที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิก
ควยคะแนนเสียงข้างมาก"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๒๒

นายสุรยุทธ์ กิติราช ขอแปรญัตติแก้ความใน
วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"รายงานการประชุมสภาเมื่อคณะกรรมการ
ตรวจแล้วก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนา
วางไว้สามฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ไม
น้อยกว่าเจ็ดวันเพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้ และให้แยก
ทำสำเนารายละเอียดคำอภิปรายของสมาชิก แต่ละ
คนที่ปรากฏในรายงานการประชุมสภาแต่ละครั้ง ส่ง
ให้สมาชิกผู้นั้นตรวจและเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสงสุข ภักเกษม ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นอีกวรรคหนึ่งระหว่างวรรคหนึ่งและวรรคสองดังนี้

"ข้อความใดที่ผู้อภิปรายขอถอนตามมาตรา ๕๕
ห้ามมิให้มีการบันทึกข้อความนั้นไว้ในรายงานการประชุมสภา"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

(ข้อ ๒๙ ทวิ)

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และ นายประยงค์ มุลสาร ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นข้อ ๒๙ ทวิ ดังนี้

"ข้อ ๒๙ ทวิ ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ร่างพระราชบัญญัติกระทรวงมหาดไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีหรือ
สมาชิกเสนอและระเบียบวาระประชุมทุกครั้ง เพื่อ
โฆษณาแก่สาธารณชน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๓๐

นายอุดม ชาติสุข ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการเห็นด้วยกับ ผู้แปรญัตติ

นายไชยวัฒน์ ไชยบุญรัตน์ นายวีระ มุสิกพงศ์
และ นายชัชวาลย์ ขมภูแดง ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการเห็นด้วย ในหลักการและได้
แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๓๑

นายสนธิ ขวามณี ขอแปรญัตติแก้ความใน

วรรคสอง เป็นดังนี้

"ให้เป็นอำนาจของประธานสภา ร่วมกับ
ประธานคณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระ-
การประชุมที่จะวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นผู้คัดค้านหรือไม่
และเมื่อวินิจฉัยแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภา แจ้งให้ผู้
เสนอผู้คัดค้านภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ไต่ถามผู้
ค้าน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติของสวน

นายสงสุข ภักเณม ขอแปรญัตติแก้ความใน
 วรรคสอง เป็นดังนี้

"ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่า
 ผู้ใดเป็นผู้คัดค้านหรือไม่ และเมื่อประธานสภา
 วินิจฉัยแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภาแจ้งให้ผู้เสนอทราบ
ในที่ประชุมสภาภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ไต่ถามผู้
ค้านในกรณีดังกล่าวนี้ ถ้าผู้เสนอเห็นว่าควรวินิจฉัยของ
ประธานไม่เป็นธรรมหรือไม่ก็จะต้องเสนอให้ที่ประชุม
พิจารณาชดเชยก็ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติของสวน

นายแคล้ว นรปติ นายวิจิตร วงษานทัศน์
และนายสวาท ศิริโกมล ขอแปรญัตติดังนี้

ขอเพิ่มความดังต่อไปนี้เป็นนีกวรรคหนึ่ง
 ระหว่างวรรคหนึ่งและวรรคสอง

"ผู้ตัดสินกล่าวข้างต้นจะต้องมีสมาธิรับรอง
ไม่น้อยกว่าสิบนาย"

ขอเพิ่มความดังต่อไปนี้เป็นวรรคท้าย

"เมื่อสภามหาชนได้มติไปอย่างใดแล้ว
ก็ให้ประธานสภาทำหนังสือแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี
เพื่อประกอบการพิจารณา"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๓๓

นายสนธิ ชูวัณ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณา จัด

ระเบียบวาระการประชุมบรรจุญัตติลงเข้าระเบียบ
วาระประชุมในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ ในการนี้
จะบรรจุเพิ่มเติมในระเบียบวาระประชุมที่จัดไปแล้ว
ก็ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๓๔

นายสนธิ ชูวัณ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ภายในบังคับข้อ ๓๓ ให้ประธานคณะกรรมการ
พิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุมบรรจุญัตติ
และร่างพระราชบัญญัติเข้าระเบียบวาระประชุมภายใน
สิบห้าวันนับแต่วันที่รับญัตติ หรือร่างพระราช
บัญญัตินั้นตามลำดับก่อนหลัง"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสงสข ภักเกษม ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นวรรคสอง ดังนี้

"ถ้าผู้เสนอญัตติ หรือร่างพระราชบัญญัติใด
เห็นว่าประธานสภาบรรจุญัตติหรือร่างพระราชบัญญัติ
ที่ตนเสนอเขาระเบียบวาระประชุม โดยไม่ถูกต้อง
ตามลำดับที่ยื่นก่อนหลัง จะให้ประชุมพิจารณาซ้ำ
ก็ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๓๓

นายชัชวาลย์ ชมภูแก ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์
มุลสาร ขอแปรญัตติดังนี้

ข้อตก (๓) และ (๔) ออกทั้งหมด

ข้อแก้ ความในวรรคสองเป็นดังนี้

"ญัตติตาม (๓) (๔) หรือ (๖) (๗) หรือ
(๘) เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้วห้าม
มิให้เสนอญัตติอื่นในข้อนี้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๓๓ (ค)

นายอุทัย พิมพ์ใจชน ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็น (๔) ดังนี้

"(๔) ขอให้พักการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา"

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวิรัช กุฑมาศ (กรรมาธิการ) ขอสงวน
ความเห็นโดยเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของนายอุทัย -
พิมพ์ใจชน

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และ นายวีระ
มุลิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสอง เป็นดังนี้

"ผู้ติดตาม (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘)
เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้
เสนอญัตติอื่นในข้อนี้ เรื่องเดียวกันนั้นอีก"

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๓๙

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และ นายประยงค์ มุลสาร
ขอแปรญัตติคัดออกทั้งข้อ

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๔๐

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และ นายประยงค์ มุลสาร
ขอแปรญัตติคัดออกทั้งข้อ

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๔๑

นายแคล้ว นรปติ นายวิจิตร วงษานุกัตน์
และ นายสวาท ศิริโกมล ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น
วรรคสามไว้

คณะกรรมการการเห็นด้วยในหลักการ และให้นำไป

บัญญัติไว้เป็นข้อ ๓๑ ทวิแล้ว ผู้แปรรูปคดีพอใจ

นายแกลว นรปติ นายวิจิตร วงษานทัศน์
และนายสวาท ศิริโกมล ขอแปรรูปคดีเริ่มความเป็น
วรรคสอง ดังนี้

"สมาชิกจะร่วมกันเสนอคดีเป็นหนังสือให้
กระทำได้ แต่ถ้าวร่วมกันเสนอเกินกว่าสามนายแล้ว
ให้ประธานชื้อใหญ่เสนอคดีอภิปรายให้ทุกคน แต่ต้อง
ไม่เกินกว่าสามคน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรรูปคดีขอสงวน

ขอ ๔๒

นายอุดม ผาสุก ขอแปรรูปคดีไว้
คณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้แปรรูปคดี

ขอ ๔๓

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ
บุลิกพงศ์ ขอแปรรูปคดีไว้
คณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้แปรรูปคดี

นายสันติ ขวามี่ ขอแปรรูปคดีแก้ความใน
วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีที่ คณะกรรมการ
พิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุม ส่งบรรจุเข้า
ระเบียบวาระประชุมแล้วจะกระทำใดต่อเมื่อได้รับ
ความยินยอมของที่ประชุม"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรรูปคดีขอสงวน

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคสอง เป็นดังนี้

"ผู้เสนอญัตติอาจถอนญัตติของตนได้ก่อนถึงวัน
นัดประชุมพิจารณาญัตตินั้น แต่ถ้านัดประชุมแล้ว
จะถอนได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภา"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๔๗

นายไชยวัฒน์ ไกรยสันทน์ และนายวีระ
บุลิกพงศ์ ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

นายสนธิ ขวามี่ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมี

หลักการ เช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน

เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระ

การประชุม จะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่า

พฤติกรรมได้เปลี่ยนแปลงไป"

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมี

หลักการ เช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน

เว้นแต่ญัตติที่สภายังไม่มีการลงมติ หรือญัตติที่

คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุม

พิจารณาเห็นว่าพฤติกรรมได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๔๘

นายสงสุข ภักเณม ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้แก้ไขข้อ ๕๐ แล้ว
ผู้แปรญัตติพอใจ

ข้อ ๔๙

นายชัชวาลย์ ชมภูแคง ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้แก้ไขในข้อ ๕๐ แล้ว
ผู้แปรญัตติพอใจ

นายเทียม ไชยนันท์ ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นวรรคสาม ดังนี้

"ในกรณีที่หัวหน้าฝ่ายขายยกมือขออภิปรายใน
วาระการประชุมเพื่อให้โอกาสให้หัวหน้าฝ่ายค้าน
ได้พูดในวาระนั้นระหว่างพูดอภิปรายหัวหน้าฝ่ายค้าน
อาจมอบหมายให้ผู้ใดคนหนึ่งอภิปรายชี้แจงเพิ่มเติมภายใน
เวลาของตนที่จะอภิปรายนั้นก็ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๕๐

นายชัชวาลย์ ชมภูแคง ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสงสุข ภักเณม ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคนประธานจะต้องให้
ตนได้อภิปรายให้ได้ แต่ให้ผู้ที่ผู้เสนอญัตติ ผู้แปร

ยุติ ผู้รับรองยุติ หรือคำแปรญัติ และผู้ซึ่งยังไม่
ไต่ถามไต่ถามตามสัดส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละ
พรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองด้วย"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัติของสงวน

ข้อ ๕๒

นายชัชวาลย์ ชมภูทอง ขอแปรญัติไว้
คณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้แปรญัติ

นายสังสุข ภัคเกษม ขอแปรญัติคัดออกทั้งขอ
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัติของสงวน

ข้อ ๕๕

นายสุทัศน์ เงินหมื่นและนายประยงค์ มุดสาร
ขอแปรญัติคัด (๓) และ (๔) ออกทั้งหมด
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัติของสงวน

ข้อ ๕๖

นายยุทธพล ศรีมงคล ขอแปรญัติแก้เป็นดังนี้
"ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าไต่ถามไต่ถาม
กันพอสมควรแล้ว และสมาชิกไต่ถามไต่ถามตามสัดส่วน
ของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมือง ประธาน
จะให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะมีไต่ถามหรือไม่ก็ได้"
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัติของสงวน

ข้อ ๕๗

นายชัชวาลย์ ชมภูทอง ขอแปรญัติไว้
คณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้แปรญัติ

ข้อ ๕๘

นายยุทธพล ศรีมงคล ขอแปรญัติไว้

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควร เฉพาะกรณี

ข้อ ๒๒ (ต่อ)

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ (๖) ของ
รัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้
ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ
(๔) ก็คือเมื่อคณะกรรมการร้องขอหรือเมื่อสมาชิก
เสนอข้อคิดและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับ
คะแนนเสียงใหม่ ตามข้อ ๒๔

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ
(๒) นั้น ให้ยกมือหรือยืนอยู่จนกว่าประธานจะได้
สั่งให้เขามือลง หรือนั่งลงแล้วแต่กรณี"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายประทีป ทองคำใส ขอแปรญัตติแก้
ความในวรรคสอง เป็นดังนี้

"ในกรณีที่คณะกรรมการหรือสมาชิกร้องขอให้
ลงคะแนนลับตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีสมาชิกคัดค้าน
และมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคนให้สภาพิจารณา
และลงมติ"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๒๓

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และนายชวน
หลีกภัย ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"การออกเสียงลงคะแนนลับ จะกระทำได้อีก
ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการหรือสมาชิกรวมกันไม่น้อยกว่า

สามสิบคนร้องขอ

ในกรณีที่มีการร้องขอให้ลงคะแนนลับ ตาม
วรรคหนึ่ง ถ้ามีสมาชิกคัดค้านไม่น้อยกว่าหนึ่งใน
สามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม การออกเสียง
ลงคะแนนลับจะกระทำมิได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติของสงวน

นายชัชวาลย์ ชมภูแคง ขอแปรญัตติแก้
ความใน (๔) เป็นดังนี้

"(๔) วรรคโค้งที่ประชุมเห็นควรเฉพาะ—
กรณี ยกเว้นการลงคะแนนเสียง โดยวิธียกมือลง
คะแนน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติของสงวน

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ
มุสิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสอง เป็นดังนี้

"ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒๔ (๖) ของ
รัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้
ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ
(๔) ได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการหรือสมาชิกร้องขอและ
ที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่
ตามข้อ ๖๔"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติของสงวน

ข้อ ๖๖

นายไชยวัฒน์ ไตรยสนันท์ และนายวีระ
มลิภพวงศ์ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นพรรคสองและ
พรรคสาม ดังนี้

"ถ้าคำขังของประธานตามพรรคก่อน จะไม่
เป็นประโยชน์ต่อความยุติธรรม คณะรัฐมนตรี หรือ
สมาชิก อาจร้องขอให้ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น

เมื่อที่ประชุมได้มีมติรวม หรือแยกประเด็น
พิจารณาหรือลงมติด้วยคะแนนเสียง เกินกึ่งหนึ่งของ
สมาชิกที่มาประชุม ก็ให้ประธานดำเนินการประชุม
ต่อไป ตามมติของที่ประชุม"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๖๘

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการ เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

ข้อ ๖๙

นายสุรยุทธ กิตติราช ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการธิการ ไขข้อแย้งแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

(ข้อ ๗๐ ทวิ)

นายอนันต์ บรรณานิช ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นข้อ ๗๐ ทวิ ดังนี้

"ข้อ ๗๐ ทวิ ก่อนลงมติในปัญหาใด ๆ ให้
ประธานสภาแจ้งสัญญาณให้สมาชิกที่อยู่นอกที่ประชุม
ทราบก่อนทุกครั้งไป"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๗๑

นายสนธิ ขวามี่ ขอแปรญัตติแก้ความใน
วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา
ขึ้นสืบสองคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการ
มีจำนวนสิบเก้าคน คือ

(๑) - (๑๑) (คงตามร่างเดิม)

(๑๒) คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบ
วาระการประชุม"

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์
มุลสาร ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น (๑๒) ดังนี้

"(๑๒) คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระประชุม"

ขอ ๗๑ (ต่อ)

นายสงสข ภัคเกษม ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็น (๑๒) ดังนี้

"(๑๒) คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบ
วาระประชุมสภา"

นายอินสอน บัวเขียว ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา
ขึ้นสืบสองคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการ
มีจำนวนสิบเก้าคน คือ

(๑) - (๑๑) (คงตามร่างเดิม)

(๑๒) คณะกรรมาธิการจัดระเบียบวาระการประชุม"

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และ นายชวน หลีกภัย ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้
"ให้สภาทั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา
สืบสองคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมาธิการมี-
จำนวนสิบเจ็ดคน คือ

(๑) - (๕) (คงตามร่างเดิม)

(๕ ทวิ) คณะกรรมาธิการจัดระเบียบวาระ
ประชุม

(๑๐) - (๑๑) (คงตามร่างเดิม)"

คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอลงวน

นายวิรัช กุฑมาศ (กรรมาธิการ) ขอ
สงวนความเห็นโดยเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของนาย
สนิท ขูรามี

ข้อ ๗๒

นายไชยวัฒน์ ไกรยสนันท์ และ นายวีระ มุสิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสาม เป็น
ดังนี้

"เฉพาะญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ คณะ
รัฐมนตรีและสมาชิกมีสิทธิเสนอเพิ่มเติมได้เป็นสมาชิก
เป็นกรรมาธิการได้ จำนวนไม่เกิน จำนวนไม่

เกินกึ่งหนึ่ง โดยได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา"
คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

ขอ ๗๔

นายไชยวัฒน์ ไกรยสันต์ และนายวีระ
มุลิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"การตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๗๒วรรค
สองของรัฐธรรมนูญ ให้นำความในข้อ ๗๒ และข้อ
๗๓ เท่าที่ไม่ขัดคอบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

ขอ ๗๕

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์
มุลสาร ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสองเป็นดังนี้

"ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้ง

ประธานและเลขาธิการจากกรรมการ ในคณะ
นั้น ๆ สำหรับคณะกรรมการจักระเบียมวาระ
ประชุม ให้ประธานสภาเป็นประธานโดยตำแหน่ง"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

ขอ ๗๖

นายชัชวาลย์ ฌมภูแดง ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"คณะกรรมการสามัญประจำสภาอำนาจ
หน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือกรรหำกิจการ
หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่

ในอำนาจหน้าที่ของสภาแลรายงานต่อสภา

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติข้อสอง

นายไชยวัฒน์ ไกรยสนันท์ และนายวีระ
มุสิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสองเป็นดังนี้

"คณะกรรมการอาจไม่พิจารณาหรือศึกษา เรื่องใด
เรื่องหนึ่งโดยเฉพาะก็ได้ เรื่องใด ๆ อันอยู่ใน
อำนาจหน้าที่ของสภา"

ข้อ ๓๖ (ค)

นายสงสุข วัคเณม ขอแปรญัตติแก้ความใน
วรรคสอง เป็นดังนี้

"คณะกรรมการอาจไม่พิจารณาหรือศึกษา เรื่องใด
เรื่องหนึ่งโดยเฉพาะก็ได้"

นายอินสอน บัวเขียว ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคสอง เป็นดังนี้

คณะกรรมการอาจไม่พิจารณาหรือศึกษา เรื่องใด
เรื่องหนึ่งซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาโดยเฉพาะ
ก็ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติข้อสอง

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และนายชวน หลีกภัย ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้

"คณะกรรมการจัดการระเบียบวาระประชุม—
นั้น ว่าโดยเฉพาะให้ผู้อำนวยการหน้าที่เกี่ยวข้องแก่การ —
พิจารณาจัดลำดับกระทู้ถาม และร่างพระราชบัญญัติ
ที่เสนอเพื่อบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม เป็น
คราว ๆ ไป ตามแต่ความเหมาะสม"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ญ.แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๗๕

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์

นวลสาร ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการเห็นด้วยกับญ.แปรญัตติ

ข้อ ๘๑

นายสงสุข ภักเกษม ขอแปรญัตติคัดออกทั้งข้อ

คณะกรรมการเห็นด้วยกับญ.แปรญัตติ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสนันท์ และนายวีระ

มุลิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้ความใน (๑) เป็นดังนี้

"(๑) สมาชิกหรือประธานสภาใดร้องขอ

และสภามีมติไว้ให้คณะกรรมการนั้นดำเนินกิจการ
นอกสมัยประชุมได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ญ.แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๘๘

นายไชยวัฒน์ ไตรยสนันท์ และนายวีระ

มุลิกพงศ์ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น (๕) ดังนี้

" (๕) สภามิติโทพจนาคำแห่ง "

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๕๒

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวิระ

มุสิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตาม
ความหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๖ ของ
รัฐธรรมนูญ ซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอขึ้น ให้ประธาน
สภาส่งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา
และแจ้งให้สมาชิกยเสนอทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายใน
เจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่ ให้ประธานสภาแจ้งให้สมาชิกผู้แทน
ที่ตนสังกัดในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติ
นั้น ให้เป็นร่างที่สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา --
เพื่อพิจารณา เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันนับ
แต่วันที่นายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติ ตาม
ความในวรรคก่อนให้ถือว่านายกรัฐมนตรี ได้ให้คำ
รับรองแล้ว เว้นแต่นายกรัฐมนตรีจะมีหนังสือแจ้ง--
ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบเป็นอย่างอื่นก่อน
สิ้นระยะเวลาดังกล่าว"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

นายบุญเกิด ทิรวิเศษ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตาม

ความหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ ของ
รัฐธรรมนูญ ซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอนั้น ให้ประธาน
สภาส่งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณารับรองภายใน
เจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นหาก
นายกรัฐมนตรีไม่รับรอง ให้ประธานสภานำร่าง
พระราชบัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาชี้ขาดภายใน
เจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจาก
นายกรัฐมนตรี

ในการนี้ ให้ประธานสภาแจ้งให้สมาชิกผู้
เสนอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับ
พระราชบัญญัตินั้นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ
การเงินเพราะเหตุใด"

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายเทียม ไชยนันทน์ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตาม
ความหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ ของ
รัฐธรรมนูญ ซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอนั้น ให้ประธาน
สภาส่งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา
รับรองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราช-
บัญญัตินั้น"

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๕๒ (ต่อ)

นายสงสข ภักเกษม ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นวรรคสาม ดังนี้

"ถ้าสมาชิกผู้เสนอให้พิจารณาวินิจฉัย ของ
ประธานสภาไม่ถูกต้อง จะเสนอให้สภาพิจารณา
ชี้ขาดก็ได้ และประธานจะคองนำร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวเสนอให้สภาเพื่อพิจารณาชี้ขาดต่อไป โดย
ไม่ชักช้า"

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๕๓

นายสุรยุทธ กิตติราช ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการการแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

ขอ ๕๔

นายอนันต์ บรรณานิช ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้
"การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่-
หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

แต่ถ้ารัฐบาลจะขอรับไปพิจารณา ก่อน รับหลัก
การ ก็ยอมจะกระทำได้ และในการขอรับไป
พิจารณา ก่อน รับหลักการ ถอนนั้น ให้ถือเป็นเอกสิทธิ์
สภากำหนดรับไปพิจารณาในวันนั้น ให้สภาเป็น
วินิจฉัย

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
หลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ หรือ

ทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการ
แล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติ ฉบับ
ใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายเทียม ไชยนันทน์ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคสาม เป็นดังนี้

"ในกรณีที่สภาลงมติให้พิจารณาร่างพระราช
บัญญัติหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติให้รับหลักการ
หรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ
หรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลัก
การแล้ว ให้สภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นให้
คณะกรรมการที่พิจารณานัยกร่างพระราชบัญญัติ
นั้นขึ้นมาใหม่เสนอต่อสมาชิกพิจารณา อีกครั้งหนึ่ง
ภายในเวลาที่สภากำหนดให้แจ้งและให้แปรญัตติ"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๕๕

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ
บุลิกพงษ์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสามไว้
คณะกรรมการ เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ
บุลิกพงษ์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่ง และ
วรรคสอง เป็นดังนี้

"ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติสมาชิก
เป็นผู้เสนอ เมื่อเสนอไต่ถามไต่สวนแล้ว ถ้าคณะ
รัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาก่อน
ที่สภาจะลงมติตามข้อ ๔๔ ก็ให้รอการพิจารณาไว้
ก่อน แต่ตามร่างพระราชบัญญัติคัดค้าน ก็ให้ที่
ประชุมวินิจฉัย

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติ
ไปพิจารณาก่อนวรรคหนึ่งให้สภากำหนดระยะเวลา
ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแก้ของไม่เกิน หนึ่งสัปดาห์
วัน และเมื่อพิจารณาเสร็จแล้วคณะรัฐมนตรีจะกอง
นำร่างพระราชบัญญัตินั้นเสนอสภาพร้อมด้วยความ
เห็นว่าสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่ ในการนี้ คณะรัฐมนตรีจะเสนอ ร่าง
พระราชบัญญัติให้สภาพิจารณาควบคู่กันไปกับ ร่าง
พระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนออีกได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

นายเทียม ไชยนันทน์ ขอแปรญัตติดังนี้

ขอเพิ่มความต่อไปนี้เป็นอีกวรรคหนึ่ง ระหว่าง

วรรคสองและวรรคสาม

"ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ใน
ระหว่างนั้น ให้ประธานสภาแจ้งต่อที่ประชุมสภาเพื่อ
ให้สภากำหนดเวลาให้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณา

ร่างพระราชบัญญัตินั้นเสนอสภา ในเวลาที่กำหนด
ใหม่"

ขอแก้ความในวรรคสามเป็นดังนี้

"ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่ได้นำร่างพระราช
บัญญัติที่ขอรับไปพิจารณาเสนอสภา ในกำหนดระยะ
เวลาที่กำหนดไว้ ~~ที่สภาผู้แทนราษฎรได้กำหนด~~
~~ไว้ในร่างพระราชบัญญัติ~~ ให้ประธานสภานำร่างพระราช
บัญญัตินั้นเสนอที่ประชุมพิจารณาในโอกาสแรก ที่จะ
กระทำได้"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ขอแก้ความในวรรคสาม

ขอ ๔๗

นายไชยวัฒน์ ไกรยสนันท์ และนายวีระ
มุลิกพงศ์ ขอแก้ความในวรรคสอง เป็นดังนี้

"ตามปกติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดย
คณะกรรมการที่สภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมา
ธิการเต็มสภาจะกระทำได้อีกเมื่อ คณะรัฐมนตรี
หรือสมาชิกร้องขอ ~~ให้ไม่กระทำในที่ประชุม~~ และ
ที่ประชุมอนุมัติ"

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย ขอแก้ความในวรรคสอง

นายเทียม ไชยนันทน์ ขอแก้ความ
ในวรรคสาม เป็นดังนี้

"ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดย
กรรมาธิการเต็มสภานั้นสภาจะตั้งคณะกรรมการ

แสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้ง
รายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้อง
ระบุว่าได้หรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใด
บ้าง พร้อมด้วยเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา
นั้น ๆ และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการ
ธิการ เกี่ยวคว่ำค่าแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือ
มีการสงวนค่าแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการ
สงวนความเห็นของกรรมาธิการ ก็ให้ระบุไว้ใน
รายงานด้วย"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๑๐๘

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ
บุลิกพงศ์ ขอแปรญัตติว่า

คณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

ขอ ๑๑๓

นายยุทธพล ศรีมงคล ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"การตั้งกระทู้ถาม สมาชิกฝ่ายสนับสนุน
รัฐบาลและอดีตรัฐมนตรีไม่ควรตั้งกระทู้ถาม แດถา
มีกระทู้ถามของฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลให้รัฐมนตรีตอบ
ในราชกิจจานุเบกษาเท่านั้น การตั้งกระทู้ถาม ให้
ผู้จะตั้งกระทู้ถาม เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อ
ประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริง
หรือนโยบาย และให้ระบุว่า จะให้ตอบใน

ราชกิจจานุเบกษาหรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภา"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

นายธานี ศักดิ์เสริม ขอแปรญัตติแก้ความ

ในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาโดยมีข้อความ เป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย สงวนให้พร้อมทั้งระบุ ว่าจะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภา และต้องเป็นกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านเท่านั้น"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์

มุลสาร ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อ ~~ประธานสภา~~ ประธานคณะกรรมการ จักรเยี่ยงวาระประชุม....."

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

นายธนินทร์ รัตนไพฑูรย์ ขอแปรญัตติแก้

ความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาโดยมีข้อความ เป็นคำถาม

ในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้ระบุว่า
จะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้ตอบในที่
ประชุมสภา ในกรณีที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา
ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย นำคำ
ถามกระทู้และคำตอบกระทู้นั้นออกอ่านเผยแพร่ ใน
ภาคข่าวควย"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๑๑๔

นายบุญทผล ศรีมุงคุณ ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และ นายชวน
หลีกภัย ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้
"กระทู้ถามแต่ละกระทู้นั้น สมาชิกที่ได้รับ
เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งเดียวกันจะร่วมกันตั้งถาม—
และทำการซักถามร่วมกันก็ได้ไม่ว่าจะได้เข้าชื่อรวม
กันตั้งถามหรือไม่ก็ตาม"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวันนรินทร์ รัตนไพฑูรย์ ขอแปรญัตติ
เพิ่มความเป็นพรรคสอง ดังนี้

"สมาชิกที่สังกัดพรรคการเมือง ซึ่งมีสมาชิก
ของพรรคดำรงตำแหน่งรวมในคณะรัฐบาล ตามตั้ง
กระทู้ถาม"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๑๓

นายแคล้ว นรปติ นายวิจิตร วงษาหัตถ์
และนายสวาท ศิริโกนุท ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น
วรรคสอง ดังนี้

"ให้รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี ตอบกระทู้
ถามถึงกลาวัทางตนเองอย่างช้าไม่เกินสองสัปดาห์"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๑๔

นายสนธิ ชวassi ขอแปรญัตติแก้ความใน
วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"ให้เป็นอำนาจของ ~~สภาผู้แทนราษฎร~~ คณะกรรมการ
พิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุม ที่จะ
วินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดที่สมาชิกตั้งถามมาเป็นหรือไม่
เป็นกระทู้ถามตามข้อ ๑๑๓ ข้อ ๑๑๔ ข้อ ๑๑๖
หรือข้อ ๑๑๗"

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์
มุลสาร ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้
"ให้เป็นอำนาจของ ประธานคณะกรรมการ
พิจารณาจัดระเบียบวาระประชุม....."

นายสงสุข ภักเกษม ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"ให้เป็นอำนาจของ ~~สภาผู้แทนราษฎร~~ คณะ

กรรมาธิการ....."

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติของสวน

ขอ ๑๑๘

นายประทีป ทองคำใส ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสนธิ ขวาศี ขอแปรญัตติอีกเป็นดังนี้

"ให้ประธานสภาจัดส่งกระทูถาม ไปยัง
รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ
พิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุม เพื่อ
พิจารณาบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมตามลำดับที่
ยื่นก่อนหลัง แต่กระทูถามควนให้จัดไว้ในลำดับก่อน
กระทูฐรรวมคา

ในกรณีที่เป็นการกระทูถามควน ให้ประธานสภา
รับจัดส่งกระทูถามไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและให้
แจ้งไปควยว่าได้กำหนดจะให้ผู้ตั้งกระทูถาม ถาม
เรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลา
ดังกล่าวนี้ให้ ~~ให้~~ เป็นอำนาจของคณะ
กรรมาธิการพิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุม
โดยให้คำนึงถึงความสำคัญองเหตุการณ์ และ
ความสนใจของประชาชน ซึ่งควรจะได้ทราบใน
เวลานั้นเป็นหลักพิจารณา"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติของสวน

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์ มุลสาร ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้
 "ให้ประธานสภา ประธานคณะกรรมการ จัดการระเบียบวาระประชุม....."

นายสงฆ์ ฤทธิเกษม ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

"ให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้อาญไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และให้บรรจุนำระเบียบวาระประชุมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับกระทู้อาญ ตามลำดับที่ส่งก่อนหลัง แดงกระทู้อาญจนให้จัดไว้ในลำดับก่อนกระทู้อาญธรรมดา"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๑๒๐

นายสนิท ขาวสาลี ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"กระทู้อาญที่มีใจความหรือสาระสำคัญอย่างเดียวกันที่ยังไม่ได้บรรจุนำระเบียบวาระประชุมให้คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุมบรรจุนำระเบียบวาระประชุมเดียวกัน ในการประชุมคราวถัดไป"

ขอ ๑๒๐ (ผอ)

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์

มุลสาร ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"กระทู้อาญที่มีใจความหรือสาระสำคัญอย่างเดียวกันหรือเป็นเรื่องเดียวกันที่ยังไม่ได้บรรจุนำเข้า

ระเบียบวาระประชุม ให้ประธานสภาประธานคณะ
กรรมการจัดการระเบียบวาระประชุมบรรจุเข้า -
ระเบียบวาระประชุมเดียวกัน ในการประชุมคราว
ถัดไป"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๒๑

นายแคล้ว นรปติ นายวิจิตร วงษาทัศน์
นายสวาท ศิริโกมลและนายนิรันดร์ รัตนไพฑูรย์
ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายยุทธพล ศรีมงคล ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคสอง เป็นดังนี้

"ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่มีสิทธิถอนกระทู้ถาม และ
เมื่อถึงวาระที่จะถาม ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่สามารถ
มาประชุมควยเหตุสุดวิสัย ให้รัฐบาลตอบกระทู้ถาม
นั้นในราชกิจจานุเบกษา แต่ในกรณีที่ผู้ตั้งกระทู้ถาม
มีเจตนาที่จะหลบเลี่ยงการตั้งกระทู้ถาม ให้ถือว่า
เป็นผู้ละเลยต่อหน้าที่ ให้ประธานสภาตั้งกรรมการ
สอบสวนโดยเลือกตัวแทนจากพรรคการเมือง ทุก
พรรคเป็นคณะกรรมการวิสามัญ และเมื่อสอบสวน
แล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีความผิดจริง ให้ประธานลง
โทษตัดเงินเดือนสิบเปอร์เซ็นต์เป็นเวลาหกเดือน"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายประยงค์

มุลาร์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสอง เป็นดังนี้
 "ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้ และ
 เมื่อถึงวันที่จะถาม ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม ไม่
 อยู่ในที่ประชุม หรือมิไ้มอบหมายให้สมาชิกอื่นถาม
 แทน และสมาชิกอื่นมอบหมายไม่ถามหรือไม่อยู่ใน
 ที่ประชุม กระทั่งนั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ ในกรณีที่
 ผู้ตั้งกระทู้ถามหรือสมาชิกอื่นมอบหมายไม่อยู่ในที่-
 ประชุม เมื่อถึงวาระที่จะถามแต่ใดเข้ามาอยู่ในที่
 ประชุมก่อนหมดกระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถามก็ให้
 มีสิทธิตั้งกระทู้ถามของตนได้ในลำดับสุดท้าย"

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๒๒

นายประทีป ทองคำใส ขอแปรญัตติแก้ความ
 ในวรรคสอง เป็นดังนี้

"กระทู้ถามที่มิใช่ใจความหรือสาระสำคัญอย่าง
 เดียวกันหรือเป็นเรื่องเดียวกันตามข้อ ๑๒๐ ให้
 รัฐมนตรีร่วมตอบพร้อมกันและผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิ-
 ขัดถามได้ครั้งละหนึ่งคนตามลำดับคนละสองครั้ง"

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายประจักษ์ บรรทัดฐาน และนายชวน

หลีกภัย ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสอง เป็นดังนี้
 "ในกรณีที่กระทู้ถามมีผู้ร่วมกันตั้งถามตามข้อ

ไปอีกก็ได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขถ ๑๒๕

นายยุทธพล ศรีมงคล ขอแปรญัตติแก้
เป็นดังนี้

"ในสมัยประชุมหนึ่ง อนุมัติให้จัดระเบียบวาระ
สำหรับกระทุถามคนเดียวกันเกินกว่าสามกระทู
นอกจากเป็นกระทุถามที่โต้ตอบในวาทกิจจานุเบกษา"
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายไชยวัฒน์ ไกรยสนันท์ และนายวีระ
มุลิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ อนุมัติให้จัดระเบียบ
วาระสำหรับกระทุถามให้คนหนึ่งกระทุถามคนเดียวกัน
ถามเกินกว่าหนึ่งกระทู และมีให้จัดระเบียบวาระ
สำหรับกระทุถามของสมาชิกพรรคการเมือง ฝ่าย
รัฐบาลมากกว่าของสมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายค้าน
เว้นแต่ไม่มีกระทุถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายอินสอน บัวเขียว ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นวาระสองดังนี้

"ในกรณีที่มีการกระทุถาม สมาชิกอื่นที่
เหลืออาจประชุมกรรมการได้"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๓๐

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ ขอแปรญัตติแก้
เป็นดังนี้

"เฉพาะแต่คณะกรรมการ เทานนทสิทธิ์จะ

อภิปรายตอบข้อซักถาม หรือขอคำของสมาชิก

นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถาม-

หรือคำถามที่ละคนเป็นลำดับไป"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๓๑

นายยุทธพล ศรีมงคล ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการแก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายเทียม ไชยนันทน์ ขอแปรญัตติแก้

เป็นดังนี้

"การเสนอญัตติให้ไปอภิปราย ต้องมีสมาชิก

รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน แต่ของอภิปรายกัน

มาไม่น้อยกว่าหกชั่วโมง เว้นแต่จะไม่เห็นข้อ

อภิปราย"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๓๓

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ
บุลิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"เมื่อคณะกรรมการขอให้สภายืนยันความไว้

วางใจตามมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญ ให้

ประธานสภาบรรจุคำขอเขาระเบียบวาระประชุม—
เป็นเรื่องด่วน และสมาชิกจะซักถามและอภิปราย
ไต่ถามในขอบเขตของพฤติการณ์ที่คณะรัฐมนตรีได้
แถลงเพื่อขอให้ยืนยันความไว้วางใจเท่านั้น"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๓๕

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ

มุสิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสอง เป็นดังนี้

"สมาชิกทุกคนมีสิทธิอภิปรายให้ความคิดเห็น
ในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินแก่คณะ
รัฐมนตรีตามที่ขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไป และ
ให้ความความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ มาใช้บังคับโดย
อันโลม"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

ข้อ ๑๓๖

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ

มุสิกพงศ์ ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการเห็นด้วยกับขอแปรญัตติ

ข้อ ๑๓๗

นายเทียม ไชยนันท์ ขอแปรญัตติเพิ่มความ
เป็นวรรคสามดังนี้

"ในกรณีวรรคสองก็ให้ประธานนิตยระชุมสภา
และสมาชิกจะอภิปรายญัตตินั้นโดยลำพังของสภาก็ได้
แล้วแจ้งมติให้คณะรัฐมนตรีทราบ"

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ขอแปรญัตติขอสงวน

ขอ ๑๔๐

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ และนายวีระ
มุสิกพงศ์ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

"การเสนอให้นานระเบียบวาระเปิดอภิปราย
ทั่วไป หรือเสนอให้เปิดอภิปรายนั้น จะต้องมีสมาชิก
รับรองไม่น้อยกว่าสิบห้าคน และที่ประชุมอนุมัติ"
คณะกรรมการฯไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอ ๑๕๒

นายแคล้ว นรปติ นายวิจิตร วงษานทัศน์
และนายสวาท ศิริโกนุท ขอแปรญัตติเพิ่มเติมเป็น
(๓) ดังนี้

"(๓) สมาชิกผู้ใดขาดประชุมใน (๑) หรือ
(๒) ข้างตน ให้ประธานสภาแจ้งรายชื่อสมาชิกและ
ตำแหน่งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสแรกที่จะทำได้"
คณะกรรมการฯไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

๔. ได้เสนอร่างข้อบังคับ ฯ ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว.

(นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

ร่าง

ข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ.

สารบัญ

หน้า

- หมวด ๑ การเลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร
และเลขาธิการรัฐสภา
- หมวด ๓ การประชุมสภา
- ส่วนที่ ๑ วิธีการประชุม
 - ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ
 - ส่วนที่ ๓ การอภิปราย
 - ส่วนที่ ๔ การลงมติ
- หมวด ๔ กรรมวิธีการ
- หมวด ๕ การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
- หมวด ๕ ทวิ การเสนอและพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
- หมวด ๖ การตั้งกระทู้ถาม
- หมวด ๗ บทเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน
- ส่วนที่ ๑ การแถลงนโยบาย
 - ส่วนที่ ๒ การขอให้ยืนยันความไว้วางใจ
 - ส่วนที่ ๓ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อฟังความคิดเห็นของสมาชิก

ส่วนที่ ๔ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่ออรรถาธิบาย

แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

ส่วนที่ ๕ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

หมวด ๕ การเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญและผู้ตรวจเงินแผ่นดินของรัฐสภา

หมวด ๕ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

หมวด ๑๐ การรับเงินประจำตำแหน่งและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

หมวด ๑๑ บทสุดท้าย

บทเฉพาะกาล

ร่าง

ข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๙ และมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๔ สภาผู้แทนราษฎรตราข้อบังคับการประชุมของสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า "ข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ."

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๔ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อการเสนอชื่อนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อหลายชื่อ ก็ให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อ

ข้อ ๕ เสนาธิการรัฐสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) นักประชุมสภาตามข้อ ๑๑ และนักประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประธานคณะกรรมการ

- (๒) เชิญสมาชิกผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาเข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาสรพเอกสารของสภา
- (๗) ควบคุมการให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้
- (๘) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้
- (๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมสภา

ส่วนที่ ๑

วิธีการประชุม

ข้อ ๑๐ ในการประชุมสภาที่เป็นกรเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมหรือ ณ ที่ใดในระหว่างที่จะฟังการประชุมได้แก่แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ข้อ ๑๑ ให้มีการประชุมครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญหรือวิสามัญของรัฐสภา

การประชุมครั้งต่อไป ให้เป็นไปตามกำหนดที่สภามีมติไว้ แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อไม่มีเรื่องที่จะบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๒ การนัดประชุม ต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อใดนอกนัดในที่ประชุมแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุม ให้มีคณวณในไม่ยอกว้าสามวัน แต่ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านั้นก็ได้ เมื่อเห็นว่า เป็นเรื่องด่วน เว้นแต่จะเป็นการนัดประชุมเพื่อคณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายตามมาตรา ๑๔ ของรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อพิจารณาพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๓ ให้ส่วระเบียบวาระประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานสภาจะใส่ส่วเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร แต่ต้องก่อนวันประชุมไม่ยอกว้าหนึ่งวัน

ข้อ ๑๔ การจัดระเบียบวาระประชุม ให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะรัฐมนตรีขอ

ข้อ ๑๕ ให้มีสมุดทางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อก่อนเข้าประชุมทุกคราว และเมื่อมีมติอนุญาตให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อประธานขึ้นมติดังกล่าวให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง
ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมยืนฟังตลอดเวลาที่ประธานอ่าน

ข้อ ๑๖ เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปครั้งชั่วคราวแล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ ๑๗ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งมาประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามข้อ ๔ และข้อ ๕ หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น

ในการเลือกประธานเฉพาะคราว ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำโดยวิธีพิเศษตามที่กำหนดข้อ ๖๓ (๑)

ข้อ ๑๘ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระประชุมและต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระประชุมที่จัดไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๙ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ก็ให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้ ในการกล่าวนั้นต้องยืน ณ ที่ที่จัดไว้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๒๐ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมก็ให้ประธานอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้ เมื่อเห็นว่าซักถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผย

ข้อ ๒๑ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ สั่งพักการประชุม
เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด และมีใ้ผู้มีรองประธานปฏิบัติ
หน้าที่แทนให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๒ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาตรวจแล้ว ก่อนที่
จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็น
จริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการไม่
ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยืนยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อขอ
ให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๓ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้
สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม
เอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงาน
การประชุมนั้น คณะกรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๔ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธาน
สภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่ขาดของสภาลิ้นสุดลง
หรือมีการยุบสภา ให้เลขาธิการรัฐสภามันท์กเหตุนั้นไว้และเป็นผู้รับรองความถูกต้อง
ของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๕ สภาอาจมีมติให้จัดรายงานการประชุมลับครั้งใด ทั้งหมดหรือแต่
เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มันท์กพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๒๖ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ ๒๓ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่ได้กล่าวหรือปรากฏในการประชุมก็ได้

ข้อ ๒๔ ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์รายงานการประชุมสภา ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีมติของสภาให้เปิดเผยและข้อความที่ห้ามโฆษณา

ส่วนที่ ๒

การเสนอญัตติ

ข้อ ๒๕ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้า เป็นหนังสือต่อประธานสภา และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะได้อำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๐ ~~ญัตติที่ตามมาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๕ และมาตรา ๒๕๖ ที่บทบัญญัติ~~
ของรัฐธรรมนูญกำหนดจำนวนสมาชิกเข้าชื่อเสนอ และญัตติที่คณะรัฐมนตรีหรือผู้นำ
ฝ่ายค้านในสภาเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๑ ภายใต้บังคับข้อ ๔ ญัตติขอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญตาม —
มาตรา ๑๒๓ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า
สามสิบคน

ข้อ ๓๒ ทวิ ภายใต้บังคับข้อ ๓๐ ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญคณะใด
คณะหนึ่ง หรือขอให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญ กระทำกิจการหรือพิจารณา
สอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้อง
มีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีเหตุฉุกเฉินที่
ความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ หรือในอันที่จะจัดเหตุ
ใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง จะเสนอญัตติขึ้น
เพื่อให้สภาพิจารณาเป็นเรื่องคนก็ได้

ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่าญัตติใดเป็นญัตติคนหรือไม่และ
เมื่อประธานสภาวินิจฉัยแล้วให้เลขาธิการรัฐสภาแจ้งให้ผูเสนอญัตติทราบภายในเจ็ด
วันนับแต่วันที่ได้รับญัตตินั้น

ข้อ ๓๓ ให้ประธานสภาบรรจุญัตติคนเข้าระเบียบวาระประชุมในโอกาส
แรกที่จะกระทำได้ ในการที่จะบรรจุเพิ่มเติมในระเบียบวาระประชุมที่จัดไปแล้วก็ได้

ข้อ ๓๔ ภายใต้มันข้อ ๓๓ ญัตติที่จะก่อให้เกิดผลข้างขึ้นเป็นกฎหมาย
ต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า
ยี่สิบคน เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี
ไม่ต้องมีสมาชิกรับรอง

ข้อ ๓๕ ภายใต้มันข้อ ๓๓ ให้ประธานสภาบรรจุญัตติและร่างพระราช
บัญญัติเข้าระเบียบวาระประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับญัตติหรือร่าง -
พระราชบัญญัตินั้นตามลำดับที่ขึ้นก่อนหลัง กำหนดวันดังกล่าว ให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

ร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกัน หรือทำนองเดียวกันที่ยังมิได้
บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม ในการจัดระเบียบวาระประชุม ให้ประธานสภา
บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมเดียวกัน เท่าที่ทำได้

ข้อ ๓๖ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องคน

(๒) ขอให้เปลี่ยนแปลงระเบียบวาระประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๔ หรือข้อ ๒๖

(๔) ญัตติดังกล่าวในข้อ ๓๓ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๖ หรือข้อ ๑๕๓

(๕) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๓ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาญัตติโดยผู้ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่น นอกจาก ญัตติต่อไปนี้

(๑) ขอลาญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีร่างพระราชบัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน หันองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการพิจารณา หรือขอให้บุคคลใด ส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายทั่วไป

(๘) ขอให้ยกเรื่องขึ้นขึ้นปรึกษา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นในข้อนี้

ข้อ ๓๔ ญัตติตามข้อ ๓๓ (๖) (๗) และ (๘) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกันการอภิปรายของตน

ข้อ ๓๕ ญัตติตามข้อ ๓๓ (๘) ห้ามมิให้เสนอในการเปิดอภิปรายทั่วไป หรือในการพิจารณาพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่ประชุมลงมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายทั่วไปหรือให้ยกเรื่องขึ้นขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๔๑ ญัตติที่ทูลเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในญัตติที่เสนอ

ข้อ ๔๒ ผู้จัดที่ไม่ต้อง เสนอผลงานเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองนิติแสดงการ
รับรองโดยวิธีที่ ข้ออื่นที่มิใช่ ขอบนี้ที่หน้า ระเบียบ

ข้อ ๔๓ การแก้ไขเพิ่มเติมนิติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระ
ประชุมแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ผู้เสนอญัตติอาจถอนญัตติของตนได้ ก่อนที่วันนัดประชุมหรือก่อนที่
ที่วันนัดประชุมแล้ว จะถอนได้ก่อนเมื่อยังไม่มีการอภิปรายญัตตินั้น

ข้อ ๔๔ การถอนคำแปรญัตติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไข
เพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติ

ข้อ ๔๕ การถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอ
ญัตติใด จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระประชุม

ข้อ ๔๖ ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้า
ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ใน
ที่ประชุมโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทน ในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทน ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๔๗ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้น
เสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ญัตติที่ยังมิได้มีการลงมติ หรือญัตติที่ประธาน
สภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่า พฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

การอภิปราย

ข้อ ๔๘ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน คือ ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ แต่หาผู้เสนอ
ญัตติหรือผู้แปรญัตติหลายคน ให้ประธานสภาอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมาธิการซึ่งไต่สวนความเห็น กรรมาธิการผู้รับมอบหมายจากกรรมา-
ธิการ ซึ่งไต่สวนความเห็น หรือผู้รับมอบหมายจากผู้แปรรุติซึ่งไต่สวนคำแปรรุติไว้
ในชั้นคณะกรรมการให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้แปรรุติด้วย

ข้อ ๔๔ เมื่อผู้อภิปรายก่อนได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะ
ต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของ
ฝ่ายใดที่ไม่มีผู้อภิปรายอีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายแทนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับและมีให้
นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๔๕ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้ตนได้อภิปรายก็ได้ แต่
ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้
อภิปรายตามสัดส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมือง
ด้วย

ในกรณีที่ผู้นำฝ่ายค้านในสภาขออภิปราย ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายได้

ก่อนยุบ

ข้อ ๔๖ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดปรึกษา
กันอยู่หรือไม่คู่กันเพื่อยวนเวียน ข้างากหรือข้างกับผู้อื่น และห้ามมีให้นำเอกสารใด ๆ
มาอ่านในที่ประชุมทั้งโดยไม่จำเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้าย เสียชื่อเสียง
บุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่ -
จำเป็น

ข้อ ๔๗ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้
นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ และมิได้ฝ่าฝืนข้อ ๔๖ ก็ตาม เว้นแต่ผู้นำฝ่ายค้านในสภาเป็น
ผู้อภิปราย

ข้อ ๕๓ สมาชิกผู้ใดเห็นว่าการฝ่าฝืนข้อบังคับ อาจเป็นและยกมือขึ้นพ้น
 ที่ประชุม เพื่อแสดงการประท้วง ประธานจะต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธาน
 วินิจฉัยว่า ได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธาน
 ดังกล่าวให้เป็นอันเด็ดขาด

ให้ความหมายในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายหากฟังถึง เรื่อง
 ส่วนตัว หรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

ในกรณีที่ การฝ่าฝืนข้อบังคับมิได้เกิดขึ้นในที่ประชุมสภา สมาชิกอาจ
ประท้วงด้วยการยื่นคำประท้วง เป็นหนังสือต่อประธานสภา

ข้อ ๕๔ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้เมื่อมีผู้ประท้วงตามข้อ ๕๓

ข้อ ๕๕ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย

(๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย

(๓) ที่ประชุมลงมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายทั่วไป

(๔) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องขึ้นสืบพิจารณา

ข้อ ๕๖ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่า ได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะ
 ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๗ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้วห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากใน
 กรณีที่ที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องนั้น จึงให้ผู้นั้นได้อภิปรายก่อนและผู้นั้นฝ่ายค้านใน
 สภามีสิทธิอภิปรายสรุปความที่ได้อภิปรายกันมาแล้ว ได้ก่อนในที่ประชุมจะลงมติ

ข้อ ๕๘ ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ชี้แจง
 ข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของรัฐมนตรีก็ได้

ข้อ ๕๙ ถ้าประธานให้สัญญาด้วยการแตะคอนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูด
 อยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที

ส่วนที่ ๔

การลงมติ

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่จะต้องมีเสียงของสภา ให้ประธานขอให้ประชุมลงมติ

ข้อ ๖๑ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญนั้น ในกรณีที่ความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีที่ความเห็นของที่ประชุมมีเกินกว่าสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

การออกเสียงชี้ขาดของประธาน ให้กระทำการเป็นการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๒ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเป็นการเปิดเผย แต่เมื่อคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกรวมกันไม่น้อยกว่าสามสิบคนร้องขอให้กระทำการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกร้องขอให้ลงคะแนนลับตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีสมาชิกที่คัดค้าน และผู้คัดค้านรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมคัดค้าน ก็ให้ถือว่าการลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๓ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ยกปุ่มลงคะแนนหรือยกมือขึ้นทันที ระยะเวลาที่ประธานกำหนด

(๒) ยืนขึ้น

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อ ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน

ตามวิธีที่ประธานกำหนด

(๔) วิธีอื่นใด ซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนโดยวิธียกปุ่มลงคะแนนนั้น ตามปกติให้กระทำแบบไม่ตั้งเวลา ยกปุ่ม จะกระทำแบบตั้งเวลา ยกปุ่มได้ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกรวมกันไม่น้อยกว่าสามสิบคนร้องขอ

ตามที่ได้แจ้งตั้งแต่วันที่ ๒๕๕ ๒๖๖ ของรัฐสภาไทย การออกเสียงลงคะแนน
เปิดเผยนัน ให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ก่อนเมื่อคณะ
รัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนน
เสียงใหม่ ตามข้อ ๖๔

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้ยกปุ่ม ยกมือหรือยื่น
อุ้งจนกว่าประธานจะได้สั่งให้เลิกยกปุ่ม เขามือลงหรือนั่งลง แล้วแตกมือ

ข้อ ๖๔ การออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใบหนึ่งที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นตัว
ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ผู้ไม่เห็นตัวให้เขียนเครื่องหมาย ✕ ส่วนผู้ไม่ออกเสียง
ให้เขียนเครื่องหมาย ๐ กดปุ่มลงคะแนน

(๑ ทวิ) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใบหนึ่งที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้
เห็นตัวให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ผู้ไม่เห็นตัวให้เขียนเครื่องหมาย ✕ ส่วนผู้ไม่
ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ๐

(๒) ผู้เห็นตัวให้ลงเบย์สีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นตัวให้ลงเบย์สีแดง ส่วนผู้ไม่
ออกเสียงให้ลงเบย์สีขาว

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

ในการกดปุ่มลงคะแนนให้นำความในข้อ ๖๓ วรรคสองและวรรคสามมาใช้

บังคับโดยอนุโลม

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) (๑ ทวิ) หรือ (๒) ให้เป็น
อำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร เว้นแต่จะมีผู้เสนอญัตติให้ใช้วิธีใดวิธี
หนึ่งดังกล่าวข้างต้นและที่ประชุมอนุมัติ และให้นำความในข้อ ๔ วรรคสอง มาใช้

บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๕ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มีให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้มติที่โหวตคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้ว เป็นอันเสียไป

ข้อ ๖๖ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

ข้อ ๖๗ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในการออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จ หรือในการนับออกเสียงลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๖๘ ในการลงคะแนนเสียงแต่ละครั้ง เมื่อได้นับคะแนนเสียงแล้ว ให้ประธานประกาศผลต่อที่ประชุมทันทีว่ามีผู้เห็นด้วย กัดค้าน และงดเว้นไม่ออกเสียง — จำนวนเท่าใด ถ้าเรื่องใดรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่า คะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ข้อ ๖๙ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกรวมกัน ไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนร้องขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๓ หรือข้อ ๖๔ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี แต่ถ้าวิธีที่ถูกหักทวงว่ามีการนับผิดนั้นเป็นวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๓ (๔) หรือข้อ ๖๔ (๓) ก็ให้เปลี่ยนเป็นวิธีใด ๆ ตามที่ประธานเห็นสมควร

ข้อ ๗๐ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ขัดแย้งกับหลักข้อให้ตีความรัฐธรรมนูญ ญัตติที่เป็น
ร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ประชุมวินิจฉัย
โดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๔

กรรมาธิการ

ข้อ ๗๑ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นสิบเอ็ดคณะ แต่
ละคณะประกอบด้วยกรรมาธิการมีจำนวนสิบเก้าคน คือ

- (๑) คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์
- (๒) คณะกรรมาธิการการคมนาคม
- (๓) คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ
- (๔) คณะกรรมาธิการการทหาร
- (๕) คณะกรรมาธิการการปกครอง
- (๖) คณะกรรมาธิการการวัฒนธรรมและสังคม
- (๗) คณะกรรมาธิการการศึกษา
- (๘) คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจและการคลัง
- (๙) คณะกรรมาธิการการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- (๑๐) คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุม
- (๑๑) คณะกรรมาธิการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

หากมีความจำเป็นจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะอื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อ
ใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมาธิการสามัญได้ไม่เกินสองคณะ

ข้อ ๓๒ ในการตั้งคณะกรรมการสมาชิก สมาชิกเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองใน
สภาหรือผู้แทนพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมือง เป็นผู้เสนอชื่อกรรมการตาม
จำนวนที่พรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองจะพึงมีได้ตามข้อ ๓๑ โดยไม่ต้องมี
สมาชิกรับรอง

สำหรับคณะกรรมการวิสามัญ คณะรัฐมนตรีมีสิทธิที่จะได้เป็นสมาชิก
เป็นกรรมการสิทธิการได้ทั้งสภา สภาอาจเลือกผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกเป็นกรรมการได้เป็น
จำนวนไม่เกินหนึ่งในสิบของจำนวนกรรมการทั้งหมด กรรมการนอกนั้นให้จัดสรร
แก่สมาชิกตามข้อ ๓๑ และให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การ
ลงคะแนนให้กระทำตามข้อ ๒๓ (๑)

เฉพาะผู้ที่ได้ไปเป็นเจิมรัฐธรรมนู คณะรัฐมนตรีที่สมาชิกมีสิทธิเสนอ
ผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกเป็นกรรมการได้ทั้งสภาพรรคที่ทั้งสภา โดยได้รักษาความเห็นชอบของ
รัฐสภา

ข้อ ๓๓ จำนวนกรรมการซึ่งแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมือง
จะพึงมีได้ในคณะกรรมการแต่ละคณะ ให้คำนวณโดยเอาจำนวนกรรมการที่จะตั้ง
ขึ้นไปหารจำนวนสมาชิกทั้งหมด ผลลัพธ์จะเป็นอัตราส่วนที่กำหนดว่าสมาชิกกี่คนจะมี
กรรมการได้หนึ่งคน แล้วเอาอัตราส่วนนี้ไปหารจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรค
การเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองได้ผลลัพธ์เท่าใด ก็ให้ถือเป็นจำนวนกรรมการที่จะ
พึงมีได้ เศษที่มีมาถึงถึงให้ถือเป็นหนึ่งคน แต่ถ้ามารวมจำนวนกรรมการทั้งหมด
เข้าด้วยกันแล้ว เกินจำนวนกรรมการที่จะตั้งขึ้นใหม่ก็เศษที่ถึงถึงหนึ่ง หรือที่เกินกว่า
ถึงหนึ่งน้อยที่สุดก็หักตามลำดับ ทั้งนี้จนกว่าจะเหลือจำนวนกรรมการครบจำนวนที่จะ
ตั้งขึ้น

สำหรับพรรคการเมืองที่มีสมาชิกไม่ถึงจำนวนสมาชิกที่จะมีกรรมการได้
หนึ่งคนจะรวมกับพรรคการเมืองอื่นก็ได้ หรือจะรวมกันเป็นกลุ่มพรรคการเมืองจน
มีสมาชิกไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกที่จะมีกรรมการได้หนึ่งคนก็ได้ ใน
กรณีที่สมาชิกของพรรคการเมืองใด ไม่อาจรวมกันดังกล่าวได้ ให้สมาชิกเหล่านั้น

เสนอชื่อในระหว่างกันเอง เพื่อให้สภาลงมติเลือกตั้งเป็นกรรมาธิการเพื่ำนำนกรรมา-
 ธิการที่จะพึงมีไต่ถามหาไต่ถามกันเป็นกลุ่มพรรคการเมือง และให้นำความในข้อ ๔ มา
 ใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำตามข้อ ๒๓ (๑)

ข้อ ๓๔ การตั้งกรรมาธิการตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
 นำความในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๕ ในการประชุมคณะกรรมาธิการนั้น ให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่
 เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมาธิการแต่ละคณะเลือกตั้งประธานและเลขานุการจากกรรมา-
 ธิการในคณะนั้น ๆ

คณะกรรมาธิการมีอำนาจตั้งกรรมาธิการในคณะเป็นคณะอนุกรรมาธิการเพื่อ
 พิจารณาคضاياใด ๆ ตามที่จะมอบหมายได้

ข้อ ๓๖ คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภามีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่าง -
 พระราชบัญญัติหรือกระทู้กิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่สภามีมติ
 ส่งให้ดำเนินการ

คณะกรรมาธิการอาจขอขอมติจากสภากระทู้กิจการ หรือพิจารณาสอบสวน
 หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่สภามีมติส่งให้ดำเนินการก็ได้

ข้อ ๓๗ การเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาแสดง
 ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทู้หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือ
 ศึกษาอยู่ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมาธิการหรือผู้ทำการแทน

ข้อ ๓๘ สมาชิก รัฐมนตรี และผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายและบุคคล
ภายนอกที่ได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมาธิการ มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมา-
 ธิการ แต่ในกรณีประชุมลับผู้ที่จะเข้าฟังการประชุมได้ ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
 การประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมาธิการ

ข้อ ๓๕ ภายใต้บังคับข้อ ๓๔ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรี และเสียงคณะรัฐมนตรี
มอบหมายมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการไต่สวนคดีเรื่องส่วน
ผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจ
มอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้รับร่างญัตติหรือผู้รับร่างร่างแปรญัตติสมาชิกอื่นกระทำแทนได้

ข้อ ๔๐ ให้เลขาธิการรัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการ
ไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ
มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลใช้
บังคับเป็นกฎหมายหรือเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรี
ทราบด้วย

ข้อ ๔๑ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตาม
นัดจนเวลาล่วงไปเกินการสามสิบนาทีนับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำ
แปรญัตติ คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไปเว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควร
ผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๔๒ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการ
ในข้อใด จะส่งวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๔๓ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด
จะส่งวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๔๔ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือ
ศึกษาเรื่องใดเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติม
เกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำหรือเรื่องที่ได้อภิปรายสอบสวนหรือศึกษา เพื่อการนั้นคณะ
กรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมแทนก็ได้

ข้อ ๔๕ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสงสัยเกิดที่คณะรัฐมนตรีควรทราบ หรือควรปฏิบัติก็ให้บันทึกข้อสงสัย เกิดดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสงสัยเกิดของคณะกรรมการให้ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๔๖ ถ้ามติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำการหรือพิจารณา สอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการนั้น กระทำการหรือพิจารณา สอบสวนหรือศึกษาจะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธาน คณะกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีที่กล่าวไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างสมัยประชุมให้ประธานสภา รับผิดชอบที่ประชุมและที่ประชุมอาจลงมติให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ หรือให้ตั้ง คณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร แต่ถ้านอกสมัยประชุมและคณะรัฐมนตรีมีมติว่าประชุมได้ทันที ข้อ ๔๗ ที่ให้ประธาน สภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วแจ้งให้ สภาทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา

ข้อ ๔๘ /ให้ขงมีให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้คณะรัฐมนตรีทราบโดยด่วนทันทีในข้อ สักที่ประชุม เห็นว่า

(๔) ประธานสภาได้ร้องขอและสภาเห็นดีไว้ให้คณะรัฐมนตรีในทันที

(๕) ที่สภามีมติสมัยประชุมแล้ว ประธานสภาพิจารณาเห็นเป็นควรทราบ เห็น หรือสมควรและได้ขอให้คณะรัฐมนตรีในทันทีที่สภาทราบโดยด่วนในที่ ในกรณีที่ เห็นว่าให้ประธานสภาให้สภาทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา

ข้อ ๔๘ กรรมการพิจารณาจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(๒) คาย

(๓) ลาออก

(๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

ข้อ ๘๕ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการในทางลง
ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อขอให้สภาตั้งซ่อม

หมวด ๕

การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๘๖ ให้มีสารบบลงวันที่สภาส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังวุฒิสภาและวันที่
สภาได้รับร่างพระราชบัญญัติคืนจากวุฒิสภา

ข้อ ๘๗ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบ
ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๘๘ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามความหมายที่กำหนดไว้ใน
มาตรา ๑๘๖ ของรัฐธรรมนูญซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอนั้น ให้ประธานสภาส่งไปยัง
นายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้น
เพื่อพิจารณารับรอง

ในกรณีที่ประธานสภาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นมิใช่เป็นร่าง
พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาแจ้งให้สมาชิกผู้เสนอทราบภายในเจ็ด
วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน -
เพราะเหตุใด

ข้อ ๕๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๕๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือปัญหาใด ๆ เสียก่อนก็ได้

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง

ข้อ ๕๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ ถ้าคณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติตามข้อ ๕๔ ก็ให้รอการพิจารณาไว้ก่อน แต่ถ้าผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติคัดค้าน ก็ให้ประชุมวินิจฉัย

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติไปพิจารณากตามวาระที่หนึ่ง ให้สภากำหนดระยะเวลาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่ต้องไม่เกิน ~~หนึ่ง~~ สิบ วัน และเมื่อพิจารณาเสร็จแล้วคณะรัฐมนตรีจะต้องนำร่างพระราชบัญญัตินั้นเสนอสภาพร้อมด้วยความเห็นว่าสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่ ในการนี้ คณะรัฐมนตรีจะเสนอร่างพระราชบัญญัติให้สภาพิจารณาควบคู่กันไปกับร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรี ~~ไม่~~ นำ ร่างพระราชบัญญัติที่ขอรับไปพิจารณาเสนอสภาภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งไปในระหว่างนั้น ให้ประธานสภานำร่างพระราชบัญญัตินั้นเสนอที่ประชุมพิจารณาในโอกาสแรกที่จะกระทำได้

ข้อ ๕๖ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๙๓ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาในวาระที่สองให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือกรรมาธิการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาจะกระทำได้อีกเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมาธิการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๙๔ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญ ต้องให้คณะกรรมการวิสามัญซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมาธิการ โดยตำแหน่ง เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๙๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินั้นให้เสนอคำแปรญัตติต่อร่างเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๐๐ ในการแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าขอแปรญัตติตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่หรือเพิ่มรายจ่าย รายจ่ายที่ขอตั้งเพิ่มนั้นต้องมีจำนวนเงินไม่เกินรายจ่ายที่ขอลด และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าเก้าคน

ข้อ ๑๐๑ ห้ามมิให้แปรญัตติในจำนวนเงินซึ่งมีขาดดุลพันธบัตรต่อไป

(๑) เงินสงเคราะห์เงินกู้

(๒) ดอกเบี้ยเงินกู้

(๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในกรณีที่ปัญหาว่ารายจ่ายใดมีข้อผูกพันเช่นว่านี้หรือไม่ให้เป็นอำนาจของ-
ประธานสภาที่จะวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๐๒ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้วให้
เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อ
ประธานสภารายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าแก้ไขหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา
ใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็น
ประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของ
กรรมการก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๐๓ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะ
กรรมการตามข้อ ๑๐๒ แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๐๔ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการ
เต็มสภาให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และ
ประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาขึ้นคณะกรรมการ-
ธิการและการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรารวมกันไป/นต

ข้อ ๑๐๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณา -
เสร็จแล้วนั้น ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับ
มาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะด้วยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่
ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุม
จะตกลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๖ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๕ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทิ้ง
ร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติม
ถ้อยคำใด แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้ง
กันอยู่

ข้อ ๑๐๗ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้
สภาพิจารณาลำดับสุดท้ายเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๑๐๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สามให้ประธานลงมติว่า
เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๐๙ ในกรณีที่สภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและมีมติในวาระที่หนึ่งไม่
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติก็ดี หรือมีมติในวาระที่สามไม่เห็นชอบก็ดี ร่าง
พระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๑๐ ร่างพระราชบัญญัติใดที่ยังค้างไว้โดยบทบัญญัติมาตรา ๑๔๕ ของ
รัฐธรรมนูญ เมื่อกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญ ได้ล่วงพ้นไป ประธาน
อาจขอปรึกษาที่ประชุมหรือสมาชิกอาจเสนอญัตติให้ยกร่างพระราชบัญญัตินั้นพิจารณาใหม่
ได้

ข้อ ๑๑๑ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติใด
ให้ประธานสภาดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภาต่อไป

ข้อ ๑๑๒ ในกรณีที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติที่ได้เสนอไป -
ตามข้อ ๑๑๑ ให้ประธานสภาดำเนินการเพื่อให้สภากำหนดจำนวนและตั้งกรรมาธิการ
ร่วมกัน

เมื่อสภาได้กำหนดจำนวนและตั้งกรรมาธิการร่วมกันแล้ว ให้ประธานสภา
แจ้งไปยังประธานวุฒิสภา

เมื่อคณะกรรมการร่วมกันได้รายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ -
พิจารณาแล้วให้ประชุมพิจารณาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติ
นั้น

ข้อ ๑๑๒ ทวิ ร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีหรือของสมาชิก ที่สภา
ยังมิได้รับหลักการให้เป็นอันระงับไป เมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งหรือเมื่อสมาชิก
ภาพของสมาชิกนั้นสิ้นสุดลง แล้วแต่กรณี

หมวด ๕ ทวิ

การเสนอและพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๑๒ ทริ ในการเสนอและพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้
นำความในหมวด ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑๒ จัตวา ให้ประธานสภาจัดส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไปให้
สมาชิกภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมและนัด
ประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไปให้สมาชิก

ข้อ ๑๑๒ เบญจ ในการพิจารณาในวาระที่สอง ให้ตั้งคณะกรรมการ
วิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนสามสิบเจ็ดคนเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๑๒ ฉ ให้ประธานสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและรายงาน
ของคณะกรรมการไปให้สมาชิกภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับ และให้บรรจุเข้า
ระเบียบวาระประชุมหลังจากได้ส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและรายงานดังกล่าว
ไปให้สมาชิกแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

หมวด ๒

การตั้งกระทู้ถาม

ข้อ ๑๑๓ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้ระบุด้วยว่า จะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษาหรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภา

ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่อาจประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง และมิได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่พึมเพื่อยวนเยียน ขั้ซาก หรือมีลักษณะเป็นทำนองอภิปราย

ข้อ ๑๑๔ กระทู้ถามแต่ละกระทู้ขึ้น สมาชิกจะเข้าชื่อร่วมกันตั้งถามและทำการซักถามได้ไม่เกินสองสัปดาห์

ข้อ ๑๑๕ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเชิงประชด เสียศีลหรือเกลียดใส่ร้าย

(๒) เกิดอับอายหรือเข้าใจยาก

(๓) เป็นเรื่องที่ได้ออกมาแล้วหรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ

(๔) เป็นการให้แสดงความเห็น

(๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย

(๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ

(๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่

ราชการ

ข้อ ๑๑๖ กระทั่งตามข้อ ๑๑๕ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้เมื่อมี
สาระสำคัญต่างกันหรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทุถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อ
ตั้งกระทุถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๑๗ กรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือเหตุฉุกเฉินที่มี
ความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ
หรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมหรือเสรีภาพของประชาชน -
อย่างร้ายแรง หรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศซึ่งเป็นเรื่องที่ -
รัฐมนตรีควรจะต้องรีบชี้แจงหรือดำเนินการโดยทันทีนั้น จะตั้งกระทุถามคนก็ได้

ข้อ ๑๑๘ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทุถามใดที่สมาชิก
ตั้งถามมาเป็นหรือไม่เป็นกระทุถามตามข้อ ๑๑๓ ข้อ ๑๑๕ ข้อ ๑๑๖ หรือข้อ ๑๑๗

การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่งเป็นประการใด ให้เลขาธิการรัฐสภาแจ้งให้
ผู้ตั้งกระทุถามทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับกระทุถามนั้น

ข้อ ๑๑๙ ให้ประธานสภาจัดส่งกระทุถามไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและให้
บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมตามลำดับที่ขึ้นก่อนหลัง แต่กระทุถามคว่านให้จัดไว้ใน
ลำดับก่อนกระทุถามธรรมดาและกระทุถามควานของผู้นำฝ่ายค้านในสภา ให้จัดไว้ใน
ลำดับแรก

ในกรณีที่เป็นการตั้งถามควาน ให้ประธานสภาจัดส่งกระทุถามไปยังรัฐมนตรี
ที่เกี่ยวข้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับ และให้แจ้งไปด้วยว่ากำหนดที่จะให้ผู้ตั้ง
กระทุถามตามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น ให้ประธาน
สภาคำนึงถึงความสำคัญของ เหตุการณ์และความสนใจของประชาชนซึ่งควรจะได้ทราบ
ในเวลาอัน เป็นหลักพิจารณา แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งกระทุถามไปยัง
รัฐมนตรี

ข้อ ๑๑๙ ทวิ กระทั่งถามความเห็นที่ประธานสภาเห็นว่า เป็นข้อหาพิเศษที่สมควรให้สมาชิกอื่นร่วมซักถาม เมื่อผู้ตั้งกระทู้ถามร้องขอ ประธานสภาอาจอนุญาตให้สมาชิกอื่นร่วมซักถามได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๒๐ กระทั่งถามที่มีใจความหรือสาระสำคัญอย่างเดียวกันหรือเป็นเรื่องเดียวกันเพียงไม่ครบรูปเข้าระเบียบวาระประชุม ในการจัดระเบียบวาระประชุมให้ประธานสภาบรรจเข้าระเบียบวาระประชุมเดียวกันในกรณีสอดคล้องกับที่แก้ไขเท่าที่ทำได้ไว้แล้ว

ข้อ ๑๒๑ เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ให้ประธานสภาอนุญาตให้ถามตามลำดับที่จัดไว้ ในการถามให้อ่านกระทู้ถามตามที่ได้อ่าน

ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้ และเมื่อถึงวาระที่จะถาม ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมโดยไม่มีผู้ถามแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย กระทู้ถามนั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่อยู่ในที่ประชุมเมื่อถึงวาระที่จะถาม แต่ได้เข้ามาอยู่ในที่ประชุมก่อนหมดระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ก็ให้มีสิทธิตั้งถามกระทู้ถามของตนได้ในลำดับสุดท้าย

การมอบหมายให้ถามแทนตามวรรคสอง ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๑๒๒ เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกสามครั้ง

ในกรณีที่กระทู้ถามมีผู้ตั้งกระทู้ถามสองคนเกินกว่าหนึ่งคนหรือเป็นกระทู้ถามที่มีใจความหรือสาระสำคัญอย่างเดียวกันหรือเป็นเรื่องเดียวกัน ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้ครั้งละหนึ่งคนและรวมกันไม่เกินสามครั้ง

ข้อ ๑๒๓ รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามในที่ประชุมก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมและให้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๑๒๔ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาเฉพาะกระทู้ถามไม่เกินหนึ่งชั่วโมงสามสิบนาที และกระทู้ถามหนึ่ง ให้มีกำหนดเวลาดังตาม ข้อถามและตอบไม่เกินสิบห้านาที

ในกรณีเวลาที่กำหนดไว้สำหรับระเบียบวาระกระทู้ถามไม่เพียงพอ ประธานจะสั่งขยายเวลาออกไปอีกก็ได้

ข้อ ๑๒๕ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ มีให้จัดระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถามให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๑๒๕ ทวิ กระทู้ถามที่ระบุให้ตอบในที่ประชุมสภา เมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วนับแต่วันที่ได้รับ ประธานสภายังไม่อาจบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมได้ ให้ถือเป็นกระทู้ถามที่ระบุให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้ประธานสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ข้อ ๑๒๖ กระทู้ถามที่ยังมิได้ตอบ ให้เป็นอันระงับไปเมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งหรือเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลง แล้วแต่กรณี

หมวด ๙

บทเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน

ส่วนที่ ๑

การแถลงนโยบาย

ข้อ ๑๒๗ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้ขอแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานสภาตั้งเป็นกรรมาธิการติดตามและอภิปรายรวมกัน เว้นแต่ที่ประชุมจะได้มีมติให้ตั้งกรรมาธิการเป็นคณะอื่น ๆ ไม่บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม และนัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันแต่ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ประธาน
ดำเนินการให้สมาชิกซักถามและอภิปรายรวมกัน เว้นแต่ที่ประชุมจะได้มติให้ซักถาม
และอภิปรายเป็นประเด็น ๆ ไป

ข้อ ๑๒๔ สมาชิกมีสิทธิซักถามและอภิปรายในเรื่อง

(๑) ความเหมาะสมของนโยบาย

(๒) ความสามารถที่จะบริหารให้สำเร็จผลตามนโยบาย

ในการนี้อาจอภิปรายถึงแผนการปฏิบัติและวิธีการที่จะปฏิบัติตาม
 นโยบายนั้น ๆ ด้วย

นอกจากข้อความที่ได้แถลงไว้ในนโยบายแล้ว ให้ถือว่าเรื่องต่อไปนี้เป็นส่วน
 หนึ่งของนโยบายนั้นด้วย คือ

(๑) แผนนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ

(๒) หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐมนตรีแต่ละคนนั้น จะยกขึ้นอภิปรายได้เฉพาะที่จะ
 เป็นผลให้รัฐมนตรีทั้งคณะไม่ได้รับความไว้วางใจ

ข้อ ๑๒๕ การอภิปรายถึงผลการปฏิบัติที่ล่วงมาแล้ว ย่อมกระทำได้แต่
 เฉพาะที่เกิดขึ้นในสมัยของคณะรัฐมนตรีในคณะที่ได้รับความไว้วางใจ และที่จะนำไป
 สู่ผลดังกล่าวในข้อ ๑๒๔ นอกจากนั้นให้กล่าวแต่โดยย่อเพียงยกตัวอย่างขึ้นสอบถามว่า
 จะจัดการอย่างไรในเรื่องเหล่านั้นเท่านั้น

ข้อ ๑๓๐ เฉพาะแต่คณะรัฐมนตรีเท่านั้นที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบข้อซักถาม
 หรือข้อคำถามของสมาชิก

เพื่อความสะดวก รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถามหรือคัดค้านที่ละคนเป็น
 ลำดับไปหรือจะรวบรวมตอบครั้งละไม่เกินสามคนก็ได้

ข้อ ๑๓๑ การเสนอญัตติให้ปิดอภิปราย ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบ
 หกคน

ข้อ ๑๓๒ ในการอภิปรายนั้นนอกจากที่กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้ว ให้นำความใน
 หมวด ๓ ส่วนที่ ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
 ส่วนที่ ๒

การขอให้ยืนยันความไม่ไว้วางใจ

ข้อ ๑๓๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีขอให้สภายืนยันความไว้วางใจตามมาตรา ๘๖
 ของรัฐธรรมนูญให้ประธานสภาบรรจุคำขอเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน และ
 สมาชิกจะซักถามและอภิปรายได้ภายในขอบเขตของพฤติการณ์ที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงเพื่อ
 ขอให้ยืนยันความไว้วางใจนั้น

ข้อ ๑๓๔ ภายใต้บังคับข้อ ๑๓๓ การซักถาม การตอบหรือการอภิปรายให้นำ
 ความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
 ส่วนที่ ๓

การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อพิจาณาความคิดเห็นของสมาชิก

ข้อ ๑๓๕ เมื่อนายกรัฐมนตรีขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภา
 ตามมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาบรรจุคำขอเข้าระเบียบวาระประชุม
 เป็นเรื่องด่วน

สมาชิกทุกคนมีสิทธิอภิปรายให้ความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการ
 แนวนโยบายของคณะรัฐมนตรีตามที่ขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไป

ข้อ ๑๓๖ การอภิปรายให้เป็นอันยุติเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิก
 เสนอญัตติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อเสนอให้ปิดอภิปราย โดยมีสมาชิก
 รับรองไม่น้อยกว่าสิบห้าคน และที่ประชุมอนุมัติ ~~แต่ให้พักการอภิปราย~~ ๓ ส่วนที่ ๓ มา
 ใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓๖ ทวิ ในการอภิปรายนั้น นอกจากที่ได้กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้ว ให้นำ
ความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้คณะรัฐมนตรี
 แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความรับผิดชอบ

ข้อ ๑๓๗ เมื่อสมาชิกมีความประสงค์จะเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปตาม
 มาตรา ๑๕๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อประธานสภาเป็นหนังสือ แสดงว่าจะให้คณะ
 รัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความรับผิดชอบในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการ -
 แผ่นดินในเรื่องใดบาง

ข้อ ๑๓๘ เมื่อประธานสภาได้รับญัตติตามข้อ ๑๓๗ แล้ว ให้รีบแจ้งไปยัง
 นายกรัฐมนตรีภายในสี่สิบห้า ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับ เพื่อขอทราบกำหนดเวลาสำหรับ
 เปิดอภิปรายทั่วไปแล้วกำหนดนัดประชุมต่อไปโดยด่วน และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ
 ประชุมเป็นเรื่องด่วน

ถ้าคณะรัฐมนตรีขอให้ระงับการเปิดอภิปรายทั่วไป ก็ให้ประธานสภาแจ้งแก่ญ -
 ุติสภาให้ระงับญัตตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลที่ได้รับจากคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๓๙ สมาชิกทุกคนมีสิทธิจะซักถาม และอภิปรายเรื่องที่ปรากฏในญัตตินั้น
 ได้

รัฐมนตรีหรือผู้ใดที่คณะรัฐมนตรีขอให้เป็นผู้แถลง หากไม่มีสิทธิที่จะตอบสมาชิกได้และ
 ให้ถือว่าคำตอบหรือคำแถลงนั้นเป็นข้อเท็จจริงหรือความเห็นอันถูกต้องของคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๔๐ การเสนอให้ยานระเบียบวาระเปิดอภิปรายทั่วไปหรือเสนอให้ปิด -
 อภิปรายนั้น จะต้องมีส่วนที่รับรองไม่น้อยกว่าสิบห้าคน

ข้อ ๑๔๑ การตอบข้อซักถามให้นำความในข้อ ๑๓๐ มาใช้ และใน
 การอภิปรายนั้น นอกจากที่กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ มาใช้
 บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕

การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

ข้อ ๑๕๒ เมื่อสมาชิกมีความประสงค์จะเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อประธานสภาเป็นหนังสือ แสดงว่าจะเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายตัวหรือทั้งคณะในเรื่องใดบ้าง

ข้อ ๑๕๓ เมื่อประธานสภาได้รับญัตติตามความในข้อ ๑๕๒ แล้ว ให้รีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน ถ้าสมาชิกเสนอล่วงหน้าก่อนเวลาประชุมครั้งใดไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง ก็ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมไปครั้งนั้น

ข้อ ๑๕๔ การอภิปรายในญัตติตามความในข้อ ๑๕๒ นั้น สมาชิกย่อมกระทำได้ทั้งในทางสนับสนุนหรือคัดค้าน

ข้อ ๑๕๕ การตอบข้อซักถาม ให้นำความในข้อ ๑๓๐ วรรคสองมาใช้ และในการอภิปรายนั้น นอกจากที่กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าจะให้ประธานระเบียบวาระเปิดอภิปรายทั่วไปหรือเสนอให้เปิดอภิปรายนั้น ให้นำความในข้อ ๑๕๐ มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๕๖ เมื่อการเปิดอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง โดยมีข้อความมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป ให้ประธานสภานัดประชุมเพื่อลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ - ภายในสามวันนับแต่วันที่มีการเปิดอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง

หมวด ๔

การเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญและผู้ตรวจเงินแผ่นดิน

ของรัฐสภา

ข้อ ๑๕๗ ในการเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญและผู้ตรวจเงินแผ่นดินของรัฐสภา ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๑๔๔ ที่ประชุมสภาย่อมเป็นที่เคารพ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดในที่ประชุมโดยขาดการวะหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อยของที่ประชุม

ข้อ ๑๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ออกคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่ก่อกวนกันอยู่ ให้ออกคำขอขมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งตำรวจสภาให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมหรือออกไปให้พบบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๔๖ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคล - ภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา - ตลอดจนมารยาทของบุคคลเข้ามาในเขตการประชุมขอความเกี่ยวข้องการประชุมปรึกษาของสภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด ๑๐

การรับเงินประจำตำแหน่งและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ข้อ ๑๔๗ สมาชิกผู้ใดมีความจำเป็นไม่อาจมาประชุมตามกำหนดได้ ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อเลขาธิการรัฐสภาเพื่อทราบ การแจ้งโดยปกติให้แจ้งก่อนกำหนด - ประชุม

สมาชิกผู้ไม่มาประชุมตามกำหนดโดยมิได้แจ้งให้เลขาธิการรัฐสภาทราบตาม
วรรคหนึ่งให้ถือว่าขาดประชุม

ความในสองวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกไม่มาประชุมเนื่องจากการ
ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติกิจการอื่นที่เกี่ยวกับสภา หรือในฐานะเป็นสมาชิกสภา

ข้อ ๑๕๒ สมาชิกผู้ใดขาดประชุม การรับเงินประจำตำแหน่งให้เป็นไปตาม
เกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ขาดประชุมเกินหนึ่งในสี่ของจำนวนวันที่มีการประชุมในสมัยประชุมนั้น
ให้ลดเงินประจำตำแหน่งลง เฉพาะวันที่เกินวันจะลี้ภัยบาท

(๒) ขาดประชุมตลอดสมัยประชุม ให้คงจ่ายเงินประจำตำแหน่งในระหว่าง
สมัยประชุมนั้นเสียทั้งสิ้น

ข้อ ๑๕๓ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าพาหนะของสมาชิกหรือกรรมา-
ชิการ ให้เบิกได้เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินอัตราของผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าอธิบดีตาม
บัญชีกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ข้อ ๑๕๔ การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าพาหนะ ให้ยื่นเบิกต่อ
เลขาธิการรัฐสภาตามแบบ โดยสมาชิกหรือกรรมาชิการผู้เบิกจะต้องลงลายมือชื่อรับรอง
ว่าใช้จ่ายไปจริงตามที่เบิกนั้น ทั้งนี้ จะมีใบสำคัญในการจ่ายแนบมาพร้อมกับการเบิก
นั้นหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๑๕๕ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าพาหนะของผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้
เบิกได้ตามบัญชีของข้อ ๑๕๓ และข้อ ๑๕๔ แม้จะเป็นการเดินทางก่อนวันเปิดประชุม
รัฐสภาครั้งแรกก็ตาม

ข้อ ๑๕๖ ให้เลขาธิการรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาสั่งจ่ายเงินที่เบิกจ่ายตามข้อ
บังคับนี้

หมวด ๑๑

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๕๓ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรอง ไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้แก้ไขข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เฉพาะกรณี และที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วย ก็ให้แก้ไขได้

ข้อ ๑๕๔ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะ ตีความและให้ถือว่า การตีความของสภาเป็นเด็ดขาด

การขอให้ประชุมวิสามัญตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอ ปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรอง ไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๑๕๕ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิก รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

การเสนอและพิจารณาญัตติดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการ เสนอและพิจารณาพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖๐ ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้มีความกราบบังคมทูล เพื่อมีพระบรม ราชโองการประกาศ เรียกประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญ ให้ ประธานสภาฯ ความกราบบังคมทูลภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องขอ

เมื่อได้มีพระบรมราชโองการประกาศ เรียกประชุมรัฐสภาแล้ว ให้แจ้งให้ ประธานวุฒิสภาและคณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๑๖๑ ในกรณีมีเรื่องที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตหรือไม่ อนุญาตให้มีการจับหรือคุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวนในฐานะเป็น ผู้ต้องหาในคดีอาญาในระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ

หรือในกรณีมีเรื่องที่สภาจะต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาคดีอาญา
ที่สมาชิกถูกฟ้องในระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธาน
สภาบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องกัน

ข้อ ๑๒๒ การที่สภาจะประชุมปรึกษาในเรื่องการร้องขอให้ปล่อยสมาชิก
ซึ่งถูกคุมขังอันเป็นการร้องขอตามมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญนั้น จะกระทำได้อีก
เมื่อประธานสภาขอปรึกษาที่ประชุมหรือสมาชิกเสนอญัตติ การพิจารณาเรื่องดังกล่าว
ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องกัน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒๓ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระทั่งการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้ว ก่อน
ใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่
ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ.

.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : หกประธานครับ กระผม แคล้ว

นรปติ ส.ส. ขอนแก่น พรรคแนวร่วมสังคมนิยม กระผมมีเรื่องที่จะปรึกษาท่านควน
 อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับข้อ ๓๓ วรกที่หนึ่งน่ะครับ กล่าวคือว่า ณ บัดนี้
 เป็นระเบียบวาระที่จะพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม ซึ่งคณะกรรมการได้
 พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว กระผมได้พิจารณาแล้วร่างข้อบังคับดังกล่าวนี้แล้ว เห็นว่ามี
 ทั้งหมด ๑๖๒ ข้อ แล้วดูเหมือนจะมีท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่เคารพยิ่งทุก ๆ ท่าน
 ได้แปรญัตติไว้แทบทุกข้อ กระผมเห็นว่าถ้าหากว่าจะพิจารณาในวันพฤหัสบดีที่ทุก ๆ วัน
 เช่นนี้แล้ว เวลาของเราจะเร่งรัดและรีบ คังพี่ปรากฏว่าท่านสมาชิก เมื่อเขานึกได้มี
 ผู้สนใจลุกขึ้นมาถามว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ ร่างข้อบังคับหรือกฎหมายต่าง ๆ ก็
 ที่มันยังค้างอยู่ในสภานี้เป็นจำนวนมากมาย เท่าที่กระผมได้ทราบก็ปรากฏว่ามีร่าง
 พระราชบัญญัติค้างอยู่ประมาณ ๒๐๐ กว่าฉบับ แล้วก็มีกฎหมายค้างอยู่ประมาณ
 เกือบ ๔๐๐ ฉบับอย่างนี้ ถ้าหากว่าจะบรรจุกระทู้ออกไปวันละสี่ ๆ ทั้งนี้
 ก็จะไม่ครบหรือไม่ทัน หรือว่าไม่ได้มากเท่าที่ควรจะเป็นได้ เพราะฉะนั้นกระผม
 ถึงอยากจะให้สภานี้ได้โปรดพิจารณาว่าสำหรับร่างข้อบังคับการประชุมนี้ ขอให้เรามา
 พิจารณากันวันหนึ่งเป็นพิเศษ จะเป็นวันพุธตอนบ่ายหลังซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
 ได้มีการประชุมเสร็จแล้วน่ะครับ และถ้าหากว่าเป็นถึงวันพฤหัสบดี วันศุกร์เรา
 ก็มาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ค้างค้างประกอบกฏหมายต่าง ๆ อันนี้
 ก็จะเป็นการเร่งรัดกฎหมายหรืองานของสภาที่ค้างค้างได้เป็นอย่างดี ความสำคัญ
 ของร่างพระราชบัญญัติก็ ความสำคัญของกระทู้ที่ยอมเป็นอันมาก ซึ่งสมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎรผู้เกี่ยวข้องทุก ๆ ท่านคงจะได้อ่านอยู่แล้วถึงเหล่านี้ ร่างพระราชบัญญัติ
 หรือกฎหมาย ย่อมเกิดขึ้นตามความจำเป็นของเหตุการณ์ของบ้านเมืองน่ะครับ และ
 รัฐบาลก็มีความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดในสิ่งเหล่านี้เพื่อเป็นการควบคุมรัฐบาล กระผม
 จึงได้ขอเรียนปรึกษาท่านประธานสภาว่าในการพิจารณาร่างข้อบังคับนี้ เราจะกระทำ
 อีกวันหนึ่งค้างหากหรือไม่ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการบรรจุร่างกฎหมาย หรือร่าง
 พระราชบัญญัติ ในวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ครับ เราจะกระทำดังนี้จนกระทั่งเสร็จ
 การพิจารณาร่างข้อบังคับของการประชุม เพราะถ้าหากว่าให้มีการประชุมวันพฤหัสบดี
 ดังนี้จะเป็นการเปลืองเวลาน่ะครับ จึงหากว่าเราจะพิจารณาสถิติประชุมนี้

ร่างขอมงคัมภีร์ไม่มีทางสำเร็จได้ อันนี้กระผมถึงขอกราบเรียนพิจารณาหาประธานสภา และขอเสนอเป็นญัตติครับ ขอขอบพระคุณ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอมงคัมภีร์การประชุมของเราเนี่ย ผมก็เห็นว่าสำคัญมากทีเดียว เพราะเราไม่มีขอมงคัมภีร์ของเรา และก็อาศัยขอมงคัมภีร์อื่น หรือของเก่าใช้ไปพลางซึ่งก็ลงเลขมาตั้งประมาณ ๔ เคียนแล้ว แล้วกรรมวิธีการก็ได้พิจารณาเสร็จแล้ว จะเอาไปนั่งเก็บอยู่ก็ใช่ที่ ผมจึงสั่งให้รับมรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระที่ตามข้อหารือของคุณเคลว ผมก็ฟังไม่ชัดว่าจะเอาอย่างไร คือหมายความว่าวันนี้จะไม่พิจารณาร่างขอมงคัมภีร์หรือวาทะอย่างไร ผมคิดว่าวันนี้เราพิจารณาร่างขอมงคัมภีร์แล้วอาจจะเสร็จในวันนี้ก็ได้อีกจะโคจรไปเสียเลย จบเป็นเรื่อง ๆ ไป เสร็จ ๆ จะเอาอย่างไรครับ

นายเคลว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานยังไม่เข้าใจในญัตติที่กระผมเสนอ คือกระผมขอเสนอว่าสำหรับร่างขอมงคัมภีร์การประชุมนั้นไม่มีทางที่จะสำเร็จในวันนี้ละครับ เพราะว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุก ๆ ท่านได้แปรญัตติไว้ กระผมขอเสนอว่าการพิจารณาร่างขอมงคัมภีร์การประชุมต่อไปนี้ ขอให้ขึ้นอีกวันหนึ่ง เป็นพิเศษจนกว่าร่างขอมงคัมภีร์การประชุมนี้จะเสร็จ แล้วก็สำหรับวันพฤหัสบดีและวันศุกร์นั้นขอให้เป็นการประชุมตามปกติโดยบรรจุกระทู้และร่างพระราชบัญญัติของท่านสมาชิกที่ยังค้างค้างอยู่ กระผม นายเคลว นรปติ นี้เสนอว่าอย่างนั้นครับ ทว่าประธาน กระผมขอกราบเรียนย้ำอีกครั้งหนึ่ง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือหมายความว่าอย่างนี้หรือไม่ว่าถ้าวันนี้ประชุมร่างขอมงคัมภีร์ไม่เสร็จก็ขอให้ต่อไปสัปดาห์หน้าคือวันพุธ ส่วนวันพฤหัสบดีหรือวันศุกร์นั้น ก็ให้เป็นไปตามปกติ ไรหรือไม่ว่า

นายเคลว นรปติ (ขอนแก่น) : ไรแล้วครับ ท่านประธานเป็นอย่างนั้น ความประสงค์ของกระผม ขอขอบคุณครับ

นายพีร บุนนาค (สุพรรณบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพีร บุนนาค ส.ส. สุพรรณบุรี พรรคพลังประชาชน กระผมขอสนับสนุนที่ท่านหัวหน้าพรรคแนวร่วมได้เสนอ เพราะว่าร่างขอมงคัมภีร์การประชุมเนี่ย มีผู้แปรญัตติมากจริง ๆ ครับ แล้วมันตั้งปีงเบือเรอ เพราะฉะนั้นเอาวันไหนเป็นวันพิเศษ

สักวันหนึ่ง กระผมคิดว่าจะไม่เป็นการรบกวนเวลาของสภาแล้วถ้าเรามาช่วยกันในวันนั้นให้เสร็จกันไปเลย กระผมขอสนับสนุนตามที่คุณเคลวเสนอครับ

ประธานสภาแทนราษฎร : ผู้ใดของคุณเคลวนี้จะวินิจฉัยกันเกี่ยวกับหรือรอเวลาเอาไว้ตอนเย็นตอนค่ำอะไรนี้ ถ้าหากว่าร่างข้อบังคับพิจารณาไม่เสร็จ.....

นายพีร บุนนาค (สุพรรณบุรี) : หากประธานที่เคารพ กระผมเป็นกรรมการในเรื่องนี้ด้วย กระผมสนับสนุน แล้วก็ผู้ใดที่คุณเคลวเสนอนี้กระผมก็ขอให้พิจารณาในแง่นี้ละครับว่า...

ประธานสภาแทนราษฎร : เปล่า ก็ไม่ได้ว่าอะไรนี้ คือหมายความว่าเราจะพิจารณากันสักวันหนึ่งหรือว่าจะเอาไว้ตอนเย็น ตอนบ่าย ตอนค่ำอะไร ถ้าร่างข้อบังคับนี้ไม่เสร็จคอยหยิบยกขึ้นมา ถ้าเสร็จก็หมดปัญหาไป

นายพีร บุนนาค (สุพรรณบุรี) : หากประธานที่เคารพ เพราะว่าเราตัดสินใจตามที่คุณเคลวเสนอเสียก่อน ประเด็นเมื่ออยู่ว่าจะเอาวันไหนสักวันเป็นพิเศษ ตัดสินไปเลย

นายอุทัย พิมพ์ใจชน (ชลบุรี) : ท่านผู้เป็นประธาน ผมเห็นด้วยครับกับข้อเสนอของคุณเคลว นรปติ ที่บอกว่า ถ้าหากว่าการพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมวันนั้นยังไม่เสร็จก็ให้พิจารณาก่อนโดยที่จะไปพิจารณากันต่อกันในทุกวันประชุมที่เราใช้สิทธิในการพิจารณากฎหมายอยู่ แต่มันยังไม่เห็นด้วยกับท่านสมาชิกท่านหนึ่งขึ้นมาทูลในทำนองว่าจะให้ตกลงเสียก่อนคือผมก็คิดว่าอย่างนี้ครับ เราประชุมตามระเบียบวาระนี้ละครับแล้วเราจะรู้ได้ว่าเราทำไปนี้จะมีอุปสรรคมากน้อยแค่ไหน เมื่อเราทำไปจนครบเวลาหมดเวลาประชุมวันนี้ หากประธานเห็นสมควรจะเลิกการประชุมวันนี้เราก็พอจะรู้ว่าอุปสรรคปัญหานั้นเมื่อมีมากน้อยเพียงไร เราก็ได้กำหนดที่จะตกลงกันได้ ผมเข้าใจอย่างนั้นนะครับ หากประธานครับ ผมจึงเสนอว่าขอให้ตกลงหลังจากเราได้ทำงานไปพักหนึ่งก่อนเราจะสรุปสรุป ผมคิดอย่างนั้นนะครับ จึงเสนออย่างนี้ ท่านประธานครับขอบคุณครับ

ประธานสภาแทนราษฎร : ที่หรือไม่ว่าคุณเคลว คือว่ารอไปหน่อยอยู่ที่ทำก่อนคือถ้าสมมุติว่ายังเอ็งมันเสร็จวันมีปัญหาคงก็จบไป ถ้าตอนเย็น ตอนค่ำอะไรก็หาที่ไม่ดีก็เอาเรื่องของออกมาพูด

นายเคลว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ กระผมขอกราบเรียน

นะครับ กระผมแล้ว นบติ ไ้ทั้งคุณอุทัย พิมพ์ใจชนแล้ว รู้สึกว่าเป็นการพูดที่มีเหตุผล
คือหมายความว่า ถ้าหากว่าเราจะเสนอให้มีการประชุม เสนอสมมติว่าเป็นวันอื่นนอกจาก
วันพฤหัสบดีและวันศุกร์ ก็เป็นเรื่องซึ่ง เรามาพิจารณาถึงซึ่งยังไม่เกิดขึ้น คือเราประชุม
ไปอาจจะเสร็จในวันนี้ก็ได้แต่กระผมมีความเชื่อมั่นว่าร่างข้อบังคับนี้ ๑๖๒ ข้อ แล้ว
ก็สามารถหลายท่านได้แปรญัตติไว้รวมทั้งกระผมด้วย คุณทองปัทม คุณคิลก มะลิมาศ และ
คุณเจริญ ปราบ ณ ทักดิ์ อย่างนั้นนะครับก็ไ้แปรญัตติไว้ กระผมก็เข้าใจว่าคงจะไม่เสร็จ
แต่ถ้าหากว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นคือไม่เสร็จจริง ๆ แล้วในวันนี้ ก็ขอให้เราได้มีการ
พิจารณาของกระผมว่าลงมติว่าเราควรพิจารณาต่อไปในวันพิเศษ นอกจากวันพฤหัสบดี
และวันศุกร์หรือไม่ กระผมพอใจไม่ประเด็นหลัง คืออย่าเพิ่งลงมติกันเลย เพราะว่า
ขณะนี้เหตุการณ์ยังไม่เกิดขึ้นเอาไว้อะไร ๆ ครั้งสุดท้ายดีกว่าครับ กระผมขอขอบพระคุณ
ท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็ดำเนินการตามระเบียบวาระไป ขอเชิญ
คณะกรรมการธิการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการธิการได้เข้าประจำที่)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คณะกรรมการปัดโร้แจ้งเพิ่มเติมใหม่ครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการธิการ) : ท่านผู้เป็น

ประธานคณะกรรมการธิการขอแก้คำผิด ๒ - ๓ คำครับ ในรายงานของคณะกรรมการ

ในหน้า ๓ คำว่า "มาตรา" ขอแก้เป็น "ข้อ" ทุกคำ หน้า ๓ นะครับ ตั้งแต่

"มาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๔๗" เป็น "ข้อ ๓๓ ถึงข้อ ๔๗" ในร่างข้อบังคับข้อ ๒

ขอแก้คำหนึ่งว่า "ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เป็นต้นไป" ขอแก้คำว่า "วัน" หมายความว่า "ประกาศ"

นายสังสุช ภัคเกษม (เรียงใหม่) : ขอให้ประธานคณะกรรมการพูด
ตรงไมโครโฟน หน่อยครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอแก้ร่างข้อบังคับข้อ ๒ ให้แก้คำว่า
"วัน" ลงหน้าคำว่า "ประกาศ" ตอบไปครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการธิการ) : ในข้อ ๒๓
ขอแก้คำว่า "หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้รับมอบหมาย" หลังคำว่า "กรรมการ" อ่านได้

ความว่า "ขอ ๔๓ กรรมการหรือผู้เสนอญัตติ....."

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขา ๆ ครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : "กรรมการหรือผู้เสนอญัตติหรือผู้รับมอบหมายผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะส่งวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้" เข็มคำว่า "หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้รับมอบหมาย" หลังคำว่า "กรรมการ"

ขอ ๑๐๒ ครับ ประโยคสุดท้ายขอเข็มคำว่า "หรือผู้เสนอญัตติ" ท้ายคำว่า "กรรมการ" ขอ ๑๐๒ ประโยคสุดท้ายอ่านได้ความว่า "หรือมีการส่งวนความเห็นของกรรมการหรือผู้เสนอญัตติให้ระบุไว้ในรายงานด้วย"

ขอ ๑๐๕ บรรทัดที่ ๓ ขอเข็มคำว่า "หรือผู้เสนอญัตติ" ท้ายคำว่า "กรรมการ" ขอ ๑๐๕ ตอนท้ายจะอ่านได้ความว่า "หรือที่กรรมการหรือผู้เสนอญัตติส่งวนความเห็นไว้ ทั้งนี้เว้นแต่ที่ประชุมจะไต่ลงมติเป็นอย่างอื่น"

บรรทัดที่ ๓ ของขอ ๑๐๕ ที่ตามร่างเดิมเขียนว่า "หรือที่กรรมการส่งวนความเห็นไว้" ขอแก้เป็น "หรือที่กรรมการหรือผู้เสนอญัตติส่งวนความเห็นไว้"

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เข็ม "หรือผู้เสนอญัตติ"

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ครับ
ขอเข็มคำว่า "หรือผู้เสนอญัตติ" หลังคำว่า "กรรมการ" ขอ ๑๒๗ ขอเข็มคำว่า "คำขอ" ท้ายคำว่า "บรรจุ" ในบรรทัดที่ ๓ ที่คณะกรรมการได้เพิ่มเติมขึ้นใหม่ อ่านได้ความว่า "ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม" เป็นว่า "ให้ประธานสภาบรรจุคำขอเข้าระเบียบวาระประชุม" เข็มว่า "คำขอ" เข้าไปนะครับ
ท้ายคำว่า "บรรจุ" ในบรรทัดที่ ๓ เท่านั้นครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอไปเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่าน
พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา) : ผู้รักษาราชการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : กระผมขอประทานอนุญาตอ่าน

ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ร. ซึ่งร่างข้อบังคับไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข ขอ ๑ ขอ ๒ และขอ ๓ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑ การเลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ไม่มีการแก้ไข ขอ ๔ มีการแก้ไข มีผู้ส่งวนคำแปรญัตติ

นายเทศพงษ์ ไชยน์พนธ์ (ตาก) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเทศพงษ์
ไชยน์พนธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตาก พรรคประชาธิปัตย์ กระผมขอแก้ไข
ข้อบัญญัติข้อ ๔ ไว้ดังนี้

"ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ
การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรอง ไม่น้อยกว่าหาคณ

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการ
เสนอชื่อหลายชื่อให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อ ให้
ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ถ้าผู้ใดได้คะแนนสูงสุดไม่เกินครึ่งหนึ่งของสมาชิก
ที่มาประชุม ให้มีการลงคะแนนเลือกกันอีก เพียงสองคนระหว่างผู้ได้รับคะแนนสูงสุด และ
ผู้ได้รับคะแนนรองลงมา ผู้ได้รับคะแนนสูงกว่า เป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าคะแนนเท่ากัน
ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ในกรณีที่มีผู้ใดคะแนนสูงสุดเท่ากันมีจำนวนหลายคน หรือผู้ใดคะแนนสูงสุด
คนหนึ่งและผู้ใดคะแนนรองลงมา เท่ากันมีจำนวนหลายคน ให้มีการลงคะแนนเสียงกันใหม่
ระหว่างผู้ที่มีคะแนนสูงสุดที่เท่ากัน หรือผู้ที่มีคะแนนสูงสุดหนึ่งคน และผู้ที่มีคะแนนรอง
ที่เท่ากันหลายคนนั้น ถ้าผู้ที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคนอีก ให้จับสลากมา เพียงสองคน
หรือมีผู้ใดคะแนนสูงสุดหนึ่งคน และผู้ที่มีคะแนนรองเท่ากันหลายคน ให้จับสลากผู้ใด
คะแนนรองนั้นมาหนึ่งคน แล้วนำทั้งสองคนมาเลือกกันอีก ผู้ได้รับคะแนนสูงกว่า
เป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน
อีกก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม"

กระผมขอแปรญัตติข้อบังคับข้อ ๔ นี้ โดยหลักเกณฑ์ว่า การเป็น
ประธานสภาสมาชิกส่วนใหญ่ของสภาจะต้องยอมรับ ไม่ใช่อาสาสมัครเพียงส่วนหนึ่ง
เท่านั้น การที่กระผมมีความเห็นในการขอแก้ไขข้อบังคับอันนี้ครับ ก็เนื่องมาจากว่า
ข้อบังคับเดิมนี้เมื่อมีการเลือกประธานสภา สมาชิกอาจจะเสนอผู้ที่สมควรจะเป็น
ประธานสภาขึ้นมาแล้วมีการเลือกในการเลือกนั้นก็นับคะแนนสูงสุดเป็นผู้ใด เป็นประธานสภาที่
สมควรว่าในสมัยต่อไปจะครบถ้วนอาจจะมาถึง ๓๐๐ คน แล้วก็จำนวนพรรคการเมือง
นั้นมีมากมาย มีผู้จับกลุ่มพรรคการเมือง เป็นกลุ่มต่าง ๆ หลายกลุ่ม กระผม

สมมุติว่ามี ๕ กลุ่ม และก็มีการเล่นอยู่จะเป็นประธานสภาทั้ง ๕ กลุ่ม ก็จะมีผู้ที่จะ
 ต้องเอามาคัดเลือกกัน ๕ คน ที่ถ้าสมมุติว่าเกิดมีผู้ใดคะแนนสูงสุด ๒๐ คะแนน
 หรือ ๓๐ คะแนน ส่วนคนอื่นๆ ก็อาจจะสัก ๕๐ หรือ ๕๐ กว่า ๆ ผู้ใดได้ ๒๐
 คะแนนก็จะเป็นประธาน ซึ่งอันนี้กระผมเห็นว่าการที่เอาคนเพียงจำนวนน้อยนี้เป็นผู้ค
 ดินว่าจะเป็นประธาน เราอาจจะไม่พอใจสมาชิกจำนวนมากของสภาได้ กระผม
 เสนอการเลือกนี้มีความหมายความว่าท่านประธานสภาคนปัจจุบันครับ แต่ว่าเป็นแนวทาง
 ปฏิบัติในอนาคตว่า ในอนาคตที่เราจะมีการเลือกประธานต่อไปนั้น เราควรจะมีการ
 เลือกทั่วทุกมุมทั่ว เพราะว่าเป็นอนาคตเราไม่แน่ใจหรอกครับว่า พรรคการเมือง
 ต่าง ๆ นี้จะรวมตัวกันได้เพียง ๒ พรรค และเสนอกันเพียง ๒ คน อาจจะรวมกัน
 เป็นกลุ่ม ๕ กลุ่ม ๖ กลุ่ม แล้วก็เสนอกันไป ๕ คนหรือ ๖ คนหรือ ๑๐ คน
 แล้วก็มี การเลือกตั้งประธานสภาซึ่งการเลือกอย่างนั้นอาจจะได้คนที่ไม่เป็นที่พอใจของสมาชิก
 ส่วนใหญ่ครับตำแหน่งประธานสภาที่เราต้องถือว่าเป็นตำแหน่งสำคัญ ที่จะมาเลือกกัน
 ง่าย ๆ นั้น กระผมว่ายังไม่เหมาะสม เพราะว่าเป็นตำแหน่งในการที่จะทำการ -
 ปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยรัฐสภาเป็นผลขึ้นมาครับ ถ้าสมมุติว่าเราได้
 ประธานดี หรือไม่ดีในการเลือกตั้งครั้งแรก เราไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้แล้ว เรา
 จะต้องอยู่กันต่อไปถึง ๔ ปี ถึงจะมีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ประธานสภาก็เป็นเสมือน
 ผู้นำของอำนาจนิติบัญญัติ แล้วก็เป็นเสมือนตัวแทนของตัวแทน เป็นเสมือนผู้แทนของ
 ผู้แทน เพราะฉะนั้นในการเลือกนี้จะต้องสำคัญมาก มากยิ่งกว่าการเลือกใด ๆ
 ที่กระผมคิดว่าจะต้องมีการแก้ไขข้อบังคับให้รัดกุมยิ่งขึ้น ถ้าประธานสภาไม่ใช่เสียง
 ส่วนใหญ่ ของสมาชิกแล้วจะครับ ถ้าไม่ใช่เสียงส่วนใหญ่สมาชิกทั้งหลายเห็นชอบ
 แล้ว เวลาเกิดพิพลาอะไรขึ้นมา เราจะต้องให้สมาชิกทั้งหมดเป็นผู้รับผิดชอบ
 ถึงแม้ว่าจะมีประธานสภาได้คะแนน ๒๐ คะแนน แต่ว่าเมื่อเกิดผลเสียขึ้นมา
 เกิดจากประธานทำผิดพลาดหรือเกิดความไม่เป็นธรรมหรือเกิดความไม่ยุติธรรมขึ้นมา -
 สมาชิกทั้งหมดทั้งสภาจะต้อง เป็นผู้รับผิดชอบเราไม่ได้เป็นเสียงส่วนใหญ่ที่เราเลือกเข้าไป
 แล้ว จะต้องให้สมาชิกทั้งหมดมารับผิดชอบ มันรู้ดีกว่าจะไม่คอยดูของนัก กระผม
 มีความเห็นเช่นเดียวกับสมาชิกทั้งหลายท่านว่า ประธานที่ดีนั้นจะเป็นผู้กำหนดภาพของสภา
 ออกสู่สายตาประชาชน

ถ้าประธานที่ดี ภาพที่ออกไปก็ดี ถ้าประธานที่ไม่ดี ภาพที่ออกไปก็ทำให้สภาประชาชน
หมดไปกับระบอบรัฐสภา อีกหนอยระบบเผด็จการก็โค่นแทรกเข้ามาได้อีก ฉะนั้นการ
เลือกประธานสภาขึ้น กระผมจึงขอเสนอแก้ไขระบุว่า ควรจะเอาเสียงส่วนใหญ่ของสภา
จริง ๆ ไม่ใช่เสียงส่วนมากเท่านั้น เสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกทั้งหมดเห็นชอบ ว่าใคร
จะได้เป็นประธานสภา เป็นเช่นนี้เพราะว่าสมาชิกสภา ไม่มีทางที่จะควบคุม
ประธานสภาได้ ถ้าประธานสภาทำผิดหรือทำไม่ผิด เราไม่สามารถจะตั้งกระทู้
หรือเปิดอภิปรายซักฟอกประธานสภาหรืออะไรได้เลย ถ้าผิดก็ผิดกันไป ๔ ปี ถ้า
พลากก็พลากกันไป ๔ ปี เพราะฉะนั้นถ้าเลือกจากสมาชิกส่วนใหญ่แล้ว
ถ้าผิดหรือพลากไป ๔ ปีนี้ สมาชิกส่วนใหญ่ก็รับผิดชอบ ฉะนั้นกระผมจึงมีความเห็น
ที่จะขอแปรญัตติในการแก้ไขข้อบังคับข้อ ๔ นี้ ส่วนจะมีการแก้ไขอย่างไรในครั้งถัด
แล้วทางกรรมาธิการและท่านสมาชิกทั้งหลายจะเห็นสมควรครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
ผู้เป็นประธานคณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับการขอแปรญัตติของท่านสมาชิกเมื่อเกิดเหตุเพราะ
เหตุว่าถ้าจะแก้ไขตามนั้นแล้ว จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๔ ซึ่งเขียนไว้ว่า
"การลงมติวินิจฉัยขอปรึกษา ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่จะบัญญัติไว้
เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้" หมายความว่า เมื่อเสียงข้างมากคือใครก็ได้คะแนน
เสียงมากคนนั้นก็จะได้เป็นประธาน รัฐธรรมนูญไม่ได้มีบทบัญญัติพิเศษไว้ว่าการประชุม
เลือกประธานหรือรองประธานก็ ต้องบัญญัติเป็นพิเศษไว้เป็นอย่างอื่น ก็เป็นการที่จะ
ต้องประชุมอย่างธรรมดา คือเมื่อมีสมาชิมาประชุมกันเพียง ๑ ใน ๓ ก็เป็น
องค์ประชุมแล้ว เมื่อ เป็นเช่นนี้ท่านจะไม่แก้ไขให้ผิดไปจากที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ การแก้ไข
นั้นก็ไม่ผลบังคับ เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจึงไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติ นอกจากนั้น
ที่ประชุมสภาก็จะสังเกตได้ว่า คณะกรรมาธิการได้คัดข้อความตอนท้ายของวรรคสองนี้
ออก ที่บอกว่าถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันก็ให้เลือกกันใหม่ อันนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ
เหมือนกัน เพราะรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๔ บัญญัติว่าสมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง ในการ
ออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานชี้ขาด ไม่มีการเลือกตั้งใหม่
เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจึงได้คัดวรรคท้ายของวรรคสองออก มิฉะนั้นจะเป็นการขัด
รัฐธรรมนูญ อันนี้สำคัญมาก เพราะว่าถ้ารัฐธรรมนูญเห็นว่าปัญหาใดเป็นปัญหาสำคัญ

รัฐธรรมนูญจะมีบัญญัติไว้เป็นพิเศษที่เดียว เชนว่าของเมืองประชุมเกินกึ่งหนึ่งหรือว่า
 ต้องมีผู้ออกเสียง เกินกึ่งหนึ่งของสภาประชุม หรือ เกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดแล้วแต่
 เรื่อง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรานั้น ๆ กล่าวสำหรับประธานสภาหรือ
 รองประธานมีการเลือก ก็เป็นไปอย่างธรรมดาครับ จะแก้ไขเป็นอย่างอื่นเห็นจะ
 ไม่ได้แน่

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ (ตาก) : ท่านประธานที่เคารพครับ

คือถามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๔ นั้น กระผมก็ได้อภิปรายมาแล้วครับ แต่กระผมเอง
 นี้ที่ขอแก้ไข กระผมไม่มีข้อความใดแสดงว่าจะต้องเอาเสียงข้างน้อยมาเป็นประธานสภา
 เลย กระผมก็ยังรู้เสียงข้างมากนั้นแหละครับ แต่ว่าเสียงข้างมากที่เคียดชังยิ่งกว่า
 เสียงข้างมากเจมนั้น คือว่ารัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่าจะต้องถือเสียงข้างมากเป็นประธาน
 แต่ว่าเสียงข้างมากนี้รัฐธรรมนูญเขียนไว้กว้าง ๆ คือในกฎหมายรัฐธรรมนูญนี้เป็น
 กฎหมายหลักที่เขียนไว้กว้าง ๆ เพราะฉะนั้นรายละเอียดหรือกระบวนการ วิธีการ
 เลือกอะไรที่เราเอามาใส่ในข้อบังคับ ก็ไม่ได้หมายความว่ากระผมคิดว่าไม่น่าจะ
 เป็นการผิดรัฐธรรมนูญเพราะว่ามากกว่าครึ่ง หรือว่าอันนี้มากกว่าครึ่ง อันนี้มากแล้ว
 เสียงส่วนใหญ่ และอีกประการหนึ่ง ถ้าอย่างว่าจะคิดว่าเป็นการผิดรัฐธรรมนูญอันนี้
 กระผมคิดว่าไม่น่าจะถือเป็นข้อปรีกษา เพราะว่าอันนี้อยู่ในข้อบังคับครับ ยังไม่ถือว่า
 นำเป็นข้อปรีกษากการเลือกประธานสภา กระผมยังคิดว่าข้อนี้ก็ยังไม่ควรจะผิด
 รัฐธรรมนูญว่าไม่ได้เอาเสียงข้างมาก ก็ยังเป็นเสียงข้างมากอยู่ ยังขอยืนยันว่าเป็น
 เสียงข้างมากอยู่ครับ

นายแคลว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ กระผม แคลว

นรปติ จากจังหวัดขอนแก่น พรรคแนวร่วมสังคมนิยม ในข้อ ๔ ไม่ปรากฏว่า
 คณะกรรมาธิการได้ตัดคำว่า "ผู้ใดคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าใดคะแนนสูงสุด
 เท่ากันหลายข้อให้เลือกใหม่ เฉพาะข้อที่ใดคะแนนเท่ากัน แต่หาใดคะแนนสูงสุด
 เท่ากันอีก ก็ให้วิธีจับสลาก" อันนี้เท่าที่กรรมาธิการได้ตัดออกกระผมยังไม่เห็น
 ขอบควย เพราะว่ามันอาจจะเป็นไปได้ที่หาใดคะแนนเท่ากัน สำหรับผู้ได้รับเลือกเป็น
 ประธานสภา แต่ว่าเราก็ไม่มีบัญญัติไว้ คณะกรรมาธิการคณะนี้ก็จะได้เขียนไว้ลอย ๆ
 ว่า ให้ประธานของที่ประชุมมาเป็นผู้ตรวจนับคะแนนเท่านั้น กระผมทราบนิสัยของ

ท่านประธานกรรมาธิการว่า ท่านเป็นคนทำงานก็เป็นคนพูดน้อยแต่อดทนมาก แต่อาหาก
 ว่างรพูกาโดยประหยัคของท่านนั้น มันจะเป็นการเสื่อมเสีย คือจะทำให้สภาอลเวง
 ในภายหลัง โดยไม่รูจะทำอย่างไร ถ้าหากประธานสภาได้รับเลือกเท่ากัน จะให้วิ่ง
 แข่งขันกันหน้าสภาหรือว่าจะให้สอบเขาวนหรือว่าจะให้ไปรักคะเเนอแข่งกัน ท่านก็
 ไม่ใคร่รูไว้ แต่ความจริงของเกาเขารูะบุไว้ดีแลวนะครับ ถ้าหากว่าใครคะเนน
 เท่ากันให้จับสลาก กระผมก็เห็นว่า เป็นความยุติธรรมอยู่ ท่านไม่ควรที่จะคัดออก
 ถ้าหากว่าท่านคัดออก ก็อาจจะทำให้สภานี้เกิดความอลเวงวุ่นวายวว ในการเลือก
 ประธานสภานั้น ถ้าหากว่าใครคะเนนเท่ากันเราจะทำอย่างไร คงจะต้องใช้ที่ประชุม
 สมาชิกวินิจฉัย ขอท่านได้โปรดชี้แจงในข้อนี้ด้วยนะครับ กระผมยังข้องใจในการ
 ที่ท่านคัดขอความสัน ๆ ออก กระผมขอขอบคุณ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
 ผู้เป็นประธาน ในกรณีที่มีคะเนนเสียงเท่ากันนั้น เราใช้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา
 ๑๓๔ วรรคสอง ซึ่งเขียนว่า "สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลง
 คะเนน ถ้ามีคะเนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียง
 หนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด" เมื่อรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้อย่างนี้แล้ว ข้อบังคับก็ไม่จำเป็นจะต้อง
 บัญญัติซ้ำลงไป ใช้รัฐธรรมนูญเพราะรัฐธรรมนูญมีบททั่ว ๆ ไปในการบังคับไว้
 เรื่องการประชุมของสภา สำหรับท่านผู้แปรญัตติและสงวนไว้นั้น กระผมขอเรียนว่า
 ทั้งนี้ คือว่า รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๔ บัญญัติว่าการลงมติวินิจฉัยขอปรึกษา การ
 ปรึกษานี้ก็รวมทั้งการตั้งประธาน รองประธาน คือปรึกษากันว่าจะเอาใคร เป็น
 ประธานหรือรองประธานดี ก็จำเป็นที่จะต้องมีการลงมติ ถ้าหากว่ามีผู้เสนอ เาของ
 ขึ้นประธานและรองประธานมากกว่า ๑ คนนะครับ ก็จำเป็นจะต้องใช้การลงมติ
 เมื่อมีการลงมติกัน มีการปรึกษากันก็ต้องใช้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และก็ท่าน
 สมาชิกผู้มีเกียรติผู้สงวนคำแปรญัตติไว้กล่าวว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติแต่เพียงว่าให้มีเสียงมาก
 เป็นประธาน รัฐธรรมนูญไม่กำหนดเช่นนั้นะครับ มีบัญญัติต่อไปว่า เว้นแต่ที่บัญญัติไว้
 เป็นอย่างอื่น ในรัฐธรรมนูญนี้หมายความว่าถ้ารัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เสียงข้างมากนั้นต้อง
 มีจำนวนถึงหนึ่งจึงจะใช้ได้ ก็ต้องเป็นไปคานั้น แต่โดยทั่วไปแล้วเสียงข้างมากก็ตัดสิน
 ปัญหาทั้งหมด เว้นแต่ในบางกรณีพิเศษ เช่นว่าในการลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล

ก็ต้องมีเสียงถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เสียงข้างมากธรรมดาไม่สามารถ
จะให้รัฐบาลที่อภิปรายไม่ไว้วางใจออกได้ หรือในการให้ความไว้วางใจรัฐบาลซึ่งมา
ขอแถลงนโยบาย ขอความไว้วางใจในกรณีเช่นนั้น ก็คงถือเสียงข้างมาก คือกึ่งหนึ่ง
ของสมาชิกทั้งหมด หรือว่าในการแก้ไขรัฐธรรมนูญจะเป็นผลสำเร็จก็ต้องมีเสียง
ข้างมากกึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดของสภา กับบัญญัติไว้เป็นข้อ ๆ เป็นกรณีพิเศษ
แต่โดยทั่วไปแล้วก็เป็นธรรมดาที่เสียงข้างมากแม่ทัพกันเพียง ๑ คะแนน ก็คงถือ
เสียงข้างมาก และแม้จะมีสมาชิกเพียง ๑ ใน ๓ ก็คงเป็นไปตามนั้น เว้นแต่
รัฐธรรมนูญจะบัญญัติไว้เป็นพิเศษว่าในกรณีอย่างนี้จะต้องมีสมาชิก อย่างน้อยกึ่งหนึ่ง
อย่าง เรื่องการตีความรัฐธรรมนูญเป็นต้น ก็คง เป็นไปตามนั้นแต่อาจไม่มีบัญญัติพิเศษแล้ว
ก็ต้องเป็นเรื่องธรรมดาด้วย เสียงข้างมากคงเป็นใหญ่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณเคลวยังติดใจอยู่ไหม

นายเคลว นรปติ (ขอนแก่น) : กระผมขอประทานโทษที่ประชุมครับ
กระผมติดพันครับ ท่านประธานครับ มันอาจจะเป็นไปได้ไหมว่า ถ้าหากว่าที่ประชุม
ของสภานั้นจะครับ ลงคะแนนในการเลือกประธานสภาให้เสียง เท่ากัน รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๓๓ นี้ก็บัญญัติให้ประธานสภาเป็นผู้ชี้ขาด แต่อาจจะเกิดกรณีขึ้นได้ไหมว่า
ประธานสภาชั่วคราวที่เราเลือกขึ้นไปนั้นมีความเกรงอกเกรงใจของทั้งสองฝ่าย ไม่กล้า
ชี้ขาด ท่านของพรรคเสียง มันก็รักกับรัฐธรรมนูญ ถ้าหากว่าชกกับรัฐธรรมนูญแล้ว
ท่านก็อาจจะขอลาออกจากตำแหน่งประธานสภาชั่วคราว แล้วเราก็เลือกขึ้นไปใหม่อีก ๆ
ถ้าหากว่าเลือกขึ้นไปใหม่ท่านผู้ไปนั่งเป็นประธานสภาชั่วคราวนั้น ไม่กล้าลงคะแนน
ชี้ขาดอีกได้ท่านประธาน มันอาจจะเกิดปัญหาขึ้นได้ กระผมว่ากระผมก็ไตร่ตรองกับท่าน
ประธานกรรมาธิการคือคุณเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ มาช้านาน เราได้ร่วมงานกัน
มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ ตลอดมา กระผมรู้จักท่านดีนะครับ ท่านก็อยากจะประหยั
กยศาศักดิ์ในการเขียนกฎหมาย เพราะว่าท่านเป็นถึงคณะกรรมการกฤษฎีกา แต่ว่า
อย่างไรก็ดี เราควรจะได้บัญญัติในสิ่งที่อาจจะพึงเกิดขึ้นได้นะครับ เพื่อกันความเคลง
ก้างที่กระผมได้ขอทราบเรียนมาแล้วนะครับ กระผม เคลว นรปติ ขอขอบคุณครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านผู้เป็น
ประธานตัวอย่างที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติสมมุติขึ้นอาจจะเกิดขึ้นได้ในทุกกรณีครับ ในเมื่อ

มีคะแนนเสียงเท่ากันไม่จำเป็นเฉพาะในเรื่องตั้งประธาน รองประธานหรือก ฎหมาย ก็เหมือนกัน ถ้าออกเสียงลงมติเท่ากัน ท่านประธานไม่ชี้ขาด สมมติว่าประธานสภาที่ท่านไม่ชี้ขาด ท่านก็เป็นประธานสภาได้ลำบากละครับ เพราะว่าทำให้ปัญหาต่าง ๆ หยุดชะงักไป กฎหมายก็ไม่ผ่าน เพราะท่านไม่ชี้เสียแล้วนี่ ท่านต้องชี้ครับ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นประธานชั่วคราว หรือประธานถาวรหรือรองประธานซึ่งทำหน้าที่แทนประธาน รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นอย่างนี้ บังคับให้ท่านท่านครับ ถ้าท่านไม่ทำท่านก็ขัดรัฐธรรมนูญ แล้วที่ท่านบัญญัติกันว่า ท่านจะรักษาและปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ ถ้าท่านไม่ทำท่านก็ฝ่าฝืนคำปฏิญาณของท่านครับ คงไม่มีใครทำอย่างนั้นหรอกครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณเคลงคิดใจใหม่ข้อนี้

นายเคลง นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธาน กระผมก็เมื่อได้ฟังคำชี้แจงของประธานคณะกรรมการแล้วและครับกระผมเห็นว่าท่านประธานคณะกรรมการซึ่งทุกคนขอแนะนำอย่างที่เราเรียกว่ามาแล้วครับ ก็เป็นคนที่มีเหตุผล กระผมเคารพเหตุผลครับ กระผมขอถอน ท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณเทือกพงษ์ ขอไปครับ

นายเทือกพงษ์ ไซยนิพนธ์ (ตาก) : ท่านประธานที่เคารพ ในข้อที่ว่าขัดรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๔ นั้นครับ กระผมยังสงสัยอยู่พอสมควรครับ จะขอเรียนถามท่านกรรมาธิการบางละ คือตามที่รัฐธรรมนูญเขียนไว้เช่นนั้นครับ และการที่เราเอามาเขียนไว้ในข้อบังคับนี้ กระผมเห็นข้ออื่นมีเหมือนกัน ยกตัวอย่างเช่นครับ อย่างข้อ ๒๒ ข้อบังคับฉบับนี้ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกขอรอง อันนี้เป็นวรรคสองนะครับ รองขอให้ลงคะแนนลับตามวรรคหนึ่ง "ถ้าสมาชิกรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมคัดค้านก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย" ที่นี้เพียงหนึ่งในสามก็ยิ่งไ้แล้วครับ คืออันนี้กระผมก็ยืนยันไ้ยังเป็นเสียงข้างมากอยู่ครับ เพราะฉะนั้นกระผมขอเรียนถามครับ

นายพีร บุนนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะทราบเรียนท่านสมาชิกผู้เกียรติ ตามมาตรา ๓๔ แห่งรัฐธรรมนูญนี้ ระบุว่าโดยประมาณที่นี้ถ้าหากว่าเราเขียนเอาไว้ให้ชัดเจนไปจริง ๆ อย่างในบางกรณีเช่น มาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ นี้เขาก็ยังไว้ชื่อว่า สมาชิกหนึ่งในสามที่สามารถที่จะเปิด

อธิปไตยไม่ไว้วางใจ ก็จะต้องระบุมั่วอย่างนั้น เพราะฉะนั้นกระผมขอเรียนชี้แจงว่า
ที่เขียนไว้อย่างนี้มันถูกแล้วครับ เพราะถ้าหากว่าทำไปก็โดนกับมาตรา ๑๓๔ ให้
อย่างจังเลย เพราะฉะนั้นกระผมไม่อยากจะทำให้ไปกระทบกระเทือนรัฐธรรมนูญ ขอ
เรียนชี้แจงดังนี้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณเทือกพงษ์ยังคิดใจใหม่ครับ

นายเทือกพงษ์ ไชยนิพนธ์ (ตาก) : ครับ กระผมยังเชื่อว่ายังไม่ขัด
รัฐธรรมนูญตามที่กระผมได้ยกตัวอย่างนี้ไว้ครับ เพราะสภาพเช่นนี้ก็มีสภาพเช่น
เดียวกัน ถ้าอย่างว่าของกระผมนี้ขัดกับรัฐธรรมนูญ ข้อนี้ก็จะขัดเหมือนกัน
เพราะว่าไม่ใช่เสียงส่วนมากเป็นเสียงส่วนหนึ่งเท่านั้นเองนะครับ กระผมขอเรียน
ถามท่านกรรมาธิการ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการการ) : ท่านผู้เป็น
ประธานสำหรับข้อ ๒๒ ที่ท่านบอกว่า ถ้ามีสมาชิกร้องขอให้ลงคะแนนด้วยก็ให้ลง -
คะแนนด้วยนั้น ร้องขอนะครับ จะมีการลงมติ ถ้ามีการลงมติดังแล้วของถือเสียง
ข้างมาก อันนี้ให้คล้าย ๆ ให้เป็นเอกลักษณ์ของคณะรัฐมนตรีหรือของสมาชิก ไม่น้อย
กว่า ๓๐ คนร้องขอ ไม่ให้มีการลงมติดังครับ ถ้าลงมติดังแล้วไม่ว่าจะเป็นกรณีใด
ของถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ครับ นอกจากรัฐธรรมนูญจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณเทือกพงษ์ ยังคิดใจใหม่

นายเทือกพงษ์ ไชยนิพนธ์ (ตาก) : ครับ ถ้าอย่างนั้นผมขอบคุณมาก
ครับ ผมไม่คิดใจครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยานข้อที่ ๔ ไป ให้เป็นไปตามร่างของ
กรรมาธิการ เชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) ข้อ ๕ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๖ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๖ ทวิ
มีผู้ขอเพิ่มเติม คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย

นายอุทัย พิมพ์ใจชน (ชลบุรี) : ท่านประธานครับ นายอุทัย พิมพ์ใจชน
พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดชลบุรีครับ ท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านเลยไปนะครับ
ข้อ ๖ นี้ผมแปรญัติไว้แต่กรรมาธิการไม่ได้มีการแก้ไข ผมก็จะใช้สิทธิที่จะเสนอ

ความเห็นของผมนั่นคือที่ประชุมสภาใหญ่เพื่อให้ได้วินัยข้อเสนอนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสภาของเราในอนาคตท่านผู้เป็นประธาน ผมเสนอขอแปรญัตติข้อ ๖ ทวิ ในเรื่องเกี่ยวกับประธานสภาผู้แทนราษฎรมีข้อความว่า "ขอ ๖ ทวิ เมื่อมีสมาชิกเสนอญัตติให้พักการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาหากสภามีมติเห็นด้วย ก็ให้ประธานสภาพักการปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดหนึ่งสมัยการประชุมนั้น" ท่านผู้เป็นประธานครับ ผมได้เสนอญัตตินี้ ในวันชี้แจงการแปรญัตติในคณะกรรมการธิการ คณะกรรมการหลายท่านได้ให้ความเห็นอกเห็นใจว่าเป็นหลักการที่มีประโยชน์ แต่ว่าท่านให้ความเห็นว่ายังไม่เคยทำกัน ผมก็รู้สึกเสียใจว่าถ้าสิ่งที่เป็นประโยชน์นั้น ไม่มีการทำกันมาก่อน ถ้าเราจะทำขึ้นก็ไม่ว่าที่จะคงขัดขวางหรือว่าไม่ว่าที่จะไปยับยั้ง ผมจึงเสนอความเห็นญัตตินี้ก็เพราะว่า ผมมีความคิดเห็นว่าหน้าที่ประธานสภานั้น เป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญในการประชุมอย่างเหลือเกิน ส่งผลกระทบถึงการบริหารประเทศด้วย เพราะวาทานทุกอย่างในการประชุมจะต้องผ่านสภานั้น และเมื่อเขาสภาแล้วจะต้องมีข้อเสนอความคิดเห็นทั้ง ๒ ฝ่ายด้วยกัน คือฝ่ายหนึ่งฝ่ายสนับสนุน อีกฝ่ายหนึ่งก็เป็นฝ่ายค้าน เรียกว่าต่อสู้กันในทางความคิดเหมือนการเล่นกีฬาที่ประธานนี่เป็นผู้เป็นกลาง เหมือนเป็นกรรมการ ท่านผู้เป็นประธานครับ ผมอยากจะยกตัวอย่างยกตัวอย่างการเล่นฟุตบอลครับ ฟุตบอลนั้นถ้าผู้เล่นมีฝีมือดี หรือมีความสามารถขนาดไหน แต่ถ้ากรรมการควบคุมเกมไม่ดีแล้วบางทีคนถูกตีกันโดนครับ และก็ตีกันมานานแล้วที่คนฟุตบอลตีกันนั้นไม่ใช่เวลานักกีฬาชนที่หกรอกครับ โดยมากเป็นสาเหตุจากกรรมการควบคุมเกมไม่อยู่ ผมยกตัวอย่าง เช่นว่าความโกลาหลในการแข่งขันฟุตบอลกับการได้เสียในการประชุมสภา แต่หาว่าการแข่งขันฟุตบอลนั้น ถ้าหาว่าฝ่ายหนึ่งเล่นผิดกติกา คือเลี้ยงลูกออฟไซด์ (OFFSIDE) เขาไปแล้วประธานไม่เป่าไม่เป่าว่าผิดกติกาออฟไซด์พอผู้เล่นฝ่ายนั้นชุตเขาไปไ้ประตูไปแล้วครับฟรี ๆ ๑ ประตู นะครับไปประตูไปแล้ว ถ้าในกรณีตรงกันข้าม อีกฝ่ายหนึ่งกำลังเลี้ยงลูกติดเท้ากำลังมีโอกาที่จะทำประตูได้ด้วยความสามารถ กรรมการก็เลยไม่เป่าผิดกติกาเขา เขาต้องเอากลูมาตั้งเตะ ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียโอกาส ผมจึงได้เห็นว่าหน้าที่ของประธานสภานั้นนะครับ มีความสำคัญในทำนองว่าการอธิบายในสภานั้น ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอธิบายผิดกติกา อธิบายนอกขอบบังคับ ปลอ่ยให้พูดไปก็ทำให้เสียเวลาการประชุมของสภา

แล้วก็เสียภาพพจน์สภาไป ถ้าหากว่าอีกฝ่ายหนึ่งกำลังพูดในสิ่งที่เป็นโยบายเสนอใน
 สิ่งที่เป็นหลักการที่ดีต่อสภา เมื่อวินิจัย แลพอประธานเกิดทักท้วงขึ้นมา ทำให้เขา
 เสียโอกาสเหมือนกัน นี่ผมเห็นอย่างนี้ครับ ผมจึงเห็นว่า ประธานมีความสำคัญ
 เหลือเกิน แต่เนื่องจากว่าประธานสภาที่มีความสำคัญแล้วนี้ เมื่อท่านมา เป็ประธาน
 สภาแล้วที่แรกเราก็เข้าใจว่าท่านคงจะมีความสามารถละ ก็เสนอกันขึ้นมา
 พอเสนอขึ้นมาแล้วที่ประชุมลงมติแล้วกลายเป็นว่าไม่เอาไหน กลายเป็นว่าไม่เอาไหน
 ครับ แล้วเราจะทำอย่างไร ประสพการณ์เท่าที่โลกประจักษ์ชัดแก่ทุกท่านแล้ววา
 บทเรียนที่เราได้รับนั้นะครับหลายสมัยที่ผู้แทนราษฎรมา เราก็ได้รู้ว่าประธานสภา
 มีส่วนในการควบคุมการประชุม มีเพื่อนมาหลายท่านเวลาผมกลับไปนะครับ ผมเรียกว่า
 เพื่อนบ้าน ก็ถามผมเรื่อยครับว่า คุณอภัย ทำไม สภาผู้แทนราษฎรถึงได้วุ่นวายนัก
 ผู้แทนบางคนนี้ อย่างโน้นอย่างนี้ ผมบอกว่ายอย่าไปโทษผู้แทนเลย ผู้แทนทุกท่าน
 นั้นะครับ ที่ได้รับเลือกตั้งมานั้นผมถือว่า เป็นคนดีแล้ว แต่ที่ที่ประชุมเหลวไหลหรือว่า
 ละะ ๆ ทะะ ๆ อย่างนี้ มันไม่เกี่ยวกับผู้แทนหรอกครับ มันเกี่ยวกับท่าน
 ประธาน ผมว่าอย่างนั้น แล้วเขาก็เห็นด้วยครับ ชาวบ้านก็เห็นด้วย ที่นี้ถ้าท่าน
 ประธานเรานั้นะครับ ขึ้นเป็นอยู่อย่างนี้ เราไม่มีทางจะแก้ไขได้ มันก็ทำให้ภาพพจน์
 ของสภานี้เสียไป ผมก็เกิดความทวงใจ เพราะว่ารัฐธรรมนูญเองก็บอกว่าประธาน
 เป็นแล้วเป็น ๔ ปี ถอดท่านไม่ได้ ทำอะไรท่านก็ได้ เอาท่านออกก็ไม่ได้ เพราะ
 ขั้รัฐธรรมนูญ แล้วท่านไม่ยอมลาออก แล้วมันเจ็ญเกิดเป็นบางท่านที่ไม่มีความสามารถ
 เราจะทำกันอย่างไร เป็นเรื่องหวานอมขมกลืน ซึ่งผมก็พยายามพูดสำห้ะครับ
 ไปก็ตามหาตัวสมองแพะจะพังเหมือนกัน เพื่อจะไม่ให้รัฐธรรมนูญควย เพื่อให้เกิด
 ประโยชน์ควย แล้วไม่เป็นผลกระทบต่อกันครับ แล้วเกิดประโยชน์ต่อสภา
 จึงตัดข้อความนี้ขึ้นมาในข้อบังคับการประชุม เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่เราจะทำงานกันในสภา
 โดยที่เราเห็นว่าถ้าหากว่าประธานสภานั้นนะ เราเห็นว่าอาจจะไม่ดีแล้ว ท่านเกิดไม่
 สมายเป็นโรคประสาทขึ้นมาชั่วระยะหนึ่ง ไม่นานนี้ครับว่าจะ เป็นขึ้นมา เมื่อใด
 แล้วโรคประสาทที่มันไม่ใช่ เป็นโรคที่ขาดคุณสมบัติในการที่จะ เป็นผู้แทน หรือการที่จะ เป็น
 ตำแหน่งอะไร มันเป็นขึ้นมา เมื่อไรก็ได้ บางทีจะ เห็นชัดว่า เป็นโรคประสาทหรือ
 ว่าเป็นโรคที่มีโทษจริตหรือโมหะจริตขึ้นมาั้นะครับ ในช่วงหนึ่งคนเรามัน เป็นได้

ที่มันเกิดเป็นในเวลานั้นเราจะทำอย่างไรครับ สภาปกครองประชุมทุกวันพุธ ทุกวัน
 พุธสัปดาห์ ทุกวันศุกร์นะครับ ท่านก็ไม่ยอมลาด้วย นี่ยืนยันไว้ว่าท่านเป็นโรคประสาท
 ท่านบอกว่าท่านไม่เป็น ท่านที่มาประชุมอย่างนี้เราจะทำอย่างไร ผมก็เลยมีข้อเสนอ
 ขึ้นมาว่า ถ้าเกิดเห็นแนวปะทะสภาจะทำหน้าที่ไม่ชอบมาพากล ท่านผู้ใดเห็นว่า
 อย่างนั้นก็เสนอญัตติขึ้นมาแล้วให้สมาชิกลงมติ ถ้าสมาชิกลงมติให้พักการประชุม
 เราก็ให้ท่านงดการทำหน้าที่ไว้ชั่วคราวสมัยเดียวกันครับ ไม่ได้มากมายอะไรหรอกครับ
 สมัยเดียว เราไม่ได้บอกท่านนะครับ เรามีแผนที่นี่ ๔ ปี ๔ ปีก็ ๘ สมัยการ
 ประชุม ถ้าหากสมัยใดสมัยหนึ่ง สมัยที่ ๔ สมัยที่ ๕ เกิดอะไรขึ้นมา หรือ
 ว่าเป็นเรื่องไม่ชอบมาพากลขึ้นมา สภาเราก็มีโอกาสที่จะให้ท่านพักการปฏิบัติ
 หน้าที่ไว้ งานอย่างอื่นไม่เสียหายครับ เพราะในรัฐธรรมนูญ เขียนไว้ชัดเลยว่าถ้า
 ประธานสภาทำหน้าที่ไม่ไถ่ หรือไม่อยู่ป่วยเจ็บอะไรนั้นนะครับ ก็รองประธาน
 ทำหน้าที่แทนอยู่แล้ว ผมเห็นว่าไม่เกิดความเสียหาย มีแต่จะเกิดประโยชน์ครับ
 ความสะดวกที่ผมพยายามคนคว้ามานเสนอสภานี้ละครับ กรรมการ วันนั้นก็ไม่มีใคร
 องค์กรประชุมละครับ บังเอิญว่าท่านประธานก็ขอร้องผมนะครับ ผมก็ว่าไม่เป็นไร
 หลอกครับ ผิดท่านประธานไว้ช่วยแจ้งกรรมการด้วย ไม่ทราบว่าท่านประธาน
 ใจแข็งเหตุผลหรือเปล่าที่ไม่เห็นด้วย ผมก็เลยเอามาเสนอสภา หวังว่าเพื่อนสมาชิก
 นี่คงจะเห็นประโยชน์ที่ผมนำเสนอสภา เพราะว่าจะแก้ไขเคล็ดมีให้เลือกตั้ง
 ประธานสภาใหม่ ญัตติของคุณสมาชิกก็เองก็แพ้ไปแล้ว ก็เหลือความหวังของผม
 เท่านั้นนะครับของผมเท่านั้น นี่ผมก็ฝากความหวังไว้กับพวกเราด้วย ให้สภาใหญ่
 พิจารณา เพราะกรรมการไม่ทราบว่าได้รับคำสั่งอย่างสมบูรณ์แบบหรือไม่ ชอบคุณ
 มากครับ ท่านประธานครับ

นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คำที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้เสนอขอแปรญัตติเพิ่มข้อความขอ
 ทวี ที่จะให้ประธานสภาพักการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อสภาได้ลงมติเห็นชอบแล้วนั้นกรรมการ
 ขอกราบเรียนว่าตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้เสนอขอคิดเห็นมานี้ เป็นความคิดเห็น
 ที่ดีและถูกต้อง เพราะเหตุที่ว่าองค์การให้ท่านประธานถ้าเกิดมีสติดารมณ หรือวาจิตุน
 ก็เพื่อให้ท่านได้พักให้เกิดจิตว่างขึ้นเป็นการชั่วคราวนั้น แต่หากรรมการใด

พิจารณาโดยรอบคอบแล้วมีความเห็นว่า ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเสนอข้อความ เพื่อเพิ่มเติมข้อ ๖ ทวิขึ้นมานั้น เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๐ ซึ่งระบุไว้ว่าให้ท่านประธานและรองประธานดำรงตำแหน่งจนสิ้นอายุของสภา หรือว่ามีการยุบสภา ถ้าหากว่าเราจะให้ท่านได้พักการเป็นประธาน คำว่า "พัก" นี้กับการดำรงตำแหน่งนั้นหมายความว่าต้องอยู่ถึงสิ้นอายุของสภาผู้แทนราษฎร คือกำหนด ๔ ปี ส่วนการพักนั้น การดำรงตำแหน่งนั้นก็ต้องยึดไป ผมเห็นว่าตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเสนอเพิ่มเติมข้อความข้อ ๖ ทวินี้ เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๐ เพราะฉะนั้นคณะกรรมการจึงขอยืนยันตามร่างเดิม ขอขอบคุณ

นายอุทัย พิมพ์ใจชน (ชลบุรี) : ท่านประธานครับ ผมมีเหตุที่จะชี้แจงท่านกรรมาธิการเนื่องนี้ เพื่อทำความเข้าใจกับเพื่อนสมาชิกที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๐ ตามที่ท่านวานะครับ แต่เนื่องจากว่าผมเข้าใจว่ามีเพื่อนสมาชิกหลายคนได้สนใจเกี่ยวกับญัตตินี้ และก็มีบางท่านก็เป็นกรรมาธิการแล้วขอสงวนไว้เนื่องนี้ผมมองแล้วท่านก็น่าจะขอชี้แจงอยู่ เพื่อจะโต้ตอบกับท่านกรรมาธิการ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ไต่ถามความถึคเห็นของบุคคลหลายฝ่าย ผมจะขออนุญาตท่านประธานตอนสุดท้ายในการสรุปก่อนจะลงมติของผมตอนนี้ เปิดโอกาสให้เพื่อนสมาชิกอื่นที่มีความเห็นในทำนองเดียวกับผมจะได้อธิบาย เพื่อจะได้มีความเห็นหลายๆฝ่าย กว้างขวาง ขอขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายวิรัช กุฑมาศ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม เป็นกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยที่ส่งความเห็นไว้ควย เห็นด้วยกับญัตติคือคุณอุทัย พิมพ์ใจชน การที่กระผมเสนอความเห็นนั้นก็ไม่ใช่ว่าไม่ชอบประธานสภา ประสิดิธิ กาญจนวัฒน์ คนนี้ ท่านเองกระผมก็รู้สึกวาทอนแรกท่านก็เป่ ๆ เหมือนกัน แต่ตอนหลังรู้สึกท่านได้ปรับปรุงตัวเองมาก และใคร่รู้สึกมีความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยที่สองนี้ และเมื่อเราได้ฟังท่านได้กล่าวปราศรัย ในวันเสด็จต้อนรับ พณฯ นายกรัฐมนตรี พลุ่ตสันต์แล้ว ก็รู้สึกวาทนเชยมาก ว่าเป็นบุคคลที่สามารถปราศรัยได้ดีคนหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามครับ หลักการนี้อยู่ที่ว่าถ้าหากว่าเกิดมีประธานสภาซึ่งไม่เหมาะสมบางประการ เราจะทำอย่างไรครับ ประธานสภาเราควรจะพักการเป็นประธานสักสมัยหนึ่งได้ไหม ตามที่คุณอุทัย พิมพ์ใจชน ได้แปรญัตติ

นานนั้น "เมื่อมีสมาชิกเสนอญัตติให้พักการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา หากสภามีมติเห็นด้วยก็ให้ประธานสภาพักการปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดหนึ่งสมัยการประชุมนั้น" นี่เป็นข้อแปรญัตติ สมมติว่าพบประธานสภา สมมุติจะครบ ว่าเราพบประธานสภาซึ่ง — ปราศจากความเพียงธรรม การชี้ให้บุคคลผู้ที่ดี การชี้ให้บุคคลใต้อภิปรายหรืออภิปรายนอกประเด็นแต่ไม่คิดประเด็นที่ดี เกิดจากความเพียงธรรมขึ้นมา เราจะทำอย่างไร เพราะประธานสภาย่อมเป็นตำแหน่งที่สูงสุดของฝ่ายนิติบัญญัติ ถ้าหากเราเจอประธานสภาซึ่งไม่สามารถจะคุมเกมได้ ไม่สามารถตัดประเด็นใดถูกต้อง ไม่เข้าใจข้อบังคับ ไม่รู้จัก หูเหาะพอยท์ ออฟออร์เดอร์ (TO THE POINT OF ORDER) หรือสิ่งต่าง ๆ เราจะทำอย่างไร ถ้าเราเจอประธานสภา ซึ่งจัดระเบียบวาระไม่ถูกต้องเอาเพียงของบางพรรคเข้ามา หรือว่าพรรคหนึ่ง เข้ามามาก พรรคหนึ่ง เข้ามาน้อย หรือว่าบางทีกระทู้ถามเรื่องเดียวกัน นอกวาทักกับกระทู้ถามกระทู้หนึ่ง ในขณะเดียวกันมีกระทู้ของฝ่ายรัฐบาลเสนอในวันเดียวกัน ถัดไปเขามารูจะระเบียบวาระ ถ้าเราเจออย่างนี้จะทำอย่างไร ถ้าหากเราเจอประธานสภาซึ่งมีบุคคลลักษณะออกภายนอกอุปถัมภ์ (PUBLIC) ผู้สภาร่างถามไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำของสภา การแถลงการณ์ การไต่สวนจากภาษาพูดอะไรต่าง ๆ ก็ดี เราจะทำอย่างไร ถ้าหากเราเจอประธานสภาซึ่งใช้อำนาจเอกลิทธิวิจิตรนิพนธ์ว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงินหรือไม่ตามมาตรา ๑๕๖ ว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงินแล้วก็จะคงได้รับคำรับรองจาก ทนาย นายกรัฐมนตรีจะทำอย่างไร ถ้าขอสมมุติขึ้นไปตกที่ประธานสภาคนไหนก็ได้ ไม่จำเป็นจะต้องเป็นท่านประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ซึ่งกระแหมกทราบแล้วบอกว่าท่านปรับปรุงตัวเองก็ยิ่งขึ้น เราจะทำอย่างไรในการควบคุมรัฐบาล ผู้แทนทุกคนมีสิทธิควบคุมรัฐบาล ควบคุมโดยการตั้งกระทู้ถามตั้งข้อติความควบคุม โดยการเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๕ โดยไม่ต้องมีการลงมติ ควบคุมโดยการเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๑ แต่ให้มีการลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจรัฐบาล หรือรัฐมนตรี เป็นรายบุคคล เรามีมาตรการในการควบคุมรัฐบาล ควบคุมฝ่ายบริหาร แต่เราไม่มีมาตรการใด ๆ เลยที่จะควบคุมประธานสภาซึ่ง เป็นประธานของเรา เราทำอะไรไม่ได้เลย จะเป็นญัตติ ขัมโลกทำอะไรไม่ได้ จะชักพอกควายกระทู้ทำอะไรไม่ได้ จะอภิปรายทั่วไปให้ท่านออกก็ทำอะไรไม่ได้ เราไม่มีทางที่จะทำได้สักอย่าง เพราะฉะนั้นจำเป็นถ้าหากเราเจอประธาน

ซึ่งเกิดเป็นอย่างที่สองสมมุติของกรณีนั้น เราจะอย่างไร เพราะฉะนั้น
 คุณอุทัย พิมพ์ใจชน ถึงได้เสนอขอแปรญัตติใหม่ว่าเราจำจะต้องมีการเสนอเพื่อให้มีการ
 พิจารณาปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาได้ทางฝ่ายกรรมาธิการได้ตอบว่า ตามรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๑๓๐ วรรคสองนั้นนะครับ บอกว่าประธานสภาและรองประธานสภา ต้อง
 ดำรงตำแหน่งจนตลอดจนครบ ๔ ปีหรือว่ายุบสภานั้นครับ นั่นท่านเอารัฐธรรมนูญ
 ข้อนั้นมาอ้างและท่านได้กล่าวว่าการหักกับการดำรงตำแหน่งนั้นใช่เป็นคำเดียวกัน แต่
 กระแสมติความหมายไม่เหมือนกันนะครับ กระแสมติว่าการหักกับการดำรงตำแหน่ง
 ไม่เหมือนกัน การดำรงตำแหน่งท่านยังเป็นประธานสภาอยู่นะครับ ยังเป็นประธานสภา
 อยู่ แต่พักการเป็นประธานชั่วคราวหนึ่งสมัยตามมาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๑ เขียน
 ไว้อย่างชัดเจนเหมือนกันครับบอกว่า "รองประธานสภาที่มีอำนาจหน้าที่ทำกิจการแทนประธาน
 เมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้" คำว่า "ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้"
 นี้ก็อาจจะรวมถึงท่านไปทางประเทศเยเมนจนแก่ ก็อาจจะรองประธานสภาทำหน้าที่แทน
 หรือหาไปเลย ไปทางร่างกายหรือจิตใจแล้วแต่หรืออื่น ๆ ยังมีได้อีก อาทิเช่น สภา
 มีมติว่าขอให้ท่านหยุดชั่วคราวเพื่อพักจิตใจให้สงบเสียก่อน เพราะฉะนั้นมาตรา ๑๓๑
 ของรัฐธรรมนูญนี้ยัง เปิดช่องให้สภานี้ได้มีทางวินิจฉัยได้ว่าหาประธานสภาควรจะทำหรือไม่
 ไม่ ดังนั้นกระแสมติเป็นกรรมาธิการด้วยจึงเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อย จึงได้เห็นว่า
 คำแปรญัตติของคุณอุทัย พิมพ์ใจชน เป็นคำแปรญัตติที่มีเหตุผล ขอขอบพระคุณครับ
 นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านผู้เป็น
 ประธานคณะกรรมาธิการพยายามที่จะพิจารณาขอแปรญัตติของท่านสมาชิกเป็นอย่างดี แต่
 วามาคิดชัดอยู่ที่ตรงรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๑ อย่างที่ท่านกรรมาธิการท่านหนึ่งได้กล่าว
 ไว้คือมาตรา ๑๓๑ ของรัฐธรรมนูญนั้นมีบัญญัติว่า "ประธานวุฒิสภาและประธานสภา
 ผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของสภานั้น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบ
 รองประธานสภาที่มีอำนาจหน้าที่ทำกิจการแทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติ
 หน้าที่ได้" แต่ปัญหาที่ว่า คำว่า "ประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้"
 นั้นมีความหมายแค่ไหน หากกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อย มีเสียงข้างน้อยก็บอกว่า
 ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้นั้นหมายรวมถึงการที่ประธานถูกพักไม่ให้ทำหน้าที่ด้วย แต่
 สำหรับตัวผมเอง เห็นว่าความหมายไม่ได้เป็นเช่นนั้น คำ ๆ นี้ได้เขียนมาในกฎหมาย

หลายฉบับ ไม่แต่รัฐธรรมนูญ หมายความว่าไม่สามารถจริง ๆ ก็ว่าความสามารถนี้
 หมายความว่าอาจจะบกพร่อง บ่อย เจ็บ ไม่อยู่ หรือไปเกิดมีสติไม่ได้ พันเพื่อน
 อย่างนี้เรียกว่าไม่สามารถ อย่างนี้จะให้รองประธานทำหน้าที่แทน ที่นี้ถ้าหากว่า
 สภามีมติให้ประธานทำการทำหน้าที่สมัยประชุมหนึ่ง บัญญัติต่อไปว่าใครจะทำหน้าที่แทน
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติอาจจะบอกว่า ถ้าให้รองประธานทำหน้าที่นี้ แต่ทางรัฐธรรมนูญนั้น
 รองประธานทำหน้าที่แทนได้เฉพาะต่อเมื่อประธานไม่อยู่ หรือประธานไม่สามารถปฏิบัติ
 หน้าที่ได้ แต่ประธานอยู่แล้วสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วย เว้นแต่ว่าสภาลงมติไม่ให้ทำหน้าที่
 อย่างนี้ ในที่สุดจะไม่มีใครทำหน้าที่เลยครบท่านประธานสภา ก็มีประธานสภาชั่วคราวกัน
 ทุกครั้งไป ผมใครเรียนย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่นั้น หมายถึงไม่สามารถ
 ในทางกำลังกายหรือความคิดไม่สามารถกฎหมายอื่น ๆ ก็เขียนอย่างเดียวกัน
 กันครับ ไม่สามารถ หมายความว่าอย่างนั้น แต่ว่าให้ทำการปฏิบัติหน้าที่นั้น
 แม้ว่าไม่ใช่ไม่สามารถทำหน้าที่ สามารถทำได้แต่สมมติบังเอิญสภาลงมติไม่ให้ทำหน้าที่
 ผมว่ามันขัดรัฐธรรมนูญ ผมเห็นด้วยเหมือนกันนะครับว่าประธานสภา สภานี้ได้แต่งตั้ง
 ได้เลือกตั้งขึ้นไปแล้วในตัวรัฐธรรมนูญนั้นไม่มีบทบัญญัติว่าให้ออกได้ นอกจากจะ
 ลาออก หรือทำอย่างอื่น ๆ แต่ว่าสภาจะลงมติให้ออกก็ไม่ได้ จะว่าเป็นความบกพร่อง
 ของการเขียนรัฐธรรมนูญก็ยังไม่ถูก เพราะว่าก็ได้เขียนกันมาตลอดตั้งแต่เริ่มแรก และ
 ไม่มีปัญหาครับ ในการที่ประธานดำรงตำแหน่งตลอดไปหรือชั่วอายุสมัยหนึ่ง ในสมัยก่อนนั้น
 ประธานสภาไม่มีสิทธิที่จะดำรงตำแหน่งได้เพียงสมัยเดียวจะครับ จนกระทั่งถึงรัฐธรรมนูญ
 ฉบับ พ.ศ. ๒๔๘๒ จึงได้บัญญัติให้ประธานสภาดำรงตำแหน่งจนตลอดสมัยอายุของสภา
 ผู้แทนราษฎร รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เขียนอย่างเดียวกับฉบับ พ.ศ. ๒๔๘๒ แต่ถ้าหากว่า
 ถือหลักว่าเมื่อเข้าได้ต้องออกได้ เมื่อตั้งได้ต้องถอนได้ ถ้าทำอย่างนั้นก็ต้องแก้
 รัฐธรรมนูญครับ ไม่แก้ว่าประธานสภาออกจากตำแหน่ง เมื่อสภามีมติอย่างนั้นก็ต้องทำได้
 แต่ต้องไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่มาเขียนเฉพาะคราวว่าไม่ให้ทำหน้าที่ เมื่อ
 ประธานตั้งไปแล้วก็ต้องทำหน้าที่ครับ ไม่ทำหน้าที่ไม่ได้ นอกจากประธานไม่อยู่
 หรือว่าประธานไม่สามารถทำหน้าที่นั้นได้ อย่างนี้ท่านรองประธานก็ทำแทนได้ครับ
 เพราะฉะนั้นคณะกรรมการจึงไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติครับ

คือตามที่ท่านประธานคณะกรรมการอำนวยการร่างรัฐธรรมนูญ เสนอในฐานะที่เป็นคณะกรรมการการ
ยกร่างญัตติมาขอใช้สิทธิยุทในฐานะ เป็นผู้แทนราษฎร ตามที่คณะผู้พิพากษาพิพากษา มี
ความเห็นว่าจะเพิ่มข้อบังคับลงไป เพื่อให้มีการพักการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา
และที่ท่านกรรมการมาอ้างว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๐ บ้าง มาตรา ๓๓๑ บ้าง
ผมอยากจะให้ที่ประชุมนี้พิจารณาว่าชัดหรือไม่ และน่าจะ เป็นไปตามที่คณะผู้พิพากษา
หรือไม่ คือรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๐ นี้พูดถึงอายุว่า ถ้าเป็นประธานแล้วต้อง เป็น
ครบ ๔ ปี มาตรา ๓๓๑ พูดถึงว่าถ้าไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้รองประธานปฏิบัติแทน แต่
ข้อบังคับที่คณะผู้พิพากษาพิพากษา เสนอนั้นไม่ได้ให้หมดอายุ เพราะฉะนั้นมันก็ไม่ได้แก้
รัฐธรรมนูญและไม่ได้ขัดรัฐธรรมนูญ แล้วจึงมาดูรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๑ เขียนไว้ว่า
ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของสภานั้น ๆ
ให้เป็นไปตามระเบียบ ผมจึงอยากจะเรียนถามท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรในปัจจุบัน
และคณะกรรมการตลอดจนเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าข้อบังคับเป็นระเบียบใหม่
ถ้าหากข้อบังคับเป็นระเบียบ ประธานสภาที่มีหน้าที่ดำเนินการนั้น ๆ ให้เป็นไปตาม
ระเบียบ ถ้าระเบียบกับข้อบังคับคืออันหนึ่งอันเดียวกัน ข้อบังคับที่คณะผู้พิพากษาเขียนเพิ่มมาว่า
ให้พักการปฏิบัติหน้าที่ของท่านประธานสภา ก็ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๑ คือ
ประธานสภาที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการสภานั้น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบ จึงขอตั้งข้อ
สงสัยแก่ท่านถามต่อสภาว่า ถ้าว่าระเบียบกับข้อบังคับนั้นแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าไม่
แตกต่างกัน การแปรรูปคดีของคณะผู้พิพากษายกรัฐธรรมนูญ

นายบุญเฮื้อ ประเสริฐสุวรรณ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมใคร่กราบวิงวอนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติขอแปรรูปคดี และ
บรรดาผู้สงวนอภิปรายมาแล้วนั้น กระผมใคร่ขอฝากความคิดเห็นไว้ว่า ถ้าเราจะเขียน
เพิ่มเติมข้อ ๖ เป็นทวีขึ้นมาขึ้น เพื่อให้สมาชิกของเราได้มีการพักประธานสภาไว้ใน
ข้อบังคับนี้แล้ว กระผมรู้สึกว่าการประธานสภาของเรา ถ้าหากว่าบรรดาสมาชิกทั้งหลาย
ได้เสนออดีตและมีมติเห็นชอบให้พักประธานสภา กระผมเชื่อว่าไม่มีประธานสภา
คนไหนที่จะ ขอประทานโทษ ท่านค้านคำร่างตำแหน่งอยู่ต่อไปได้ ก็ต้องลาออก
ต้องออกอย่างแน่นอน เท่ากับว่าเราเขียนข้อบังคับใส่ประธานสภา โดยทางอ้อม
เพราะฉะนั้น กระผมจึงเห็นว่าถ้าจะให้ดีที่สุด เราช่วยกันไปแก้รัฐธรรมนูญ

ให้ประธานสภาดำรงตำแหน่งอยู่แค่ปีเดียว มันจะสวยที่สุด แล้วถ้าเราจะมาเขียน
ข้อบังคับว่า ให้อำนาจสมาชิกสภาแทนราษฎรนี้ให้เขียนข้อบังคับเพิ่มเติมไปว่า ให้
สมาชิกสามารถพักประธานสภาได้แล้ว กระผมว่ามันจะไม่สวย คือว่ามันรู้สึกว้า
ภาพพจน์ของสภาของเราจะไม่ดีเพราะเหตุที่ว่าเท่ากับสมาชิกสภาแทนราษฎรของเรา
เลือกประธานไปแล้วเราก็สามารถจะขับไล่เขาไปได้ กระผมคิดว่าเราไปแก้ไข
รัฐธรรมนูญเสียให้ประธานสภาอยู่แค่เพียงปีเดียว กระผมคิดว่าจะดีกว่า เพราะ
ฉะนั้นกระผมคิดว่าท่านสมาชิกผู้เกียรติทั้งหลายได้กรุณาให้คณะกรรมการฯ ไปคงไว้ตาม
ร่างเดิมนี้ ขอขอบคุณครับ

นายวิจิต วิเศษสุวรรณภูมิ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผมวิจิต วิเศษสุวรรณภูมิ สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ กรุงเทพมหานคร
กระผมมีความคิดเห็นด้วยกับคุณอุทัย พิมพ์ใจชน เพราะว่าเท่าที่ผ่านมาในอดีตครับ
ท่านประธาน กระผมไม่ค่อยคิดถึงในปัจจุบันนี้ ท่านประธานเป็นบุคคลที่สปรอต ปฏิบัติ
หน้าที่ ท่านประธานมีความเคารพเกรงใจบุคคลซึ่งมีอาวุโสกว่า เป็นบุคคลซึ่งเคย
ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบมาในสภาแล้ว ท่านประธาน ก็โอนอ่อนผ่อนตามให้บุคคลซึ่งเคย
เป็นประธานสภาแล้วพ้นคนนอกอู่นอกทาง อาศัยสถาบันรัฐสภาเป็นที่วางแคนพรรค
การเมืองได้ หรือสักครั้งหนึ่งครับ ท่านประธานที่เคารพ ในบางครั้งบุคคลซึ่งแปรรูปคดี
โดยที่ไม่ตรงกับหลักการ แต่ด้วยความเกรงใจ และด้วยความถือว่าเป็นเพื่อนกัน
ประธานก็ถอยมาที่จะโอนอ่อนผ่อนตามให้บุคคลซึ่งมีตำแหน่งเป็นรัฐมนตรี นี่สามารถที่จะ
เอาสถาบันอันมีเกียรติอันเป็นที่วางแคนหนึ่งสี่พิมพ์ เป็นการกล่าวประจานหนึ่งสี่พิมพ์
อันไม่ชอบ ทั้งนั้นและทั้งนั้นกระผมไม่ค่อยหมายความว่าท่านประธานนี้จะปฏิบัติหน้าที่นี้ ไม่ได้
หรือจะต้องถูกพัก แต่เท่าที่ผ่านมาในอดีต ถ้าเผื่อไม่มีกฎข้อบังคับก็ที่จะพอโน้มน้าว
จิตใจให้ประธานนี้เกรงบ้างแล้ว กระผมคิดว่าประธานก็จะปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเกรงใจ
ตลอดไป โดยไม่ไคร่ค้ำถึงระเบียบข้อบังคับ และอีกอย่างหนึ่งครับ ท่านประธาน
ที่เคารพ ถ้าเผื่อบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งตามข้อบังคับที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติ ขอ
ประทานโทษ คือ คุณเทือกพงษ์ ไชยนิรันดร์ ได้ขอแปรญัตตินี้ บุคคลที่จะได้รับการ
เลือกตั้งมาเป็นประธานสภานั้นถ้าเผื่อสมาชิกมีอยู่ ๒๖๕ คน มีพรรคการเมืองอยู่
๒๐ - ๓๐ พรรคคน เสนอบุคคลที่จะมาเป็นประธานสภานั้น อาจจะมีเพียงแค ๕๐ เสียง

หรือ ๒๐ เดือนเท่านั้นครับ แล้วปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ ยกตัวอย่างง่าย ๆ ครับ ขึ้นไปนั่งบนบัลลังก์ประธานสภาแล้วกฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับ ของสภาไม่ทราบเลย ปฏิบัติอย่างผิด ๆ ถูก ๆ แล้วเรายังจะให้บุคคลนี้นั่งอยู่ในตำแหน่งประธานหรือ เราเพียงแต่จะขอให้พักแล้วไปอ่านระเบียบข้อบังคับเสียใหม่ ภู่วาการปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาะนั้นมันเป็นอย่างไรครับ ท่านประธานที่เคารพครับ เท่าที่พามาในอดีตพวกเราทุกคนเวลาลูกขึ้นมาพูด ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ แต่โดยความรู้สึกของประชาชนในขณะนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของสภาประชาชนส่วนใหญ่ไม่ไคมาพียงนี้กล่าวสมาชิกเดี๋ยวนี้นี้เกียรติตามนั้นแล้ว ทั้งนี้กระผมไม่ได้หมายความว่าถึงสมาชิกทั่วไป หรือสมาชิกส่วนใหญ่ อาจจะมีสมาชิกบางท่านเท่าที่กระผมดูในการปฏิบัติหน้าที่ของท่านประธานที่พามาในอดีต แต่ไม่ได้พูดถึงปัจจุบัน บุคคลที่จะไคพูดในสภาจะต้องเล่นจั่ว เล่นโธม ตะโกน บุคคลเหล่านั้นเป็นบุคคลที่ท่านประธานเกรงอกเกรงใจ และกั้มกระทำให้พูดอยู่นอย ๆ ทั้ง ๆ ที่มันไม่ไคถูกพระเจ้ดินเลย พูดออกนอกคอกนอกทางครับ ท่านประธานที่เคารพและอีกประการหนึ่ง กระผมไคจะขอกราบเรียนท่านประธานกรรมธิการครับว่า การที่เราจะร่างกฎไคขึ้นมา บุคคลไคที่ไม่เคยไคจะทำผิดไคไม่จำเป็น ที่จะต้องไปกลั้วบทลงโทษของกฎหมายอาญา ฉั้มไคก็ฉั้มนั้นครับ ประธานสภาซึ่งทำหน้าที่เพียงธรรมอย่างที่ท่านประธานไคทำอยู่ในปัจจุบันนี้ อย่าไคไปหัวเราะแวงเลยครับว่าสมาชิกไคจะมีความคิดขึ้น ๆ จะไปเอาประธานสภาพักงานครับ และอีกอย่างหนึ่งโดยสามัญสำนึกของมนุษย์ปุถุชนธรรมดาไคยังมีเล่ห์อยู่ กระผมไม่เชื่อกับว่าถ้าเผื่อไคคิดขึ้นมาแล้วจะชักไคเดินตรงไคไคโดยที่ไม่มีไคใครร้ทัก กฎที่เราจะต้องการพัก ประธานสภาชั่วคราวนี้ไม่ไคว่าเราต้องการจะไปบีบหรือจะไปไคไปประธาน เราเพียงแต่จะตั้งกฎไคตั้งเกณฑ์ไคไว้ว่าถ้าเผื่อในโอกาสนั้นะครับ จริ่งอยู่รัฐธรรมนูญฉบับไคนี้บอกว่าประธานไคจะต้องอยู่ครบ ๔ ปี แต่อนิจริงวุฒิสภาารครับ ประธานสภาท่านอาจจะมีโรกภัยวันไควันหนึ่งไคไคไคไม่ไคแข็งแรง อาจไคถึงกับเส้นโลหิตไคฉ่ยแตกในขณะไคที่ไคมีเหล่า มันเป็นไปไคครับ มีโอกาสหรือว่าท่านอาจไคจะนอยออกนอยไคใจขึ้นมาไคไม่ยอมอยู่ ลาออกไคไคไค อาจไคมีประธานสภาคนใหม่ซึ่งไคไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่เพียงธรรมหรืออาจชอบธรรมกั้ที่ท่านไคทำอยู่ในขณะนั้น แล้วเราสมาชิกไคจะมีกฎเกณฑ์อะไรครับ ท่านประธานที่เคารพที่ไคจะไปควบคุมหรือไคดูแลให้

ประธานปฏิบัติหน้าที่โดยชอบมา และอีกประการหนึ่งท่านกรรมการท่านหนึ่งเสนอ
 บอกว่าจะชักกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๐ นะครับ มาตรา ๑๓๐ ที่เขียนบอกว่าประธาน
 จะต้องปฏิบัติหน้าที่จนสิ้นอายุของสภา ถ้าเมื่อเกิดวันใดวันหนึ่งละครับ ท่านประธาน
 ที่เคารพ ประธานเกิดไปล้มเหลวแล้วก็เกิดข้อขึ้นมานะครับ ลินคินปากพูดไม่ได้
 หมอบอกว่าให้พัก แล้วไม่ต้องมาขอสมาชิกภาพหรือครับไม่ต้องมาขอจากตำแหน่งประธานสภา
 หรือครับ เราเพียงแค่ให้หยุดชั่วคราวครับ ไม่ใช่ให้ออกไป และอีกอย่างหนึ่งซึ่ง
 ท่านกรรมการท่านหนึ่งได้นำมาบอกว่าการที่ให้ประธานสภาพักชั่วคราวนั้นเป็นการไล่ออก
 หรือลาออก กระผมอยากจะกราบเรียนดังนี้ครับ ว่าถ้าเมื่อประธานสภาทำการ
 อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งส่อไปในทางที่ไม่ให้ความยุติธรรมต่อสมาชิก สมาชิกทราบครับ ยินยัตติ
 ขอให้พักแล้วก็มี การสอบสวนขึ้นมาว่าประธานสภาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ ในเมื่อสอบสวน
 แล้วปรากฏว่าประธานสภาไม่ได้กระทำอย่างนั้น กระทำโดยข้อสงสัยสุจริต ไม่ได้ลำเอียง
 เขาข้างใดข้างหนึ่ง ก็ขอที่ประธานจะปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองอย่างเต็ม ไม่จำเป็นจะต้อง
 ลาออกเสมอไปครับ ถ้าเมื่อพูดอย่างนั้นข้าราชการในประเทศไทยมีถึง ๙ แสนคนที่ปฏิบัติ
 หน้าที่โดยไม่ชอบ ถูกสั่งให้กระทำการชั่วคราว ไม่ได้ไล่ออก สิ่งพักเพื่อการสอบสวน
 ในเมื่อสอบสวนก็แล้ววว่าปรับปรุงตัวเองก็แล้วก็จะกลับเข้ามาบริหารราชการได้การที่คิดว่า
 การที่ระพักประธานสภานั้น บางสิ่งบางอย่างเราอาจจะคิดเลยเถิดไปว่าเป็นการไล่ออก
 ประธานทางอ้อม ความจริงสมาชิกทั้งสภาน่าจะเคารพต่อประธานสภาเห็นว่าท่านนี้
 สุขภาพไม่ไหวแล้ว อาจจะมีโทษจรรยาอย่างไร เหตุผล เราก็อาจจะขอพักท่านเสียก่อน
 ให้ท่านไปสงบสติสงบใจของท่าน แล้วท่านกลับมาปฏิบัติหน้าที่ของท่านอีกครั้งหนึ่งด้วยความ
 เคารพไม่ได้คิดที่จะขับไล่ใส่ลงถึงที่กรรมการท่านหนึ่งได้นำมาโต้แย้งกัน กระผมจึงหวัง
 เป็นอย่างยิ่งครับว่า การที่เราจะมีภูมิเกณฑ์อย่างนั้นขึ้นมา ให้สมาชิกเสนอญัตติเพื่อที่จะ
 พักประธานสภาได้นั้น เป็นการกระทำที่ชอบ เป็นการแปรญัตติที่รอบคอบเหตุผลด้วย
 ประการทั้งปวง ขอขอบพระคุณครับ

พันเอก สมคิด ศรีสังคม (กรรมการ) ท่านประธานที่เคารพพะเค็น
 ที่เกี่ยวกับขอแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือคุณอภัย พิมพ์ใจนะ ที่จะขอให้พักการ
 ปฏิบัติหน้าที่ของท่านประธานสภานี้ โดยใจจริงแล้วและโดยหลักการ กระผมในฐานะที่เป็น
 กรรมการก็เห็นด้วยว่า โอกาสที่สมาชิกจะให้ประธานสภาออกก็ดี หรือที่จะให้มีการพัก

การปฏิบัติหน้าที่ของท่านประธานสภาที่ดี โดยหลักการแล้วควรจะเป็นเช่นนั้น ธรรมดา
เห็นด้วยแต่เห็นประเด็นสำคัญที่เราพิจารณากันในที่นี้ซึ่งธรรมดาเห็นว่า ท่านสมาชิกผู้มี
เกียรติโดยความคิดเห็นหรือว่าโดยแนวความคิดแล้ว ก็คงจะมีความเห็นคล้อยตามกับ
ท่านสมาชิกที่แปรญัตติ แต่ประเด็นสำคัญมันอยู่ที่ว่า การปฏิบัติขอความเห็นนั้น เรา
ควรจะบัญญัติไว้ในข้อบังคับหรือว่าเราควรจะมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันนี้ เป็นประเด็น
สำคัญที่สภาสมควรจะนำมาพิจารณา เรื่องนี้ธรรมดาใครที่จะกราบเรียนว่า ในรัชสมัย
ประชาธิปไตยนั้น เราแบ่งอำนาจเป็น ๓ อำนาจอย่างที่ท่านผู้เกียรติทั้งหลายทราบ
ที่อยู่แล้ว ในทางศาลนั้น เราไม่ได้ไปเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญไว้ โดยเฉพาะ
ทางฝ่ายบริหารเราก็มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญกล่าวไว้ โดยเฉพาะว่าเราจะควบคุมรัฐบาล
อย่างไร มีมาตราที่จะตั้งกระทรวงตาม มีการอธิบายไม่ไว้วางใจอะไรหลายอย่างหลาย
ประการ นั่นคือบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในสถานะแห่งราชฎของเรามีบทบัญญัตินี้ เราก็
มีบทบัญญัติเกี่ยวกับรัฐสภาของเราไว้ โดยเฉพาะโดยเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานสภา เป็น
ตำแหน่งที่สำคัญมาก ถ้าจะเทียบก็เทียบกับหัวหน้าฝ่ายบริหาร คือตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
เทียบกับฝ่ายศาลหรือฝ่ายตุลาการก็คือประธานศาลฎีกาแต่ละฝ่ายนี้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับ
ศาลหรือประธานศาลฎีกาก็ตาม ไม่ว่าจะเกี่ยวกับตัวนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีก็ตาม
ไม่ว่าจะเกี่ยวกับตัวประธานสภาหรือสมาชิกรัฐสภาก็ตาม จะต้องมีความผูกพันกันไว้
โดยเฉพาะฐานะของประธานสภาอย่างที่เราได้กล่าวแล้ว เป็นหัวหน้าฝ่าย
นิติบัญญัติเรื่องอะไรที่จะกระทบกระเทือนต่อฐานะประธานสภา หรือฐานะสมาชิกรัฐสภา
จะต้องบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญทั้งเป็นนามของบรรดากฎหมายและข้อบังคับทั้งปวง เราจะ
มาเขียนอะไร ซึ่งมีผลไม่เท่ากับรัฐธรรมนูญแล้ว เขียนให้กระทบกระเทือนต่อฐานะ
ของสมาชิกรัฐสภาที่ดี กระทบกระเทือนต่อฐานะของประธานสภาที่ดี หรือกระทบ
กระเทือนต่อฐานะคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีหรือฝ่ายตุลาการที่ดี เราจะไปเขียนอย่างอื่น
ไม่ได้ เราจะต้องเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับนี้เป็นข้อบังคับที่จะให้สถานที่
ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญไปโดยความราบรื่น ส่วนที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้มาบัญญัติ
มากำหนดไว้ว่า เมื่อสมาชิกเสนอญัตติให้ทำการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา
การทำการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภานี้กระทบกระเทือนต่อฐานะของประธานสภา ใน
ฐานะเป็นหัวหน้าฝ่ายนิติบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญโดยแจ้งชัด เพราะฉะนั้น

ถ้าหากว่าสถานการณ์ต้องการที่จะให้มีการแก้ไขตามมติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแล้ว ถ้าหากว่าเราจะบัญญัติไว้ในข้อบังคับนั้นมันไม่ถูกต้อง ถ้าจะให้ถูกต้องที่เราจะต้องไปแก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างที่ท่านกรรมการท่านอื่นได้ชี้แจงไปแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงอยากจะขอฝากข้อคิดเห็นอันนี้ไว้ต่อสภาว่าการแก้ไขอะไรก็ตาม การที่เราจะทำอะไรก็ตาม เราจะต้องยึดหลักการ เป็นใหญ่ ไม่ใช่เราจะยึดความต้องการบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือเราจะต้องยึดเอาอารมณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งมา อันนี้กระผมขอกราบเรียนไว้ อย่างนี้ ถ้าหากว่าเราจะแก้ตามนี้ เราจะต้องไปแก้ที่รัฐธรรมนูญ ไม่ใช่จะมากำหนดไว้ในข้อบังคับ ขอขอบคุณครับ

นายประหยัด ธรรมสาร (จันทบุรี) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายประหยัด ธรรมสาร จากจังหวัดจันทบุรี ผมขอเรียนให้ทราบว่า ผมขอสนับสนุนความคิดเห็นของสมาชิกท่านผู้มีเกียรติ คือคุณอุทัย พิมพ์ใจชน ที่ได้เสนอแปรญัตติแก้ไขข้อบังคับในครั้งนี้ ผมก็คิดเห็นว่าไม่ขัดต่อมาตรา ๑๓๐ และ ๑๓๑ ในรัฐธรรมนูญ อย่างแน่นอนครับ ทั้งนี้ก็เพราะว่าถ้าเราวิเคราะห์ถึงศัพท์คำว่า "พัก" นี้ ไม่ใช่ พ้น ไม่ใช่พ้นจากตำแหน่ง ไม่ใช่พ้นจากการดำรงตำแหน่งครับ ไหน ๆ เราจะตราข้อบังคับขึ้นมา ก็วิเคราะห์ถึงศัพท์ด้วย ผมจึงคิดว่า ถ้าใช้คำว่า "พัก" ในการแก้ไขข้อบังคับของคุณอุทัย พิมพ์ใจชน นิยามจะไม่ทำให้ในตำแหน่งของประธานสภานิติสภาพการดำรงตำแหน่งไปด้วยครับ จึงไม่เป็นปัญหา แล้วอีกอย่างหนึ่งก็จะเป็นการชี้ชัดให้เห็นว่าท่านประธานสภาไม่ได้มีสิทธิเหนือกฎหมายครับ ที่ท่านจะใช้สิทธิต่าง ๆ พอใจฝ่ายไหนก็ชี้ พอใจคนไหนก็ชี้ ปัจจุบันผมก็คิดว่าท่านประธานสภานิติบัญญัติเฉพาะคนไม่ใหญ่ ปลาย้อปลายแขนที่ท่านไม่ค่อยเห็น ไม่ค่อยรู้จักอยู่แล้ว แต่ท่านทำมาแล้ว ก็เป็นผลประโยชน์ต่อรัฐสภามาก แต่การแก้ไขข้อบังคับของคุณอุทัย พิมพ์ใจชน ผมคิดว่า เป้าหมายไม่ใช่จะมาหักล้างท่านประธานสภานิติบัญญัตินี้ มีผลไปถึงประธานสภาคนต่อ ๆ ไปด้วยครับ เพราะฉะนั้นในโอกาสที่ท่านคิดว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น ก็ควรจะวิเคราะห์ถึงศัพท์เสียก่อนว่า พรมนั้นเป็นการพ้นหรือไม่พ้นจากการดำรงตำแหน่ง หรือเปล่า หรือตัดสิทธิหรือเปล่า แล้วอย่างน้อยก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะเตือนสติของ ท่านประธานสภาว่าควรระวังความยุติธรรม มีไว้จะอยู่เหนือกฎหมาย เพราะฉะนั้นผมขอกราบเรียนให้ทราบว่า โปรดอย่าไปยับยั้งการที่คุณอุทัย พิมพ์ใจชน จะขอแก้

ขอบังคับในข้อนี้เลยครับ ขอขอบพระคุณครับ

นางพรพนทิพา วัชรโบล (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ
 คิดเห็นด้วยกับข้อเสนอของคุณอุทัย ขอให้พักการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา คณะ
 กรรมการไม่เห็นด้วยนั้น คิดนึกว่าข้อเสนออันนี้จะทำให้เราเป็นประชาธิปไตย
 มากน้อยขึ้น ประเทศชาติจะเป็นประชาธิปไตยมากเพียงใดนั้น ไม่ได้อยู่ที่รัฐธรรมนูญ
 อย่างเดียว ต้องอยู่ที่ข้อบังคับของสภานี้ด้วย และข้อบังคับของสภานี้จะทำให้เราเป็น
 ประชาธิปไตยมากขึ้น เพราะวาระรัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายสาระบัญญัติ ส่วนข้อบังคับ
 สภานี้เป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ การที่สภานี้ สมาชิกสภาลุ่มนี้คณะเลือกประธานสภา
 ขึ้นมาได้ และถ้าหากเห็นว่าท่านประธานสภาทำอะไรไม่ค่อยชอบมาพากลหรือว่าไม่มี
 ความยุติธรรม ถ้าหากสมาชิกกลุ่มเดิมจะลงมติให้พ้นกันจะเป็นไปได้ อันนี้เท่ากับ
 ว่าเป็นตะแกรงกรองให้เกิดความยุติธรรมขึ้นอีกชั้นหนึ่ง อย่างนี้แล้วคิดว่าความยุติธรรม
 ในสภาจะมีมากขึ้นและประชาธิปไตยก็จะมีมากขึ้น คิดนึกว่าคงไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ
 เป็นอย่างแน่ เพราะว่าการสั่งพักรับราชการกับการให้พ้นจากตำแหน่งนั้นผิดกันถึงที่ท่าน
 สมาชิกหลายท่านก็ได้อภิปรายไปแล้ว คิดนึกจะไม่อภิปรายซ้ำ การที่มีข้อบังคับอันนี้
 ทำให้เราถ่วงถ่วงอย่างที่คุณได้เรียนไปแล้ว และก็เป็นการทำให้เกิดความยุติธรรม
 และความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น คิดนึกขอกราบเรียนสั้น ๆ แค่นี้ ขอบพระคุณ

นายอนันต์ บุรณวิช (พระนครศรีอยุธยา) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม อนันต์ บุรณวิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กระผม
 เห็นด้วยกับคณะกรรมการที่ให้คงร่างเดิมไว้ เนื่องจากว่าการที่เราให้มีประธานสภา
 ขึ้นนั้น ประธานสภาจะต้องได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกรัฐสภาที่มีเกียรติทุกท่านที่นั่งอยู่ ณ
 ที่นี้ การปกครองระบอบประชาธิปไตยเราได้ไว้วางใจไปแล้วก็ถือว่าเราเลือกคนที่ดีแล้ว
 ในกรณีเดียวกันตอนที่ท่านจะสมัคร เป็นผู้แทนราษฎรนั้นท่านกับขอให้ประชาชนเลือกท่านว่า
 ท่านเป็นคนดีแล้ว ถ้าหากว่าท่านเป็นผู้แทนที่ไม่ดีละครับ ประชาชนมีสิทธิที่จะขับท่านออก
 ได้หรือไม่ หรือให้พักได้หรือไม่ อันนี้ท่านประธานสภาก็เช่นเดียวกัน เราเป็นผู้แทน
 ราษฎร เราใช้สิทธิในการไว้วางใจประธานสภาให้ทำหน้าที่อย่างเพียงธรรมดา เรา
 ไว้วางใจท่านแล้ว แล้วเราจะมาปลดท่านอีกอย่างนั้นหรือ ถ้าอย่างนั้นท่านก็ควร
 จะเปิดโอกาสให้ประชาชนชาวไทยหรือว่าประชาชนจังหวัดของท่าน ได้มีสิทธิ

เสนอพักแรมราษฎร ซึ่งไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง ซึ่งผู้แทนราษฎรนั้นอาจจะไม่
 หน้าที่คำว่าผู้แทนราษฎรก็ได้ อันนี้ละครับผมจึงเห็นด้วยกับคณะกรรมการแล้วก็เห็นด้วย
 เป็นอย่างยิ่งว่าการตัดสินใจอันถึงงามและถูกต้องของสภาผู้แทนราษฎรที่ไว้วางใจ ประธาน
 สภาไปเวลานั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ขอขอบพระคุณท่านผู้เกี่ยวข้องครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : อภิปรายกันพอสมควรแล้ว ขอติเลยก็ไหมครับ

นายอุทัย พิมพ์ใจชน (ชลบุรี) : ท่านประธานครับ ก่อนที่จะขอมติครับ

ผมขอสรุปความเห็นสักทีหนึ่งนะครับ เพราะว่าตามที่ท่านกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 ที่เมาน์ถือ ทั้งสองท่านได้ขึ้นมาชี้แจงนั้น แล้วก็สมาชิกที่ได้อภิปรายไปก็ยังไม่ได้อ

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสองท่าน ที่เมาน์ถือ
 ใหญ่เป็นที่ยากสงสัยแก่ผู้ใดทั้ง กระผมก็จะขอชี้แจงเพิ่มเติมว่าผมมีประเด็น ท่านหนึ่ง

หรือเกือบทั้งสองท่านนั้นครับ นอกว่าขั้วรัฐธรรมนูญตรงที่ว่าความไม่สามารคนน้อยที่
 ผู้เองไม่ใช่เกิดจากการถูกบังคับ กระผมจะขอถามเรียนท่านผู้เป็นประธานว่าคนที่

ประธานสภาเป็นมาได้อย่างไร ความสามารถในการจะเป็นประธานสภาได้นั้น
 ตรงไหน กระผมเข้าใจว่าครับ คนที่สามารถจะเป็นประธานสภาได้นั้น กระผมเชื่อ

ว่าสมาชิกเกือบทุกท่านครับในสภาสามารถจะเป็นประธานสภาได้ แต่ทำไมเราถึงเป็น
 ประธานสภาไม่ได้ ทำไมสมาชิกบางจังหวัดจึงเป็นประธานสภาไม่ได้ ก็เพราะเรา

ไม่ได้รับการลงคะแนนเสียงให้ไปเป็น ทำไมคราวที่แล้ว คุณสมบูรณ์ ศิริธร กระผม
 ขอถ้อยนะครับที่เอ่ยชื่อ คือสมาชิกบางท่านที่ได้มาสมัครแข่งแล้วไม่ได้ ทำไมจึงเป็น

ประธานสภาไม่ได้ ก็ถือว่าไม่สามารถเป็นประธานสภาได้เหมือนกัน ก็ถือว่าไม่ได้รับ
 การลงคะแนนให้เป็นตนเอง ก็เลยทำให้ไม่สามารถจะทำได้ ในท่านองเดียวกัน

เมื่อเราลงคะแนนให้เป็นแล้ว เราก็เชื่อว่าเขาสามารถทำได้ ก็ให้ทำไป แต่ถ้อย ๆ
 ออกมาเกิดความไม่ชัดเจน เกิดความเสียหายในสภาเกิดขึ้น เราก็ส่งมติให้ท่านลง

พักก็เท่ากับว่าท่านไม่สามารถทำได้ ไ้ไม่สามารถก็คือความดีของเราละครับ กระผมจะ
 ยกคำว่าสามารถน้อยตรงไหน อยู่ที่เรายกมือให้เป็นก็สามารถเป็นได้ อยู่ที่ตรงนี้ละครับ

ที่นั่น เราจะสามารถไม่ให้ท่านทำหน้าที่เราก็กยกมือไม่ให้ เป็น ก็ไม่สามารถจะทำได้
 ความสามารถหรือไม่สามารถอยู่ที่มือของสมาชิกที่เราจะยก นี่ประการหนึ่งประกอบด้วย

ไม่ใช่อยู่ที่ความเจ็บป่วยอย่างเดียวกันครับ เราอย่าไปคิดถึงความเจ็บป่วย เราอย่าไป

คิดอย่างนั้น ความสามารถมีอย่างอื่นประกอบกัน นี่กระแฉีกกราบเรียนเพิ่มเติม
 ชัดๆให้เห็นว่า ความสามารถมีอย่างไร แล้วอีกประการหนึ่งครับ ความเป็น
 ประธานสถานนั้น เหมือนกับการเป็นรัฐบาลเหมือนกัน คือรัฐบาลก็คุมอำนาจบริหาร
 ประธานสภาก็คุมอำนาจนิติบัญญัติ รัฐบาลที่เราเสนอขึ้นไป ลงมติไว้วางใจว่ามีความ
 สามารถในการคุมการบริหารได้ เมื่อบริหารบ้านเมืองให้เกิดความเสียหาย หรือ
 ให้เกิดความเดือดร้อน หรือไม่ชอบมาพากลจะทำให้คนรุ่นหลังได้รับอันตราย เราก็
 ยังสามารถที่จะไม่ไว้วางใจเอาท่านออกได้ในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหาร แต่ในฐานะ
 หัวหน้านิติบัญญัติซึ่งที่แรกเรากล่าวว่ามีความสามารถเรากลงมติให้ท่านเป็นขึ้นไป เมื่อ
 ท่านเป็นแล้วเป็นที่ประจักษ์ชัด เกิดเห็นเด่นชัดว่าไม่มีความสามารถเท่าที่ควร ถ้าเรา
 จะลงมติให้ท่านพักไม่ถึงกับถอนหรือครับ เปรียบว่าการลงมติ ไม่ไว้วางใจรัฐบาล
 มากมายนัก กระแฉยังไม่เห็นว่ามันจะเกิดความเสียหายแต่ประการใดนี่ละครับกระแฉ
 ถึงอยากจะเรียนย้ำให้เพื่อนสมาชิกได้เห็นความสำคัญของญัตตินี้ว่าจะเกิดประโยชน์ต่อ
 สภา ไม่มีทางที่จะเสียได้ เพียงแต่ท่านเป็นห่วงว่าจะขัดรัฐธรรมนูญ ขัดหรือไม่ขัด
 ก้อนของความเห็นของท่านนะครับ ท่านเข้าใจว่าขัด กรรมาธิการสองท่าน เข้าใจว่า
 ขัด กระแฉทั้งสมาชิกสี่ท่านหาท่านไม่เข้าใจว่าไม่ขัด ขัดหรือไม่ขัดก็อยู่ที่ความเข้าใจ
 ของเรานี่ละครับ ถ้าท่านสมาชิกส่วนใหญ่ซึ่งมากกว่ากรรมาธิการที่เข้าใจว่าไม่ขัด ผมก็
 เชื่อว่าญัตตินี้จะเกิดประโยชน์ต่อสภาเรานะครับ แล้วพูดถึงฐานะของท่านประธานสภา
 ซึ่งขอโทษนะครับ ท่านกรรมาธิการที่กระแฉเคารพท่านหนึ่งได้พูดว่า ตำแหน่ง
 ประธานสถานนั้นเป็นตำแหน่งที่มีศักดิ์และมีหน้าที่เป็นหัวหน้า ซึ่งการที่จะทำอะไรให้
 กระทบกระเทือน ฐานะท่านควรจะมีญัตติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันนั้นครับกระแฉก็ขอ
 อยากจะกราบเรียนท่านผู้เป็นประธานสภาให้ทราบว่ เราเองเราอยากจะทำตาม
 รัฐธรรมนูญแต่ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดซึ่งแต่ละอย่างก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ คราวที่แล้ว
 หลายท่านก็มีความเห็นว่าจะมีการเลือกประธานสภาทุก ๑ สมัยการประชุม
 คราวละ ๑ ปี แล้วก็ยกตัวอย่างหลายประเทศมากมาย คุณก็นึกคุณก็น่าจะทำ
 แต่พอมีรัฐธรรมนูญเข้าจริง ๆ ก็ทำไม่ได้ ทำไปไม่ได้แล้ว การแก้ไขรัฐธรรมนูญ
 การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นยากเหลือเกิน แต่ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการ ควบคุม
 ตำแหน่งสูงสุดในฝ่ายนิติบัญญัติก็ยังไม่มีการดำเนินการอื่นนอกจากสิ่งที่กระแฉได้คิดค้นขึ้นมา โดย

ที่พยายามทุกอย่าง ไม่ให้ข้าราชการมั่วและให้เกิดประโยชน์แก่พวกเรา กระผมก็เลย
เสนอสิ่งนี้เข้ามาสู่สภา และเรื่องของฐานะประธานสภา ซึ่งท่านกรรมาธิการที่กระผม
เคารพได้เป็นทางฐานะนี้ครับ กระผมก็หวังครับฐานะประธานสภา กระผมเป็นฝ่าย
นิติบัญญัติ กระผมจะมีหน้าที่สภาประธานสภาของกระผมนี้ไปทำงาน เป็นที่ชื่นชมของ
สมาชิกและเป็นที่ยกย่องแก่ประชาชนทั่วไป ฐานะของท่านกระผมก็พอใจ กระผมเอง
ก็อยากเป็นประธานสภา การเรียนด้วยความสัตย์จริง เพราะตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่
มีเกียรติและสูงกว่าอำนาจบริหารเข้าไป ออกงานก็ยิ่งเห็นอกวานายกรัฐมนตรีครับ
นี่กระผมขอกราบเรียนนะครับ ที่ฐานะของประธานสภานั้นมันกระทบถึงฐานะ ถ้าหากว่า
ประธานสภาที่ไม่ได้เข้ามาหรือว่าทำหน้าที่บกพร่อง ไม่ใช่ทำให้ประธานสภาคนนั้นไม่ดี
คนเดียวครับ ทำให้ฐานะของรัฐสภา ฐานะของสภาผู้แทนกลอนแคลนและถูก
เหยียดหยาม ถูกมองไปในแง่ร้าย ท่านกรรมการผู้ทรงวุฒิที่ผมเคารพครับ ฐานะของ
คนอย่างนั้นกับฐานะของสภานั้นท่านจะเอาฐานะอันใดไว้ครับ นี่แหละครับ ผมอยากจะ
ฝากความเห็นอันนี้ต่อที่ประชุมว่าถ้าจะมีท่านใดท่านหนึ่งเข้ามาทำหน้าที่ โดยที่ตนเราเชื่อ
ว่าทำได้ แต่เมื่อตอนสุดท้ายเห็นว่าไม่เข้าท่า จะทำให้ฐานะของสภานั้นเกิดความ
เสียหายในสายตาของคนทั่วไปเราจะทำกันอย่างไร ไปรอแก้รัฐธรรมนูญทำไมได้
ผมจึงเสนอสิ่งที่แก้ขัดและเกิดประโยชน์ที่ไม่มีใครเคยทำ แต่พวกเราจะทำ ผมว่าก็
ทำได้ อยู่ที่เราวันนี้แหละครับผมจึงเสนออย่างนี้ครับ ท่านประธานครับขอบคุณมากครับ

- ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมขอความกรุณาสมัครใจนะครับ เพราะ
เราก็อภิปรายกันมากแล้ว ประเด็นที่ว่า กรรมาธิการไม่ได้แก้ แล้วไม่มีใครแก้
มีแต่ของคุณอุทัย พิมพ์ใจชน ขอแปดัญญัติเพิ่มข้อความขอ ๖ ทวิ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับ
คุณอุทัย พิมพ์ใจชน ที่ให้เพิ่มขอ ๖ ทวิ ขอได้โปรดยกมือขึ้น
- (มีสมาชิกยกมือ ๓๐ คน)
- ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับกรรมาธิการ ก็คงไว้
ตามร่างเดิม ขอได้โปรดยกมือขึ้น
- (มีสมาชิกยกมือ ๕๒ คน)
- ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ให้คงไว้ตามร่างเดิม
สมควรแก่เวลาแล้ว ผมขอพักการประชุม และขอประชุมต่อเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา
พักการประชุมเวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๔.๑๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมฆขอคำเนในการประชุมต่อ เชิญท่าน
เลขาธิการรัฐสภาอ่าน

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาราชการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธานและรองประธานสภา
ผู้แทนราษฎรและเลขาธิการรัฐสภา ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๙ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๘
มีการแก้ไข ข้อ ๕ มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณชัชวาลย์ คุณไชยวัฒน์ คุณวีระ มาหรือ
เปล่าครับ เชิญครับ เอาใครก่อนละ คุณชัชวาลย์เชิญ

นายชัชวาลย์ ฆมภูแคง (รอยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ ท่าน
สมาชิกทุกท่าน กระผม ชัชวาลย์ ฆมภูแคง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สังกัดพรรค
พลังใหม่ จากจังหวัดร้อยเอ็ด สำหรับข้อ ๕ นี้ กระผมขอแปรญัตติไว้ในข้อ ๕
(๙) คือข้อความเดิมบอกว่า "ควบคุมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้"
กระผมได้ขอเพิ่มคำว่า "ปฏิบัติ" เข้าไปคือ "ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่ประธานสภาวางไว้" ที่กระผมเพิ่มข้อความนี้ไปนั้น จริงอยู่คำว่า "ควบคุมการ"
นั้นก็ย่อมมีความหมายในตัวเองแล้ว เพราะว่าคำว่า "การ" หมายถึงว่า กิจ หมายถึง
งาน ชุระ และหน้าที่ แต่ที่กระผมเพิ่มคำว่า "ปฏิบัติ" ไปนั้น ถึงแม้ว่าคำว่า
"ปฏิบัติ" จะหมายถึงการกระทำ หรือการประพฤติ หรือการบำรุงหรือการดำเนินการ
อะไรก็ตาม แต่ถ้ามี่ "ควบคุมการปฏิบัติ" แล้ว จะให้มีการเน้นให้เห็นให้เด่นชัด
ลงไปว่า ควบคุมงานที่จะต้องปฏิบัติ คืองานที่จะต้องปฏิบัติในสภานั้นละครับ เป็นสิ่งที่
กระผมต้องการที่จะให้ทอดยคำนึงชัดเจนและเด่นชัดลงไป เพราะว่าในพจนานุกรม
ฉบับราชบัณฑิตยสถานนั้นก็ให้ความหมายคำว่า "การปฏิบัติ" ให้ความหมายคำว่า
"การ" แปลว่า กิจ แปลว่า งาน แต่การปฏิบัติคือการกระทำ การกระทำงาน
การกระทำกิจการนั้นครับ เพราะฉะนั้นกระผมถึงอยากจะให้ท่านสมาชิกผู้เกียรติ
ที่เคารพทุกท่านได้ช่วยกันพิจารณาว่า ควรจะให้เพิ่มคำว่า "ปฏิบัติ" ของกระผมนี้ลงไป
ในการแปรญัตติหรือไม่ คือควรจะให้มีการเพิ่มคำในข้อ ๙ นี้ใหม่ไหม หรือจะให้
เหมือนคงเดิมคือ "การ" คือ ควบคุมการเฉย ๆ คือ ควบคุมงานหรือควบคุมกิจ

อะไรพวกนี้ หรือว่าจะให้ควบคุมงานที่ปฏิบัติหรือที่ปฏิบัติในสภาได้ ที่กระผมเน้นคำว่า "ปฏิบัติ" เขาไป จริงอยู่ถึงแม้ว่าจะทำให้โดยยืดยาวขึ้น บางท่านอาจจะเห็นว่าไม่มีความจำเป็น แต่กระผมถือว่ามีความจำเป็นที่เดียว เพราะเมื่อจะออกข้อบังคับหรือออกกฎหมายใด ๆ ก็ตามนั้นเราต้องการให้ขอความนับปรากฏเด่นชัด ไม่มีการพลิกแพลงอะไรลงไปทั้งนั้น เพราะฉะนั้นกระผมถึงกราบเรียนให้เพื่อนสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่เคารพทุกท่านได้โปรดรวมกันพิจารณาในถ้อยคำที่ว่า "ปฏิบัติ" ที่กระผมเพิ่มเข้าไปในถ้อยคำนี้ครับ

นายไชยวัฒน์ ไกรยสสุนันท์ (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไชยวัฒน์ ไกรยสสุนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรค ประชาธิปัตย์ กระผมมีความยินดีที่มีเพื่อนสมาชิกท่านหนึ่งได้แปรญัตติตรงกับกระผม ในข้อ บังคับข้อ ๕ (๗) ที่มีข้อความว่า "ควบคุมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้" กระผมได้เพิ่มคำว่า "ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้" แต่ปรากฏว่าได้รับความกรุณาจากคณะกรรมการ ซึ่งได้กรุณาแก้ข้อความให้ มีความเห็นคล้อยตามที่กระผมได้ขอแปรญัตติไว้โดยมีข้อความใหม่ว่า "ควบคุมให้การ ปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้" กระผมเห็นจะพอใจสำหรับข้อ ๕ (๗) ครับ กระผมจะขอกราบเรียนอีกข้อหนึ่งคือ กระผมได้แปรญัตติไว้ในข้อ ๕ นี้ ก็ข้อ ๕ (๑) กระผมขอแปรญัตติในความตอนท้ายโดยเพิ่มคำว่า "ครั้งแรก" เป็น ข้อความใหม่ว่า (๑) "นักประมุขสภาตามข้อ ๑๑ และนักประมุขคณะกรรมการ ครั้งแรก" ซึ่งคณะกรรมการก็ได้กรุณาเพิ่มข้อความใหม่เป็นว่า "นักประมุขสภา ตามข้อ ๑๑ และนักประมุขคณะกรรมการครั้งแรกก่อนตั้งประธานคณะกรรมการ" กระผมมีความเห็นว่า ถ้าคณะกรรมการแปลความว่าการประชุมคณะกรรมการ ครั้งแรกคือการประชุมคณะกรรมการเพื่อตั้งประธานคณะกรรมการ กระผมก็เห็นว่า จะไม่ตึกใจ ที่กระผมจำเป็นต้องอภิปรายในที่นี้เพื่อให้เป็นหลักฐาน ไว้ในการที่จะมี ปัญหาขัดแย้งกันในภายหลัง เราจะได้หยิบยกเอาบันทึกการรายงานการประชุมอันนี้มา วินิจฉัยครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านผู้เป็น ประธาน เป็นอันว่าคำแปรญัตติของคุณไชยวัฒน์ ไกรยสสุนันท์คงไม่มีความ เพราะเหตุว่า ได้แก้ไขแล้ว ซึ่งของคณะชาวลย์ ธรรมนูญก็แก้แล้วเช่นเดียวกันให้มันชัดยิ่งขึ้น แล้ว

ให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามที่ประธานสภาไถ่ถามระเบียบมะกรับ
ปัญหาจะมีไหมครับ ถ้าไม่มี ก็ขอผ่านไป

ก็คงไม่มี

นายชัชวาลย์ ฆมภูแดง (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
เองพออภิปรายเสร็จก็เฝ้านั่งพิจารณาถ้อยคำแล้ว และก็เอาข้อปะติดปะต่อ
ดูแล้วก็เห็นว่าที่คณะกรรมการแก้ไขข้อความไว้นั้น ก็ได้อนุมัติทั้งของกระผม
และของคณะโฆษณาก็ได้ปฏิบัติไว้แล้ว เขามาผนวกกัน และก็ขยายคำว่างงานเข้ามา
ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งกระผมเห็นว่า เป็นถ้อยคำที่สละสลวยพอสมควรแล้ว
กระผมเห็นด้วยตามกรมการครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไปครับ
พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : หมวด ๓ การประชุมสภา ไม่มีการแก้ไข ส่วนที่ ๑
วิธีการประชุมไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๐ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๑ ไม่มีการแก้ไข
มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายสงสุข กักเกษม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
ขอเรียนแนวความคิดของกระผมไว้ต่อสภานี้สักนิดหนึ่งว่า ความตั้งใจที่เราเข้ามาเป็น
ผู้แทนราษฎรนั้น ก็อย่างที่เวลาของสภานี้ มาแก้ปัญหาเรื่องปากเรื่องท้องของ
ประชาชนซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ แต่เราก็ต้องมาสำรวจกับการแก้ไขข้อบังคับ ซึ่งจะต้อง
นำมาใช้ปฏิบัติกับตัวเราเองอย่างนี้ กระผมก็ไม่รู้จะทำอย่างไร มันหลีกเลี่ยงไม่ได้
กระผมขอเรียนต่อท่านประธานว่า ในการที่เราเป็นหนึ่งในองค์ประชุมสภาขณะนี้ เรา
จะยึดถือระเบียบหลักเกณฑ์หรือประเพณีทางการเมืองแต่เดิมมาก็ไม่ได้อีก เหมือนกับ
เรามาตั้งต้นกันใหม่ เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนต่อท่านประธานและกราบเรียนต่อ
ท่านกรรมาธิการทั้งหลายว่า โปรดให้พิจารณาถึงสิ่งที่กระผมอยากจะกราบเรียนไว้ ณ
ที่นี้ว่า เรามาตั้งต้นกันใหม่และขอเริ่มต้นกันใหม่ ณ ที่ตรงนี้ โปรดกรุณาอย่าได้
พิจารณาเอาหลักเอาเกณฑ์ ระเบียบ ประเพณีเก่า ๆ ซึ่งมันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้
ในสมัยหนึ่งมาพิจารณาในสมัยนี้ กระผมขอความกรุณาอย่างนี้ สำหรับข้อ ๑๑ ที่
กระผมได้ขอแปรญัตติไว้นั้น กระผมขอเรียนดังนี้ครับ ข้อ ๑๑ บอกว่า

ให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามที่ประธานสภาไถ่ถามระเบียบมะกรับ
ปัญหาจะมีไหมครับ ถ้าไม่มี ก็ขอผ่านไป

ก็คงไม่มี

นายชัชวาลย์ ฆมภูแดง (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
เองพออภิปรายเสร็จก็เฝ้าพิจารณาถึงพิจารณาถ้อยคำแล้ว และก็เอาข้อปะติดปะต่อ
ดูแล้วก็เห็นว่าที่คณะกรรมการแก้ไขข้อความไว้นั้น ก็ได้อนุมัติทั้งของกระผม
และของคณะโฆษกซึ่งได้แปรญัตติไว้แล้ว เขามาผนวกกัน และก็ขยายคำกว้างเข้ามา
ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งกระผมเห็นว่า เป็นถ้อยคำที่สละสลวยพอสมควรแล้ว
กระผมเห็นด้วยตามกรรมาธิการครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไปครับ
พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : หมวด ๓ การประชุมสภา ไม่มีการแก้ไข ส่วนที่ ๑
วิธีการประชุมไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๐ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๑ ไม่มีการแก้ไข
มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายสงสุข กักเกษม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
ขอเรียนแนวความคิดของกระผมไว้ต่อสภานี้สักนิดหนึ่งว่า ความตั้งใจที่เราเข้ามาเป็น
ผู้แทนราษฎรนั้น ก็อย่างที่เวลาของสภานี้ มาแก้ปัญหาเรื่องปากเรื่องท้องของ
ประชาชนซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ แต่เราก็ต้องมาสำรวจกับการแก้ไขข้อบังคับ ซึ่งจะต้อง
นำมาใช้ปฏิบัติกับตัวเราเองอย่างนี้ กระผมก็ไม่รู้จะทำอย่างไร มันหลีกเลี่ยงไม่ได้
กระผมขอเรียนต่อท่านประธานว่า ในการที่เราเป็นหนึ่งในองค์ประชุมสภาขณะนี้ เรา
จะยึดถือระเบียบหลักเกณฑ์หรือประเพณีทางการเมืองแต่เดิมมาก็ไม่ได้ถืออีก เหมือนกับ
เรามาตั้งต้นกันใหม่ เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนต่อท่านประธานและกราบเรียนต่อ
ท่านกรรมาธิการทั้งหลายว่า โปรดให้พิจารณาถึงสิ่งที่กระผมอยากจะกราบเรียนไว้ ณ
ที่นี้ว่า เรามาตั้งต้นกันใหม่และขอเริ่มต้นกันใหม่ ณ ที่ตรงนี้ โปรดกรุณาอย่าได้
พิจารณาเอาหลักเอาเกณฑ์ ระเบียบ ประเพณีเก่า ๆ ซึ่งมันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้
ในสมัยหนึ่งมาพิจารณาในสมัยนี้ กระผมขอความกรุณาอย่างนี้ สำหรับข้อ ๑๑ ที่
กระผมได้ขอแปรญัตติไว้นั้น กระผมขอเรียนดังนี้ครับ ข้อ ๑๑ บอกว่า

"ให้มีการประชุมครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญหรือวิสามัญของรัฐสภา
การประชุมครั้งต่อไป ให้เป็นไปตามกำหนดที่สภามีมติไว้ แต่ประธานสภา
จะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อไม่มีเรื่องที่จะบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม"
กระแหม่ขอคัดทั้งแต่คำว่า "แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อไม่มีเรื่อง
ที่จะบรรจุระเบียบวาระประชุม" แล้วกระแหม่ขอเพิ่มเติมข้อความดังต่อไปนี้ "การเสนอ
ปิดสมัยประชุมสภาสามัญก่อนครบกำหนด ๕๐ วันจะกระทำมิได้ ถ้าหากยังมีกระทู้ถาม
หรือญัตติใด ซึ่งรัฐมนตรียังไม่ได้ออกตอบหรือสภายังมิได้พิจารณาทางอยู่ แต่ประธานสภา
จะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้เมื่อไม่มีเรื่องที่จะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม" เหตุผล
ที่กระแหม่ต้องแก้ไขในข้อที่ ๑๑ ดังนี้ กระแหม่ขอเรียนท่านประธานและท่านกรรมาธิการ
ให้เห็นตัวอย่าง ในการปิดสมัยประชุมคราวที่แล้ว เจาหม่าที่ระดับสูงของสภาผู้แทนราษฎร
เราได้ให้ข่าวกับสื่อสารมวลชนไปว่า ยังมีกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรค้างและ
ยังไม่ได้นำบรรจุระเบียบวาระการพิจารณานี้เป็นจำนวนกว่า ๓๐๐ กระทู้ กระแหม่ขอ
ท่านประธานและท่านกรรมาธิการทั้งหลายได้โปรดใช้วิจารณญาณว่า การที่กระทู้ถาม
ของสมาชิกในทางการพิจารณาอย่างนี้ เมื่อเข้าพอเริ่มการประชุมสภา ท่านประธาน
ก็ต้องมานั่งปวดหัวแล้ว ถูกตอว่าตอชานจากสมาชิกในเรื่องนี้ มีการขอร้องขอให้บรรจุ
ระเบียบวาระเอากระทู้เขาไปตั้ง ๕ - ๖ กระทู้อย่างไรอย่างนั้น ท่านประธานก็ย้อนกลับมา
ว่าขอให้สมาชิกถามกันสั้น ๆ ซิ อย่าอธิบายกันมาก ตอนนั้นบางเรื่องก็กระแหม่ขอ
กราบเรียนท่านประธานด้วยความจริงใจ เป็นเรื่องที่สมาชิกได้เล่าให้ฟังถึงข้อเท็จจริง
ที่จะประกอบคำถาม แต่ท่านประธานก็บอกว่า นั่นมันเป็นการอธิบายแล้วซึ่งมันเป็น
เรื่องที่สับสนครับ ท่านประธานที่เคารพ กระแหม่คิดว่าสมาชิกเมื่อเกิดถึงทั้งหลายทั้งใน
สภานี้ได้มีความคิดและมีสติปัญญาพอที่จะพิจารณาใหม่ว่าเรื่องไหนเป็นเรื่องสำคัญ เรื่องไหน
เป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของประชาชน ขณะนี้เราเป็นผู้แทนราษฎร ประชาชน
เขาเลือกตั้งเราเข้ามา เลือกเราเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรก็ด้วยความหวังว่าเราจะเข้า
มาแก้ไขปัญหาเรื่องปากท้องเขา ปัญหาเรื่องปากท้องเรื่อง ความทุกข์ความยาก
ของประชาชนของราษฎรนั้นเป็นเรื่องใหญ่ และเป็นเรื่องที่เราจะต้องแก้ไข ปฏิวัติ
๔ ตุลาคมที่ผ่านมา เป็นการปฏิวัติส่วนหนึ่งที่ไม่ใช่เป็นการปฏิวัติโครงสร้างของบ้านเมือง
เลย ประชาชนยังทุกข์ยังยากยิ่งลำบากยิ่งแร้นแค้นถูกกดขี่อยู่ตลอดเวลา ความทุกข์ของ

เหล่านี้เรามีความหวังฝากไว้ที่ไหน ฝากไว้ที่สภาผู้แทนราษฎร ฝากไว้ที่เรา และเสร็จแล้วเราหาได้ไหมละ ท่านประธานที่เคารพสมัยประชุมที่ผ่านมา เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ อย่างชัดเจน เรามีกระตุ้มค้างอยู่กว่า ๓๐๐ กระตุ้ม เราปิดสมัยประชุม ยังไม่ครบกำหนด ยังมีเวลาที่เราจะทำได้อีก ๓ วัน กระผมเสนอญัตติควนในท่านประธานได้พิจารณา ท่านประธานก็ขอร้องบอกว่าเจ้าหน้าที่สภาเขาจะไต่พัดพอนกันจะไต่เล็กกัน ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเห็นใจที่บรรดาท่านสมาชิกบางส่วนจะต้องกลับไปเยี่ยมเยียนราษฎร เห็นใจเจ้าหน้าที่ของสภาที่ต้องตรากตรำทำงานกันไม่มีวันหยุดวันหย่อนอย่างนี้ จะไม่มีโอกาสพักผ่อน แต่กระผมขอร้องต่อสภานี้ต่อท่านประธาน ต่อเจ้าหน้าที่ของสภานี้ได้โปรดเห็นใจความทุกข์ความรอนความลำบากของราษฎร เป็นสำคัญ จงสำนึกว่าเรามาทำหน้าที่อะไร เพราะฉะนั้นเมื่อไม่มีทางหลีกเลี่ยงอย่างนี้ กระผมก็ขอเรียนต่อท่านประธาน ขอเรียนต่อท่านกรรมาธิการทั้งหลายด้วยความเคารพว่า เราโปรดใช้ความสำนึกอันนี้ กรุณาอย่าไต่เอาชนะคะคานกัน กระผมยอมรับว่าที่กระผมเสนอเข้าไปนี้อาจจะไม่มีแบบไม่มีอย่างที่เคยมา แต่กระผมก็ไต่พิจารณาถึงบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ประกอบคำพิพากษาในการที่เสนอขอแปรญัตติมาอย่างนี้ ขอความกรุณาต่อท่านประธานกรรมาธิการท่านกรรมาธิการทั้งหลายได้กรุณาพิจารณาถึงคำวินิจฉัยเรียงรองของกระผม กระผมได้วินิจฉัยและเรียงรองภายใต้ความสำนึกที่มีต่อประชาชน ต้องการที่จะไม่ให้เรื่องอะไรที่จะมาตั้งค้างในการพิจารณาของสภา กระตุ้มของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นกระตุ้มที่มีความสำคัญ เรื่องความเดือดร้อนของประชาชนทั้งสิ้น แต่สภาแห่งนี้ก็ไม่ได้มีโอกาสมาพิจารณาให้เขาค้างกันไปเหมือนดินพอกหางหมูเข้าทุกที ขณะนี้เห็นได้ชัดว่ามีกระตุ้มค้างอยู่ถึง ๕๐๐ - ๖๐๐ กระตุ้ม พิจารณาอีก ๕ - ๖ ปีก็ไม่เสร็จ เห็นว่าอย่างนั้น กระผมก็ตกใจ ตกใจที่ว่าเราได้นำหน้าที่ของเราในฐานะที่ประชาชนเขาเลือกเราขึ้นมาแล้วหรือยัง พรหมหรือยัง เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพครับ กระผมได้แสดงเจตนารมณ์ความตั้งใจและความสุจริตใจของกระผมต่อท่านกรรมาธิการทั้งหลาย ต่อท่านประธานสภาและต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดว่า หน้าที่ของเราเป็นอย่างนี้ กราบขอความกรุณาขอเรียงรองและขอเสนอของกระผมนั้น ขอได้โปรดบรรจุเข้าไว้ในข้อบังคับแห่งนี้ ก็จะเป็นพระคุณอย่างสูง ขอขอบพระคุณครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านผู้เป็น

ประธาน คณะกรรมาธิการไต่พิจารณาคำแปรญัตติของทนายสมาชิกรัฐสภาแล้ว เห็นว่า คำแปรญัตตินี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า "การปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลาเก้าสิบวัน จะกระทำมิได้โดยความเห็นชอบของรัฐสภา" ซึ่งแปลความได้ว่า สภาเมื่อมีเสียงข้างมากก็สามารถจะให้มีการปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบ ๙๐ วันได้ ถ้ามาเขียนข้อบังคับห้ามไม่ให้เสนอญัตติปิดสมัยประชุมสามัญตามที่เสนอแปรญัตติแล้ว สภาที่ไม่มีโอกาสที่จะปิดสมัยประชุมก่อนครบ ๙๐ วันได้ บัญญัติจริงนี้ควรเป็นฐานะส่วนตัวกระผมเห็นควรวาง สมัยประชุมสามัญนั้นไม่ควรจะปิดก่อนครบ ๙๐ วัน แต่รัฐธรรมนูญเขียนไว้อย่างนี้ คือว่าให้โอกาสฝ่ายบริหารว่า ถ้าจำเป็นก็เสนอให้ปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบ ๙๐ วันได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบของสภา ถ้าสภาไม่อนุมัติก็ปิดก่อนกำหนดนั้นไม่ได้ เท่าที่กระผมจำได้ ในการปิดสมัยประชุมครั้งที่แล้วนั้น กระผมเข้าใจว่าวันปิดสมัยประชุมนั้นครบกำหนด ๙๐ วัน เป็นเท่าตัวอีก ๓ - ๔ วัน ซึ่งจะครบกำหนด ๙๐ วัน นั้น ประธานไม่ได้ให้มีการประชุมสภา การประชุมสภากับระยะเวลาของสมัยประชุมนั้นคนละเรื่องกันครบ เพราะฉะนั้นโดยที่คำแปรญัตตินี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญดังกล่าวแล้ว กรรมาธิการจึงไม่อาจจะเห็นชอบด้วยได้

นายสงสุข ภัคเกษม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมก็ได้เรียนต่อท่านประธาน ต่อท่านกรรมาธิการแล้วว่า กระผมก็ได้พิจารณาถึงข้อบทแห่งรัฐธรรมนูญ กระผมก็ยังมีความเข้าใจของกระผมว่า มันไม่ขัด เมื่อเป็นอย่างนี้ กระผมอยากจะขอประธานอนุญาตจากท่านประธานได้โปรดให้โอกาสแก่สมาชิกสภาแห่งนี้ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ถ้าหากว่าแนวความคิดของสภาแห่งนี้ได้มีท่านสมาชิกเห็นว่าเป็นว่า ข้อแปรญัตติที่กระผมเสนอขึ้นมานั้นไม่เป็นที่ถูกต้อง กระผมก็จะถอนความเห็นว่าเป็นที่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นกระผมขอท่านประธานได้โปรดกรุณาให้โอกาสแก่สภาแห่งนี้ เพราะเรื่องทีกระผมขอแก้ไขเป็นเรื่องที่กระผมรักษาสถาปัตยกรรมไว้รักษาความสำคัญในหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรของเรา ท่านสมาชิกแห่งสภาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายทุกท่าน เพราะฉะนั้นกระผมขอต่อท่านประธานได้โปรดให้โอกาสแก่พวกเรา ขอขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่งครับ

นายสมาน ขมภูเทพ (ลำพูน)

กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ

ผม สมาน ชมภูเทพ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน ถ้าพูดถึงตามทฤษฎีและความคิด
เห็นส่วนหัวแล้ว ผมก็เห็นด้วยกับการที่คุณส่งสุขได้แปรรูปคดีไป เพราะว่ามันเป็น
ผลประโยชน์ต่อเรื่องปาก เรื่องท้องของประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง
กระทู้ถามก็ดี เกี่ยวกับปัญหาที่เราจะต้องมาต่อสู้เพื่อส่วนรวม หรือว่าประชาชนนั้น
ทางรัฐบาลก็อาจจะยังไม่สามารถที่จะไปไต่หัดถึงกันทุกจังหวัดได้ อาทิเช่น
อย่างจังหวัดของผม ซึ่งผมก็ได้ยื่นกระทู้ไปแล้ว เกี่ยวกับปัญหาเรื่องกระเทียม ตอนที่
สินค้าจีนแดงเข้ามา กระเทียมจีนแดงเข้ามา ก็เป็นการทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดทาง
ภาคเหนือเกี่ยวกับกระเทียมนี้ขายไม่ได้ ครึ่งก็ขายไม่ออก ฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะรอ
แต่จะให้รัฐบาลไปไปตามตัวกฎหมายและรัฐธรรมนูญแล้ว ผมก็เห็นว่าอีก ๗ ปี
หรือว่า ๑๐ ปีนั้นจะเป็นการแก้ไขกัน แต่หากพูดถึงว่า คุณส่งสุข ซึ่งเราจะมีช่องทาง
อีกทางอื่นใหม่ที่จะสามารถเอาความคิดเห็นของคุณส่งสุขนี้ เข้าไปอยู่ในกฎหมาย
และข้อบังคับนั้น ถ้าหากว่าไม่ได้ขัดต่อรัฐธรรมนูญในกรณีที่ส่งสุขได้ เสนอมา
นี้ ผมก็เห็นว่ามันขัดต่อรัฐธรรมนูญจริง แต่หากว่าทางกรรมาธิการจะพยายามที่รับเอา
เรื่องนี้เข้าไปเพื่อจะหาทางปรับปรุงให้เหมาะสม ก็รู้สึกว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อประชาชน
หรือส่วนรวมเป็นอย่างมากทีเดียว เพราะว่าความคิดเห็นที่เราไม่สามารถที่จะทอดทิ้ง
ซึ่งผมเองก็เป็นผู้ที่จะพยายามสนับสนุน แต่เมื่อมันขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้ว
เราก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ขอฝากกรรมาธิการช่วยรับพิจารณาไว้ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
ผู้เป็นประธาน ความจริงคณะกรรมการก็ได้หาทางแก้ไขในเรื่องกระทู้ที่ค้างคั้งอยู่แล้ว
เป็นจำนวนมาก รวมทั้งคดีและร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ก็จำนวนเกือบ ๆ ๑๐๐ ฉบับ
ซึ่งยังไม่พิจารณาในข้อบังคับนี้ก็ได้แก้ไขเพิ่มเติมว่ากระทู้ใดค้างมาถึง ๕๐ วัน แล้ว
ไม่มีการตอบในสภาก็ให้ไปตอบในราชกิจจานุเบกษา อันนี้ก็หยาบหรืออธิบาย
กระทู้ทั้งหลายที่ถามกันมานานแล้วได้ มีการตอบในราชกิจจานุเบกษา จะได้มีกระทู้
ใหม่ ๆ เข้ามา ฉะนั้นแล้วกระทู้เก่า ๆ ก็จะต้องคอยลำดับที่จะจัดเข้ามา
การประชุมครั้งหนึ่งมีเพียง ๔ - ๕ กระทู้เท่านั้น อันนี้ก็ช่วยแก้ปัญหาก็จะไม่ให้กระทู้
ค้างคั้งเป็นจำนวนร้อย ๆ ได้ สำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้น ก็ได้เขียนไว้เหมือนกัน
ว่าประธานสภาจะต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันได้รับ

เพราะฉะนั้นจะไ้ช่วยแก้ปัญหาให้ทางพระราชบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งเสนอมาไ้สู่การพิจารณามากขึ้น แต่ว่าที่จะแก้โดยวิธีอื่นไม่ให้ผิดรัฐธรรมนูญนั้น ผมก็พยายามหาทางก็ยังไม่มีทางที่จะแก้ไ้ผมขอให้เป็นไปตามร่างเดิมก็แล้วกันครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสงสุขจะคิดใจใหม่ครับ

นายสงสุข ภักเกษม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สงสุข ภักเกษม ขอเรียนอีกครั้งหนึ่งว่าที่กระผมไ้พยายาม และไ้
อย่างรัฐธรรมนูญครับขอเรียนว่า มาตรา ๑๓๗ วรรคสองนั้นบอกว่า การปิด
ประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลา ๙๐ วัน จะกระทำไ้แต่โดยความเห็นชอบของ
รัฐสภา ผมก็ขอเรียนว่า ผมก็พยายามที่จะอ่านพยายามที่จะตีความแล้ว ว่าเมื่อเป็น
ความเห็นชอบของรัฐสภาอย่างนั้นและก็เป็นกำหนดในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ที่ไม่ค่อยจะ
ชัดเจนเท่าไรนัก อย่างนั้น ผมก็มีความเห็นว่าการเขียนข้อบังคับการประชุมนี้ เป็น
การกำหนดกติกาการประชุมในระหว่างสมาชิกด้วยกัน อะไรที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ
โดยชัดแจ้งแล้วนั้นควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในข้อบังคับไ้ ผมมีความคิดเห็นอย่างนั้น
แต่ถ้ามองว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายในที่นี้ไ้มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ผมก็จะ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดลำพูน ท่านบอกว่ากระหู่ของท่านก็มาก ผมก็เชื่อว่า
ในแนวความคิดของท่านสมาชิกแห่งสถานที่หลายแห่งคงจะพิจารณา และทบทวนหาสาเหตุ
และหาข้อกำหนดในโอกาสต่อไปไ้ว่า เราจะทำอย่างไรที่จะให้ท่านประธานสภาและ
เจ้าหน้าที่ของสภาไ้กำหนดเอากระหู่ตามของสมาชิกหรือผู้ใดต่าง ๆ ของสมาชิก
นี้เขาไปสู่การพิจารณาของสภาไ้ไ้มากที่สุดเท่าที่จะมากไ้ เมื่อเป็นอย่างนั้นและไ้ทั้ง
เหตุผลของท่านประธานกรรมาธิการอย่างนั้น ผมก็ขอเรียนด้วยความเคารพว่า
ผมก็พร้อมและยินดีที่จะขอถอน ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าผู้ขอสงวนไว้ก่อนแล้ว ก็เป็น
อันว่าผ่านไปไ้คงไว้ตามร่างของกรรมาธิการ ท่านเลขาธิการรัฐสภาเชิญท่านต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๒ มีการแก้ไข ข้อ ๑๓ มีการแก้ไข ข้อ ๑๔
มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้สงวนหลายท่านครับ คุณแคล้ว

ไม่ไถ่สงวน นี่มีคุณไชยวัฒน์ คุณวีระ คุณธวัชวาลย์ และคุณสนธิ คุณไชยวัฒน์เวือศรี
 นายไชยวัฒน์ ไทรยสุนันท์ (โฆษกพรรค) : ท่านประธานที่เคารพพรรค
 ไชยวัฒน์ ไทรยสุนันท์ ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดเพชรบูรณ์แห่งพรรคประชาธิปัตย์
 สำหรับข้อ ๑๔ นั้น นะครับ กระผมขอกราบเรียนขอทราบประธานครับ กระผมไม่ไ
 สงสัยไว้ เพราะกระผมขอคัดคำว่า "นั้น" ในท้ายข้อออก แล้วคณะกรรมการ
 เห็นด้วยครับ กระผมพอใจแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสนิทศรีครับ คุณสุทัศน์ คุณประยงค์
 ขอแปรแล้วสงวนไว้ คุณสุทัศน์ เชิญครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (ชลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายสุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลราชธานี ซึ่งกัก
 พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย กระผมได้ขอแปรญัตติในข้อ ๑๔ นี้กล่าวคือตามร่าง
 ข้อบังคับเกิมนั้นให้อำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้มื่ออำนาจในการพิจารณา
 การจัดระเบียบวาระประชุม และมีอำนาจในการพิจารณาว่ากฎหมายฉบับใดเป็น
 กฎหมายที่เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ และมีอำนาจในการพิจารณาว่าจะบรรจุกฎหมาย
 ฉบับใดเข้าในระเบียบวาระการประชุมเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณามติใดก่อน
 หรือมติใดหลัง รวมทั้งให้มีอำนาจในการที่จะบรรจุกระทู้ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 เสนอเข้าไปเป็นลำดับก่อนหลัง เพราะเหตุนี้เองแหละครับ ท่านประธานที่เคารพ
 ทำให้เกิดมีปัญหาค้างขึ้นในบางครั้ง เนื่องจากว่าอำนาจดังกล่าวนี้อยู่ในตัวท่านประธานแต่
 เพียงผู้เดียวในการที่จะพิจารณา บางครั้งจึงทำให้เกิดมีการถกเถียงก่อให้เกิดปัญหา
 ขึ้นมาได้ ซึ่งสมาชิกหลายท่านก็ไ้แสดงความคิดเห็นในปัญหานี้ไปหลายท่านแล้ว
 กระผมเองก็อยากจะขอรวมยกพอที่จะสรุปถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากกราบเรียนขอ
 ท่านประธาน และท่านสมาชิกไว้ กล่าวคือที่ผ่านมานั้นการพิจารณาเกี่ยวกับพิจารณา
 ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ นั้น กระผมเองก็ยังมี
 ข้อสงสัยอยู่ ไม่ทราบว่าที่ผ่านมานั้นเอาหลักเกณฑ์อะไร ยกตัวอย่างง่าย ๆ
 อย่างพรรคของกระผม กระผมและคุณศิริ ผาสุก ได้ร่วมกันเสนอ ร่างพระราชบัญญัติ
 สู่ชาภิบาล และได้ร่วมกันเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 ซึ่งเกี่ยวกับการให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด และให้มีการเลือกตั้งนายอำเภอ
 แต่ทางท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งกลับมาว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จะต้อง

ส่งไปให้ ๗๗ นายกรัฐมนตรี เห็นข้อเสียก่อน ขณะเดียวกันร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลจังหวัดเชียงใหม่ และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดพะเยาฉบับใหม่
พิจารณาในสภาได้ อีกประการหนึ่งอย่างร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัด
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ก็ได้เอามาพิจารณาในสภามหาเถรธรรมนี้ได้ อันนี้
กระผมเห็นว่ามันเป็นการลัดกันอยู่ ส่วนการพิจารณาจะบรรจุร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับใดก่อนหรือฉบับใดหลังก็เช่นกัน ร่างพระราชบัญญัติบางฉบับเสนอไปเป็น เวลา
นานแล้ว กลับไม่ได้รับการพิจารณาเข้าบรรจุ แต่ร่างพระราชบัญญัติบางฉบับ
เสนอเข้าไปไม่นานก็ถูกนำมาพิจารณา ก่อน ซึ่งอันนี้ก็เป็นกรลัดกันเช่นกันครับผม
อีกประการหนึ่งในเรื่องกระบวนการพิจารณากระทุ้เขากระเบียบวาระที่ผ่านมานั้น ทำให้
เป็นที่น่าคิด กระผมเองก็อดที่จะคิดไม่ออกเลยว่าคือมีกระทุ้ของสมาชิกบางท่านที่เป็นสมาชิก
ของทางฝ่ายรัฐบาล และได้ไปเห็นเหตุการณ์มากับ ๗๗ นายกรัฐมนตรี เห็นมาด้วยกัน
แล้วมาถามกันในสภา ซึ่งกระผมก็ได้เคยประท้วงมาแล้ว ขอประทานโทษกระผมจะขอ
เอ่ยขอ กระทุ้ของคุณนิม วรปัญญา อันนี้กระผมก็ยังคิดใจ และเป็นเรื่องที่น่าคิด
อีกประการหนึ่ง คือกระทุ้ของสมาชิกผู้มีเกียรติพรรคเดียวกัน ถามในเรื่องคล้าย ๆ
กัน คือเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ อันนี้ตั้งแต่เปิดสมัยประชุมสมัยที่สองนี้
ขอประทานโทษ กระทุ้ของทางฝ่ายพรรคประชาธิปัตย์ ส่วนมากเป็น ส.ส. สังเกต
กรุงเทพมหานคร ถามในเรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ กระทุ้ทั้งหมดที่
บรรจุเข้ามาประมาณ ๒๐ เรื่องเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษประมาณ ๔ หรือ ๕
เรื่อง ซึ่งถูกบรรจุเข้ามาในระยะนี้ ระยะซึ่งจะมีการเลือกตั้งผู้ว่า กทม. ไว ๆ นั้น
กระผมเองก็ได้แจ้งข้อสังเกตไว้ และอีกประการหนึ่งกระผมก็อยากจะขอประทานโทษ
ที่จะขอเอ่ยกระทุ้ดังกล่าวนี้ เพื่อที่จะเป็นการเตือนสติหรือว่าเพื่อให้เป็นการเตือน
ความจำของสมาชิกอีกครั้งหนึ่งว่า มีกระทุ้ที่เกี่ยวเนื่องกันเกี่ยวกับเรื่องภาวะ
สิ่งแวดล้อมอยู่ ๔ กระทุ้ ในช่วงสมัยประชุมครั้งที่ ๒ นี้ คือ ๑. เมื่อวันที่
๑๑ กรกฎาคม กระทุ้ของคุณพิภพ อะสีติรัตน์ ถามเรื่องการจรรจรถติดขัดใน
กรุงเทพฯ ๒. เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม กระทุ้ของคุณเจริญ คันธวงศ์ ถาม
เรื่องน้ำประปาในกรุงเทพมหานคร ๓. เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม กระทุ้ถามของ
คุณพรหมทิพา วัชรโบล ถามเรื่องความเดือดร้อนของประชาชนในเขต

อำเภอธารบัวบุรณะ และวันอีกเช่นกัน วันที่ ๑๗ กรกฎาคม กระทั่งถามของคุณพิชัย รัตกุล ถามเรื่องประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากโรงงานผงซักฟอก นี่หมายถึงว่า ๔ ใน ๒๐ เรื่องเป็นของจังหวัดกรุงเทพมหานคร ความจริงกระผมก็สนใจในความเดือดร้อนของประชาชนในกรุงเทพมหานครอันเป็นเมืองหลวง แต่ท่านประธานที่เคารพ กรุงเทพมหานคร ไม่ใช่เป็นประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานีของกระผมก็เดือดร้อนเช่นกัน ประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานีก็เป็นประชาชนคนไทยก็เดือดร้อนเช่นกัน แต่ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดอื่น ๆ กลับยังไม่ได้รับการนำเข้มาบรรจุในระเบียบวาระเพื่อให้พิจารณา ที่นี้กระผมเองได้เคยถามเกี่ยวกับเรื่องจังหวัดอุบลราชธานีเป็นเวลายาวนานแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาเข้าบรรจุระเบียบวาระ ซึ่งกระผมจะขอระบุมาเป็นเพียงรายการบางรายการเป็นต้นว่า เรื่องที่จังหวัดอุบลราชธานี เรื่องผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัด รวมมีอยู่กับเทศบาลเอว้าเป็นร้อย ๆ ตัวมาเลี้ยงในอำเภอเมืองในเขตเทศบาล ท่านประธานที่เคารพ มุลถายของว้าวเต็มบ้านเต็มเมือง การจราจรติดขัดอย่างนี้ก็มีเกิดขึ้นในเมืองไทย กระผมก็ได้เรียนถามมาแล้วยังไม่เห็นมีการบรรจุเข้าในระเบียบวาระเรื่องโจรผู้ร้ายชุกชุม เรื่องโจรเรียกค่าไถ่กันทั้งนั้น ทั้ง ๆ ที่เสนอไปแล้วท่านก็แทงกลับมาว่าเป็นการซ้ำกับกระพูของคนที่ก่อน จะเข้าโดยอย่างไรครับ ในเมื่อกระผมถามที่จังหวัดอุบลราชธานี หรือเพื่อนสมาชิกของกระผมบางท่านถามที่จังหวัดอุบลราชธานี แต่ไม่ซ้ำกัน เหตุเกิดที่พิษณุโลกมันจะไปซ้ำกับที่จังหวัดภาคอีสานได้อย่างไร แต่ท่านก็ตอบไปว่าซ้ำกัน อันนั้นมันมีมาแล้ว อีกประการหนึ่งกระผมได้ถามเรื่องสะพานข้ามห้วยตาเขียว ซึ่งเป็นทางสัญจรไปมาระหว่างอำเภอพนา และอำเภอตระการพืชผล ซึ่ง ๒ อำเภอนี้ไปมาติดต่อกันไม่ได้เป็นเวลา ๒ ปีมาแล้ว ประชาชนอยากการคมนาคมขนส่งไม่ได้ ตั้งกระทุ้นมากก็ไม่ถูกบรรจุเข้าไปในระเบียบวาระ อีกประการหนึ่งที่กระผมเสนอเข้าไปเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งโรงพยาบาลที่อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานีประชาชนในอำเภออำนาจเจริญ เป็นอำเภอที่มีประชาชนมาก คนเจ็บไข้ไข้อยู่มีจำนวนมากในแต่ละปี กว่าที่จะเดินทางมารักษาที่จังหวัดอุบลราชธานีกินเวลานาน ต้องใช้ระยะทางต้องกินเวลานานและมีระยะทางไกลตายไปกลางทางก็มาก แต่ก็ยังไม่ได้รับการพิจารณา ส่วนเรื่องการสร้างสะพาน

ในเขตท้องที่อำเภอสามลำลับ และอำเภอเขมรราช กระผมก็ได้
เสนอไป ประชาชนตั้งใจไปมาไม่ได้เป็นปี ๆ ฝนตกมาน้ำท่วมสะพานขาด ถนนขาด
ไม่ได้รับการพิจารณาหาหนทางที่ควรทำ ประชาชนต่างจังหวัด ประชาชน
จังหวัดอุบลราชธานีของกระผม ไม่ใช่ประชาชนคนไทยหรืออย่างไร กระผมอยากจะ
คำนิทานประชาชนว่า หาหนทางลำเลียงแต่กระผมก็คิดไม่ได้ว่า ทำไม
จึงจะได้รับการเหลียวแล เฉพาะประชาชนคนไทยที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น หา
ประชาชนที่เคารพ กวญเหว้กระผมจึงได้ขอแปรญัตติสำหรับมาครั้งนี้ เพื่อเป็นการ
เปิดโอกาสให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองของทุกพรรคได้มีโอกาส เข้ามา
เป็นกรรมาธิการในการจัดระเบียบวาระเพื่อพิจารณาให้เป็นไปตามความจำเป็นโดยรับ
ความของในแต่ละเรื่องของแต่ละกระทู้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ขอคุณครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านผู้เป็น
ประธาน โดยที่เรื่องเกี่ยวกับคณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุมนี้ มี
หลายตอนครับ แล้วผมก็คิดว่าควรจะเอาไว้พิจารณาในหมวดที่ว่าคณะกรรมการ
ถ้าหากว่าสภาลงมติว่าควรให้คณะกรรมการจัดระเบียบวาระประชุมแล้วเราก็ก็นำข้อ
ต่าง ๆ ย้อนหลังไปให้สอดคล้องกันคือให้คณะกรรมการอันนี้จะสะดวกกว่าในการ
พิจารณาครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้อเสนอของกรรมาธิการ ขอให้ขอรับ
เอาเฉพาะที่กรรมาธิการเสนอครับ คือจะเอาไว้รวมพิจารณาข้างหน้า ไม่อย่างนั้น
กระทอนกระแทน

นายสนธิ ชูรัชนี (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ และสมาชิก
ผู้มีเกียรติ กระผมนายสนธิ ชูรัชนี ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดพรรค
พลังใหม่ ที่ท่านกรรมาธิการเสนอขึ้นมาเมื่อกี้ กระผมเห็นว่าคงจะไม่ถูกต้องนัก
เนื่องจากข้อที่แปรญัตตินั้นมีแปรญัตติไว้หลายท่าน ประเด็นสำคัญของการแปรญัตติ
อยู่ที่ข้อ ๗ หาประชาชน เพราะฉะนั้นเราควรจะมาพูดกันถึงหัวใจสำคัญของมัน
อยู่ที่ว่าจะให้กรรมาธิการจัดระเบียบวาระการประชุมหรือไม่ถ้าหากพูดประเด็นนี้ คือ
ข้อ ๗ เสียก่อนแล้ว ปัญหาทั้งหลายที่เป็นข้อปถักย่อยซึ่งอยู่ทั้งข้างหน้าและข้างหลัง
ข้อ ๗ นั้นก็จะแก้ไขปัญหาด้านไปได้เอง กระผมขอเสนอความคิดเห็นอย่างนี้

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
 ผู้เป็นประธาน ผมเสนออย่างนั้นครับ เสนอว่าเอาไว้พูดกันในหมวดความ
 คณะกรรมการ เมื่อได้มีการอนุมัติให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดระเบียบ
 วาระการประชุมแล้วปัญหาทั้งหมดก็หมดปัญหา ก็ใส่เข้าไปทีเดียว อันไหนเป็น
 อำนาจหน้าที่ของประธานในการจัดระเบียบก็เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ จัดระเบียบ
 วาระการประชุม

นายวิรัช กุฑมศาสตร์ (ขอนแก่น) : กระผม วิรัช กุฑมศาสตร์ ครับ
 กรรมการฝ่ายฆางนอยนะครับ ก็ได้ส่งวนคำแปรญัตติไว้ สงวนความเห็นไว้
 เห็นด้วยกับญัตติว่าควรจะมีคณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุมครับ
 กรรมการสามัญ กระผมคิดว่าตอนนี้ก็จะพิจารณาได้ครับ ไม่จำเป็นจะต้องรอ
 ไปถึงตอนข้อ ๗๑ ถ้าหากว่ายอมรับข้อนี้ว่าควรจะมีคณะกรรมการเพิ่มขึ้นหนึ่งคณะ
 คือคณะกรรมการจัดระเบียบวาระการประชุมนี้ถากกลงนะครับ เรื่องอันนี้ก็เปลี่ยน
 ไปตามนั้น ถ้าหากไปพูดกันในตอนข้อ ๗๑ นะครับ ก็ต้องกลับเข้ามาใหม่อีก มาแก้
 ตั้งแต่นั้นไปจนถึงตอนนั้นอีกครั้ง กระผมคิดว่าควรจะพิจารณากันตอนนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีใครขัดข้องไหมครับ กรรมการ
 นายพิภพ อະสีศิริรัตน์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม พิบ พะสีศิริรัตน์ ส.ส. กรุงเทพฯ ๗ ถึงกับพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อก่อนท่าน
 สมาชิกผู้เกียรติท่านหนึ่ง คือ คุณสุทัศน์ เงินหมื่นถึงกับพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย
 ได้พูดจาพาดพิงการวามมาถึงกระผม ท่านประธานครับ กระผมจำเป็นต้องขึ้นมา
 เพราะเพื่อรักษาเกียรติของท่านประธาน เมื่อก่อนพูดกันอย่างนั้นแสดงให้เห็นว่าท่าน
 ประธานกับพรรคประชาธิปัตย์มาช้านาน เอากะพูของพรรคประชาธิปัตย์
 เขามายรรจุมากมาย ซึ่งความจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้นใช่ไหมครับ ท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณพิภพ ผมขอความกรุณาอย่าให้ข้อความยาว
 ลาวความยึก

นายพิภพ อະสีศิริรัตน์ (กรุงเทพมหานคร) : เกี่ยวครับ ยังมีครับ
 ท่านประธานครับ เมื่อพาดพิง กระผมจำเป็นต้องชี้แจงให้ประชาชนผู้ฟังทางบ้าน
 เข้าใจด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสุทัศน์พิทักษ์ ไชยวราจะไร

นายพิภพ อะสีตรัตน์ (กรุงเทพมหานคร) : ถ้าไม่ถาวร กระทบ
ก็ขอแจ้งครับ ที่กระผมตั้งกระทู้ เรื่อง การเจรจาในกรุงเทพมหานครติดขัด
เขามานั่นเพราะกระผมคำนึงถึงวาประชาชนที่เลือกกระผมเข้ามา กระผมมาเป็น
ตัวแทนของเขา กระผมต้องทำหน้าที่แทนเขา ในเมื่อเขาประสบความทุกข์ยากลำบาก
ประสบกับการจราจรติดขัดทุกวัน กระผมคำนึงถึงข้อนี้ กระผมจึงตั้งกระทู้เข้ามา
และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาในฐานะที่ตนนี้ กระผมขอกระผมเพิก ขอบรรจุวาระ
เพียงกระทู้เดียวเท่านั้น กระผมเสนอมานานเป็นเวลารวม ๔ เดือนแล้ว เพิ่งได้
รับบรรจุแล้วทำไมถึงมาพูดว่ากระทู้ของพรรคประชาธิปัตย์นั้น ได้รับการบรรจุเข้ามา
มากมาย ก็เราเสนอกระทู้เขาไปเราต้องการชักถามรัฐบาลว่าจะช่วยประชาชน
ได้อย่างไร เราคำนึงถึงข้อนี้พรรคประชาธิปัตย์คำนึงถึงข้อนี้เป็นอย่างยิ่ง ทำไมท่าน
สมาชิกท่านจึงไม่พูดเช่นนั้นว่าบรรจุระเบียบวาระพรรคประชาธิปัตย์มากมาย.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอละ คุณพิภพ พอแล้ว

นายพิภพ ชะสิทธิ์ (กรุงเทพมหานคร) : แล้วอีกประการหนึ่งครับ
เมื่อก่อน ๔ กรกฎาคม ก่อนจะมีวันชาติสหรัฐอเมริกา สมาชิกพรรคสังคมนิยม
แห่งประเทศไทยนี้เองก็ได้ออกไปต่อสู้เกี่ยวกับการปลุกระดมมวลชนอย่างมากมาย ทำไมไม่พูด
เรื่องนี้มาบ้าง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอความกรุณาเถอะ คุณพิภพรัตน์
ความจริงเขาไม่ได้ว่าพรรคประชาธิปัตย์ หรือว่าคุณละ เขาว่าประธานนะครับ

นายพิภพ อະสีติวัณ (กรุงเทพมหานคร) : ครับ แต่ขอเสนอครับ
ท่านประธาน เอยชื่อพรรคประชาชนไทยครับ จำเป็นครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่เป็นไรครับ ก็มอดทนได้ คุณก็ช่วย
กรุณาออกถนนหน่อย

นายพิภพ อะสีติรัตน์ (กรุงเทพมหานคร) : คนกรุงเทพฯ เลือกรับ
พรคประชาชนปัตตานี ไม่จำเป็นต้องหาเสียงในสภาหรือครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอความกรุณาครับ ดำเนินการพิจารณาต่อไป
ครับ ตามข้อ ๑๔ คุณสุทัศน์อภิปรายแล้ว จะมีท่านผู้ใดอภิปรายใหม่ครับคุณแฉะครับ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ สำหรับข้อบังคับ
การประชุม ข้อ ๑๔ นี้ กระผม แคล้ว นรปติ ส.ส. ขอนแก่น พรรค
แนวร่วมสังคมนิยม ได้แปรญัตติไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำแปรญัตติ
ของกระผมไม่มีที่จะให้คณะกรรมการจัดการระเบียบวาระประชุม นับว่าเป็นการ
แตกต่างจากเพื่อนสมาชิกแห่งพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทยมาแล้วครับ ซึ่ง
กระผมเห็นว่ากระผมก็ ส.ส. มหาวิจิตร วงษานุทัศน์ ก็
นายสวาท ศิริโกมุท ส.ส. จังหวัดมหาสารคาม ก็ ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคสองให้ข้อความเป็นอย่างนี้ครับ "ในกรณีที่ประธานสภาหรือในกรณีที่สมาชิก
ไม่น้อยกว่า ๕๐ นาย ยื่นหนังสือต่อประธานสภา ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใด
เป็นเรื่องควรจะต้องจัดไว้ในลำดับใจของระเบียบวาระประชุมก็ได้" กรรมการ
ไม่เห็นด้วย กระผมกับคุณวิจิตร วงษานุทัศน์ และคุณสวาท ศิริโกมุท จึงขอ
สงวนคำแปรญัตติไว้ ท่านประธานครับ กระผมจะขอให้เหตุผลดังต่อไปนี้ ก็ปรากฏว่า
ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณแคล้ว ขอโทษ เอาอย่างนี้ใหม่ครับ
นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : เอาอย่างไร
ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาเป็นประเด็น ๆ ไป ประเด็นของ
คุณสนธิ คุณสุทัศน์ คุณประยงค์ เรื่องทั้งคณะกรรมการจัดการระเบียบวาระประชุม
เอาอย่างนี้

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ยังไม่จบใช่ไหม ท่านประธาน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยังครับ
นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ครับ กระผมขอถือโอกาสหลังครับ
ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณสนธิต่อไปครับ
นายสนธิ ชูราษฎร์ (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธาน และท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติ กระผมใครเสนอทางออกที่ดีกว่าจะดีที่สุดครับ เพราะว่าข้อ ๑๔ นั้นมี
ประเด็นอยู่ ๒ - ๓ ประเด็น แล้วประเด็นที่กระผมขอแปรญัตติแตกต่างจากพรรคพวก
แล้วกับพรรคพวกเป็นจำนวนมากที่เห็นอย่างกระผม ทางออกที่ดีที่สุด กระผม
ใครเสนออย่างนี้ คือเข้าไปพิจารณาข้อ ๑๑ เสียก่อนนะครับ ว่าจะมี

กัดใจที่ทานกรรมวิธีการไถพรวนอย่างสุดความสามารถที่จะให้ขอมังคับอันเป็นธรรมชาติ
 และมีการเสียเปรียบได้เปรียบน้อยที่สุด แต่สิ่งหนึ่งที่กระผมคิดว่าน่าจะไ้เพิ่ม
 เข้าไปในขอมังคับของเราอีกคือว่า คณะกรรมการสามัญเพื่อพิจารณาจัดระเบียบวาระ
 การประชุม เหตุผลที่กระผมอยากจะให้เพิ่มคณะกรรมการคณะนี้ขึ้นมา ก็สืบเนื่อง
 มาจากความคิดที่ว่า ตลอดเวลาที่ผ่านมา การจัดระเบียบวาระการประชุมนั้นรับ
 ว่าเป็นหัวใจสำคัญนี้ ในการพิจารณากฎหมายใด ๆ หรือกระทูต่าง ๆ
 กัดใจ เพื่อนสมาชิกหลายท่าน หลายพรรคทั้งที่เป็นฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านต่างด้น
 ต่างก็โอ้อวดกันว่า ทำไมของเราส่งมาตั้งนานแล้วทำไมไม่จัดเข้าระเบียบวาระ
 การประชุม อย่างนี้เป็นต้นเสร็จแล้วความไม่เป็นธรรมเหล่านี้เราจะขจัดได้โดยวิธีไหน
 จะให้ประธานสภารับผิดชอบหรือกระผมก็ส่งสารหาประธานนะครับ ท่านประธาน
 เองกระผมก็รู้ว่าท่านไม่ได้จัดระเบียบวาระการประชุมหรอก คนที่จัดจริง ๆ
 ก็คือเจ้าหน้าที่เพียง ๒-๓ คน การที่ให้เจ้าหน้าที่เพียง ๒-๓ คน จัดนะครับ
 แน่นนอนที่สุด ความคิดที่จะผลักไปทางฝ่ายโน้นฝ่ายนี้มันยอมมีแน่นอน กระผม
 จินตนาการเหลือเกิน ที่จะไปเรียกคะแนนนิยมจากเจ้าหน้าที่เหล่านั้น เนื่องจาก
 เป็นผู้แทนบ้านนอกอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ความคิดที่จะไปหาคะแนนนิยมเพื่อให้
 เขาจัดกระทูของกระผมเข้าระเบียบวาระนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ไหม ท่าน
 ประธาน นี่แหละมีตัวอย่างอันหนึ่ง ที่กระผมอยากจะกราบเรียนนะครับ อันนี้เป็น
 ความจริง กระทูของกระผมเอง คือกระทูเรื่อง พหุศาสตร์ประสานความสามัคคี
 นั้นกระผมส่งกระทูมา ๕ เดือน มันเป็นเรื่องความทุกข์ยากปากหมองของประชาชน
 รจนมัตถ์กระทูนั้นของกระผมก็ไม่ได้นำมาพูดกันในสภาเลย เป็นเพราะอะไรนี้
 ประการหนึ่ง หลาย ๆ อย่างที่เพื่อนสมาชิกโอ้อวดว่า หรือว่าเก็บความระทมใจ
 กันอยู่ มันเป็นเพราะสิ่งเหล่านี้ กระผมเคยถามเจ้าหน้าที่จัดระเบียบวาระ
 การประชุมว่า ทำไมละ ทำไมถึงเป็นอย่างนั้น เขาก็บอกว่าเขาเคยยก
 ตัวอย่างครั้งหนึ่งว่า แมจัตไปแล้ว เสร็จแล้วมีสมาชิกท่านหนึ่งไม่รู้ว่าไปวิ่งเตี้ย
 อีท่าไหน ไปหาท่านประธานสภา แล้วท่านประธานสภาก็มีโน้ตยอลงไปบอกว่า
 ให้เปลี่ยนตามความเห็นของท่านประธานสภา เหล่านี้เป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรจะ
 เกิดขึ้นเลยในสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้ นี่แหละครับคือความเสียเปรียบเล็ก ๆ น้อย ๆ

กระผมจะไม่กราบเรียนเพิ่มเติมละว่า ความเสียเปรียบต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งคุณสุทัศน์
เงินหมื่น เพื่อนรักของกระผมได้กราบเรียนไปแล้ว ไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ที่กล่าวซ้ำไปนั้น
เพื่อยืนยันว่า เรามีความคิดเห็นตรงกัน แต่ประการที่สำคัญ ท่านประธาน ที่กระผม
เสนอให้มีการมาธิการคณะนั้นมานั้น เพื่อที่จะสักคักกัน เพื่อที่จะปกป้องประธานสภา
ประธานสภาตามความเข้าใจของกระผมเป็นตำแหน่งที่มีเกียรติ เป็นตำแหน่งที่มีเกียรติ
เป็นหนึ่งในสามอำนาจ เพราะฉะนั้นถ้าจะให้ประธานสภาไปใช้อำนาจอย่างนั้น
ความครหานินทาจะต้องเกิดขึ้นกับประธานสภาแน่นอน แล้วเมื่อนั้นละครับ ภาพพจน์ที่จะ
ปรากฏขึ้น สายตาที่ประชาชนมองผู้แทนราษฎรมันจะเป็นอย่างไร นอกจากผู้แทนราษฎร
จะไม่พอใจ จะวิพากษ์วิจารณ์กันเองแล้ว มันจะเป็นเช่นนั้น ท่านประธาน เพราะฉะนั้น
กระผมจึงบอกว่า จึงเป็นเสียเถิด มันความรับผิดชอบให้กับผู้แทนราษฎร กรรมการ
คณะอื่นเรามีได้ ตรวจรายงานการประชุมอะไรต่าง ๆ เหล่านั้น ทำได้ไหมครับ
เพราะฉะนั้นจึงเปิดโอกาสให้ผู้แทนราษฎร เราทำไ้ครับ ไม่ใช่จะไปมอบอำนาจ
ให้กับประธานสภาแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งอำนาจประธานสภาทั้งหลายเมื่อเข้า
ก็พยายามจะแก้ไขก็พยายามไป อันนี้กระผมก็ยอมรับมติของที่ประชุมอย่างนั้น นั่นมันเป็น
เรื่องที่ผ่านมาไปแล้ว แต่สำหรับเรื่องนี้กระผมขอเถิด ขอวิงวอนให้ผู้แทนราษฎร
ผู้มีเกียรติทั้งหลาย จงทำจิตใจวางสักระยะหนึ่งเถิดว่า เราควรจะต้องหาไ้หา
กฎเกณฑ์ที่เป็นธรรมในสังคมร่วมกันหรือไม่ จงอย่าคิดว่าเราเป็นฝ่ายโน้นเราเป็นฝ่ายนี้
ทำจิตใจวางสักระยะหนึ่งว่า ผู้ที่กระผมขอแปรนี้ จะเป็นประโยชน์กับผู้แทนราษฎร
ต่อสถาบันแห่งนี้หรือไม่ ความคิดที่จะมีอีกต่อไปนั้น กระผมเชื่อว่าเพื่อนสมาชิกที่ขอ
แปรญัตติคงจะได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม กระผมขอแสดงความคิดเห็นเพียงแค่นี้
ก่อนครับ

นายเสวตร เบียมพงค์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
ผู้เป็นประธานคณะกรรมการได้พิจารณาคำแปรญัตติของท่านผู้แปรญัตติแล้ว ก็เห็นว่า
ยังไม่สมควรจะรับเข้าไว้เป็นข้อบังคับของสภานี้ ก็เพราะว่าในการแก้ไขร่างข้อบังคับ
การประชุมนี้ได้มีการแก้ไขข้อของไว้อย่างต่าง ๆ ซึ่งอาจจะทำให้มีการพิจารณาไม่เป็นธรรม
ในเรื่องการบรรจุระเบียบวาระไว้หลายประการ กระผมขอเรียนชี้แจงในประการแรกว่า
สำหรับกระฐุเราก็คงเห็นว่า ประธานต้องจัดทำตามลำดับก่อนหลังที่ได้รับ จะเป็นกระฐุควน

หรือกระทูธรรมาคำตามนั้นประการหนึ่ง หรือถ้าเป็นกระทู้ซึ่งมีความสำคัญอย่างเดียวกัน
ซ้ำกัน เมื่อจัดบรรจุระเบียบวาระก็นำมาบรรจุพร้อมกันไป ให้มีการยกเลิกเพิกถอน
หรือไม่เข้าระเบียบวาระ สำหรับบัญชีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติก็เขียนไว้ข้อความประธาน
สภาของบรรจุเข้าในระเบียบวาระภายใน ๒๐ วันตามลำดับที่ได้รับก่อนหลัง ฉะนั้น
จะไม่มีการสับลำดับ นอกจากนั้นร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีหลักการเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน
เวลาบรรจุระเบียบวาระก็ให้บรรจุเข้ามาให้หมดทุกฉบับที่มีอยู่ในขณะนั้น อันนี้จะแก้
ปัญหาที่ว่าประธานสภาอาจจะพิจารณาเอาของใหม่มาบรรจุก่อนของเก่าอะไรทำนองนั้น ที่
คณะกรรมการธิการเป็นห่วงเป็นอย่างมาก คือว่าถ้าให้มีคณะกรรมการจัดการระเบียบ
วาระประชุมแล้ว สมมติว่ามี ๑๑ ท่านถ้าหากว่าในการพิจารณาแต่ละครั้งกรรมการ
ไมครบองค์ประชุมก็ไม่สามารถจะบรรจุระเบียบวาระประชุมได้ จะให้ทำอย่างไร
เพราะว่าในสมัยประชุมหรือนอกสมัยประชุมก็ดี ต้องมีบัญชีคดีหรือกระทู้ถามแทบทุกวัน
คณะกรรมการธิการถ้าตั้งขึ้นแล้ว จะต้องมาประจำคอยพิจารณาบัญชีคดีหรือกระทู้ถาม
แต่ละคดีแต่ละกระทู้ เพื่อให้รู้วันไหนก่อนหลัง เพื่อจะบรรจุเข้าในระเบียบวาระ
และจะมีเวลาจะทำหรือรับ ทั้งนอกสมัยประชุมและในสมัยประชุมจะมีเวลาหรือไม่
เท่าที่ประสิทธิภาพดีตามมา คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ก็ดี โดยมากไม่ค่อย
ครบองค์ประชุม เพราะต่างงานต่างมีธุระ ถ้าหากว่ามาประจำอยู่ที่สภา เพื่อคอย
พิจารณาบัญชีคดีหรือกระทู้ กระแอมวคงจะหายไปโดยยาก และถ้าหากว่าคณะกรรมการ
มาไม่ครบ ไม่สามารถจะบรรจุระเบียบวาระได้ สภานี้จะไม่มีโอกาสได้ประชุมกันนะครับ
เพราะวาระระเบียบวาระไม่มี อันนี้ที่คณะกรรมการเป็นห่วงจึงไม่สามารถที่จะรับข้อเสนอ
ที่จะให้มีคณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระประชุมได้ แล้วถ้าหากว่าท่านสมาชิก
เป็นห่วงว่า ท่านประธานสภาคนไหนก็ตามจะไปข้างหน้า หรือปัจจุบันนี้ก็ตาม
จะจัดระเบียบวาระตามชอบใจ ทำไม่ได้แล้วครับ ทำไม่ได้แล้ว ถ้าหากประธานสภา
ทำเราก็มีข้อบังคับเพิ่มเติมขึ้นมาว่า ให้ประท้วงได้เป็นลายลักษณ์อักษร เพราะว่าไม่ได้
เป็นการผิดระเบียบหรือฝ่าฝืนข้อบังคับการประชุม ในระหว่างประชุมก็มีข้อบังคับเพิ่มขึ้น
มาให้ประท้วงประธานสภาได้ เพราะฉะนั้นถึงแม้จะมีคณะกรรมการจัดการระเบียบวาระ
ก็ไม่มีทางทำอย่างอื่นนอกจากทำอย่างที่ว่าประธานสภาจะต้องทำตามข้อบังคับที่ได้วางไว้สำหรับ
ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินนั้น ไม่ใช่เฉพาะแต่ท่านสมาชิกผู้แปรญัตติ กระแอม

ส่วนตัวเองก็มีหลายฉบับที่ประธานบอกว่า เป็นร่างที่เกี่ยวข้องการเงิน ซึ่งกระผมก็ไม่เห็นด้วย แต่ว่าเราจะต้องเคารพรัฐธรรมนูญ ซึ่งให้อำนาจประธานสภาได้ศึกษา ในการที่จะวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวข้องการเงินหรือไม่ อำนาจให้ไว้แล้ว เราจะตั้งกรรมาธิการพิจารณาอีกไม่ได้อีก ว่าอันนี้ไม่ใช่อำนาจการเงิน เพราะอำนาจเป็นของประธานสภาแต่ผู้เดียว เพราะฉะนั้นถึงจะตั้งคณะกรรมการพิจารณาระเบียบวาระประชุมขึ้นมาก็ไม่สามารถจะแก้ปัญหาวินิจฉัย เรื่องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการเงินได้อย่างแน่นอน คอยเห็นคณะกรรมการจึงขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานครับ
ผม ไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรคประชาธิปัตย์ ครับ ผมเห็นใจท่านประธานที่ปล่อยให้ท่านประธานคณะกรรมการพิจารณาอภิปรายจนจบ แต่ผมอยากจะขอความกรุณาให้ท่านประธานยึดข้อบังคับการประชุมสภาซึ่งสภาผู้แทนราษฎรว่าไม่มีข้อกำหนดอะไร นอกจากข้อบังคับการประชุมสภาเพียงฉบับเดียว และมีท่านประธานสภาแต่ผู้เดียวเท่านั้นที่มีอำนาจในการใช้ข้อบังคับนี้โดยถูกต้อง ที่ผมลุกขึ้นยืนประท้วง ผมก็อาศัยข้อบังคับ ขอบประธานโทษ จะไม่กล่าวหมายเลขข้อบังคับนะครับ เพราะท่านประธานก็มาแล้วขอ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (เพชรบูรณ์) : ครับ และผมยืนประท้วงเป็นเวลาตั้งแต่ท่านประธานคณะกรรมการอภิปรายจนจบ ความจริงผมจะประท้วงตั้งแต่เพื่อนสมาชิกอภิปรายแต่ผมเกรงใจ แล้วก็อยากจะให้อภิปรายจบเสียก่อน ผมยืนขึ้นประท้วงกันก่อนแล้วท่านประธานก็ไม่ให้ผมพูด ทั้ง ๆ ที่เป็นสิทธิของสมาชิกที่จะพูด ผมขอกราบเรียนเพียงแค่นี้ สำหรับขอประท้วงของผมนั้น ผมเห็นว่าสภานี้กำลังปฏิบัติผิด ผมไม่พูดถึงเรื่องหาเสียง กทม. อย่างที่ท่านประธานนี้ทราบดีครับ ขอประธานเปิดข้อบังคับข้อที่ ๑๐๔ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรที่ใช้อยู่ในขณะนี้ครับ คือฉบับเก่าของสภานิติบัญญัติ ผมขอประธานอ่านครับ ข้อบังคับที่ ๑๐๔ ในการที่พิจารณาพระราชบัญญัติกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วนั้น ให้สภาพิจารณาเริ่มตนด้วยชอร่าง คำปรารภ และเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้

เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือที่ผู้แปรญัตติลงนามแปรญัตติหรือ
กรรมการพิจารณาเห็นว่า เห็นแล้วแต่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น เมื่อนั้น
ท่านสมาชิกใดขออภิปรายในข้อ ๑๔ ที่กำลังพูดถึงอยู่หาประธานกรรมการมาขอ
ให้พิจารณาข้อ ๑๑ เสียก่อน เพื่อจะเพิ่มจำนวนคณะกรรมการเป็น ๑๒ คนหรือไม่
เสียก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคณะนี้จะขอ
เพิ่มตรงกันไปที่ตรงกันมาระหว่างท่านประธานคณะกรรมการ ขอรบกวนโทษ
ที่ตกลงมาถึง กับเพื่อนสมาชิกของกระผมคนหนึ่ง และในที่สักการะกลางกันเองครับ
ไม่ใช่มติที่ประชุมครับ ท่านประธานครับ ผมก็มาแล้วจะเสนอขึ้นมาแล้วว่ามันไม่ถูก
คงตามข้อบังคับ ไม่ใช่ว่าเราจะไปพิจารณาข้อไหนก็พิจารณากันไปตามอำเภอใจ ผม
เป็นห่วงครับ เพราะว่าประชาชนทั่วประเทศ ผมเชื่อว่ามี การถ่ายทอด ประชาชน
ทั่วประเทศจะเห็นว่าแม่กระทั้งสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นสภาที่ทรงเกียรติยังปฏิบัติ
ผิดกฎหมายผิดข้อบังคับ ซึ่งมีอยู่เพียงฉบับเดียวเท่านั้นรักษาไม่ได้ครับ ข้อบังคับที่มีอยู่
ฉบับเดียวเท่านั้น ข้าราชการพลเรือนมีระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการตำรวจ
มีวินัยตำรวจ มีระเบียบข้าราชการพลเรือน เราไม่เห็นว่าเขาผิดแต่เราไม่เห็น
เขาผิดแต่เราเองมีข้อบังคับฉบับเดียว เราทำไม่ได้ครับ ผมจึงขอกราบเรียนท่าน
ประธานว่าอย่าฝ่าฝืนข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพราะถ้าท่านยอมให้มีการ
ฝ่าฝืนข้อบังคับ เราก็ยอมให้สภาผู้แทนราษฎรมีอภิสิทธิ์ในการไปทำอะไรชั่วร้ายนอกสภาได้
เพราะในสภานี้เรายังยอมปล่อยให้ทำ ผมเสียใจที่ต้องขึ้นมาประท้วง ใช้เวลานาน
ประท้วงถึง ๖ - ๗ นาที ท่านประธานครับ เพื่อรักษาระเบียบข้อบังคับของสภา
รักษาเกียรติภูมิของท่านสมาชิกและท่านประธานสภาด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณไชยวัฒน์ คืออย่างนี้ครับ คือว่า
ก็อย่างที่ คุณเข้าใจหรือที่ประชุมนี้เข้าใจทุกคนว่าได้มีการตรงกันกลับไปกลับมา ผลที่สุด
ก็ลงเอยกันได้ คือลงนามแปรญัตติข้อ ๑๔ เอาไว้ เห็นพ้องกับคณะกรรมการ
ให้หยิบยกข้อ ๑๑ ขึ้นมาพิจารณาจากอันนั้นเป็นหลัก เป็นหลัก ถ้าข้อ ๑๑ ไม่ผ่าน
ข้ออื่น ๆ ซึ่งรวมกันนั้นก็พลอยไปด้วย แล้วก็ไม่เห็นที่ประชุมจะมีข้อคิดเห็นเป็นอย่างอื่น
ผมก็เลยถือว่าที่ประชุมอนุมัติโดยปริยาย ขอความเห็นใจนะครับ เราเอาประโยชน์
กันดีกว่า เชิญคุณไชยวัฒน์ ครับ

นายไชยวัฒน์ ไกรยสุนันท์ (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ
 ผมไชยวัฒน์ ไกรยสุนันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรคประชาธิปัตย์ครับ
 จะลุ่มอลวยนะผมชอบเป็นประเพณีไทย ๆ ที่เรานับถือกันมา แต่สำหรับกฎหมายจะครับ
 ขอบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าท่าน
 ประธานจะตีความว่าไม่มีใคร เห็นเป็นอย่างอื่น ท่านจะต้องกล่าวคำว่า มีท่านสมาชิก
 ผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ เพื่อไม่ให้เสียเวลา ผมถาม
 ก็ไ้ครับ

นายไชยวัฒน์ ไกรยสุนันท์ (เพชรบูรณ์) : ครับ ตามเสียให้ถูกต้อง
 ครับ ผมขอประท้วงเท่านั้นครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เป็นที่เข้าใจกันแล้วใช่ไหมว่า
 กรรมการขอให้หน้าข้อ ๗๑ ขึ้นมาพิจารณา ก่อน ผู้แปรญัตติขอสงวนไว้ไม่ขัดข้อง
 ผมใคร่ขอถามมติที่ประชุม ท่านผู้ใดเห็นขัดข้อง โปรดยกมือขึ้น คือพิจารณาตามลำดับ
 ข้อ ๑๔ - ๑๕ ไปก่อน....

ท่านผู้ใดเห็นว่าหน้าข้อ ๗๑ ขึ้นมาพิจารณา ก่อน โปรดยกมือขึ้น....

นายไชยวัฒน์ ไกรยสุนันท์ (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ
 กระผม ไชยวัฒน์ ไกรยสุนันท์ จำเป็นอย่างยิ่งต้องขึ้นมากราบเรียนท่านประธานอีกครั้ง
 ด้วยความเคารพ กระผมเห็นว่าการถามอย่างนี้ ท่านถามมติแล้ว ก่อนที่ท่านต้อง
 ถามว่าท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นแล้วเสนอขึ้นมาอีกญัตติหนึ่งแล้วจึงถามมติครับ แล้ว
 เมื่อผู้เสนอญัตติขอให้ขบวนการอภิปรายไป มาตรา ๗๑ นั้นขอพิจารณาข้อ ๗๑
 ก่อนนั้นได้อภิปรายจริงๆให้เห็นว่าควรพิจารณาหรือไม่แต่ท่านสมาชิกท่านอื่น ที่ไม่เห็นด้วย
 นั้น ท่านมีข้ออภิปรายที่จะชี้แจงให้เห็นว่าควรพิจารณาเรียงตามข้อ ท่านสมาชิกที่ไม่
 เห็นด้วยไม่มีสิทธิอภิปรายชี้แจงให้สมาชิกท่านอื่น ๆ ได้เข้าใจว่าควรพิจารณา
 รายข้อเพราะเหตุใดท่านก็ถามว่าเป็นมติไปแล้ว กระผมเห็นว่าไม่ถูกต้องอีกครับ
 ขอท่านประธานได้โปรดกรุณาเถาะครับรักษายังคงมีอยู่เพียงฉบับเดียว ๑๐๐
 กวาขอ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : แล้วคุณจะทำอย่างไร คุณจะเอาอย่างไร
 อีกละ

นายไชยวัฒน์ ไกรยสันท (เพชรบูรณ์) : ผมไม่ขออย่างไรกับท่าน
ประธานหรือครับ ผมกราบเรียนกับท่านประธานว่าท่านประธานเอาตามข้อบังคับครับ
ไม่ใช่เอาตามใจผมนะครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ให้ขอมติใช่หรือไม่ละ

นายไชยวัฒน์ ไกรยสันท (เพชรบูรณ์) : มีครับท่านประธาน
ผมคิดว่าท่านประธานเปิดอ่านเถอะครับ ถ้าผมจะกราบเรียนท่านประธานนี้จะกลายเป็น
ผมสอนพระเจ้าให้วายน่า เพราะท่านประธานได้รับความไว้วางใจจากสภา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็ถามมติแล้วนี่

นายไชยวัฒน์ ไกรยสันท (เพชรบูรณ์) : มีครับ ท่านจะถามมติ
ในขณะนี้ไม่ได้ ท่านต้องถามว่ามีมติเห็นเป็นอย่างอื่น เมื่อมีสมาชิกเห็นเป็น
อย่างอื่นแล้ว ต้องฟังคำอภิปรายของท่านสมาชิกที่เห็นเป็นอย่างอื่น เพื่อหักลบกับ
คำอภิปรายของท่านสมาชิกที่ขอให้ขามขมบังคับไปครับ ผมคิดว่าอย่างนั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ก็เอาอย่างนี้ก็ได้ คือว่าของ
กรรมการ.... คุณวิรัช วาอย่างไร

นายวิรัช กุฑมาศ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
วิรัช กุฑมาศ รู้สึกกระผมจะเป็นคนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ เพราะว่าท่าน
ประธานกรรมการได้พูดไว้วารอไว้พิจารณาตอนข้อ ๑๑ กระผมคิดว่าพิจารณาตอน
ก็ได้แต่ความหมายไม่ได้หมายความว่าจำเป็นจะต้องยกข้อ ๑๑ มาพิจารณาก่อน
ข้อ ๑๔ ถ้าไม่ การพิจารณาข้อนี้ถ้ากรรมการจัดระเบียบวาระ ถ้าเรารับ
คำนี้ให้อยู่ในข้อ ๑๔ นี้หมายความว่าจำเป็นของข้อ ๑๑ ด้วย พร้อมกันไปเลย
เพราะฉะนั้น ๒ ข้อนี้พิจารณาพร้อมกันได้ครับ เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นจะต้องคิดว่า
เราเลื่อนข้อ ๑๑ มาพิจารณาก่อน เมื่อเป็นอย่างนั้นการเสนอขอความเห็นชอบ
จากสภาก็ไม่มีความจำเป็น ขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เพราะฉะนั้นก็เอาเป็นว่าเริ่มข้อ ๑๔ ต่อไป
ก็แล้วกัน คุณประยงค์สงวนไว้ เชิญครับ

นายประยงค์ มูลสาร (ยโสธร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
ประยงค์ มูลสาร พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย จังหวัดยโสธร กระผมเอง

ไต่เบรญญัติเกี่ยวกับข้อ ๑๔ นี้ด้วย ก็มีเหตุผลเหมือน ๆ กับท่านเพื่อนสมาชิกซึ่งได้
 ส่งงานความเห็นและก็ได้เบรญญัติไปก่อนแล้ว ได้อภิปรายไปแล้ว กระผมอยากจะขอ
 เพิ่มเติมอีกในวาระการพิจารณาการพิจารณาระเบียบวาระการประชุมนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่ง
 เพราะวาระอย่างน้อยสมาชิกสภาแทนราษฎร ซึ่งเข้าไปเป็นกรรมการจากพรรคต่าง ๆ
 ก็ถือเป็นตัวแทนพรรคสมาชิกในพรรคของตัวเอง ที่จะไปเข้าไปถึง
 ในการกรรมการชุดนี้ในการจัดระเบียบวาระประชุม เชนจะนำร่างพระราชบัญญัติหรือ
 นำกรรมาธิการเข้าสู่ระเบียบวาระก็จะมีโอกาสเข้าไปชี้แจงถึงความสำคัญของกรรมาธิการนั้น และ
 เมื่อกรรมาธิการควนหรือไมควนของสมาชิกแต่ละพรรคออกไปหรือว่า โดยประการใดก็ตามก็
 ยังมีโอกาสแนะนำความคิดเห็นของคณะกรรมการ ไปชี้แจงให้บรรดาสมาชิกในพรรค
 ของตัวเองได้ทราบวาระชุดนี้มีความสำคัญน้อยกว่ากรรมาธิการของพรรคอื่น หรือว่าไต่ถาม
 เหตุการณ์นั้นไปแล้ว ก็ไม่ควรจะตั้งกรรมาธิการ ก็จะมีผลพอใจ แทนที่จะมาไว้วาง
 กันในสภาทำให้เกิดความเสื่อมเสียให้เป็นเกียรติของประชาชน ดังที่ทราบกันดีอยู่แล้ว
 เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นควรว่าควรจะได้มีคณะกรรมการชุดนี้อย่างยิ่งนะครับ นั้น
 ประการหนึ่ง ประการที่สองก็คือว่าถ้าในทำนองว่า มีการวิ่งเต้นเอากรรมาธิการ
 ก็เป็นเรื่องที่พูดกันมาแล้ว จะเป็นความจริงหรือไม่จริง ความเสื่อมเสียในเรื่องนี้
 ก็ไม่พินาศเพราะเหตุนี้ ก็เหมือนท่านสมาชิกได้พูดมาแล้วว่าถ้ามีการวิ่งเต้นอย่างนั้นจริง
 ก็เกิดความเลื่อมใสใจในบรรดาสมาชิกด้วยกันอย่างกระผมเองอย่างนี้ มีกรรมาธิการที่
 จะต้องถามถึงเยอะแยะ แต่เมื่อเห็นว่าตัวเองนั้นคงจะไม่มีโอกาสได้เข้ามาถาม
 ในสภาหรือว่ามีโอกาสน้อยมาก กรรมาธิการของกระผมอาจจะค้างปี เหตุการณ์เกิดขึ้น
 ยกตัวอย่างอย่างที่ว่าเอเลิงนกทาเกี่ยวกับโจร เรียกว่าได้ถูกรุม แล้วก็ทำให้ประชาชน
 เกิดความโกรธแค้นร้องเรียนจากประชาชน ทั้ง ๆ ที่เขียนไปตามหนังสือพิมพ์ และ
 หลาย ๆ แห่งที่กระผมได้เดินทางไปเอง อยากจะตั้งกรรมาธิการก็คิด ๆ อยู่ว่ากรรมา
 ธิ์นี้อาจจะค้างปี เพราะว่ากระผมจะไม่รู้จักกับใครในนี้ ทำให้กระผมเลื่อมใสใจจนปานนี้
 ยังไม่ได้ตั้งกรรมาธิการและที่ตั้งไปแล้วก็มีอยู่แล้วในลำดับที่ดี ๆ ด้วย ประมาณ ๑๐๐
 กว่านั้นยังไม่บรรจู้ อย่างนี้เป็นตัวอย่างไม่ใช่ว่ากระผมคิดเข้าข้างตัวเอง แต่ประกอบ
 เหตุผลว่าควรจะมีคณะกรรมการชุดนี้อย่างยิ่ง นั้นอีกประการหนึ่งที่กรรมการ
 ท่านหนึ่งได้พูดไปก่อนนะครับ บอกว่านอกสมัยประชุมสภาแทนราษฎรนั้น แล้วใคร
 จะมารับเรื่องร่างพระราชบัญญัติหรือว่ารับกรรมาธิการของบรรดาสมาชิก เพื่อที่จะมาจัดลำดับเข้า

ระเบียบวาระ เพราะว่ามันเป็นสมัยที่ไม่ไปประชุมกัน สมาชิกก็อาจจะไปต่างจังหวัด หรืออะไรนี้ กระผมว่าเรื่องนี้ก็มีเจ้าหน้าที่ที่รับเรื่องอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่ประจำของเรา ก็คงจะลงเรื่อง ลงกระทู้ที่ได้รับจากบรรดาสมาชิกเป็นลำดับก่อนหลังตามวันทดถึง กระตุถาม แล้วก็ตามวันทที่ได้นำเสนอนั้นจะรับ ตามหนังสือพิมพ์ก็คงจะมีลำดับอยู่แล้ว ในการมาพิจารณาในสมัยที่ไม่ไปประชุมกันนั้นก็ไม่ได้มีการประชุมกันอยู่แล้ว ก็คงจะไม่มี ความจำเป็นที่ต้องนัดประชุมกันเพื่อที่จะจัดระเบียบวาระอะไรจะรับ ถ้าใกล้จะเปิดการประชุมแล้ว เห็นความจำเป็นที่จะมาประชุมกันก็มาประชุมกันได้ เรื่องนี้ก็ควรจะเป็นอย่างนั้น เรื่องนี้เป็นความเสียสละของสมาชิก แล้วก็เป็นการแบ่งปัน ความรับผิดชอบมาให้บรรดาสมาชิกทั้งหลายในสภาของเรา ซึ่งก็ควรจะได้พิจารณากัน อย่างลึกซึ้ง เพราะว่าเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่เคยมีใช้ข้องเกี่ยวกับการประชุมสภามาก่อน กระผมขอเสนอเพียงเท่านี้ครับ

นายวิรัช กุณฑาศ (กรรมวิธีการ) ทานประธานที่เคารพ กระผม นายวิรัช กุณฑาศ ที่ทานประธานว่าจะเอาอะไร ก็ไม่ใช่หรือครับที่กระผมพูด ๒ ครั้ง ไม่ได้อะไรเกี่ยวกับการที่กระผมส่งวนความเห็นครับ เพราะว่ากระผมเป็นกรรมวิธีการ เสียขางน้อยที่ส่งวนความเห็น แต่ยังไม่ได้ออกความเห็นเลยครับ ที่ ๒ ครั้ง ว่าจะพิจารณาวางอย่างไรมาง สำหรับกรรมวิธีการเสียขางน้อยนี้ไม่ใช่เฉพาะ กระผมเท่านั้น กระผมเชื่อว่าหลายคนเห็นคล้อยตาม แม่แหวทาน ประธานกรรมวิธีการ เองเห็นคล้อยตามว่าควรจะมีกรรมวิธีการพิจารณาจัด ระเบียบวาระ แหวทานแหวในวิสัยปฏิบัติเท่านั้นเอง เกรงว่าวิสัยปฏิบัติ สมมุติว่ามีเรื่องความบางจะจัด ระเบียบวาระได้อย่างไร วิสัยที่จะปฏิบัติในการ เรียกคณะกรรมวิธีการประชุมบางอาจจะ ไม่ครบองค์ประชุมทานเป็นหวงในเรื่องนี้ กระผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของบุคคลเป็น เรื่องของวิธีการ แต่ไม่ใช่หลักการหลักการอยู่ทว่า ควรจะมีกรรมวิธีการจัดระเบียบ วาระใหม่ การจัดระเบียบวาระเป็นเรื่องสำคัญใหม่ ในระดับสากลในหน่วยสหภาพ รัฐสภาสากลก็เช่นเดียวกัน เขาถือว่าการจัดระเบียบวาระเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งสำคัญ กว่าเรื่องอื่นและจะต้องมีกรรมวิธีการหน่วยซึ่งเป็น เคาน์ซิล เมมเบอร์ (COUNCIL MEMBER) พิจารณาบอกว่าเขาจะระเบียบวาระหรือไม่เป็น เรื่อง สำคัญอย่างยิ่งครับ ผมคิดว่ามีแม่หม้อยของสากล และขณะนี้เมืองไทยเรานี้มีปัญหาใหม่ ในสภาเรามีปัญหาใหม่ ปรากฏว่าขณะนี้ เรามีปัญหาถูกแล้วทานประธานสภาจะมี

(COUNCIL MEMBER) พิจารณาบอกว่าเขาจะระเบียบวาระหรือไม่เป็น เรื่อง สำคัญอย่างยิ่งครับ ผมคิดว่ามีแม่หม้อยของสากล และขณะนี้เมืองไทยเรานี้มีปัญหาใหม่ ในสภาเรามีปัญหาใหม่ ปรากฏว่าขณะนี้ เรามีปัญหาถูกแล้วทานประธานสภาจะมี

ความเที่ยงธรรมมีความสุจริตอะไรก็ตาม แต่การพิจารณาด้วยตัวคิดเพียงคนเดียวนั้น
ก็อาจจะไม่รอบคอบ เท่าที่จะมีหลายตัวคิดมารวมกันใหม่ก็ยังขึ้นเพื่อพิจารณา
กลั่นกรองว่า เรื่องใดเป็นเรื่องควน เรื่องใดเป็นเรื่องที่ยังไม่ควน
หาประธานกรรมการไต่เรียนชี้แจงในที่ประชุมว่า เรื่องนี้ท่านใดพิจารณา
มักได้หมดแล้ว โดยละเอียดโดยระเบียบของบังคับได้มีการวิพากษ์ขึ้น แต่อย่างไร
ก็ตามเรื่องนี้ไม่ใช่เครื่องจักรกลที่จะมัดให้มันเดินไปได้ มันย่อมมีดุลพินิจ กระผมคิดว่า
ดุลพินิจของคนหลายคนนั้นย่อมดีกว่าตน ๆ เกียว แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหากเป็น
รูปกรรมการขึ้นมาแล้ว จะต้องมีทั้งฝ่ายค้าน จะต้องมีการสนับสนุนทั้งฝ่ายรัฐบาล
อยู่ในคณะกรรมการนี้ด้วย จะทำให้การกลั่นกรองนั้นเป็นธรรมยิ่งขึ้น ประการที่สำคัญ
จึงดูมาริชของพรรคหลังใหม่ คือคุณสนธิ ชูราช ไต่เนนให้เห็นว่าการมีกรรมการนั้น
เพื่อป้องกันคำครหาต่อประธานสภาว่าท่านไม่ไต่ไต่ดุลพินิจของท่านคนเดียว แต่กลั่นกรอง
มาจากคณะกรรมการแล้ว ซึ่งหาประธานจะหมกคำครหานินทา จะเป็นประธาน
ผู้ทรงเกียรติเป็นภาพพจน์ที่ดีและสำคัญที่สุด ที่พูดถึงว่าเจ้าหน้าที่ใดมีหน้าที่เดียวของ
กับการจัดระเบียบวาระด้วย สำหรับทางเจ้าหน้าที่ กระผมได้ไปติดต่อสอบถาม
ความรู้สึกแล้ว เขามีความยินดีอย่างยิ่ง ถ้าหากจะมีกรรมการสามัญพิจารณา
ระเบียบวาระมารวมด้วย เขาเองก็เกรงใจเหมือนกัน ถ้าหาก ส.ส. มาบอกว่า
เรื่องนั้นควรจะเป็นของผม ควรจะไต่เขาแล้ว ยังไม่ได้เขาอะไรต่าง ๆ พวกนี้
เขามีความอึดอัดใจเหมือนกัน ถ้าหากมีคณะกรรมการมาช่วยด้วยแล้ว เขาก็บอกว่า
จะโล่งใจเป็นอย่างยิ่ง ภาระความรับผิดชอบอันนี้จะไต่หมดไป จะผลักดันให้
ไปอยู่ที่คณะกรรมการสามัญนั้น กระผมคิดว่าเป็นเรื่องที่จำเป็น และสมควรที่การ
พิจารณานี้จะผ่านเรื่องนี้ไปได้ กระผมเชื่อว่าท่านทั้งหลายคงจะใช้ดุลพินิจในทางที่จะ
ให้ท่านใหม่คณะกรรมการวิสามัญ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าจะขอมติครับ เพราะข้อ ๑๔
นี้มีแปรกันและสงวนกัน เยอะ สำหรับที่กล่าวถึงอภิปรายกันนั้นก็ของ คุณสนธิ คุณสุทัศน์
คุณประยงค์ รวมทั้งคุณวิรัชด้วย ประเด็นคือขอแก้ ข้อ ๑๔ วรรคสอง เพียง
ประเด็นเดียวจะครับ และต่อไปยังมีอีก เราตัดสินใจกันเป็นประเด็น ๆ ไป ผมใคร่
ขอถือว่า ที่ประชุมนี้จะให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการ ซึ่งเขียนไว้ว่า

"ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใจของระเบียบวาระประชุมก็ได้" ส่วนผู้ขอแปรญัตติและสงวนไว้เขียนข้อความว่าอย่างนั้น" ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาจัดระเบียบวาระการประชุมเห็นว่า เรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใจของระเบียบวาระการประชุมก็ได้" ท่านผู้ใดเห็นสมควรแก่ความที่ผู้แปรญัตติ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๒ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการฯ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๖ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าความในข้อ ๑๔ วรคสองนี้ ให้เป็นไปตามร่างเดิมของคณะกรรมการฯ ที่นี้สระเค้นต่อไป ของคุณแคล้ว คุณวิจิตร คุณสวาท เชิญคุณแคล้วครับ

นายแคล้ว นรปติ (ชอนแกน) : ท่านประธานครับ กระผม แคล้ว นรปติ ส.ส. ชอนแกน พรรคแนวร่วมสังคมนิยมครับ ในข้อ ๑๔ นี้ กระผมพร้อมด้วยนายวิจิตร วงษ์านุทัศน์ ส.ส. จังหวัดชัยภูมิ และนายสวาท ศิริโกมุท ส.ส. จังหวัดมหาสารคาม แห่งพรรคแนวร่วมสังคมนิยม ขอแปรญัตติแก้ข้อความในวรรคสองให้เป็นดังนี้ครับ "ในกรณีที่ประธานสภาหรือในกรณีที่สมาชิกไม่น้อยกว่าห้านายกคนหนึ่งเสนอประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใจของระเบียบวาระการประชุมก็ได้" ท่านประธาน เหตุที่กระผมกับพวกทั้งสามคนนั้นได้ญัตติให้เสนอเป็นดังนี้ ทั้งนี้ก็เพราะคิดเห็นว่า ปรากฏว่าในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ นั้น ท่านประธานจัดระเบียบวาระไม่ได้เป็นที่สมอารมณ์ของท่านสมาชิกเลย จึงเช่นเมื่อเช้านี้ได้ปรากฏว่าไม่มีสมาชิกหลายท่านขึ้นมาทักท้วงว่าของท่านเหล่านั้นควน แต่หาท่านประธานก็ไม่บรรจุให้ ดังนั้นเป็นต้นแต่ในทางปฏิบัติของสภาแล้วก็ได้ปรากฏว่าได้มีเจ้าหน้าที่ของคณะหนึ่งอยู่กองหนึ่งเรียกว่า กองระเบียบวาระประชุมสำหรับจัดระเบียบวาระประชุม แต่อย่างไรก็ดี เจ้าหน้าที่ก็เป็นแต่เพียงผู้จัดเท่านั้น อำนาจวินิจฉัยยังคงเป็นของท่านประธานสภาโดยเด็ดขาด ถ้าหากว่าเราจะได้สำรวจดูข้อบังคับของการประชุมสภาทุก ๆ สมัยมาแล้ว ก็ปรากฏว่ายังบังคับการประชุมสภา

ได้ให้อ่านาจอแก้ประธานสภาอยู่เป็นอย่างมาก เป็นต้นว่าเมื่อประธานสภายืนขึ้น
 สมาชิกจะของนั่งลง ถ้าหากว่าประธานสภาลงจากบัลลังก์โดยไม่ใดสิ่งอย่างใด
 ก็ให้ถือว่าเลิกประชุม และนอกจากนั้นก็ยังได้มีข้อบัญญัติด้วยว่า และถ้าหากว่า
 ประธานสภาเห็นว่าควรจะต้องเรื่องใดเข้าระเบียบวาระเป็นเรื่องควน ก็ให้ให้อ่านาจอ
 กระทำใดสิ่งนี้เป็นต้น การที่ข้อบังคับได้ให้อ่านาจอแก้ประธานสภาไว้ดังนี้ เป็นการให้
 กวรวินิจฉัยได้แก่ชากออยู่ที่ประธานสภาครับ กระผมใครขอกราบเรียนว่าประธานสภานั้น
 ก็เป็นปฤชชนธรรมคา ๆ นะครับ ท่านไม่ใช่ว่าพระอรหันต์ จะตัดชากกิเลส ปฤชชน
 ธรรมคานั้นยอมมีอคติ ๔ ยอมประกอบด้วยอคติ ๔ ไม่มากก็น้อย นั่นคือ รัก โลภ
 โกรธ หลง แต่หากความมันเป็นการลำเอียงดังนี้ เราก็ไม่มีทางสามารถจะพูดได้ท่าน
 ประธานครับ กระผมก็ขอกราบเรียนไว้ดังนี้ ถึงแม้ว่าหากว่าท่านประธานเห็นว่า
 เรื่องนี้แล้ว แต่ว่าสมาชิกไปเห็นว่าเรื่องนั้นมันไม่ดี ในความรู้สึกของสมาชิกก็จะเห็นว่า
 ท่านประธานนั้นทำไมถูกต้องดังนี้เป็นต้น เพื่อที่จะเป็นการตัดปัญหาขอท่านปร ประธานสภา
 กระผมถึงได้ขอกราบเรียนว่าหากว่าใครมีสมาชิกไม่ยอมกว่า ๕๐ นายยื่นเสนอญัตติ
 เห็นสมควรให้บรรจุร่างพระราชบัญญัติฉบับใด หรือวาระกระทงของมูลนิธิเขาสุ
 การประชุมสภาแล้วก็ให้ประธานสภาถือตามบัญญัติของสมาชิก ๕๐ นายนั้น ดังนี้เป็นต้น
 ท่านประธานสภาครับ กระผมจะขอกราบเรียนเรื่องหนึ่งว่า ในเรื่องซึ่งสมาชิกเห็นว่า
 เป็นเรื่องควนเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนเป็นอย่างมาก เป็นต้นว่ากระผมเอง
 ได้เคยเสนอกระทงจนถึงท่านประธานสภา ประมาณสัก ๓ - ๔ เดือนมาแล้วว่า
 ใจความของกระทงฉบับนั้นว่า ราษฎรในจังหวัดขอนแก่นนั้นไม่น้อยกว่า ๕ - ๖ อำเภอ
 เป็นจำนวนคนไม่น้อยกว่า ๑ ล้านคน ได้เคยอยาก ทนาคความว่าท่านไม่ได้
 ไม่มีชาวกินในฤดูหนาว ชาวเป่ลือกก็หมดแล้ว ต้องซื้อข้าวสารกินเงินจะซื้อก็ไม่มี
 อย่างนี้ได้รับความเดือดร้อนมาด แล้วให้ตั้งกระทงให้รัฐบาลทวงช่วยเหลื่อราษฎร
 เหล่านั้นในฤดูหนาว ชาวนาที่เดือดร้อนเหล่านั้นคือชาวนาในอำเภอเมืองอำเภอบ้านไผ่
 อำเภอภูผาจารย์ และอำเภอพล แต่ที่ปรากฏว่าท่านประธานสภาไม่ได้บรรจุกระทง
 ให้กระผม กระผมก็ยังมีความกินแค้นแกลงใจท่านอยู่ว่า ... เหตุใดเป็นเรื่องควน
 เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชน แต่หาว่าท่านไม่บรรจุเป็นเรื่องควนให้ ... ทั้งนี้
 เป็นต้น ถ้าหากว่ากระผมไปรวบรวมสมาชิกที่มีความคิดเห็นสอดคล้อง เป็นอย่างเดียวกับ

กระผมได้ถึงจำนวน ๕๐ คนแล้ว ก็สมควรที่ประธานสภาจะบรรจุเรื่องเกี่ยวกับ
ความเดือดร้อนของประชาชนอันนี้ให้กระผมด้วยนะครับ ท่านประธานครับ พวกเรา
เป็นพวกที่ทำงานใช้สมอง เป็นพวกที่ทำงานด้วยปาก เราจึงอยู่ในห้องเย็น แต่ทว่าท่าน
สมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย ท่านยอมไต่ถามสภาพของห้องที่ทุกอำเภอ ทุกตำบล
ทุกหมู่บ้าน ทวีราชอาณาจักรไทยนี้ ท่านอ่านสภาพของราษฎรอ่านความต้องการ
อ่านความรู้สึกของราษฎรของแต่ละจังหวัดของท่าน ท่านอ่านออกเหมือนกับตัวอักษร
ท่านย่อมรู้ความเดือดร้อน แต่ทว่าท่านประธานสภาขอประธานโทษที่กระผมจะต้องออกนาม
ท่านอาจจะเข้าใจหรือท่านอาจจะไม่มีความทุกข์ยากความเป็นไปของประชาชนเหล่านั้น แต่
พวกเราซึ่งเป็นตัวแทนราษฎรมาจากทุก ๆ จังหวัด ทวีราชอาณาจักร ย่อมต้องรู้จักดี
ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว การที่ท่านประธานสภาหรือทางสภาผู้แทนราษฎร ไม่บรรจุ
ระเบียบวาระกระทู้หรือร่างพระราชบัญญัติให้ กระผมจึงใคร่ขอที่จะให้มีการแก้ไข ไม่ใช่
มอบอำนาจให้ประธานสภาเป็นผู้วินิจฉัย เค็ดขาดแต่ผู้เดียวทั้งนี้มอบอำนาจให้วินิจฉัยก็ถือว่า
ถ้าหากว่ามีสมาชิก ๕๐ นายยื่นคำร้องแล้วยื่นหนังสือเป็นญัตติ ต่อท่านประธานสภาแล้ว
ก็ให้ประธานสภาบรรจุเรื่องนั้นเป็นเรื่องด่วน ทั้งนี้เป็นคน ท่านประธานครับ
กระผมมีเหตุผลดังนี้ครับ กระผมขอขอบพระคุณครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
ผู้เป็นประธานคณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติด้วยเหตุผล ๒ ประการ
ประการที่ ๑ ในข้อ ๑๑๓ ได้มีบทบังคับไว้แล้วว่า กระทู้ใดหรือญัตติใดเป็นกระทู้ด่วน
หรือญัตติด่วน คือข้อ ๑๑๓ นี้ ห้ามถ้าหากว่าประธานสภาไม่ได้วินิจฉัยโดยถูกต้องสมาชิก
ก็มีสิทธิที่จะประท้วงได้ ซึ่งคณะกรรมการก็ได้เขียนไว้แล้วว่า ถ้าหากว่ามีการฝ่าฝืน
ข้อบังคับนอกที่ประชุมก็ให้ทำเป็นหนังสือประท้วงได้ นั้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง
ถ้าเราให้สมาชิก ๕๐ คนยื่นต่อประธานสภาให้จัดระเบียบวาระการประชุมเรื่องของ
ตัวเขาในระเบียบวาระ พรรคใหญ่จะครับ ท่านผู้แปรญัตติพรรคใหญ่จะเอาไปกินหมด
๕๐ คนนี้หาได้ง่าย กระทู้แทบทุกกระทู้ของพรรคใหญ่สามารถเป็นกระทู้ด่วนได้หมด
เพราะมีข้อ ๕๐ คนแล้วก็เป็นกระทู้ด่วนทั้งหมด ไม่มีหลักมีเกณฑ์ ulyang พรรคของ
ท่านผู้แปรญัตตินี้ ๑๒ คนกว่าจะไต่ ๕๐ คนก็ต้องหวดหลายพรรค เลยเสนอไม่ได้
เป็นกระทู้ด่วนเสียเปรียบกันตรงนี้นะครับนอกจากนั้นแล้ว เรื่องจัดระเบียบวาระการประชุม

นี้จะไปจัดได้อย่างไรครับ สมาชิก ๕๐ คน เพราะว่าประธานเป็นผู้จัดระเบียบวาระการประชุม ๑. ๒. ๓. ๔. ๕. และสมาชิก ๕๐ คน จะไปรู้ได้อย่างไรว่าท่านประธานจะไปบรรจุอะไรเข้าไปในระเบียบวาระของการประชุม ที่จะออกมาในวันข้างหน้าหรือสองวันข้างหน้า ทางปฏิบัติเป็นไปได้หรือไม่ครับ เสนอไป ๕๐ คน ไม่รู้วาระระเบียบวาระนั้นจะเข้าลำดับหนึ่ง สอง สาม ไม่รู้ว่าเขาจัดอะไรไว้ ทางปฏิบัติมันเป็นไปไม่ได้ครับ แต่ข้อสำคัญก็คือถ้ามีข้อบังคับแล้วจะรับ กระทุ้งของสมาชิกซึ่งสังกัดพรรคใหญ่ ๆ จะเป็นกระทุ้งความหมดครับ พรรคเล็กก็เลยเปรียบหมด ไม่มีทางหรืออีกอย่างหนึ่งสมมุติว่ามีพรรคใหญ่หลายพรรคสองสามพรรค ต่างคนต่างเสนอญัตติละ ๕๐ คน ๆ แต่เราจะรู้ว่าใครอยู่ลำดับหนึ่งหรือลำดับสอง ที่จัดเป็นลำดับจัดไม่ได้ เพราะเหตุนี้การกระทำจึงไม่อาจจะรับข้อ เสนอแปรญัตติของท่านผู้แปรญัตติได้ครับ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ กระผมยังติดใจอยู่ ท่านประธาน กระผมก็ได้กราบเรียนแล้วว่าในกรณีที่มีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕๐ นาย ยื่นหนังสือแนบครับ ก็มีข้อบังคับให้ท่านประธานสภาบรรจุกระทูลาหรือร่างพระราชบัญญัติ ลงในระเบียบวาระการประชุมสภาได้ ท่านประธานกรรมาธิการได้ให้เหตุผลว่า ถ้าหากว่าสมาชิกเห็นว่าเป็นเรื่องควน แต่ท่านประธานสภาไม่บรรจุให้เป็นเรื่องควน สมาชิกก็มีสิทธิที่จะประท้วงได้ การที่ให้อำนาจแก่สมาชิกที่จะประท้วงได้นั้น กระผมก็เห็นว่าไม่ใช่เป็นเรื่องของการบังคับให้ประธานสภาที่จะต้องกระทำ ถ้าหากว่าประท้วงแล้วแต่ประธานสภายังไม่บรรจุให้อีก หลนจะทำอย่างไร เพราะฉะนั้นกระผมถึงขอให้บัญญัติลงไว้เลยที่เกี่ยวกับทั้ง ๕๐ คนเสนอไปแล้วแนบครับ ยื่นญัตติเสนอว่าเรื่องใดเป็นเรื่องควนแล้ว ก็ให้ประธานสภาบรรจุเรื่องนั้นลง เป็นที่ทราบว่า เรื่องราชฎีกาออกยาก หรือว่าคุณ ส.ส. มหาวิจิตร วงษาทศน์ แห่งพรรคแนวร่วมสังคมนิยม ได้ตั้งกระทูลาถามถึง เรื่อง ความเดือดร้อนของประชาชนในเขื่อนลำเชียงแห่งจังหวัดชัยภูมิ อย่างนี้เป็นต้น ก็มีข้อบังคับที่จะให้ปฏิบัติตาม ในการประท้วงไม่ใช่ว่าข้อบังคับครับ ในการที่ท่านประธานกรรมาธิการ ขณประเทศ โทษ คุณเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ ซึ่งกระผมก็ได้บรรยายคุณสมบัติของท่านแล้วว่า เป็นคนพูดน้อยตอຍมากนะครับ ท่านบอกว่า การที่พรรคใหญ่ ๆ ถ้าหากว่าบรรจุข้อบังคับอันนี้ของกระผมลงในข้อบังคับการประชุมแล้ว

ก็จะเป็นเหตุให้พรรคใหญ่ ๆ ใกล้เคียง ขอลประทานทานประธานสภา กระผมจะขอ
 กราบเรียน กระผมก็เข้าใจว่าพรรคการเมืองทุกพรรค เรามีสิทธิในหลวงกว เมือง
 เรามีความคิด มีวามรับผิดชอบประชาชน รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ว่า เราเลือกตั้ง
 จากจังหวัดนี้ แต่เราไม่ถือว่าเราเป็นผู้แทนเฉพาะจังหวัดพระนคร...หรือจังหวัดขอนแก่น
 รัฐธรรมนูญให้อำนาจเราเป็นผู้แทนปวงชนทั้งนี้เป็นต้น กระผมไม่ได้เชื่อเลยวาทะคดีใหญ่
 ขอลประทานโทษ... เป็นตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์...หรือพรรคชาติไทยหรือพรรคเกษตรสังคม
 ก็ควรจะรับ จะเอาโรคเอาเปรียบพรรคเล็ก เช่นพรรคแนวร่วมสังคมนิยม ซึ่งมี ๑๐ ที่นั่ง
 ในสภาผู้แทนราษฎร หรือพรรคพลังใหม่... หรือว่าพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย
 ซึ่งมี ๑๒ ที่นั่ง กระผมไม่ได้เชื่อเลยวาทะคดีเหล่านั้นจะเอาโรคเอาเปรียบ
 ไม่วาระเบี้ยววาระใดก็มี ๕๐ นายเสนอเรื่องให้พิจารณาเฉพาะร่างพระราชบัญญัติหรือ
 กระถามของพรรคประชาธิปัตย์ หรือของพรรคเกษตรสังคม หรือของพรรคชาติไทย
 ดังนี้เป็นต้น...กระผมไม่ได้เชื่อดังนั้นเรามาจากประชาชน เรายอมเห็นอกเห็นใจ
 ประชาชน เราถือว่าเราเป็นผู้แทนปวงชนทั่วประเทศที่เรามานั่งอยู่ในที่นี้ กระผม
 เชื่อว่าควยสปีริตทางการเมืองนั้น พรรคต่าง ๆ คงจะได้ให้ความเห็นอกเห็นใจและแบ่ง
 ส่วนเฉลี่ยให้ตามสมควรนะครับ กระผมเข้าใจว่าอย่างนั้น คราวนี้ทานประธาน
 กรรมการบอกวาทะประธานก็ไมรู เราก็ไม่รู้ว่าในวาระนี้ประธานจะบรรจุเรื่องใด
 จริงอยู่เห็นว่าเรามีทุกควน ขอลประทานโทษ เรื่องน้ำท่วม หรือเรื่องฝนแล้งนะครับ
 ระเบียบวาระประชุมเดือนนี้ไม่ได้บรรจุให้อีกระเบียบวาระหนึ่ง ประธานสภาก็ยัง
 ไม่ได้บรรจุให้ เทียบหน้าละครับเป็นเกิดเรื่องกัน สมาชิก ๕๐ นายยื่นหนังสือ ถึง
 ประธานสภาขอให้บรรจุเรื่องของเราในระเบียบวาระ ดังนี้เป็นต้น ทานประธานครับ
 กระผมยังข้องใจกระผมยังติดใจทานประธานกรรมการ ขอนี้กระผมว่าอย่างนั้น
 กระผมขอขอบพระคุณ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สนต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ทานผู้เป็น
 ประธาน ที่กระผมเรียนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเป็นอย่างทั่ว ๆ คือว่าผู้คดีทุก ๆ
 ผู้คดีนั้นครับท่านมีผู้เสนอให้พิจารณาเป็นเรื่องควนโดยมีชื่อ ๕๐ ท่านครบถ้วน ๓ ผู้คดี
 ๕ ผู้คดี ๑๐... ผู้คดี นี้แล้วจะทำอย่างไรครับ จะเข้ามาได้อย่างไร ใครจะอยู่ก่อน
 อยู่หลัง ขอนี้เพียงแต่บอกว่าให้ประธานสภาจัดไว้ในลำดับใดก็ได้ ต้องระบุลำดับว่า

จะอยู่ข้อ ๑, ๒, ๓, หรือ ๔ หรือ ๕ เพราะต่างคนต่างเสนอแล้วใครจะเป็นคนจัด
ละครับ เพราะว่าในสมาชิกจัดเสียแล้วนี้ ประธานสภาก็จัดไม่ได้ ถ้าสมาชิกยื่นญัตติ
ขึ้นมาขอให้จัดเข้าไปอีกมี ๓ - ๔ ราย ขึ้นมาจะเรียงลำดับกันได้อย่างไร และที่ท่าน
สมาชิกบอกว่า พรรคใหญ่ ๆ ก็คงจะมีสปิริต... อาจจะจริงครับ แต่ว่าผู้เสนอญัตตินั้น
ก็อยากจะให้ญัตติของตัวเองได้มีโอกาสพิจารณา เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องควนไม่ควน
ถึอว่าของควน เพราะว่าเกี่ยวข้องกับประชาชนทั้งนั้น แม้เป็นกฎหมายก็ตาม สมาชิก
เสนอมาก็เพื่อต้องการช่วยเหลือประชาชน ต่างคนต่างก็มีเจตนาดีด้วยกันทั้งนั้น ก็อยาก
จะให้ญัตติของตัวเองได้ผ่านการพิจารณาหรือได้รับความเห็นชอบจากสภาไป เพราะฉะนั้น
เมื่อไม่มีทางอื่น ในเมื่อเรารู้ประธานสภาแล้ว แล้วมีกฎเกณฑ์ไว้แล้วว่าจะอะไร เป็นเรื่อง
ควนไม่ควน แล้วเราจะไปเอาเพียงแต่ ๕๐ ขึ้นมาบังคับ ให้ทำผิดข้อบังคับ ข้อ ๑๑๓
อะไรพวกนี้ ก็ความมันไม่ถูก จะยุ่งกันใหญ่ครับ ในที่สุดข้อบังคับข้อ ๑๑๓ นั้นที่ว่า
อะไร เป็นเรื่องควนหรือกระทุควนมันก็จะไม่มีความหมาย กระผมเห็นใจครับ เพราะ
กระผมเองก็เป็นสมาชิกยื่นญัตติร่างพระราชบัญญัติไปกว่า ๒๐ ฉบับ ก็ไม่ค่อยจะเข้ามา
เหมือนฉันทัน อันนี้เราก็ต้องออกทนครับ เพราะว่าต่างคนต่างก็ยื่นกัน ญัตติร่างพระราชบัญญัติ
นั้นก็ตั้งเกือบ ๑๐๐ กระทั่งมีตั้ง ๕๐๐... อะไรทำนองนี้ คณะกรรมาธิการพยายาม
ที่จะให้เรื่องต่าง ๆ นั้นไต่สวนไปโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ก็เป็นความร่วมมือของประธานสภาด้วย
ที่จะให้เรื่องต่าง ๆ ผ่านไปได้ แต่ว่าเราจะมาเขียนข้อบังคับ เพียงให้สมาชิก ๕๐ ท่าน
จัดระเบียบวาระนี้ ก็จะเกิดความยุ่งยาก และกระผมก็ยังยืนยันว่า ถ้าเป็นดังนั้นแล้ว
พรรคใหญ่ยอมได้เปรียบไม่มีปัญหาหรอกครับ ยอมได้เปรียบพรรคเล็ก เพราะ ๕๐ ท่าน
หาได้ง่ายกว่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณเคล่วยังติดใจไหมครับ

นายเคล่ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ กระผมยังติดใจ
อยู่ครับ ก่อนที่จะลงมติกระผมขอทราบเรียนท่านประธานครับ การที่กระผมได้เสนอ
ญัตติเพิ่มเติมในข้อนี้ก็เ็นองเห็นว่าเพื่อที่จะให้ประธานสภาได้เหลียวแล ได้คำนึงถึงญัตติ
ควน หรือกระทุควน หรือร่างพระราชบัญญัติซึ่งเป็นการควน ซึ่งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรได้เสนอเข้าสู่สภา ทั้งนี้ก็เพราะว่าเพื่อให้เป็นการแก้ไขข้อความคิดเห็น
ความแตกต่างระหว่างท่านสมาชิกกับท่านประธานครับ ท่านประธานครับ กระผมจะ

ยกตัวอย่างให้เห็นได้ง่าย ๆ ศาลก็ยังมี ๓ ศาล คือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และ ศาลฎีกา ศาลชั้นต้นตัดสินว่าอย่างไร ศาลอุทธรณ์กลับแก้ไปอย่างนี้ ... แต่ทว่าศาลฎีกา กลับแก้ไปอีกอย่างหนึ่ง เช่นนี้เป็นตน ถวาททวงถามยืนยันขอประชุมไว้เป็นอย่างดีแล้ว ก็จะเป็นการให้อำนาจแก่ประธานสภาหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งจัดไว้มากเกินไปนะครับ เพราะ ฉะนั้นเพื่อจะชี้ให้เห็นว่า เรื่องใดเป็นเรื่องที่นั้น ก็สมควรที่จะให้สมาชิกผู้ซึ่งรู้ ถึง ความทุกข์ยากเดือดร้อน รู้ถึงสภาพของสังคมในจังหวัดของตนได้ชี้ขึ้นนั้น จะได้รับ โอกาสบรรจุนเข้าเป็นกระหนาบถามควน หรือยุติคดีจนเพื่อเข้าสู่การประชุมของสภา และ ให้สภาไต่สวนวินิจฉัยขึ้น ดังนั้นกระผมถึงขอกราบเรียนว่า อย่างไรก็ตาม ถวาททวง จะเอาตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไขแล้ว กระผมไม่เห็นควน กระผมยังขอยืนยัน นะครับ ในข้อนี้ ท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมขอมติครับ ว่าที่ประชุมนี้จะเอา ตามที่คุณแคว คุณวิจิตร คุณสวาท... แปรญัติติและสงวนไว้หรือไม่ หรือจะเอาตาม ร่างเดิมของกรรมาธิการ ท่านผู้ใดเห็นควรให้เป็นไปตามที่คุณแคว คุณวิจิตร คุณสวาท แปรญัติติและสงวนไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๐ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นควรคงไว้ตามร่างเดิม ของ คณะกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๑๔ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมาธิการ

แต่ก็ยังมีส่วนประเด็นหนึ่งขอ ๑๔ พรรคสองนี้เอง ของคุณสงสุข ก็ได้ แปรญัติติ พรรคสอง เชิญคุณสงสุขครับ

นายสงสุข ภัคเกษม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สงสุข ภัคเกษม พรรคประชาธิปไตย จากจังหวัดเชียงใหม่ กระผมขอ เรียนว่าการถกเถียงในประเด็นนี้เรากำลังจะพิจารณาโดยสรุป ชั่วคราว ... จำนวน สมาชิกผู้ขอแปรญัติตินั้นมีหลายท่านเหลือเกิน และถึงแม้ประเด็นมาอยู่ประเด็นเดียว ซึ่งพอจะสรุปประเด็นไต่สวนของการที่จะให้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างยุติธรรม เพราะ

ฉะนั้นในเรื่องวิธีการต่าง ๆ ที่สมาชิกผู้ยื่นขอแปรญัตตินั้นก็ขอมาบอกว่า ขอตั้งเป็น
 กรรมการพิจารณาระเบียบวาระก็แพ้ไปแล้ว... เสริ้วแล้ว เมื่อถามสมาชิกผู้มีเกียรติ
 กับบอกว่า ถ้าสมาชิก ๕๐ คน เข้าชื่อกันขึ้นเป็นผู้ตีความเข้ามาอีกว่าไปอีก อันนี้ของ
 กระผมก็ทำนองเดียวกันครับ คล้าย ๆ กัน แต่กระผมคิดว่าอย่างไร ๆ ท่าน
 กรรมการท่านก็คงไม่ยอม กระผมขอเรียนว่า กระผมก็เคารพนับถือทวนประธาน
 คณะกรรมการอยู่อย่างหนึ่ง ทวนคือเหลือเกิน... ของกระผมนั้นขอเรียนว่าใน
 วรคสองนี้ "ในกรณีที่ประธานเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของ
 ระเบียบวาระประชุมก็ได้" กระผมก็เต็มไปว่า "ถนัดกับความเห็นชอบจากที่ประชุม"
 กระผมก็ขอเอามาให้ที่ประชุมนี้ ถ้าท่านประธานจะเอาเข้ามาก็เหตุผลซ้ำ ๆ ซาก ๆ
 ก็กันท่านประธานไว้อีกไม่ให้ท่านประธานถูกตำหนิว่าท่านประธานเอาญัตติคุณนั้น เข้ามา
 สภาที่รับหน้าท่านประธานไว้เสีย พวกไปประเด็นในการพูดการอภิปรายก็คงจะซ้ำ ๆ
 ซาก ๆ กันอีก และกระผมเชื่อแน่ว่าท่านประธานกรรมการ ท่านจะยอมอย่างไร
 กระผมก็ไม่เชื่อว่าท่านจะยอมกระผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร... : จะขอถอนหรือครับ

นายสงสุข ภัคเกษม (เชียงใหม่) : ถ้าจะต้องจำเป็นละครับ

ท่านประธาน ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าผ่านการศึกษาวารคสองของข้อ
 ๑๔ ไปข้อ ๑๔ วรคสาม ซึ่งคุณสุทัศน์กับคุณประยงค์ ได้แปรญัตติและขอสงวนไว้
 เชิญคุณสุทัศน์

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 นายสุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดพรรค
 สังคมนิยมแห่งประเทศไทย กระผมได้ขอแปรญัตติสำหรับข้อ ๑๔ วรคสุดท้าย
 บัญญัติความคิดเห็นของกระผมไม่ได้ตรงกับทางท่านกรรมการ กระผมจึงได้
 ขอสงวนไว้ กระผมได้ขอเพิ่มเติมข้อความซึ่งมีปรากฏอยู่แล้ว... ที่นี้กระผมมีเหตุผล
 มาตามปกติในอดีตที่ผ่านมา นั้น ทางฝ่ายคณะรัฐมนตรีในกรณีที่เสนอเรื่องด่วน หรือ
 เสนอร่างพระราชบัญญัติใด ๆ ก็ตาม ขอว่าเสนอให้รัฐสภานั้นได้กระทำการเป็นกรณีรับ
 ความจริง ๆ กล่าวคือ ทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ได้มีโอกาส หรือไม่ได้มีเวลา

ที่จะนำร่างพระราชบัญญัติทางคณะรัฐมนตรี เสนอมา ... มาพิจารณาาก่อนบางร่าง
พระราชบัญญัติก็เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนเกี่ยวกับ
กับเรื่องปากเรื่องท้องของประชาชน และเป็นเรื่องที่ทางสภาจะใช้พิจารณา
จะต้องใช้ความคิดและจะต้อง คนควาพร อมทั้งที่จะต้องนำไปปรึกษาหารือ นำเอาไป
ศึกษาและศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อที่จะมาพิจารณาวาควรจะอนุมัติให้ร่าง
พระราชบัญญัติดังกล่าวนั้นหรือไม่แต่ที่ผ่าน ๆ มานั้น กระผมมีความมั่นใจเป็นอยู่ในลักษณะ
ที่คล้าย ๆ จะเป็นการรวบอำนาจเกินไปแบบมีมือชก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
บางท่านไม่ได้มีโอกาสไม่ได้มีเวลาที่จะมาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ที่ทางฝ่ายคณะ
รัฐมนตรีเสนอเลย ซึ่งกระผมจะขอยกตัวอย่าง อย่างกรณีร่างพระราชบัญญัติให้ใช้เงิน
ไปพลางก่อนเป็นต้น ซึ่งนำมาเสนอโดยเวลากระชั้นชิด ... สมาชิกบางท่านเองก็แทบ
จะไม่ได้รับสำเนาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ... อย่างนี้เป็นต้นและเวลาเสนอเข้ามา
ในระเบียบวาระแล้ว ทางสภาก็มักจะส่งระเบียบวาระการประชุมรวมทั้งสำเนาร่าง
พระราชบัญญัติต่าง ๆ ไปให้กับสมาชิกโดยทำการส่งในวันศุกร์ เสาร์ ... อาทิตย์
ซ้ำไปแล้ว ถึงสมาชิกวันจันทร์ สมาชิกบางท่านอยู่ที่ไกล ๆ ถึงจังหวัดเชียงใหม่
ถึงจังหวัดพัทลุงถึงจังหวัดภาคใต้ ไกล ๆ ทั้งนี้ กว่าจะได้รับร่างพระราชบัญญัติ
หรือระเบียบวาระก็เป็นเวลาที่ประชุมสภาแล้ว หรือบางครั้งไม่ได้รับเลย ซึ่งเรื่องนี้
สมาชิกหลายท่านก็เคยมาขึ้นญัตติควานว่าไม่ได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือระเบียบวาระกระผม
จึงมีความเห็นว่าในกรณีที่ทางฝ่ายคณะรัฐมนตรีจะได้ขอให้จัดเรื่องใด เข้าไว้ในลำดับใด
ของระเบียบวาระ ก็ให้จัดไว้ตามที่รัฐมนตรีขอ แต่สำหรับกรณีที่เป็ร่างพระราชบัญญัติ
ซึ่งจะมีผลบังคับไปถึงประชาชนทั่วประเทศนั้น คณะรัฐมนตรีหรือสภาจะต้องส่งร่าง
พระราชบัญญัตินั้นให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนำไปพิจารณาลงหนา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า
๑๐ วัน ก่อนที่จะได้มีการจัดส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเข้าระเบียบวาระ เพื่อ
ก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่สมาชิกและต่อประชาชนคนไทยทั้งประเทศ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการสิทธิการ) : ท่าน
ผู้เป็นประธานความจริงคณะกรรมการสิทธิการก็เห็นใจครับ เห็นใจท่านสมาชิกทั้งหลาย
ทว่าควรมีโอกาสได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติของรัฐบาลพอสมควร ในข้อ ๑๒
ได้เขียนไว้ว่า การนัดประชุมให้กลลงหนาไม่น้อยกว่า ๓ วัน แล้วก็ในการส่ง

ระเบียบวาระประชุม ก็ต้องส่งไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม เว้นแต่เป็นเรื่องด่วน
 แต่อย่างน้อยก็ต้องส่งเอกสารล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า ๑ วัน คือมางที่รัฐบาล
 อาจจะมีปัญหาสำคัญ ซึ่งจะต้องให้สภาพิจารณาโดยรีบด่วน ถ้าหากว่าเราจะบอกว่าต้อง
 ส่งล่วงหน้า ๗ วันก่อนจึงระเบียบวาระประชุม มันก็เท่ากับ ๑๐ วัน เพราะวาระระเบียบ-
 วาระประชุมต้องจัดล่วงหน้า ๓ วัน แล้วต้องส่งล่วงหน้าอีก ๗ วัน ก็เป็น ๑๐ วัน
 การพิจารณาปัญหาหรือมติที่ร่างพระราชบัญญัติสำคัญ ๆ อาจจะชักช้าไม่ทันการอันนี้ก็ต้อง
 เห็นใจฝ่ายรัฐบาล เพราะว่าเรื่องฉุกเฉินซึ่งจำเป็นต้องมีกฎหมาย บางทีจำเป็นต้อง
 พิจารณากันโดยรีบด่วนหรือพิจารณาเร็วเดียว ๓ วาระก็ได้อีก ก็ต้องให้อีกสภา
 ฝ่ายรัฐบาลตามสมควรครับ แต่อย่างน้อยก็ต้องให้ล่วงหน้า วันครับ ตามข้อ
 ๑๓ ซึ่งเราได้มานัดกันไปแล้ว ท่านจะมาแก้หรือเพิ่มเติมในข้อ ๑๔ ข้อ ๑๓ เป็น
 หลัก ข้อ ๑๔ จะไปแก้เกินหลักก็ไม่ได้ คือ ๓ วันให้ตกลงรับเขาไปแล้ว รับไป
 แล้วนี้ครับ ๓ วัน แล้วจะกลับไม่เป็น ๗ วันได้อย่างไรครับ ผมว่ามันจะขัดกับข้อ
 ๑๓ เพราะฉะนั้นคณะกรรมการจึงไม่เห็นด้วยกับญัตติครับ

นายประยงค์ มุลสาร (ยโสธร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
 ประยงค์ มุลสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย จังหวัด
 ยโสธร กระผมเองเป็น ผู้ที่โคเปอร์ยุติที่ขึ้นด้วยกับคุณสุทัศน์ เงินหมื่น กระผมเอง
 มีความเห็นว่าที่กรรมาธิการบอกว่า เห็นใจแล้วก็กลัวจะขัดกับข้อที่ท่านได้เคยไปแล้วนั้นว่า
 ข้อนั้นให้ไว้ ๓ วันแล้ว ข้อนี้พวกผมแปรกันนี้กำหนดว่า ๗ วัน อันนี้มันก็ไม่ใช่ว่า
 เกี่ยวกับเรื่องหลักการนะครับ เป็นเรื่องของเวลาที่กำหนดวันเท่านั้น ก็หน้าที่จะพูดได้
 นะครับ กระผมก็จะไปพูดกันอีกในอันคับคอบไปนะครับ ที่นี้พูดถึงหลักการว่า ที่โคเปอร์หนด
 ว่าอยากจะให้ทางรัฐบาลได้ส่งร่างพระราชบัญญัติให้โคพิจารณาถึงก่อน จะเป็น ๗ วัน
 หรือ ๓ วันนั้น กระผมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก ที่ท่านกรรมาธิการกระผมขอเอ่ย
 นามนะครับ คือคุณเสวตรที่ได้เคยว่าถ้าเป็นเรื่องด่วน มันไปชักช้าแล้วจะเกิดความ
 เสียหาย จึงรีบนำมาพิจารณานั้น กระผมกลับเห็นว่า เรื่องด่วนและเรื่องสำคัญนั้นนี้ครับ
 ควรจะได้พิจารณาก่อน แล้วก็พิจารณานาน ๆ นะครับ เพราะว่าเรื่องสำคัญ
 หรือร่างพระราชบัญญัติที่สำคัญที่ป็นผลกระทบกระเทือนหรือเป็นผลดีหรือเป็นผลเสียก็ข้าง
 ต่อประชาชนทั้งประเทศ ถ้าว่ามันดับออกไปแล้วนั้น วันนี้ถ้าจะได้พิจารณาอย่างละเอียด
 และถกซึ้งแล้วควรจะให้เวลาแก่ท่านสมาชิกได้พิจารณากันนาน ๆ อย่างน้อย ๓ วัน

ความข้อที่ทานกรรมาธิการได้เอ่ยไปแล้วนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้ กระผม เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติทุกร่างทุกครั้งนั้นกระผมว่ามีความสำคัญทั้งนั้น ก็มีความสำคัญเท่า ๆ กันทั้งนั้น คือร่างพระราชบัญญัตินี้กฎหมายที่เราจะบังคับใช้นี้เราก็ก็นึกว่ามีความสำคัญกับประชาชนทั้งประเทศ เราถึงร่างออกไปถ้าร่างพระราชบัญญัติใดร่างออกมาแล้วไม่ดีขึ้น หรืออาจจะเป็นผลเสีย ก็คงจะไม่ร่างกัน ก็คงจะไม่ผ่าน ถ้าหากว่าตามความเข้าใจของกระผมที่มีความคิดว่าการที่เราได้เข้ามาทำหน้าที่ในสภานี้ก็เพื่อที่จะมีส่วนในการออกกฎหมายให้เป็นธรรมแก่สังคม แล้วก็แก่ประชาชนของเราเท่านั้นนะครับ กระผมมีความเห็นว่าถ้าหากว่ากรรมาธิการไม่มีความคิดเห็นขัดแย้งในเรื่องหลักการว่าควรจะได้มีการบังคับหรือว่ามี การเขียนไว้ว่า คณะรัฐบาลหรือว่ารัฐมนตรีควรจะได้นำร่างพระราชบัญญัติมาให้สมาชิกได้พิจารณาอย่างน้อย ๓ วัน ความข้อบังคับข้อแรก ข้อที่ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้ ในเมื่อเป็นอย่างนี้ก็มาคิดขัดกันอยู่ตรงที่ คือว่า ๓ วันหรือ ๗ วันเท่านั้นเอง อันนี้กระผมก็อยากจะฟังความคิดเห็นของกรรมาธิการอีกนะครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (กรรมาธิการ) :

ท่านประธานที่เคารพ

กระผม สุรินทร์ มาศดิตถ์ ในฐานะกรรมาธิการร่างข้อบังคับ ขอกราบเรียนว่ารู้สึกเห็นใจเพื่อนสมาชิกที่อยู่ฝ่ายค้านด้วยกัน ร่างข้อบังคับนี้ กระผมในฐานะที่ได้ไปนั่งเป็นกรรมาธิการอยู่โดยสถานที่เลือกตั้งเข้าไป ก็พยายามที่จะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เข้ามาให้ดีขึ้น เช่นปัญหาเรื่องร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกเราก็ดำหนดไว้ใน ข้อ ๓๕ ว่า เมื่อส่งเข้าไปแล้วภายใน ๒๑ วัน สภาจะต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระที่แรกกระผมขอ ๑๕ วันด้วยซ้ำ แต่เจ้าหน้าที่สภามองว่า ๑๕ วันนั้นทำไม่ทันแน่นอน ต้องโรเนียวต้องทำอะไรอีกหลายอย่าง กระผมก็ต้องยอมในเรื่องนี้เพราะกระผมเองก็ถูกมาเหมือนกัน เช่นกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อต้องการใช้กฎหมายนี้ปราบปรามโจรผู้ร้าย ที่กระผมต่อสู้มา ๓ สมัยแล้วยังไม่ชนะนั้น กระผมเสนอเข้าไปตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ปานนี้ยังไม่เข้าสภากรรมาธิการก็รู้สึกอึดอัดใจอยู่เหมือนกัน ที่กระผมเข้าไปนั่งในคณะกรรมาธิการ จึงพยายามโต้แย้งคัดค้านแก้ไขปัญหาที่ติดขัดที่แล้มาแล้ว จากประสบการณ์ของกระผมเองเฉพาะเรื่องนี้ กระผมก็พิจารณาที่แรกกระผมเห็นด้วยเพราะการส่งไปล่วงหน้าถึง ๗ วันที่ เราสมาชิกจะได้พิจารณา

โดยรอบคอบ ไปค้นคว้าหาหลักฐานต่าง ๆ มาโต้ตอบเพื่อช่วยกันพิจารณากฎหมายให้
 เป็นไปด้วยความสุจริตรอบคอบที่สุด แต่เมื่อมาพิจารณาข้อความขอความที่ท่านสมาชิกเป็นผู้ยกย่อง
 โศกแปรวัติแล้ว รู้สึกว่าจะต้องพิจารณาทั้งวรรคครบ คือวรรคเดิมมีไว้ว่า "ในกรณี
 คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องควั่นไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุม ก็ให้จัด
 ตามที่รัฐมนตรีขอ" หมายความว่าประธานสภา ถ้าคณะรัฐมนตรีขอเป็น เรื่องควั่น
 ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระไว้ในข้อใดก็ได้ ตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขออันนี้มัน
 สัมพันธ์กับวรรคหนึ่งครับ คือวรรคหนึ่ง มีไว้ว่า (๑) (๒) (๓) เป็นอย่างนั้น แต่ถา
 คณะรัฐมนตรีขอเป็น เรื่องควั่น เห็นว่า เรื่องนี้เป็น เรื่องควั่นที่จะต้องพิจารณา เป็นพิเศษ เพื่อ
 ประโยชน์ของบ้านเมือง ประธานต้องจัดไว้เป็นเรื่องควั่น และตามที่คณะรัฐมนตรีขอว่า
 ให้อยู่ในลำดับใดอาจจะอยู่ลำดับ ๑ - ๒ - ๓ ก็ได้ ที่นี้เพื่อสมาชิกแปรวัติเพิ่ม
 เข้าไปว่า แต่ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติ ต้องส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นให้สมาชิก
 พิจารณาลงนามอย่างน้อย ๗ วัน ก่อนวันที่จัดร่างพระราชบัญญัตินั้นเข้าระเบียบวาระ
 อันนี้กระผมคิดว่ามันมีอยู่ ๒ ขั้นตอน คือ ๑. ขอ ๗ วัน ๒. ก่อนจัดร่างกฎหมาย
 เข้าระเบียบวาระ กระผมคิดว่าประธานก็ทำไม่ได้กระผมไม่ใช่เข้าช่วยประธาน แต่เห็น
 ว่าการที่วรรคหนึ่งบอกว่าเมื่อรัฐมนตรีขอมาก็ให้เข้าเป็นเรื่องควั่น รัฐมนตรีอาจจะขอ
 มาลงนาม ๓ วัน เมื่อขอมาลงนาม ๓ วัน คณะรัฐมนตรีเขาไม่ทราบว่ามีปัญหานี้
 จะเกิดควั่นขึ้นในระยะใด เมื่อ ๓ วันแล้ว ประธานจะต้องส่งร่างกฎหมายนั้นไป ๗
 วัน ตามที่ท่านสมาชิกขอเป็นข้อบังคับที่บัญญัติไว้แล้วก็ทำไม่ได้หนึ่ง สองก็ไม่ไปสอดคล้อง
 กับวรรคข้อความตอนต้น ขอเป็น เรื่องควั่น เมื่อกระผมพิจารณาอย่างนี้แล้ว กระผม
 ก็เลย เห็นด้วยกับกรรมาธิการส่วนใหญ่ครับ อันนี้กระผมขอเรียนชี้แจง

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 สุทัศน์ เงินหมื่น สำหรับในกรณีวรรคที่กระผมขอแปรวัติคตินั้นนะครับ กระผมจะขออ่าน
 ขอความ "ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องควั่นไว้ในลำดับของระเบียบ
 วาระประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะรัฐมนตรีขอ" อันนี้กระผมมิได้หมายความว่าในกรณี เป็น
 กฎหมายหรือเป็นพระราชบัญญัติ แต่ส่วนวรรคสุดท้ายในตอนสุดท้ายที่กระผมขอแปรวัติไว้วันนี้
 กระผมหมายถึงเฉพาะพระราชบัญญัติเท่านั้น กระผมเองมีความเชื่อว่าเป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรี
 จะเสนอพระราชบัญญัติหรือ เสนอกฎหมายฉบับใดขึ้นมาอันคงจะมีได้หมายความว่า ต้องการ

จะเสนอวันพรุ่งนี้ก็จัดการไปเลย

กระผมคิดว่าคงจะมีการเตรียมการมีการ

ให้คณะกรรมการมาพิจารณาข้อมูล มาพิจารณาความเดือดร้อนของประชาชนล่วงหน้า แล้ว กระผมคิดว่าอย่างนั้น ส่วนกรณี เป็น เรื่องกันที่จะ เสนอกฎหมายนั้น

กระผมคิดว่าคณะรัฐมนตรีคงจะไม่ต้องการที่จะให้มีอุปบับ เคือนสองเคือน หรือ ๑๕ วัน หรือ ๒๐ วัน ท่านประธานกรรมการที่เคารพครับ กรณี เป็น

พระราชบัญญัตินี้ กระผมคิดว่าเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนควรจะให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนเขา ได้มาพิจารณาดังผลประโยชน์ของเขาด้วย กระผมเองบางครั้งก็ไม่แน่ใจเลยว่าพระราชบัญญัติบางฉบับซึ่งคณะรัฐมนตรี เสนอมา

บางครั้งอาจจะกระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมหรือของจังหวัดของ กระผมเป็นอันมากทีเดียวซึ่งบางครั้งกระผมเองก็จะต้องคัดค้านหรือมาโต้แย้ง สิ่งเหล่านี้แหละครับเป็นสิ่งที่เราควรจะต้องเห็นใจ และควรจะให้ความสะดวกต่อทางสภาหรือต่อ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้มีการพิจารณาล่วงหน้าด้วย ส่วนการพิจารณาล่วงหน้านั้น กระผมก็ได้ให้ความหมายความต้องการเวลานาน เพียงแต่หาก่อน ๗ วัน หรืออาจจะ เป็น ๓ วัน ๕ วัน ซึ่งอาจจะต่อรองกันได้ กระผมขอความกรุณาเถอะครับ

เป็นเรื่องผลประโยชน์ของประชาชนทั้งประเทศชาติ ซึ่งเราเองก็ควรอย่างยิ่งที่จะ ช่วยกันรักษาผลประโยชน์ของประชาชน ตามที่เขาได้มอบหมายให้เรามาทำหน้าที่ เหล่านั้น กระผมกราบขอความกรุณาอาจจะต่อรองจาก ๗ วัน เป็น ๕ วันหรือ ๓ วันก็ได้ครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านผู้เป็น ประธาน การจัดระเบียบวาระนี้ก็ผมได้เรียนแล้วว่าไม่น้อยกว่า ๓ วันนะครับ ไม่น้อยกว่า ๓ วันในข้อ ๑๒ แต่ว่าเว้นแต่เป็นเรื่องความจริง ๆ อย่างน้อยก็ต้อง ๑ วันต้องส่ง รายการล่วงหน้าไป หมายความว่าต้องมีการล่วงหน้า จะเอามาพิจารณากันในวัน เสนอนั้นไม่ได้เป็นเด็ดขาด ของเดิมมันอาจทำได้ แต่เราแก้ไขไม่ให้ท่านครับ ผมเรียนแล้วว่าบางทีมีปัญหาพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีจำเป็นต้องให้กฎหมายนั้นผ่านไปมิฉะนั้น แล้วจะเกิดการเสียหายขึ้น ผมชักตัวอย่างนะครับ สมมุติว่ามีกฎหมายฉบับหนึ่งบอกว่า ให้ทำอย่างนั้น ๆ แล้วก็หมดอายุภายในวันนั้น ที่นี้พอจนจะหมดอายุนี้ รัฐบาลก็พิจารณา เห็นว่าควรจะต่ออายุไป ถ้าไม่ต่อมันก็หมดอายุ ก็จำเป็นต้องร่างขึ้นมาใหม่แล้วก็ เสนอต่ออายุไป อันนี้จำเป็นรีบด่วนหรือมีปัญหาพิเศษ ซึ่งจะต้องใช้มาตรการทันที

เป็นการรับควน แต่กฎหมายปัจจุบันไม่มี จำเป็นจะต้องออกกฎหมายพิเศษเพื่อควบคุม
สถานการณ์ทางเศรษฐกิจหรือทางสังคมอะไรพวกนั้นครับ ก็จำเป็นต้องไปหากรรมการ
รับควนและพิเศษ อย่างนี้ควรให้โอกาสรัฐบาลนะครับ ผมคิดว่าท่านสมาชิกทั้งหลายนี้
ก็มีโอกาสที่จะเป็นรัฐบาลเหมือนกันนะครับ เพราะฉะนั้นคงคิดถึงว่าถ้าเราเป็น
รัฐบาลแล้ว ถ้าหากว่าไม่สามารถจะให้อุตสาหกรรมเป็นร่างพระราชบัญญัติสำคัญซึ่งจะต้องรับ
พิจารณาเป็นการควนผ่านไปโดยเร็วไม่ได้แล้วความเสียหายอาจจะเกิดขึ้น อันนี้คิดว่า
น่าจะให้โอกาสแก่รัฐบาล ผมคิดว่าอย่างนั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสุทัศน์พอใจไหม

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (อุบลราชธานี) : กระผมอยากจะขอทราบเรียน
อีกสักเล็กน้อยครับความจริงกระผมได้เคยสอบถามทางฝ่ายจัดระเบียบวาระแล้ว อย่าง
กรณีวันนี้วันพฤหัสบดี การจัดระเบียบวาระส่วนมากจะทำวันนี้ เพราะว่ากระผม
เคยถามวันพุธว่า ระเบียบวาระสำหรับสัปดาห์หน้ามีกฎหมายอะไรเข้าบ้าง ยังไม่ทราบ
ก็คงจะเป็นการจัดระเบียบวาระสำหรับสัปดาห์หน้าก็จัดในวันพฤหัสบดี ซึ่งก่อนวันพิจารณา
ประมาณ ๕ วัน ที่นี้ความที่กระผมเสนอขอเป็น ๗ วัน คือ ๗ วันก่อนวันนี้ก็รวม
ทั้งสิ้นก่อนวันพิจารณากฎหมาย ๑๒ วัน ๑๒ วันครับผม ๗ วันเพื่อให้สมาชิกพิจารณา
๑๒ วัน ก็ไม่เป็นเวลาที่ช้าเกินไปสำหรับรัฐมนตรีหรือรัฐบาลที่จะปฏิบัติงานบางสิ่ง
บางอย่าง เพราะว่ากระผมเสนอกฎหมายกระผมพิจารณาแล้ว กระผมเป็นห่วงประชาชน
ที่สุด เพราะว่ากฎหมายคือกฎหมายกฎหมายนี้คือไปเพิ่มความเสียหายอย่างใหญ่หลวง
หรือผลประโยชน์อย่างใหญ่หลวงของประชาชนที่เกี่ยวถ้าหากท่านไม่พอใจในกรณี ๗ วัน
ของกระผม กระผมก็อยากจะขอต่อรองมาเป็น ๕ วัน ๕ วันก่อนที่จะจัดระเบียบ
วาระ คือ ๕ วันก่อนวันนี้ รวมอีก ๕ วันที่จะมีการพิจารณาก็เป็น ๑๐ วัน
กระผมขอความกรุณาเถอะครับ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมการว่าอย่างไร เชิญครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (กรมการ) : ท่านประธานครับ ก็เห็นใจ
ท่านสมาชิกถ้าเรื่องธรรมดา ก็เห็นด้วย แต่น้อยยาลี้มว่าเป็นบทบัญญัติที่กำหนดว่าด้วย
เรื่องควนนะครับ ที่นี้ถ้าเรื่องธรรมดา ๓ วัน พอเรื่องควน ๑๒ วัน มันอย่างไร
อยู่นะครับ ที่นี้ผมก็เรียนถามท่านประธานกรรมการแล้ว บอกว่าขอขึ้นยืนถามท่านร่าง
ครับอันนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณสุทัศน์ ถัดไป ไม่คิดใจจะได้
ผ่านไป

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (อุบลราชธานี) : กระผมคิดว่าเรื่องควนนั้น
กระผมก็เว้นให้อยู่ในวรรคต้น ๆ คือกรณีเรื่องควนซึ่งไม่เป็นพระราชบัญญัติ แต่กรณี
นี้มัน เป็นพระราชบัญญัติเป็นกฎหมายเลยครับ ออกมาแล้ว ถ้าหากว่าไม่ออกพระราช
บัญญัติมายกเลิกจะใช้ไล่ต้อนออกไปชั่วชีวิตของคนเป็นร้อยเป็นพันคน เป็นร้อยเป็นพันปีด้วย
ถ้าหากไม่มีการยกเลิกมันมีผลกระทบถึงป่านนั้นครับ ถ้าหากไม่เห็นด้วยในกรณี ๕ วัน
ที่กระผมต่อรอง กระผมขอลดลงมาเป็น ๓ วัน รวมกับวันที่จะมีเหลืออยู่เป็น ๔ วัน
ขอความกรุณาเถิดครับ กระผมเองไม่เคยที่จะมาขอความกรุณาเลยแต่ครั้งนี้เพื่อ
ประเทศชาติครับผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญกรรมการครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
ผู้เป็นประธาน ก็คงที่คุณสุรินทร์ มาศดิตถ์ ได้เรียนให้ทราบแล้ว คือเรื่องธรรมดาค่ะ
๓ วัน เรื่องควนอาจจะขอประนีประนอมเป็น ๓ วันแล้วอีก ๕ วันเป็น ๘ วัน
มันก็ไม่เข้ากันครับ เรื่องธรรมดา ๓ วัน ถ้าเรื่องควน ๘ วัน ก็เป็นธรรมดา
เสียดีกว่า อย่างนั้นนะครับ เรื่องควนต้องน้อยกว่า ๓ วันครับ เพราะว่าเราผ่าน
ไปแล้ว ตามที่ผมเรียนแล้ว เราผ่านข้อ ๑๒ - ๑๓ ไปแล้ว ๓ วันเท่านั้นแหละ
ครับ แล้วที่เราอนุมัติไปแล้ว เรื่องควนกลายเป็น ๘ วันไป มันก็ไม่สมเหตุผล
แหละครับ ที่นี้ผมขอเป็นความวางใจเถิดครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสุทัศน์ว่าอย่างไร

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (อุบลราชธานี) : กระผมขอ ๓ วัน นั้นก็
หมายความว่าอยากจะให้สภาและสมาชิกได้พิจารณาโดยองแท้ กระผมเองก็จะเห็น
ด้วยกับคุณสงสุข ภักเกษม ครับ ในกรณีที่ว่าท่านประธานกรรมการท่านคือพอสมควร
กระผมก็อยากจะขอให้สภานี้ลงมติว่าเราควรจะได้มีโอกาสที่จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ที่คณะรัฐมนตรีเสนอเป็นการล่วงหน้าหรือไม่ครับผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นผมขอมตินะครับ ท่านผู้ใด
เห็นสมควรให้แก้ตามที่สุทัศน์ และคุณประยงค์ ขอแปรญัตติและสงวนไว้ ไปรคยก็มี
ขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๑๖ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย คือให้คงไว้ตามร่าง
กรรมาธิการ ไปรคยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕๕ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าสภานี้ลงมติให้คงไว้ตามร่าง
กรรมาธิการ เชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๕ ไม่มีการแก้ไข มีผู้สงวน คุณชัชวาลย์

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานสภาที่เคารพ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ สำหรับการเสนอคำแปรญัตติของกระผมในข้อ ๑๕ นั้น ก็คือว่า
ในข้อความเดิมนั้นบอกว่า "ให้มีสมุควางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อก่อนเข้า
ประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัณฐานให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้"
ท่านประธานสภาที่เคารพ สำหรับคำว่า "คราว" นี้ กระผมก็ได้ขอแก้ไขเป็นคำว่า
"ครั้ง" ซึ่งในที่นี้อาจจะเป็นเรื่องเล็กน้อยก็ตาม แต่ว่ากระผมก็ยังมีความเห็นว่า
คำว่า "ครั้ง" นั้น จะมีความหมายซึ่งไม่มีทางที่จะมีความหมายเป็นอย่างอื่นไปได้เลย และ
คำว่า "คราว" อาจจะมีมีความหมายเป็นอย่างอื่น ถ้าเปิดพจนานุกรมจะเห็นว่า
"คราว" นั้น มีความหมายซึ่งพจนานุกรมได้ระบุว่าแปลว่า อย่างนั้นอย่างนี้ได้หลายครั้ง
แต่อย่างไรก็ตามในเมื่อถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งอยู่ว่า "คราว" กับ "ครั้ง" นี้ก็มี
ความหมายที่ว่า ไม่ทำให้ความหมายเสียไป และกระผมเองก็เห็นว่าการพิจารณา
จนบัดนี้เราเพิ่งถึงข้อ ๑๕ เท่านั้นเอง กระผมเองถ้ากระผมจะขอลองเรื่องนี้ก็คงจะ
ไม่ทำให้ข้อบังคับข้อนี้ต้องมีความหมายเสียไป แล้วจะทำให้เราสามารถพิจารณาเรื่อง
อื่นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นกระผมในนามพรรคพลังใหม่ขอลองข้อนี้ครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีกิจจำเป็น
ได้จึงจากมัตถ์ลงไปและได้มอบให้รองประธานสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่แทน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้แปรญัตติขอลองคำแปรญัตติ
ขอเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๖ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๗ มีการแก้ไข มีผู้ขอ

สงวนความเห็นไว้ คุณอุดม มาสุก

นายอุดม มาสุก (เพชรบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อุดม มาสุก พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดเพชรบุรี กระผมขอสงวนคำแปรญัตติข้อ ๑๗ ของร่างข้อบังคับเอาไว้ ก็โดยเหตุผลว่า สำหรับตามข้อบังคับที่เราได้พิจารณามาแล้วเฉพาะข้อ ๑๗ นั้น ประธานสภาเป็นประธานของที่ประชุม รองประธานสภาทำหน้าที่แทนประธานสภา เมื่อประธานไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในที่ประชุมได้ตามข้อบังคับข้อ ๑๗ นี้ บัญญัติไว้ว่า ถ้าหากว่าประธานสภาและรองประธานสภาไม่สามารถที่จะทำหน้าที่ในที่ประชุมได้ ก็ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งมาประชุมทำหน้าที่เป็นประธานชั่วคราว แล้วก็ให้ประธานชั่วคราวนี้ เลือกตั้งประธานและรองประธานเฉพาะคราวขึ้นเพื่อดำเนินการประชุม กระผมเห็นว่าในการดำเนินการประชุมนั้นตามข้อบังคับข้อ ๑๗ ยังระบุต่อไปอีกว่า ให้ดำเนินการตามข้อบังคับข้อ ๔ และข้อ ๕ ซึ่งสภาได้วินิจฉัยไปแล้วเมื่อเช้านี้ การที่กระผมมีความเห็นและสงวนคำแปรญัตติไว้นั้นก็เพราะเห็นว่าเมื่อเราได้เลือกประธานชั่วคราวกันขึ้นมา เฉพาะประธานสภานั้นกระผมไม่เถียงประธานสภานั้นเป็นประมุขของฝ่ายนิติบัญญัติ การที่เราจะเลือกตามข้อบังคับข้อ ๔ และข้อ ๕ โดยให้มีผู้เสนอชื่อ และมีการขานชื่อนั้นก็เป็นสิ่งที่สมควร เพราะเราเลือกบุคคลที่มากำรงตำแหน่งสำคัญแทนสมาชิกทั้งปวง แต่เฉพาะสำหรับข้อบังคับข้อ ๑๗ นี้เป็นข้อบังคับที่บัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันเหตุฉุกเฉินฉับพลันของการประชุม โดยเฉพาะเมื่อถึงวันประชุมแล้ว ทั้งประธานสภาและรองประธานสภาไม่สามารถจะมาทำหน้าที่ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้กระผมเห็นว่า ท่านสมาชิกที่มีอาวุโสสูงสุดซึ่งมาประชุมจึงตามข้อบังคับให้ทำหน้าที่ประธานชั่วคราวนั้น ควรจะทำหน้าที่ประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น ๆ เพราะเหตุว่า เป็นแต่เพียงทำหน้าที่เพื่อการประชุมเพียงครั้งเดียว คราวเดียว แต่เฉพาะประธานสภาและรองประธานสภา ซึ่งเราเลือกตามข้อบังคับ ข้อ ๔ และข้อ ๕ นั้น ต้องทำหน้าที่ทั้งเป็นประมุขของฝ่ายนิติบัญญัติ ทำหน้าที่ประธานสภา และทำหน้าที่ควบคุมกิจการของรัฐสภาทั้งหมดด้วย กระผมเห็นว่าในการที่เราจะกำหนดข้อบังคับเอาไว้ให้ยืดหยุ่นเช่นนั้น เป็นการเสียเวลาแก่การประชุม ถ้าหากว่าเราได้กำหนดขึ้นไว้ว่า ให้สมาชิกอาวุโสที่มาประชุมในวันนั้นทำหน้าที่เป็นประธานเฉพาะคราวในวันนั้นก็เห็นจะเป็นการเพียงพอแล้ว เฉพาะข้อบังคับข้อนี้ กระผมเห็นว่า เป็นข้อบังคับที่เรากำหนดขึ้นด้วยความรอบคอบ ตั้งแต่กระผมจำความได้

ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบรัฐสภานี้ ๔๓ ปีแล้ว ไม่ว่าสภานั้นจะเป็นสภา
เลือกตั้งหรือจะเป็นสภาแต่งตั้ง ประธานสภาและรองประธานสภาตลอดระยะเวลาที่ล่วง
มาแล้วปฏิบัติหน้าที่ได้โดยตลอดมา ขอมึงค์ขอนี้ซึ่งกำหนดไว้อย่างนั้น กระผมเห็นว่าเป็น
ขอมึงค์ที่กำหนดเพื่อที่จะขจัด เหตุการณ์เฉพาะหน้า ซึ่งอาจจะไม่มี แต่อย่างไรก็ตาม
ถ้าหากว่าเป็น เหตุการณ์ที่ขึ้น กระผมก็คิดว่าเพียงแต่ให้ผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นประธาน
เฉพาะคราวของที่ประชุมก็เป็นการเพียงพอแล้ว ขอบคุณครับ

นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม บุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ ในฐานะที่เป็นกรรมาธิการ
ใคร่ขอเรียนชี้แจงกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ซึ่งขอแปรญัตติในข้อ ๑๗ คือ คุณอุดม ผาสุก
ขอแปรญัตติว่า "เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้สูงอายุสูงสุด
ซึ่งมาประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม

ให้ประธานชั่วคราวทำหน้าที่เป็นประธานเฉพาะสำหรับการประชุมครั้งนั้น"
กระผมใคร่ขอทราบเรียนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า ขอให้ท่านได้หันกลับไปดูรัฐธรรมนูญ
ในมาตรา ๑๓๒ ได้บัญญัติไว้ว่า "เมื่อประธานและรองประธานวุฒิสภา หรือประธาน
และรองประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกแห่งสภานั้น ๆ เลือกตั้ง
กันขึ้นเองเป็นประธานในคราวประชุมนั้น"

กระผมเห็นว่าความที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้เสนอขอแปรญัตติมานี้ ก็ขัดต่อ
รัฐธรรมนูญในมาตรา ๑๓๒ เห็นจะเป็นไปไม่ได้ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ขอแปรญัตติ
นี้ คณะกรรมาธิการจึงมีความเสียใจที่ว่าจะขอยืนไว้ตามร่างเดิม

นายอุดม ผาสุก (เพชรบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงกระผม
ขอแปรญัตติเข้าไว้มีรวมทั้งหก ๕ ข้อ คณะกรรมาธิการมีความเห็นชอบด้วยกับกระผม
๓ ข้อ แล้วก็มีข้อที่ไม่เห็นด้วย เพื่อไม่ให้เสียเวลาของที่ประชุม ผมขอถอนคำแปรญัตติ
ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณอุดมพอใจ เชิญ
ท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๘ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๑๙ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๒๐
ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๒๑ มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ คุณอุดม คุณแคล้ว
คุณวิจิตร คุณสวาท

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ขอสงวน คุณอุคมครับ

นายอุคม มาสุก (เพชรบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อุคม

มาสุก พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดเพชรบุรี การที่กระผมขอสงวนและแปรญัตติ
ข้อบังคับข้อนี้ขึ้นไว้ก็โดยมีความเห็นว่าเฉพาะวรรคแรกในข้อบังคับข้อนี้ ได้ให้อำนาจ
ประธานสภาที่จะสั่งพักการประชุมเลื่อนการประชุมหรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร
แต่ตามวรรคสองที่มีบัญญัติไว้ได้บัญญัติว่าเมื่อประธานสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งการใด ๆ
ให้ถือว่า เป็นการเลิกประชุม กระผมเองเห็นว่าไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะต้องบัญญัติ
ข้อความข้อนี้ไว้ในวรรคสองของข้อบังคับข้อ ๒๑ นี้ เพราะเหตุว่าประธานสภานี้มี
อำนาจที่จะสั่งเลิกประชุมได้อยู่แล้ว การที่จะไประบุข้อบังคับให้ประธานสภาลงจาก
บัลลังก์เฉย ๆ แล้ว ถือว่าเป็นการเลิกประชุม กระผมเห็นว่าเป็นการบัญญัติ
ข้อบังคับเพื่อให้ประธานสภานั้นแสดงกิริยาหรือว่าเสียกิริยาต่อที่ประชุม และตามปกติ
กระผมเองก็ไม่เห็นมีความจำเป็นใด ๆ เมื่อประธานประสงค์จะเลิกประชุมสภา
ก็สั่งเลิกประชุมได้ เมื่อมีเหตุอันสมควร แต่ถาเราจะต้องว่าข้อบังคับข้อนี้จะให้ผ่านไปโดย
เหตุที่ว่าเมื่อประธานสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งการใด ๆ นั้น ให้ถือว่าเป็นเรื่อง
เลิกประชุมแล้ว แต่ว่าเมื่อกระผมมาดูข้อบังคับที่คณะกรรมการได้พิจารณาแก้ไข
ขึ้นมาใหม่นี้ ยังมีข้อความยกเว้นต่อไปอีกว่าเมื่อประธานสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งการใด ๆ
และรองประธานก็มิได้อยู่ในที่ประชุมก็ให้ถือว่าเป็นการเลิกประชุมนั้น กระผมก็ยังไม่เห็นด้วยครับ
และเห็นควรจะต้องข้อความทั้งพจน์นี้ออกไปเพราะเหตุว่าถ้าหากว่าประธานสภาลงจากบัลลังก์
โดยมิได้สั่งการใด ๆ แล้ว ถ้าหากว่ารองประธานสภาทานยังนั่งอยู่ เราก็ถือว่ายัง
เลิกประชุมไม่ได้ แต่ถ้าหากว่าประธานสภาลงจากบัลลังก์ รองประธานสภาที่ไม่ได้นั่งอยู่
ทั้งหมดนี้จะถือว่าเป็นการเลิกประชุม กระผมก็เรียนย้ำจะครับว่าเป็นการให้อำนาจ
ประธานสภานี้เกินสมควร และเป็นการให้อำนาจประธานสภาให้แสดงกิริยาที่ไม่สมควรได้
กรณีก็มีเรื่องที่น่าทึ่งอยู่ว่าถาเราจะให้คงวรรคสองเป็นข้อความของข้อบังคับข้อ ๒๑ นี้แล้ว
ผลจะเกิดขึ้นประการใด กระผมเองเห็นว่าถ้าหากว่าจะคงข้อความอันนี้ไว้ สมมุติว่าสภา
กำลังจะโหวตเสียงกัน และกำลังจะมีการลงมติ ถ้าหากว่าประธานสภาจะเอนเอียง
เข้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด แล้วถือว่าลงจากบัลลังก์ไปเฉย ๆ เราก็ถือว่าเป็นการเลิกประชุม
อันนี้อาจจะเป็นผลดีผลเสียและให้ร้ายต่อมติของที่ประชุมได้ กระผมมีความคิดเห็นเช่นนั้น

จึงขอสงวนคำแปรญัตติข้อนี้ไว้ ขอบคุณครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการฯ) ... ท่าน
ผู้เป็นประธานคณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ ก็เพราะว่า ... เรื่องมันเป็น
อย่างนี้ครับ คือทำให้โอกาสประชุมที่จะเลิกประชุมในเมื่อมีการฉว่นวายเกิดขึ้น สมมติ
ว่ามีการฉว่นวายเกิดขึ้นในสภานะครับแล้วอย่างเครื่องขยายเสียงนี้ก็ไม่ได้ยิน ประธาน
จะส่งอย่างไรสมาชิกก็ฉว่นวายกัน ประธานมีทางเดียวครับ คือลงจากบัลลังก์ไปเสีย
อันนั้นมันมีตัวอย่างในต่างประเทศนะครับ คือว่าสมาชิกชุมนุมฉว่นวายกัน ใช้กำลังทำร้ายกัน
ผมไม่อยากจะออกนามประเทศที่มีเรื่องเกิดขึ้น มันมีอยู่แล้วครับที่ประธานจะทำอย่างไร
ประธานจะส่งเลิกประชุมก็ไม่มีใครฟังครับ กำลังฉว่นวายกันในสภาฉว่นวายกันขึ้น
ประธานก็มีทางเดียวคือลงจากบัลลังก์ไปเสียละครับ ในกรณีเช่นนี้ของประธานก็คงอยู่
ไม่ได้ก็ต้องไปด้วย อย่างนี้ก็ถือว่าเลิกประชุม มิฉะนั้นจะประชุมกันอีกก็ทำอย่างไร
ก็ประธานลงไปแล้วก็อาจจะตั้งผู้อื่นเป็นประธานสภาทำหน้าที่ชั่วคราว ... ประชุมกันต่อไป
มันก็ไม่ได้อะไร เมื่อประธานลงจากบัลลังก์แล้ว ควรเป็นการเลิกประชุมไปเสียเลย ถึงแม้จะ
ไม่ได้สั่งเพราะสั่งไม่ได้ ที่เขาเขียนไว้เพื่อป้องกันเหตุการณ์อย่างนี้ครับ แล้วถ้าที่
คณะกรรมการได้เคยไปว่า "และมีใครมีรองประธานทำหน้าที่แทน" อันนั้นก็
หมายความว่า ถ้ามีรองประธานอยู่ ถึงแม้ว่าประธานจะลงไปไม่ได้สั่งการอย่างใดก็ตาม
ท่านอาจจะหาของน้ำทองหาอะไรอย่างนี้ รองประธานก็ทำหน้าที่แทนต่อไป ไม่ถือว่าเป็น
การเลิกประชุม แต่การของประธานไม่มี มีแต่ประธานผู้เดียว ท่านออกจากที่ประชุมไป
ลงจากบัลลังก์ไป ก็คงถือว่าเลิกประชุม อันนี้ให้โอกาสครับ ในกรณีพิเศษ ซึ่งเกิด
ฉว่นวายในสภา ประธานหาอะไรไม่ได้จะสั่งให้เลิกก็ไม่มีใครได้ยิน อย่างนั้นละครับ
จะให้ทำอย่างไร ท่านก็ต้องลงจากบัลลังก์ไป เพื่อให้เหตุการณ์ฉว่นวายนั่นสงบลง
ที่เขาเขียนไว้ก็เพราะเหตุนี้

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : พอใจไหมคุณอุดม เชิญครับ

นายอุดม มาสูก (เพชรบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ เฉพาะคำแปรญัตติ
ข้อนี้ กระผมเห็นจะต้องคัดค้าน แล้วจึงจะเป็นจะต้องกราบเรียนต่อมายังท่านประธาน
คณะกรรมการต่อไปว่า ... ถ้าหากว่าสภาอดเวจขนาดนั้นจนกระทั่งสภาเขาประชุมไม่ได้
กระผมก็ไม่เห็นว่ามีเหตุจำเป็นใด ๆ ที่ประธานสภาจะลงจากบัลลังก์ไปเฉย ๆ เมื่อ

สมาชิกก่อกวนและทำความอลเวงให้เกิดขึ้นในสภา จนกระทั่งเจ้าหน้าที่สภารักษา
 ความสงบไม่ได้ ควรครับ อันนี้ ประธานสภาก็มีอำนาจตามข้อบังคับข้อ ๒๑ พรรคหนึ่ง
 คือสิ่งเล็กประมุข เเท่าที่เป็นมานั้นไม่ได้เป็นอย่างนั้นครับ... กระผมย้อนเล็ดถึงความหลัง
 สักเล็กน้อย เมื่อราวปี ๒๔๘๕ ขณะที่กระผมอยู่ในสภาเล็ก คือสภาเทศบาลเมือง
 เพชรบุรี ขณะนั้นกระผมก็เข้าใจว่าข้อบังคับของการประชุมสภาเทศบาลส่วนใหญ่
 ก็คัดลอกมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในสมัยโน้นและกระผมก็ยังจำได้ครับ ... จำได้
 เกิดข้าพเจ้าข้อบังคับตามวรรคสองของข้อ ๒๑ นี้ก็คัดลอกมาจกข้อบังคับเก่าๆ เช่นเดิม
 นั้นเองในปี พ.ศ. ๒๔๘๕... ที่กระผมกราบเรียนมาเมื่อตะกี้นี้กระผมเป็นสมาชิกของ
 สภาเทศบาลเมืองเพชรบุรีเกิดมีอุบัติเหตุครับ แล้ววันนั้นก็เป็นเรื่องงบประมาณก็แน่นอนครับ
 คณะเทศมนตรีในสมัยนั้นจะต้องแพมคิพายาคาน งบประมาณจะต้องคว่ำ คณะเทศมนตรี
 ก็จะต้องลาออก เลิกประชุมก็ไม่ได้ ทำอะไรก็ไม่ได้ ประธานสภาเทศบาลของกระผม
 ในสมัยนั้นก็เสียกิริยาครับ ลำคัยอำนาจข้อบังคับข้อนี้ละครับ ... ลงจกบัลลังก์โดยมิได้
 สั่งการใด ๆ จมครับวันนั้น ลงมตักกันไม่ได้ กระผมกลัวเหตุจากเมืองเล็กเท่าที่ได้
 ประสพการณ์มา จะมาเถิดในสภาใหญ่อีก เพราะฉะนั้นจึงตึงไว้ครับ อันนี้กระผมขอ
 ยืนยันแล้วจำเป็นจะต้องขอมติต่อที่ประชุม

นายพีร บุนนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติ ความจริงกระผมอยากจะแปรให้เป็นไปตามที่ท่านแปรเหมือนกัน แต่ว่าได้กราบ
 เรียนไว้แล้วว่าสถาบันนี้ถ้าจะเทียบกับเทศบาลก็ดี สภาจังหวัดก็ดี ... กระผมก็ผวนมาทั้ง
 ๓ สภา แต่ขอเรียนว่าในสถาบันเอกสิทธิ์หลายอันครับ เพราะจะไปเหมือนสภาเทศบาล
 หรือสภาจังหวัดอย่างที่ท่านว่าไม่ได้ ในกรณีที่เรจะต้องยืนมาตรานี้ไว้หรือข้อบังคับข้อนี้ไว้
 เมื่อประธานลงจกบัลลังก์แล้วให้ถือว่าเป็นการเลิกประชุมนั้น ก็เพื่อว่าต่อไปจะมีประชุม
 กันใหม่ ... เหตุการณ์อลเวงเหล่านั้นจะทำให้เหตุการณ์คลี่คลายลงสภาวะที่เกิดความ
 เดือดร้อนหรือเล็ดรอนที่จะเข้าหากันนั้น เหมือนอย่างในสมัยก่อนนี้ถึงกับตำรวจ
 ลากออกไป กระผมไม่อยากจะเอ่ยว่าเป็นท่านผู้ใด มันมีอยู่แล้วแล้วเสร็จแล้วประเดี๋ยว
 แก้วเข้ามาใหม่อีก... แล้วกวนวายกันอีก อันนี้กระผมจึงขอกราบเรียนไว้ว่าเราไม่อยากจะ
 เห็นสภาดังนั้นเกิดขึ้นในสภของชาติ... เพราะฉะนั้นหลวงออกที่ที่สุดคือว่าไม่ให้ใน
 ประธานใช้อำนาจเผด็จการจนเกินไป เมื่อทนไม่ไหวก็ลงไปเสียแล้ว ก็ถือว่าเป็น

การหยุดการประชุมในวันนั้น หรือว่าอาจจะลงไประยะหนึ่งแล้วก็ค่อนข้างจะมีประชุมกันเมื่อเหตุการณ์มันคลี่คลายไปแล้ว กระผมคิดว่าเราคงจะยิ้มแย้มแจ่มใสเข้าหากัน งานของสภาก็จะไต่เต้า คณะกรรมการจึงขอประทานยืนยันข้อนี้ไว้ ตามร่างเดิม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ ผมขอมติที่ประชุมนี้ ผู้ใดเห็นสมควรให้ตัดข้อความในวรรคสองตามที่คุณอุดม ผาสุก ขอแปรญัตติ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๔ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๖ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการ ต่อไปยังมีผู้สงวนคำแปรญัตติไว้อีก คือมีคุณแคล้ว นรปติ คุณวิจิตร วงษานุกัตน์ คุณสวาท ศิริโกมุท ขอเพิ่มข้อความในวรรคสาม เชิญครับ คุณสวาท

นายสวาท ศิริโกมุท (มหาสารคาม) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สวาท ศิริโกมุท ส.ส. จังหวัดมหาสารคาม สังกัดพรรคแนวร่วมสังคมนิยมตามที่กระผมได้ยื่นแปรญัตติขอบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรฉบับที่กำลังพิจารณาอยู่นี้ คือขอเพิ่มความต่อไปนี้ในวรรคสามของข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรฉบับที่ร่างมีข้อ ๒๑ ดังข้อความต่อไปนี้ "การเลื่อนหรือเลิกการประชุมนั้น หากมีสมาชิกทักท้วง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกด้วยคะแนนเสียงข้างมาก" โดยหลักการนั้นเพื่อให้ท่านอำนาจระหว่างประธานที่ประชุมกับสมาชิกที่เข้าประชุม และด้วยเหตุผลจากร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๒๑ วรรคแรกบัญญัติไว้ว่า "ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ สิ่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร"

ในวรรคสอง "ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใดและมิได้มี

รองประธานปฏิบัติหน้าที่แทนให้เลิกการประชุม"

ตามความในวรรคหนึ่ง ให้อำนาจประธานที่ประชุมวินิจฉัยการเลื่อนประชุมออกไป จะด้วยการเลื่อนวันประชุมหรือเลื่อนเวลาการประชุมหรือเลิกการประชุมนั้น อยู่ในการวินิจฉัยของประธานที่ประชุมด้วยเถียว สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมไม่มีโอกาสวินิจฉัยด้วย อำนาจวินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งการประชุมนั้นจะส่งผลสะท้อนต่อประชาชนและประเทศชาติ เพราะบรรดาสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมย่อมมีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวโยงสะท้อนในการทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติ การให้อำนาจแก่ประธานสภาเลิกการประชุมหรือเลื่อนการประชุมนั้นจึง ไม่ชอบด้วยหลักวินัยที่ถูกต้อง เพราะประธานสภาก็เป็นเพียงปฤตชนเหมือนกับท่านสมาชิกทั้งหลาย ไม่ใช่หลักวินัย โดยอาศัยความถูกต้อง โดยผลลัพท์หรือเสมอไปทุกกรณี การให้สมาชิกใดมีโอกาสหักทวงการวินิจฉัยของประธานนั้น จะเป็นการกลั่นกรองความถูกต้องและความชอบธรรมเพื่อให้สมาชิกมีอำนาจควบกับการ ดำเนินการประชุมของประธานสภาด้วย เพราะประชาชนที่เลือกสมาชิกเข้าที่ประชุม ย่อมมีจำนวนเท่าเทียมกันกับประธานสภาและมีหน้าที่การรับผิดชอบต่อเขาเหมือนกันทุกคน ทั้งโดยพฤตินัยและโดยนิตินัย เพราะฉะนั้นองค์ประชุมย่อมหมายถึง บรรดาสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมด้วย มิได้มีอำนาจมอบหมายให้ท่านประธานเป็นคนชี้ขาด เพราะการประชุมก็จะส่งผลสะท้อนต่อประชาชนเหมือนกับประธานที่ประชุมวินิจัย จึงเห็นได้ว่าการให้อำนาจประธานชี้ขาดปัญหาด้วยเถียว ไม่ใช่หลักการของระบอบประชาธิปไตย หากมิได้มีการหักทวงของบรรดาสมาชิกที่เข้าประชุมแล้วก็พอจะอนุมานได้ว่า เห็นด้วยตามประธานวินิจัย แต่หากมีการหักทวง มีการเลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมออกไปอีก ก็ย่อมแสดงถึงสมาชิกไม่เห็นชอบด้วยตามวินัยของประธานที่ประชุมสิ่งเล็ก หรือสิ่งเล็ก การประชุมการใช้เสียงข้างมากชี้ขาด จึงเป็นการชี้ขาดปัญหาที่ถูกต้อง ตามครรลองคลองธรรมของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งควรจะไต่ฟังเสียงฝ่ายสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมมิใช่ฟังเฉพาะเสียงที่ประชุมด้วยเถียว ดังนั้นกระผมจึงขอแปรญัตติให้เพิ่มความตามนี้เรียนมาแล้วนั้นเป็นวรรคสาม ในข้อบังคับการประชุม ข้อ ๒๑ นั่นคือการเลื่อนหรือเลิกการประชุมนั้น หากมีสมาชิกหักทวงจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิก ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก เป็นวรรคสาม ทั้งนี้เพื่อคานอำนาจของประธานสภา และเป็นเครื่องกลั่นกรองวินิจัย วิจารณ์ญาณของประธานได้อีกข้อหนึ่ง เพื่อเป็นเครื่องเสริมความถูกต้อง และ

เป็นไปตามวิถีทางในระบบประชาธิปไตยยิ่งขึ้น ทั้งนี้ไม่อยู่ในขอบบังคับของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๖ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า "เมื่อพ้นกำหนดการประชุมไปกี่ครั้งแล้ว สมาชิกไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งเลื่อนการประชุมไปก็ได้" จึงยืนยันขอแปรญัตติให้เพิ่มความตามที่กล่าวนี้เป็นวรรคสามของข้อบังคับการประชุม ข้อ ๒๑ ขอขอบคุณครับ

ผู้แทนสภาผู้แทนราษฎร : เชิญกรรมการธิการ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการธิการ) : ท่านผู้เป็นประธานเราได้อ่านข้อ ๒๑ วรรคแรกไปแล้วนะครับ ข้อ ๒๑ วรรคแรกนี้ให้อ่านาจอประธานสั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุม ...ให้อ่านาจอไปแล้ว จะไปเขียนใหม่อีกว่าการ เลื่อนหรือ เลิกประชุมมันต้องให้สมาชิกเห็นชอบด้วย ถ้าไม่ได้หรือครับ ก็ให้ไปแล้วนี้ ก็ขัดกับวรรคแรก นั้นประการหนึ่งนะครับ และอีกประการหนึ่ง สมมุติว่ามีญัตตินี้ไว้ในข้อบังคับตามคำแปรญัตติ ก็ประธานลงจากบัลลังก์ไปแล้ว เราอ่านไปแล้ว ...สภาก็อนุมัติไปแล้วว่า ถ้าประธานลงจากบัลลังก์แล้ว ก็ถือว่าเลิก เราจะไปเขียนว่า เลิกต้องเห็นชอบจากที่ประชุมก็ไม่ได้ครับ ก็ให้เขาไปแล้วนี้ เมื่อสภาก็ลงมติกันไปแล้วว่า ถ้าประธานลงจากบัลลังก์ก็เลิกกันไป เราจะไปเขียนใหม่ จะเขียนได้อย่างไรครับ ขัดกันทั้งสองวรรคแรกนี้ครับก็สภาก็ยอมไปแล้วทั้งสองวรรค จะไปเขียนวรรคใหม่ไม่ได้หรอกครับ ขัดกัน

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ ในข้อนี้ครับ ในข้อบังคับการประชุมข้อ ๒๑ นะครับ กระผมพร้อมด้วยคุณสวาท ศิริโกมุท ส.ส. จังหวัดมหาสารคามแล้วก็คุณวิจิตร วงษานทัศน์ ส.ส. จังหวัดชัยภูมิ ใคร่ร่วมกันแปรญัตติไว้ เหตุผล กล่าวคือว่าในการที่พวกกระผมทั้ง ๓ คน ได้บัญญัติลงไปว่า "การ เลื่อนหรือเลิกประชุม นั้น หากมีสมาชิกทักท้วงจะต้องได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงข้างมาก เหตุผลการที่พวกกระผมทั้งสามใคร่ขอร้องไปไว้เช่นนี้ก็เพื่อที่จะเป็นกาน้ำกั้นที่ประธานสภาได้ใช้อำนาจตามข้อบังคับการประชุมตามอำเภอใจ เป็นต้นว่าจะเลิกการประชุม ท่านก็มีสิทธิที่จะเลิกได้ จะเลื่อนการประชุมท่านก็มีสิทธิที่จะเลื่อนได้ ซึ่งการวินิจฉัยของทนาย ท่านวินิจฉัยตามอำเภอใจแต่คนเดียว กรณีทั้งนั้นอาจจะเกิดการผิดพลาดขึ้นได้ เพราะฉะนั้นจึงบัญญัติแก้ไขข้อนี้ไว้ท่านประธานครับ เมื่อก่อนท่าน

ประธานกรรมการได้ให้เหตุผลว่า การที่ประธานสภาลงมาจากบัลลังก์สภาก็ดี หรือว่าสั่งเลิกการประชุมก็ดี อาจจะเกิดกรณีที่มาชิกของสภานั้นก่อให้เกิดความวุ่นวาย โกลาหลจนไม่สามารถที่จะรักษาระเบียบข้อบังคับให้ความสงบเรียบร้อยเกิดขึ้นแก่สภาได้

กระผมก็ขอกราบเรียนว่า กระผมกับท่านประธานกรรมการนี้อยู่ในสภานี้มานาน ๆ เกือบพอ ๆ กัน อยู่ในสภานี้ตั้งแต่หัวค่ำจนหัวหงอก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๕ ตามลำดับมานะครับ ก็ไม่ปรากฏว่าใดเกิดมีกรณีวุ่นวายชกกันตีกัน ขอประธานโทษ

เช่นอย่างกรณีสภาไเอ้ของประเทศญี่ปุ่นเกิดขึ้นเลย เทาที่มีตัวอย่างนั้น กระผมจะขอเรียนให้ทราบ และขอจำเป็นที่จะต้องขอกราบเรียน ประธานโทษ

ด้วยความเคารพอย่างสูงตลอดชีวิต ส.ส. ฉำ จำรัสเนตร ในครั้งนั้น ปรากฏว่า

เรามีการประชุมกันที่พระที่นั่งอนันตสมาคมประมาณพุทธศักราช ๒๔๕๖ หรือ ๒๔๕๗

นะครับ คุณฉำ จำรัสเนตร มาสภาที่ชัควายเขามาอย่างนี้เป็นตน แล้วก็นั่งมา

แต่งตัวเรียบร้อยใจกระเบนเขามา ซึ่งเป็นการผิดเพี้ยนภาษาจริง ๆ แล้วแกก็มาขึ้น

ดาวกินเดือนตะวันในสภา แล้วก็เอะอะมะเหิงอะไรอย่างนั้นะครับซึ่งประธานสภา

ในสมัยนั้นก็คงจะไคแก่คุณพระประจันปัจจุบันนี้ ซึ่งปัจจุบันนี้ท่านก็ถึงแก่กรรมไปแล้ว

ก็ไคสั่งให้ตำรวจสภาเอาคุณฉำ จำรัสเนตร ออกไป แต่ว่าในกรณีที่สมาชิกลงมาเอะอะ

มาชกกัน มาต่อยกันในสภา เช่นสภาไเอ้ของประเทศญี่ปุ่นเช่นที่กระผมกราบเรียน

มาแล้วนั้น ยังไม่เคยมีเลยครับในประวัติศาสตร์ของรัฐสภาไเอ้ เพราะฉะนั้นจึงไม่

ต้องห่วง ท่านประธานครับ กระผม แคล่ว นรปติ จะขอกราบเรียนไคแยง

ท่านประธานกรรมการว่า ท่านบอกว่าท่านให้อำนาจการประชุม แกประธานสภา

ไปแล้วเป็นต้นว่าให้สั่งเลื่อนก็ได้หรือให้สั่งเลิกก็ได้ไปแล้ว การที่จะมาบัญญัติในข้อนี้

ไว้ก็ย่อมเป็นการขัดกัน แต่กระผมมีความเห็นเป็นการตรงกันข้าม กล่าวคือแม้ว่า

เราจะไคให้อำนาจแกประธานสภาที่จะสั่งเลื่อนหรือสั่งเลิกการประชุมไปแล้ว แต่ถ้ามิ

ขอแนะครับท่านประธานคณะกรรมการมีขอแม้ว่าถาหาถาหาว่าบรรดาสมาชิกเห็นว่าประธาน

สภานั้นให้อำนาจตามอำเภอใจโดยไม่มีเหตุไม่มีผล ขอประธานโทษ ไม่ได้หมายถึงท่าน

ประธานสภาหรือท่านรองประธานสภาคนปัจจุบันหรือคนนะครับ เราก็ควรจะไคมี

ข้อบัญญัติท่านไว้ ถาหาถาหาว่าประธานสภาให้อำนาจตามอำเภอใจดังนั้น ถาสมาชิกไม

เห็นชอบด้วยและมีมติด้วยเสียงข้างมาก ประธานสภาที่จะสั่งเลื่อนหรือสั่งเลิกไปไม่ได้

ท่านประธานครับถ้าท่านประธานกรรมาธิการ ได้ให้เหตุผลอีกข้อหนึ่งว่า ถ้าหากว่าท่าน
ประธานลงจากบัลลังก์ไปแล้ว การที่ประธานสภาจะลงจากบัลลังก์นั้น ไม่ใช่ว่าจะ
กระทำเสร็จในอีกใจเดียวก็หาไม่ ท่านประธานสภาก็ยังจะต้องเดินไป สมาชิกก็ต้อง
มีการคัดค้านมีการเอะอะมีกัณฑ์ท้วงขึ้น โดยวิธีแห่งระบอบประชาธิปไตยก็ชอบ
ที่จะให้ท่านประธานสภานี้ฟังเสียงสมาชิกส่วนข้างมากด้วย ย่อมให้ประธานสภาได้ใช้
อำนาจตามอำเภอใจหรือเผด็จการตามข้อบังคับแห่งสภานี้ กระผมว่าอย่างนั้นครับ
เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นสมควรว่า ควรจะได้บัญญัติข้อบังคับของสภานี้ไว้เพิ่มเติมอีกข้อ
หนึ่ง เพื่อกันไม่ให้ประธานสภาใช้อำนาจตามอำเภอใจดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม
ในที่สุดนี้กระผมขอกราบเรียนว่าสำหรับข้อที่พวกกระผมทั้ง ๓ คน นายแคล้ว นรปติ
กระผมนี้ นายวิจิตร วงษานุกัตน์ แห่งจังหวัดชัยภูมิ และนายสวาท ศิริโกมท
ส.ส. จังหวัดมหาสารคาม แห่งพรรคแนวร่วมสังคมนิยม ได้ขอแปรญัตติเพิ่มข้อความ
ในวรรคสามไว้ั้น กระผมทั้งสามยังติดใจอยู่ครับท่านประธานสภา กระผมขอขอบพระคุณ
นายประเสริฐ สุกบรรทัด (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ปัญหานี้ยังเอิญมาโดนกระผม เมื่อเป็นประธานสภาจังหวัดและสภาเทศบาล รวมทั้ง
รองประธานสภา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ ก็เป็นรองประธานอยู่สมัยนายฉะ คือว่าอันนี้
กระผมคิดว่าผู้แปรญัตติควรจะให้อำนาจประธานบ้าง ในเวลาที่เกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น
แล้วละก็ประธานสภานั้นครับที่จะรักษาความสงบได้เวลาที่เกิดเหตุวุ่นวายขึ้นมาบางที
ในกาลบางครั้งอย่างที่ผมว่าจังหวัดเพชรบุรีว่าเมื่อสักครู่นี้ ประธานจะต้องนั่ง
พิจารณาอยู่นาน ในกรณีที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าอย่างนี้เราควรจะตัดสินใจ ปัญหาบางอย่าง
จะรอมติที่ประชุมอย่างนั้นเสียก่อนหรือ ไม่มีโอกาสทำได้หรือครับ ยิ่งเอะอะกันใหญ่เลย
ไม่มีโอกาสที่จะให้เวลานับประธานสภาเลยครับ ที่สระบุรีกระผมก็เคยมีเหมือนกันครับ
ต้องบอกเลิกประชุมหรือเลื่อนการประชุมไปในวันหน้า วันที่เท่านั้นเวลาเท่านั้นทันที
แล้วเหตุการณ์สงบทันทีครับ เมื่อนายฉะและผมแถลงฤทธิ์ ขอโทษเล็กน้อย
แก่ก็ตายไปแล้วแก่ต้องอดใจไว้เสมอว่าในเวลาที่แตกตางประเทศมาก็คือหรือ เวลาที่
ประชุมรัฐบาลครบชุดก่อนหน้าจอมพล ป. พิบูลสงคราม แก่ต้องแถลงฤทธิ์ให้ประชุม
เป็นอย่างนี้ครับ วันหนึ่งกระผมก็ต้องใช้อำนาจเหมือนกัน ไม่เช่นนั้นแก่ก็ไม่หยุด
ต้องให้ตำรวจเชิญไปจากสภาตามข้อบังคับของการประชุม และเจียบกิริยาเลยครับ

ตัวประธานเองซึ่งท่านมหาเถรฯ ขอประธานโทษออกข้อ ไม่สามารถจะทำได้ต้องใช้
อำนาจเด็ดขาดเท่านั้นครับ ที่ทำให้ในบางกรณีเราต้องทำ ... จะมิไปรอฟังสมาชิก
ขอมติจากที่ประชุมว่า ... ควรจะเลิกประชุมหรือควรจะเลื่อนการประชุมไปวันหน้า
เหตุนี้ยิ่งเกิดใหญ่เหตุนี้ยิ่งแรงหนักขึ้นครับ กระผมขอประธานโทษครับว่า ถ้าเรารักในการ
ที่จะตั้งประธานสภาคนใดแล้ว ... กระผมขอประธานว่าควรให้อำนาจ ของประธานสภา
เป็นอำนาจที่สูงที่สุดในขณะนั้น แต่หากว่าประธานสภาจะใช้อำนาจทุกอย่างไปแล้วละก็ เรา
ก็มีโอกาสที่เราจะไม่ตั้งประธานต่อไปได้มีถมเถไปครับ ... โอกาสที่จะให้ท่านประธาน
ขอประธานโทษ ใครใช้เมื่อเช้านี้ว่าหน้าคนนะครับ ... ไม่มีใครอยากอยู่หรือ
นี้ถ้าเราเป็นประธานจะเป็นไหวหรืออย่างนี้ออกน่านแล้ว ขอประธานโทษ ... พุ่กกัน
อย่างที่เราเป็นสมาชิกด้วยกันทั้งนั้น ... เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะให้ประธาน
มีอำนาจบ้าง ท่านไม่ใช่ประธานเสียเลยและก็อยู่ภายใต้อำนาจ ของสมาชิกทั้งหมดแล้ว
ละก็ ในบางครั้งในบางโอกาสนะครับ ทำให้ที่ประชุมเสียทีเดียว ... ไม่เป็นอันยุติกันได้
วนวายกันใหญ่เลย กระผม ประเสริฐ สุดบรรทัดครับ

นายวิจิตร วงษานุทัศน์ (ชัยภูมิ) : ท่านประธานที่เคารพ และท่าน
ประธานกรรมการ กระผม วิจิตร วงษานุทัศน์ ส.ส. ชัยภูมิ ... พรรค
แนวร่วมสังคมนิยมได้รวมแปรญัตติกับท่านหัวหน้าพรรคคือ คุณแฉะ นรปติ ... และ
คุณสวาท ศิริโกมุต ... ความจริงพรรคสามที่ขอเพิ่มเข้าไปนี้ เป็นการปิดความรับผิดชอบ
ของประธานเพื่อป้องกันเกียรติยศของประธานว่า มิได้ใช้อำนาจเผด็จการทางสภาต่าง
หากละครับ พรรคสามนี้เป็นคำไขขของพรรคหนึ่งว่า ... เมื่อประธานสภาใช้อำนาจปรึกษา
กิจการใด ๆ ของสมาชิกในการ เลื่อน การ เลิกประชุมในการ เลิกการประชุม ... เป็นการ
ให้อำนาจประธานสภาอยู่แล้วโดยไม่ต้องรับผิดชอบ เป็นคำไขขของพรรคแรกครับ ... ถ้า
พิจารณาคุณใด ๆ แล้วจะเห็นว่า ประธานสภาใช้อำนาจอยู่แล้ว ... ในการที่จะพิจารณา
ปรึกษามติสภาว่าเราจะเลื่อนการประชุมหรือจะเลิกการประชุม ... เมื่อมีเหตุการณ์
อย่างนี้เกิดขึ้นเป็นคำไขขของพรรคหนึ่งต่างหากครับ เพราะฉะนั้น พรรคสามที่บัญญัติขึ้นมา
ที่ขอแปรญัตติเพิ่มเติมขึ้นมา เพราะกระผมทั้งสามคนนี้ ... เพื่อที่จะให้ประธานสภา
ปราศจากมลทิน ปราศจากความมัวหมองอย่างนั้นต่างหากเล่าครับ ... ไม่ได้บัญญัติ
เพิ่มเติมอย่างอื่น ไม่ได้หวังเพื่อจะขจัดอำนาจของประธานสภา ... เพราะฉะนั้น

ถึงกราบเรียนให้ท่านประธานกรรมการได้ทราบไว้เพื่อที่จะให้ท่านประธานสภาไม่วาย
ใจสมัยใดก็ตาม ปราศจากข้อหาอันหาว่าประธานสภาไม่ได้ทำหน้าที่แต่จากรัฐ แต่
อาศัยเสียงมติของสภาที่ประชาชนเขาเลือกมา ประธานสภาทั้งหมดลนไปเท่านั้นเอง ครับ
ขอขอบคุณครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผมสุรินทร์ มาศดิตถ์ ส.ส. นครศรีธรรมราช ก่อนจะชี้แจงเพื่อนสมาชิก
ที่ขอแปรญัตติโดยที่คณะ จารัสเนตร เป็นลูกบ้านของกระผม กระผมเป็นตัวแทน
ของท่าน ขอประทานโทษท่านยังไม่ตายครับ ยังอยู่ที่นครศรีธรรมราช ที่คุณประเสริฐ
สุดบรรทัดพูดออกไปว่าขณะนี้ตายแล้ว เคี้ยวพวกนคร ฯ ได้ยินก็แน่นกันไปเป็นการใหญ่
ภริยาแก่กำลังยากจนมาก เคี้ยวหนักไปมากภริยาแก่ก็จะแยครับ เพราะว่ายังไม่ตาย
และก็ที่คุณจำเป็นอย่างนั้น บางทีก็กลัวมาสภา บางทีก็จุดตะเกียงตามกลางวัน
เพราะยุคนั้นเป็นยุคมืด ขณะนั้นก็กลัว ๆ กัน หรืออย่างไร กระผมก็ไม่ทราบ
กระผมขอเรียนเฉพาะเรื่องของคุณจำ ก็แก้ให้ท่านหน่อยสำหรับข้อแปรญัตติของเพื่อนสมาชิก
ที่เคารพ กระผมอ่านดูแล้วก็ต้องพิจารณาทั้งข้อเลยครับ ข้อ ๒๑ ประธานมีอำนาจปรึกษา
ที่ประชุมในปัญหาใด ๆ นั้นตอนหนึ่ง แล้วส่งเลิกประชุมเลื่อนการประชุม หรือเลิกการ
ประชุมได้ตามที่เห็นสมควร นี่เป็นการให้อำนาจ ถ้าเพื่อนสมาชิกต้องการ จะควบคุม
อำนาจประธานก็ควรที่จะแปรญัตติเพิ่มไว้ในวรรคหนึ่ง ว่าการเลื่อนการประชุมนี้ควรจะ
ถือว่า "เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติเป็นอย่างอื่น" ถ้าอย่างนั้นก็พอจะเข้ากันที่พอวรรคสอง
ถ้าประธานลงจากบัลลังก์ก็ถือว่าเลิกประชุม และมาในวรรคสามว่า จะต้องขออนุมัติ
ที่ประชุมอีก กระผมดูแล้วข้อความขึ้นตอนก็ไม่สอดคล้องกันและยากแก่การปฏิบัติ เกิด
ปัญหาเมื่อข้อบังคับออกไป ก็จะทำให้เป็นการเสียหายแก่สภาในโอกาสต่อไปด้วย ทาง
คณะกรรมการ ซึ่งกระผมก็ปรึกษาท่านประธานว่าจะพอมได้ไหม ท่านประธาน
บอกว่า ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ก็ไม่ใช่ว่าอะไร ก็จะขอยืนยันไว้ตามร่างเดิมครับ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ กระผม นายแคล้ว
นรปติ ส.ส. ขอนแก่น แห่งพรรคแนวร่วมสังคมนิยม กระผมจะขอกราบเรียนต่อไปว่า
วันนี้เรามาพูดเรื่องข้อบังคับการประชุมสภานะครับ ซึ่งอยู่ตอนหน้าเรา ... ณ บัดนี้ถ้าจะ
มีบางท่านและพี่น้องประชาชนเขาใจว่า เรามาเถียงกันสิ่งซึ่งไม่เป็นเรื่องเป็นราว

ในขณะที่ประชาชนกำลังทุกข์ยากเดือดร้อน กระผมและสมานี้ใครขอกราบเรียนว่าเรา
จะต้องหาวิธีกันถึงข้อบังคับของ.เราให้เสียก่อน แล้วเราถึงจะแก้ไข... เราถึงจะมี
ประสิทธิภาพในการแก้ไขความเดือดร้อนทุกข์ยากของพี่น้องประชาชนให้สำเร็จลุล่วงไปได้
กระผมจะขอกราบเรียนเท่านั้น ท่านประธานครับ ตามที่พูดมาแล้วนะครับ ตามที่ได้
มีการมาธิการโต้แย้งมาแล้วนั้น กระผมก็จะขอกราบเรียนว่า การที่กระผมกับพวก
ได้บัญญัติไว้ตอนท้ายวรรคที่ ๒๑ นั้น ก็แสดงให้เห็นว่าเป็นข้อแม้... มิได้มีข้อขัดข้อง
หรือว่าไม่ขัดกับความเค็มแต่ประการใด การที่เราได้บัญญัติไว้เช่นนี้ก็เพื่อที่จะห้าม
ปรามไม่ให้ประธานสภาใช้อำนาจเผด็จการใช้อำนาจตามอำเภอใจเท่านั้น... จริงอยู่
ถ้าหากว่าประธานสภาได้ปรึกษาสภาเป็นต้นว่าต่อไป... เราจะมีวิธีการประชุมสภาใหม่
อย่างนี้ ถ้าสภาเห็นชอบด้วยก็ไม่ใช่ไรครับ... แต่ถ้าหากว่าประธานสภาไม่ได้ปรึกษา
สภา... อยู่ดี ๆ ก็สั่งเลิกประชุมสภาไปเลยอย่างนี้ถ้าหากว่าจะมีการหักทวง ก็ขอที่จะ
ประธานสภาจะได้ฟังเสียงสมาชิกส่วนข้างมากเพื่อกันไม่ให้ประธานสภา... สั่งเลิกการ
ประชุมไปได้ คราวนี้อาจจะเป็นได้ไหมว่า ในกรณีที่มีมติสำคัญ ๆ ขอประธานโทะ ไม่ใช่
ประธานสภาคนนั้นะครับ ถ้าหากว่าประธานสภาซึ่งจะอยู่ฝ่ายคนก๊ก... หรือจะอยู่ฝ่าย
รัฐบาลก๊ก ถ้าหากว่าประธานสภาเห็นว่าจะทำให้ฝ่ายตรงข้ามเสียเปรียบหรือเสียหายถ้า
หากว่าจะมีการประชุมต่อไป ประธานสภาสั่งเลิกประชุมเสีย ปิดประชุมเสีย... เพราะ
ฉะนั้นเพื่อเป็นการกันข้อนี้ พวกกระผมทั้งสามถึงได้บัญญัติข้อแม้เอาไว้... ท่านจะเลิก
ประชุมไม่ได้ ถ้าหากว่าท่านสมาชิกส่วนข้างมากไม่เห็นด้วย... ท่านประธานครับ
กระผมก็เชื่อว่า การที่เราได้บัญญัติขึ้นขึ้นไว้นั้น... ก็เพื่อที่จะเป็นการเตือนประธานสภา
ไม่ให้ใช้อำนาจตามอำเภอใจ ให้ท่านใช้อำนาจตามความประสงค์... และตามความ
ต้องการของที่ประชุมนี้... กระผมก็กราบเรียนว่า... กิจกรรมของบ้านเมืองนั้นมีสิ่งที่จะต้อง
แก้ไขอยู่มากมายหลายสถาน... ความเดือดร้อนทุกข์ยากของพี่น้องประชาชนยังมีอยู่มาก
มายในขณะนี้บางจังหวัด เช่นจังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดมหาสารคาม
ประชาชนส่วนมากไม่มีข้าวสำหรับฤดูหนาวแล้ว... อย่างนี้เป็นต้น... เรามีเรื่องที่จะต้อง
ปรึกษา... เรามีกระทุ้มมากมาย... เรามีร่างพระราชบัญญัติมากมายที่จะเสนอเข้า... ในฐานะ
ที่เราเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งสภา... เราก็กายมทำงานด้วยการเสนอกระทูถาม
ด้วยการเปิดอภิปรายไม่วางใจเป็นรายบุคคลหรือส่วนรวมก็ได้... หรือร่างพระราชบัญญัติ
ก็ได้... ถ้าหากว่าประธานสภาได้ใช้อำนาจเลิกการประชุมแล้ว... โดยที่ประชุมส่วนใหญ่

ไม่เห็นชอบด้วย เราก็ชอบที่จะให้ประชุมส่วนใหญ่ได้คัดค้านไว้ กระผมจึงเขียนไว้
เช่นนั้น ขอยืนยันครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ได้อภิปรายมาเป็นเวลา
พอสมควรแล้ว ผมใครจะขอมติที่ประชุมนี้ ท่านผู้ใดเห็นสมควรที่จะให้เพิ่มข้อความ
ในวรรคสามตามที่ผู้แปรญัตติ ขอให้ไปรคยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๐ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้
ไปรคยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๙ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคงไว้ตามร่างเดิม
ขอให้ท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๒๒ ไม่มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ คือ
คุณสุรยุทธ์ กิตติราช กับคุณสงสฤษ ภัคเกษม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้อ ๒๒ มีผู้สงวนคำแปรญัตติ
ไว้คือคุณสุรยุทธ์ กิตติราช ขอเชิญ

นายสุรยุทธ์ กิตติราช (อุตรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
สุรยุทธ์ กิตติราช พรรคพลังใหม่จากอุตรธานี สำหรับข้อ ๒๒ นี้ กระผมได้สงวน
คำแปรญัตติไว้เนื่องจากเห็นว่ารายงานการประชุมสภานั้น ในวรรคหนึ่งนี้ ได้เขียนว่า
"เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำส่วเนาวางไว้
๓ ฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาไม่น้อยกว่า ๓ วัน เพื่อให้สมาชิก
ตรวจดูได้" และกระผมขอเพิ่มข้อความดังต่อไปนี้

".....และให้แยกสำเนารายละเอียดคำอภิปรายของสมาชิกแต่ละคนที่ปรากฏในราย
งานการประชุมสภาแต่ละครั้งส่งให้สมาชิกผู้นั้นตรวจและเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย" เหตุผล
ที่กระผมได้เพิ่มข้อความคือในวรรคหนึ่งนี้ ก็เพราะเห็นว่าข้อความอันนี้จะได้อ่านคัดลอก
กับในวรรคสองในข้อ ๒๒ ที่ว่า "สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุม
ดังกล่าวในตรงตามที่เป็นจริงโดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการ" ที่
กระผมขอเพิ่มเข้าไปนี้ เพราะว่าเนื่องจากข้อบังคับของสภานั้น เราควรจะได้ทำให้

มีความสมบูรณ์ที่สุด เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าสมาชิกที่ได้มีคำอภิปรายไว้จะได้มีหลักฐาน
 ได้ตรวจดูแล้ว ก็นับว่าเป็นประโยชน์กับท่านสมาชิกเองที่จะได้พิจารณาว่า คำอภิปราย
 ของคนนั้นถูกต้องตามที่ได้อภิปรายไปหรือไม่ และในกรณีนั้นเมื่อท่านสมาชิกต้องดำรง
 แก้ว ก็จะได้ยื่นคำร้อง ร้องขอไปยังประธานคณะกรรมการสมาชิก ซึ่งอันนี้กระผมเห็นว่า
 ในพรรคแรกนั้น กระผมเห็นด้วยที่ว่า ให้ทางสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาสำเนาไว้
 ๓ ฉบับให้สมาชิกแต่ละท่านได้ตรวจดู แต่นั่นหมายถึงว่าสมาชิกซึ่งไม่ได้อภิปราย
 ในญัตตินั้นมีสิทธิไปตรวจดูได้ แต่ในกรณีของกระผมนี้เพิ่มเข้าไปนี้ หมดยความว่า
 ถ้าหากว่าสมาชิกที่ได้อภิปรายนั้นจะได้สำเนาของตนเองไว้เพื่อพิจารณาให้ละเอียดถี่ถ้วน
 แล้ว กระผมก็เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ในการที่จะขอแก้ไขเป็นอย่างยิ่ง ...และยิ่งกว่านั้น
 การส่งสำเนาให้กับสมาชิกผู้อภิปรายนั้นก็คงจะไม่เป็นการเพิ่มภาระให้แก่เจ้าหน้าที่ทาง
 รัฐสภาเท่าไรนัก เพราะการส่งสำเนาให้สมาชิกนั้นทางสำนักเองก็ได้ให้ความสะดวก
 แก่ท่านสมาชิกผู้รับเอกสารประจำตัวอยู่แล้ว กระผมจึงอยากจะให้ที่ประชุมนี้ได้
 พิจารณาคำแปรญัตติของกระผม พิจารณาคณะกรรมของแท้ และเหตุผลกระผมเองที่
 เสนอนี้มีได้มีเจตนาอย่างอื่น นอกจากเพื่อความถูกต้อง เพื่อให้ข้อบังคับสมบูรณ์ที่สุด
 ขอขอบคุณครับ

นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม บุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ ในฐานะที่เป็น
 กรรมาธิการได้ขอเรียนชี้แจงกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คณะกรรมาธิการมีความเห็น
 ด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ว่าจะได้ทำสำเนาในการอภิปรายของท่านสมาชิกทุกท่านเพื่อ
 แจกให้บรรดาสมาชิกของเราให้ครบทุกท่าน ในฐานะที่คณะกรรมการก็เป็นสมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎร เช่นเดียวกับท่านผู้มีเกียรติคือได้รับความสะดวกสบายทุกประการ แต่หา
 ขอลิท่านสมาชิกผู้มีเกียรติโปรดเห็นใจด้วยเถิดว่า ทางสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
 งบประมาณอยู่น้อย เจ้าหน้าที่ก็มีจำกัด ถ้าหากว่าทางสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
 จะได้พิมพ์สำเนาคำอภิปรายของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหมด ๒๒๕ ท่าน แจกให้
 บรรดาท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่าน ท่านลองหลับตาพิจารณาภารกิจของทางรัฐสภา
 ของเจ้าหน้าที่ทุกแผนกจะต้องเพิ่มภารกิจอย่างมากมาย เราจะต้องตั้งงบประมาณ
 เพิ่มขึ้นและตามธรรมดาในปัจจุบันนี้แล้วทางสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ก็ได้ส่งสำเนา

รายงานการประชุมไปวางไว้ให้ท่านสมาชิกได้ตรวจดูมีกำหนดถึง ๘ วันอยู่แล้ว และ
ยิ่งไปกว่านั้นก็ยังจะมีรายงานการประชุมพิมพ์เป็นเล่มเพื่อท่านสมาชิกได้จัดซื้อไปแต่ละปีมี
อยู่แล้วเป็นประจำ ยิ่งไปกว่านั้นการอภิปรายของเราปัจจุบันนี้ยังมีแบบที่อัดไว้
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้สนใจในคำอภิปรายของท่านก็สามารถที่จะมาขออนุญาตอีกเพื่อที่
อภิปรายได้ทุกครั้ง เพราะฉะนั้นกระผมจึงใคร่ขอกราบเรียนว่า เพื่อไม่ให้ทาง
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาได้มีการกิจเพิ่มขึ้นโดยที่สภาก็ไม่จำเป็นต้องตั้งงบประมาณราย
จ่ายเพิ่มขึ้น ฉะนั้นคณะกรรมการขอความกรุณาท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่ามีความ
เสียใจที่จะขอยืนยันตามร่างเดิมไว้ ขอบขอบคุณ

นายสุรยุทธ กิติราช (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
ก็ยืนยันตามเจตนาเดิม คือเห็นว่าการที่จะให้ทางสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
แจกสำเนาคำอภิปรายของสมาชิกให้เพื่อเป็นหลักฐานได้ตรวจดูนั้น กระผมเห็นว่ามี
ความจำเป็น ที่ท่านกรรมาธิการขแจ้งว่าเรามีสมาชิกถึง ๒๒๕ คนนั้น ก็เอาเห็นใจ
ครับ แต่ว่าในการประชุมหรือในการอภิปรายผู้ใดครั้งหนึ่ง ๆ นั้น กระผมเห็นด้วย
จะมีผู้ใดอภิปรายไม่ว่าจะสนับสนุนหรือคัดค้านไม่ก็ตามครับ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าทาง
เจ้าหน้าที่หรือสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจะได้ให้บริการหรือให้ความสะดวกในเรื่องนี้
กระผมก็เห็นว่ายอมเป็นประโยชน์ และยิ่งกว่านั้นสำหรับการแก้ไขนั้นแน่นอนละก็ควร
จะมีหลักฐานแนบไว้ด้วย อันนี้จึงจะเป็นการสะดวกแก่ทั้งผู้ขอแก้ไขและประธานกรรมาธิการ
เอง กระผมยังยืนยันเจตนาเดิมครับ

(ไม่มีผู้ใดอภิปรายอีก)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปราย
ต่อไปอีกผมจะขอมติคือที่ประชุมว่าท่านผู้ใดเห็นสมควรที่จะให้เพิ่มข้อความตามที่นายสุรยุทธ
กิติราชขอแปรญัตติ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย
โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓๐ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าคงไว้ตามร่างเดิม

ยังมีผู้แปรญัตติก่อนหน้าหนึ่ง คือคุณสงสุข ภักเณม ขอเพิ่มข้อความระหว่างวรรคหนึ่งกับวรรคสองขอเชิญคุณสงสุขครับ

นายสงสุข ภักเณม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
สงสุข ภักเณม พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดเชียงใหม่ กระผมได้ยื่นขอแปรญัตติ
ขอ ๒๒ ไว้ดังนี้ครับ คือกระผมขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นอีกรวรรคหนึ่ง ระหว่างวรรคหนึ่ง
กับวรรคสองของขอ ๒๒ ข้อความที่กระผมเพิ่มไปมีดังนี้ครับ "ข้อความในคำพูดที่บรรยาย
ข้อตอนตามมาตรา ๕๔ ห้ามมิให้มีการบันทึกข้อความนั้นไว้ในรายงานการประชุมสภา"
เหตุผลที่กระผมได้ขอเพิ่มข้อความดังกล่าวนี้ไว้ในข้อบังคับข้อนี้ กระผมเกรงว่าจะอนุญาต
ต่อท่านประธานได้ทราบว่กระผมมีความสงสัยมาเป็นเวลานานแล้ว แล้วก็มี ความเข้าใจ
ว่ามาตรการ ๆ หนึ่งที่เข้ามาใช้กันอยู่เสมอในสภา คือมีการบังคับกันให้ตอนคำพูดตั้งแต่
กระผมฟังมาตั้งแต่สมัยกระผมเป็นเด็กเรียนหนังสือแล้ว แล้วก็ยังเอาการใช้คำว่า
ตอนคำพูดนี้ไปใช้ตลอดกันในห้องเรียน กันว่าเมื่อตอนคำพูดแล้วทุกสิ่งทุกอย่างมันถึงลงเอย
กันแล้วไม่มีอะไร แต่ในสมัยที่กระผมมาทำหนังสือพิมพ์ กระผมสังเกตการณ์การประชุม
ก็มาเห็นว่าการให้ตอนคำพูดอย่างนี้ด้วยตัวของตัวเอง แล้วจนกระทั่งมีความตั้งใจว่า
จะต้องศึกษางานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสภาแบบราษฎรอย่างถ่องแท้ กระผมได้ศึกษา
จากบันทึกรายงานการประชุมของสภาแบบราษฎรตั้งแต่สมัยของท่านจอมพล ป. เป็นที่มา
ที่กระผมเริ่มศึกษานับที่รายงานการประชุม กระผมไปอ่านพฤติการณ์ ๆ หนึ่ง ในสภา
ก็ต้องขอประทานอนุญาตด้วยว่าจำเป็นที่จะต้องนำมาเล่า สมัยนั้นก็มี ส.ส. ชื่อคงจาก
จังหวัดภาคใต้ท่านหนึ่ง ก็คนเดียวกับที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ขอประทานโทษก็คุณแกล้ว
ได้อ่านนามไปเมื่อสักครู่นี้ คือคุณแกล้ว คุณแกล้วนี่พฤติการณ์อาละวาดในสภาเป็นอย่างไรนั้น
ท่านที่เป็นสมาชิกสภาแบบราษฎรเก่า ๆ หรือผู้สนใจในทางการเมืองก็คงจะทราบกันดี
แล้ว นอกจากอาละวาดแล้วท่านก็กล่าวด้วยคำที่ไม่สุภาพ เป็นคำหยาบขอประทานโทษ
ด้วยท่านประธาน ได้กล่าวถึงอวัยวะเพศผู้ชาย กระผมขอให้คำหลักเบื้องต้นนะครับ
ออกมาที่เป็นภาษาไทยตรง ๆ สั้น ๆ คำเดียวอย่างชัดเจน ก็ปรากฏว่ามีการให้
ตอนคำพูดเหมือนคุณแกล้วจะไม่ตอน แล้วก็ให้ตำรวจสภาหิ้วคุณแกล้วออกนอกสภาในวันนั้น
ว่าอย่างนั้น กระผมขอประทานโทษครับ มันสับสนไปหน่อยว่าการตอนคำพูดนี้ แต่เมื่อ
ตอนคำพูดไปแล้วก็ปรากฏว่าข้อความหรือคำพูด ในเรื่องที่ไม่สุภาพคำไม่สุภาพคำนี้

ของคุณอำนาจยังอยู่ในบันทึกรายงานการประชุม อันนี้ทำให้กระผมไม่เข้าใจสิ่งที่กระผม
เคยเชื่อกันว่าแต่สมัยกระผมเป็นเด็กนักเรียน ว่าการถอนคำพูดในสภาผู้แทนราษฎรนั้น
ก็คงจะมีการลบลอยคำที่มีการพูดกล่าวคำไม่สมควรในสภาออกมานั้นเสีย แต่ความจริง
หาเป็นอย่างนั้นไม่ กระผมก็ไม่เข้าใจ กระผมได้เรียนทอดทานกรมการแล้ว ว่า ขณะ
เรามาตั้งต้นกันใหม่ ขอความกรุณาอย่าได้ยึดเอาหลักเกณฑ์หลักการวัฒนธรรมประเพณี
ระเบียบแบบแผนที่เคยใช้กันมาก่อน ๆ นั้นเอามาใช้ในกรณีอย่างนี้ กระผมเห็นว่า
ในกรณีที่บุคคลหนึ่งถูกกล่าวหาอันเป็นการขัดต่อระเบียบข้อบังคับและถูกบังคับให้ถอนคำพูด
เมื่อมีการถอนคำพูดแล้วเป็นเรื่องที่ไม่ถูกไม่ควร ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ถูกกล่าว
หาจนถึง เมื่อมีการถอนคำพูดแล้วถ้าหากว่าคำพูดนั้นไปถูกบันทึกในรายงานการประชุม
เมื่อมีการถอนแล้ว ถอนหลัง ๆ อย่างรุ่นกระผมมาอ่านเจอเข้า กระผมก็เห็นว่า
ผู้ที่ถูกกล่าวหาจนถึงนั้นเป็นผู้ที่เสียประโยชน์ได้รับความเสียหาย แม้จะมีการถูกบังคับ
ให้ถอนไปแล้วก็ตาม แล้วก็บางเรื่องที่กระผมอ่านพบในรายงานการประชุมของสภาก่อน ๆ
มาเนิ่น กระผมยังไม่ชอบรับทราบบุคคลที่ถูกกล่าวหาหรือถูกไล่ออกจากงานเอาจนถูกบังคับให้ถ
ถายหนึ่งถอนคำพูดไปนั้น กระผมยังมีความไม่พอใจเขาอยู่ตั้งเยอะตั้งหลายคน เพราะ
ฉะนั้นกระผมจึงเรียนว่า เมื่อก่อนถึงยุคสมัยนี้ กระผมก็ขอความกรุณาเถอะครับ บรรดา
ท่านกรรมาธิการท่านทั้งหลายโปรดพิจารณาในสิ่งที่ว่ามันสมควรจะทำความเสียหายเมื่อ
จะถอนมันก็ต้องถอน ถ้าไม่ถอนมันจะจारीอยู่ในนั้นละ อันนี้ก็ขอเรียนว่า ขอได้โปรด
ไต่พิจารณาในข้อความที่กระผมเพิ่มเติมเข้ามาในข้อ ๒๒ นี้คือว่า "ขอความไต่ค
อกราบเรียนขอตามมาตรา ๕๔ ห้ามมิให้มีการบันทึกข้อความนั้นไว้ในรายงานการประชุม
สภา" ผมขอเรียนขอให้เป็นอย่างนี้ครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) ท่าน
ผู้เป็นประธานรายงานการประชุมสภา ก็เป็นบันทึกข้อความต่าง ๆ ซึ่งสมาชิกหรือ
รัฐบาลใดกล่าวขึ้นในสภานั้นจำเป็นต้องบันทึกให้หมดให้ครบถ้วน ทั้งนี้เมื่อมีการถอนกัน
ขึ้นมาตามที่เคยเห็นมาแล้วว่ามีการโต้เถียงกันว่าถอนตรงไหน ถอนแค่ไหน ทั้งนี้เรา
จะไปไม่บันทึกข้อความที่ถอน มันก็จะต้องเขียน ละ ๆ ไว้หลายแห่ง เพราะ
อาจมีการโต้เถียงขึ้น แต่รายงานการประชุมนั้นก็สมบูรณ์และดูตามรายงาน
การประชุมก็ไม่รู้ว่าคำพูดที่ถอนไปนั้นกล่าวอย่างไร สมมติว่าเราจะถือเป็นหลักฐาน
ในการกล่าวต่อไปข้างหน้า สมมติว่าผมได้เป็นสมาชิกขึ้นมาในภายหลังก็ไม่รู้ว่า

ทำไมถึงต้องถอน การว่าใครอย่างไรแต่ไหน จำเป็นต้องถอน จะต้องเขียนบันทึกไว้ให้หมกก็จะรู้เอง อย่างนั้นะต้องถอน เราก็ไม่ควรจะพูด ถ้าสมมติว่าเป็นสมาชิกใหม่ในวันข้างหน้า และอีกอย่างหนึ่งการถอนนี้ไม่ใช่เป็นการที่ลบไปให้หมดแต่ความจริงนั้นเป็นประหนึ่งเหมือนการขอลยืเท่านั้นครับ ว่าที่พูดไปนั้น ขอโทษเถอะ ที่ภาษาของสภาที่เราถือว่าเป็นการถอน ก็เหมือนถอนนิติเหมือนกัน ผู้ที่ถอนก็ไม่ได้ลบไปยังมีอยู่ปรากฏว่าอยู่แต่ถอนไปเสียแล้ว ไม่ต้องพิจารณากัน หรือบางทีเกิดมีพิจารณากันเหมือนกัน แต่ต่อไปการถอนนิติของถอนก่อนมีการอภิปราย อันนี้เป็นเพียงบันทึกประวัติของการเป็นไปในที่ประชุมสภาเท่านั้น เพราะฉะนั้นก็ควรจะเป็นไปให้ครบถ้วน มิฉะนั้นการบันทึกนั้นก็จะมีขาดตกบกพร่องไปเท่านั้นเองครับ

นายสงสุข รักเกษม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเห็นว่าถ้าจะคงสู้กับท่านกรรมาธิการเสียแล้วครับ กระผมไม่พอใจครับ ที่ท่านบอกว่ามันเหมือนกับขอลยืท่านถึงยอมรับว่ามันเหมือนกับการขอลยื ถ้าจะว่าขอลยืก็ทำไมไม่บอกเสียเลยว่าขอลยืไม่ต้องมาไขว่คว้า ให้ประธานต้องมายังจับให้สมาชิกถอนคำพูด เอา สมาชิก ก. ขอลยืขะก็ไม่ต้องไขว่คว้าถอน ถ้าจะถอนมันก็ต้องถอนนะครับ ก็ถอนแบบนั้นเหมือนถอนถอนเหลว เวลาถอนเหลวจะต้องถอนเหลว คือคนเขาไปอีกนั้นเรียกว่าถอน แต่ถอนในที่นี้กระผมหมายถึงถอนถอนไม่ ถอนรากมันทิ้งไปเลย ไม่มีครับ ก็ขอความกรุณาว่าขอให้ท่านประธานกรรมาธิการอย่าได้กรุณาเอาชนะเราไปตะพึดคะพืออย่างนี้เถอะครับ ขอความกรุณาด้วยครับลงอีกสักทีเถอะครับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านผู้เป็นประธานคณะกรรมาธิการไม่ใช่ว่าจะยืนย่นอย่างเดียวนะครับ คือถ้าเห็นด้วยก็เอาเลยครับ แล้วก็เห็นด้วยมากมายหลายข้อแล้วแทบทุกท่านที่แปรญัตติแล้วในในที่เห็นว่าเป็นเห็นด้วยเห็นจะไม่ไหว มันจะยุ่งก็ไม่ยอมนะครับอันนี้ ที่นี้จะถอนใดอย่างไรครับ พูดไปแล้ว พูดไปจริง ๆ นะ ก็พูดกันไป อย่างกระจายเสียงนี้คนฟังทั่วประเทศจะไปถอนใดอย่างไรครับ มันจะหมดไปได้อย่างไร มันคงไปหมดแล้วครับ ไม่มีทางหรอกครับ ก็อย่างที่ผมเรียน คือว่าคล้าย ๆ เป็นภาษาสภา นี่เขาขอถอนไปนี้เป็นภาษาของสภาว่าคือขอโทษนั่นเอง ขอลยืนั่นเอง ไม่มีถอนหรอกครับ ของพูดไปแล้วมันจะถอนใดอย่างไรครับ ไม่เหมือนถอนถอนไม่ถอน คนไม่ถอนได้ แค่ว่าพูดขึ้น

ถอนไม่ไคร่รับ พวกกันขอเท็จจริงถอนไม่ไคร่ความจริงของมันนี้ แทะว่าถอนคำพูดเสีย
คล้าย ๆ ว่าพูดไปแล้วนะขอภัยเถอะเท่านั้นเองครับ แล้วท่านผู้ปฏิบัติจะให้
ไม่ต้องเขียน ไม่ต้องเขียนอย่างไร ก็พูดไปจริง ๆ ในเวลาที่พวกนี้จะต้องไถกัน
ไถหลายยกเสียด้วยนะ เพราะว่าท่านบอกท่านไม่ไคร่การราว ท่านไม่ไคร่การคำพูดทั้ง
กระหม่อมกระเทือนไคร่ แทะว่าประธานหมอก เอา ต้องถอน ถอนเสียเถอะ ถอน
ตรงไหน ถอนแค่ไหนก็ต้องพูดกันเรื่อยไป แล้วเวลาที่จะบันทึกการประชุมก็ต้องเขียน
ไปตามนั้น ถ้าไปยกเวนเขามันจะเวนตรงไหนก็เป็นปัญหาอีกครับ ไทเขาเขียนไป
เถอะครับ ไม่มีปัญหาอะไรหรอก

นายสงสุข ภัคเกษม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผมขอเรียนว่าอย่างนี้ กระผมขอเรียนด้วยความไม่เข้าใจอีก จะด้วยอะไร
ก็ไม่ทราบละ กระผมยังไม่เข้าใจระบบและวิธีการถอนคำพูดของสภาที่ท่านว่า เป็น
ประเพณีวิธีการของสภาเราจะต้องว่าอย่างนี้ ใครจะเป็นคนบัญญัติกำหนดกฎเกณฑ์ขึ้น
กระผมก็ไม่รู้ กระผมขอยกตัวอย่าง ๆ หนึ่ง เมื่อปี ๒๕๑๒ เมื่อสมัยการเลือกตั้ง
สภาผู้แทนสมัยปี ๒๕๑๒ ได้มีสมาชิกโคกภิปรายโจมตีท่านอดีตรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย พลเอก ประภาส จารุเสถียร ว่าเอาเงินมาซื้อเสียงสมาชิก
ที่ประธานสภาบังคับให้สมาชิกท่านนั้นถอนคำพูดที่ไปกล่าวหา ที่ไปว่า พลเอก ประภาส
จารุเสถียร นะ เอาเงินมาซื้อเสียงสมาชิกนี้ ให้ถอนเสีย สมาชิกนั้นก็ถอนครับ
ถอนว่าอย่างไร ว่าทำให้ผมถอนคำพูดที่ว่าพลเอก ประภาส จารุเสถียร เอาสตางค์
มาซื้อเสียงนั้นนะ ก็ขอถอน มันก็ย่ำลงไปอีก อันนี้กระผมก็เห็นว่ามันเป็นวิธีการ
ที่มันไคร่อะไรขึ้นมา นอกจากว่าพลเอก ประภาส จารุเสถียร นั้นะครับถูกเล่นงาน
ย่ำหัวตะปูลงไปอีก อันนี้ละครับมันเป็นวิธีการที่ว่าวิธีการถอนนี้ดีกว่าจะถอนหรือ
จะตอกไปอีก นี่กระผมก็ไม่รู้จะว่าอย่างไร แต่เอาเถอะครับ กระผมเอาเป็น
อย่างนี้แล้วกัน ยกประโยชน์ให้ท่านประธานกรรมการอีก กระผมมีอีกหลายขอ
ท่านบอกกว่า ท่านยอม แต่กระผมเห็นวาทังแต่มีการมาขอปฏิบัติ ผู้ที่ส่งวนไว้ในสถาน
วันนี้กระผมยังไม่เห็นท่านยอมใครเลยนะครับ เพราะฉะนั้นท่านกรุณาอย่าพูดอย่างนั้น
ท่านไม่ยอมใครเลย เอาเป็นอย่างนั้นว่า ในโอกาสนี้กระผมจะยอมท่านเท่าความบางขอ
กระผมขอความกรุณายอมกระผมบ้างไหมกับเขาหาท่านจะเอาของท่านไปในด้านเดียวกัน

เป็นกรรมเสียประโยชน์มาก ๆ มันก็จะไม่ค่อยสบายใจเหมือนกัน ก็ขอความกรุณา
 อย่างนั้นเป็นอันว่า เรืองนี้ขอถอนครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : หมายความว่า คุณสงสุข
 ขอถอนคำแปรญัตตินี้

นายสงสุข ภักดิ์เกษม (เชียงใหม่) : ครับ ถอนอีกครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอบคุณครับ เชิญท่าน

เลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไปครับ

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาการแทน
 เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๒๓ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๒๔ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๒๕
 ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๒๖ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๒๗ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๒๘ ทวิ
 คุณสุทัศน์ เงินหมื่น คุณประยงค์ มุลสาร ขอเพิ่ม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสุทัศน์ครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (อุปราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม

สุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดพรรค
 สังคมนิยมแห่งประเทศไทย กระผมได้ขอแปรญัตติเพิ่มเติมข้อบังคับข้อที่ ๒๘ โดยระบุ
 เป็นข้อที่ ๒๘ ทวิ โดยมีข้อความดังนี้ "ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติ
 กระฎุมภ์ช้างคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกเสนอและระเบียบวาระการประชุมทุกครั้ง เพื่อ
 โฆษณาแก่สาธารณชน" ท่านประธานที่เคารพขณะนี้บรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็
 หรือคณะรัฐมนตรีก็กำลังทำหน้าที่เพื่อประชาชน กล่าวคือโดยเฉพาะสมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎร ถ้าเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนก็จะต้องไม่ผิดอะไรนัก ส่วนตัวกลางนั้น
 คือประธาน เราทำหน้าที่แทนตัวการ ถ้าหากเราทำอะไรไปหรือเราทำอะไรมา
 ควรอย่างยิ่งที่จะต้องไปตอบสนองหรือไปรายงานให้กับตัวการ คือประชาชนให้เขา
 ได้รับทราบว่าเราทำอะไร เราทำอะไร กรณีที่กระผมได้เสนอเพิ่มเติมมานี้ก็เช่นกัน
 เพราะว่าในการพิจารณากระฎุมภ์ในการพิจารณาพระราชบัญญัติ หรือในการจัด
 ระเบียบวาระต่าง ๆ ที่ผ่านมานั้น เราทำกันอย่างกระผมจะกล่าวว่ามันอย่าง
 ขุนจิมเฉพาะพวกเราก็จะไม่ผิดอะไรนัก เพราะว่าประชาชนส่วนมาก ซึ่งเขาเป็น
 ตัวการเขามอบให้เราทำหน้าที่แล้ว แต่เขาไม่สามารถที่จะทราบได้โดยละเอียด
 หรือโดยชัดเจนว่าตัวแทนของเราได้ทำอะไรไปบ้าง จริงอยู่ถึงแม้จะมีการถ่ายทอด

การกระจายเสียงก็เป็นการกระทำที่เขาไม่ได้ทราบล่วงหน้ามาก่อนประชาชนไม่ได้ทราบ
 ล่วงหน้ามาก่อนว่าจะมีการพิจารณาอะไรบาง กระผมจึงมีความเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นการ
 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ หรือว่าเป็นการพิจารณากระทู้ถามหรือว่าเป็นการ
 พิจารณาเกี่ยวกับเสนอระเบียบวาระเข้าประชุมของสภาผู้แทนราษฎร ควรอย่างยิ่งที่จะ
 ให้มีการโฆษณาเป็นการเปิดเผย ซึ่งอาจจะโดยวิธีใดวิธีหนึ่งก็ได้ หรือควรอย่างยิ่ง
 ที่จะพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ อาจจะพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ หรืออาจจะ
 มีการพูดทางวิทยุโทรทัศน์หรือวิทยุกระจายเสียงเป็นการถ่ายทอดให้ประชาชนเขาได้ทราบ
 วาร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ เหล่านั้นมันเกี่ยวข้องกับประชาชนอย่างไร เพื่อเปิดโอกาส
 ให้เขา ได้มีโอกาสติดตามอย่างใกล้ชิด และเปิดโอกาสให้เขาได้ศึกษาบางครั้ง
 เขาอาจจะต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเข้ามา เพื่อที่จะให้บรรดาเหล่าสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎร เราได้นำแนวความคิดของตัวการเหล่านั้นมาปฏิบัติ หรือมากระทำแทน
 ในฐานะเป็นตัวแทนเขา กระผมจึงเห็นว่าควรที่จะเพิ่มมาตรา ๒๗ ทวิ เข้าไปเพื่อให้
 ทางเลขาธิการรัฐสภาได้มีการจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติ กระทู้ถามซึ่งคณะรัฐมนตรี
 หรือสมาชิกเสนอและระเบียบวาระการประชุมทุกครั้งเพื่อโฆษณาแก่ประชาชน

(ขณะนั้นประธานสภาผู้แทนราษฎรได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ดำเนินการประชุมต่อไป)

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
 ผู้เป็นประธานคณะกรรมการได้พิจารณาขอแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแล้วความ
 จริงนั้น เท่าที่ทราบกันสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาได้มีการพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบ
 วาระการประชุมเกินกว่าที่แจกจ่ายให้ท่านสมาชิก ผมเข้าใจว่าพิมพ์ประมาณสัก ๕๐๐ ชุด
 ก็แต่ละครั้งนะครับ แล้วท่านผู้ใดสนใจก็ขอมาได้ หนังสือพิมพ์ก็เหมือนกันนะครับ
 ที่ระเบียบวาระการประชุมนี้ผมเข้าใจว่าวิทยุกระจายเสียงก็ได้ออกอากาศล่วงหน้าเพื่อ
 ให้ประชาชนได้ทราบว่าสภาได้มีการประชุมเรื่องอะไรกันบ้าง และเวลาที่
 เราอภิปรายกันเราก็ทำการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงทุกครั้งอยู่แล้ว ประชาชนก็
 ย่อมทราบว่าตัวแทนของเขาได้ทำอะไรไปบ้างในสภา แต่สำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้น
 ซึ่งเพียงเสนอเขาไปก็เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์ ผมก็ยังมองไม่เห็น
 ว่าจะได้ประโยชน์อะไรก็มากนักเลย เพราะอย่างน้อยสมาชิกบางท่านก็ได้เสนอให้
 หนังสือพิมพ์ทราบแล้วก็พิมพ์โฆษณาไปในหลักการสำคัญ ๆ อยู่แล้ว ที่นี้เป็นปัญหา

ว่าสมมติว่าเราจะจัดพิมพ์ขึ้น ซึ่งจะต้องใช้เงินมากมายนั้น เราจะไปแจกใครเพื่ออะไร
จำนวนเท่าไร ไม่มีกฎเกณฑ์หรือครับ แต่พิมพ์เมื่อพิมพ์ออกไปแล้ว ไม่มีใครมารับ
หรือมารับเพียงเล็กน้อย พิมพ์ไว้มันก็จะไปกองพะเนินครับ ไม่รู้ว่าเอาไปไหน
แล้วพิมพ์เป็นกระดาษเปล่า เป็นเศษกระดาษไปไม่คุ้มค่ากับที่จะลงทุนครับ เวลานี้เขาก็
พิมพ์อยู่แล้วประมาณ ๔๐๐ ชุดทุกครั้ง แล้วก็เราคิดว่ามีความหมายใหญ่ ๆ เช่น
งบประมาณแผ่นดินนี้ ไม่ใช่เล็กน้อย มีรายละเอียดประกอบ ๑๐ เล่มใหญ่ ๆ หลาย
พันหน้า ขนาดนี้ต้องใช้เงินมากมายแล้วนะครับ ๔๐๐ ชุดนี้ ท่านยังจะพิมพ์เพิ่มเติม
เขาไปอีก แล้วไม่ใคร่แจกใคร หรือแจกไปไม่มีใครสนใจ จะไปประโยชน์อะไรครับ
เวลานี้นะครับ ตามที่รับหนังสือของสมาชิกทั้งสองสถาบันมีเอกสารแจกเป็นจำนวนมาก
ผมว่าคนที่อ่านที่รับไปอ่านสักก็เปอร์เซ็นต์ ยังสงสัยนะครับ เพราะเวลาไม่มีจะอ่าน
มากมายเหลือเกินนะครับ ผมคิดว่าถ้าการพิมพ์ออกไปนั้นจะไปประโยชน์ไม่คุ้มค่า เป็นการ
สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินโดยไม่จำเป็นครับ คณะกรรมการจึงเห็นว่าเท่าที่พิมพ์
อยู่ทุกวันนี้ ๓๐๐ - ๔๐๐ ชุด สำหรับร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เสนอสถาบันมากพอ
อยู่แล้ว

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (อัครราชบัณฑิต) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
สุทัศน์ เงินหมื่น ความจริงกระผมไม่ใคร่หมายความว่าพิมพ์แจกเฉพาะสมาชิก กระผม
หมายถึงว่าพิมพ์ไปประชาชนหรือเปิดเผยโดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ประชาชน
คือให้สาธารณชนได้ทราบ ทราบเพื่ออะไร ทราบเพื่อจะติดตามผลการทำงานของ
พวกเราเองว่า ตัวแทนของเรามีทำอย่างไรบ้าง ความจริงกระผมเห็นใจที่บอกว่า
เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ แต่กระผมคิดว่าถ้าหากว่าเราจะไปประชาชนเขาใคร
ไปศึกษากฎหมายต่าง ๆ ที่จะออกไปบังคับเขานั้น เพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นมายัง
พวกเรา อาจจะเอาแนวความคิดเห็นเหล่านี้มาประกอบในการวินิจฉัยวิเคราะห์ หรือ
มาอภิปรายเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเขาเอง กระผมคิดว่าประโยชน์ต่าง ๆ
ดังกล่าวนี้น่าจะคุ้มค่าที่เราจะต้องเสียไป อีกประการหนึ่ง เรื่องกระทู้ที่เขานำขึ้น การตั้ง
กระทู้ถามนั้นจะทำให้ประชาชนเขาได้มีโอกาสทราบว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่พวกเรา
มาตามรัฐบาลนั้นจะมีปัญหาอะไรบ้าง อย่างน้อย ๆ ถ้าหากจะให้เขาได้ทราบคำถาม
ของแต่ละกระทู้ คำถามของแต่ละกระทู้ หรือว่าแต่ละคำถามนั้นได้อย่างไร เป็น
การล่วงหน้า เพื่อที่จะเป็นการจูงใจให้เขาได้ติดตามก็จะเป็นการดียิ่ง ซึ่งกระผม

คิดว่าในเรื่องกระทู้นี้ ในสภาตอน ๆ โดยเฉพาะสถานีวิทยุแห่งชาติที่นานมากได้
 เคยมีการพิมพ์แจก สำหรับกระทู้นี้ใคร ขอความอย่างไร และคำถาม
 ใด ๆ เพื่อเป็นการรายงานให้กับประชาชน กระผมในในเรื่องนี้ เพราะว่าเราขณะนี้
 ทำงานในฐานะตัวแทน เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งครับ ที่ตัวการจะต้องทราบว่าตัวแทนทำ
 อะไรบ้าง กระผมจึงอยากจะขอเขียนขึ้นอีกสักครั้งหนึ่ง ในการพิมพ์เช่นกัน มิได้
 หมายความว่าจะมาพิมพ์อย่างมากมายมหาศาล แล้วยกอย่างชะทราย กระผมใช้คำว่า
 "ชะทราย" เป็นภาษาอีสานซึ่งกระจัดกระจายมาก แต่พิมพ์เป็นจำนวนพอประมาณ แล้ว
 ส่งให้กับสื่อมวลชน หรือหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะลง อาจจะลงในหลักการ
 และเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ หรือตั้งคำถามในกระทู้เป็นการพิมพ์แจกออกไปอีก
 ทีเดียว ๆ มาในหนังสือพิมพ์เขาไม่ทราบว่าคำถามของกระทู้คืออะไร หรือวิทยุ
 กระจายเสียงที่นานมาถ่ายทอดออกไป กล่าวแต่เพียงว่ากระทู้เรื่องอะไรเท่านั้นไม่ได้
 บอกว่ามีการถามปัญหาอะไรบ้าง กระผมหมายความว่าเช่นนี้ครับ

นายพีร บรมนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ขอ ๒๓ ทวิ
 ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวไปเมื่อกี้ ความจริงกรรมาธิการอยากจะขอเรียนชี้แจง
 ว่าในด้านการที่จะให้ประชาชนได้รู้ถึงกิจการและการดำเนินงานของทางสภาผู้แทนราษฎร
 นั้นเราไม่มีวิสัยหลายวิสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันนี้ก็ได้ถ่ายทอดเสียงไปทั่วประเทศแล้ว
 นี่เป็นสื่อสารมวลชนที่สำคัญที่สุด ในประการต่อไป กระทู้ที่สำคัญ ๆ นั้น เมื่อคงไปแล้ว
 วิทยุก็เอาไปออกข่าวให้ และยังว่าหนังสือสารมวลชนคือหนังสือพิมพ์นั้นได้ให้ความร่วมมือ
 โดยมีร่างพระราชบัญญัติที่ถามหรือกระทู้ถาม ถ้าหากว่าอันไหนเป็นสาระที่เกิดประโยชน์
 ต่อส่วนรวมของชาติบ้านเมืองแล้วหนังสือพิมพ์ก็ถ่ายทอดไปให้กระผมขอขอบคุณที่ท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติได้คงขอถามมาเพื่อที่จะนำขอมูลเหล่านี้ อาทิเช่นกระทู้คดี หรือกฎหมายก็ดี
 ไปสู่มวลชนผู้เป็นเจ้าของประเทศอันนี้กระผมถือว่าเป็นความหวังดีของท่าน แต่เรา
 มามองดูงานอย่างอื่นที่เราจะทำนอกเหนือจากสิ่งที่ท่านเสนอขึ้นมามาก คณะ
 กรรมาธิการจึงขอกราบเรียนด้วยความเกรงใจเป็นที่สุด แต่จำเป็นจะต้องขอเขียนว่า
 จะต้องขอคัดออกครบประเด็น ขอขอบคุณครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (อับธราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 สุทัศน์ เงินหมื่น ขวดยความเคารพอย่างยิ่งในแนวความคิดของท่านกรรมาธิการ แต่

กระผมก็คิดว่าท่านที่ทานได้อภิปรายมานั้นมันเป็นเรื่องที่เกิดจากการประชุมหรือขณะประชุม แต่เจตนาารมของกระผมก็เสนอขอ ๒๗ ทวี เขามานี้มันเป็นเรื่องก่อนการประชุม เป็นเรื่องที่จะต้องให้ประชาชนเราได้มีโอกาสมาถกถามอย่างใกล้ชิด ทราบปัญหาแต่ละปัญหา หรือกฎหมายแต่ละกฎหมาย หรือกระทู้อะไรแต่ละกระทู้ มีรายการรายละเอียดสำคัญที่ควร จะติดตามหรือไม่อย่างไร กระผมจึงขอกราบเรียนว่าขอเป็นยืนยันตามที่กระผมได้ขอปฏิบัติไว้ครับผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมจะขอมติและรับ อภิปรายก็มาพอสมควร แล้ว ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำแปรญัตติที่ขอเพิ่มขอ ๒๗ ทวี ของคุณสุทัศน์ เงินหมื่น และคุณประยงค์ มุกดาสาร โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิยกมือ ๒๑ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิยกมือ ๗๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้คงไว้ตาม กรรมาธิการ มีอะไรหรือครับคุณฉวี

นายฉวี พิมพ์หินทร (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ฉวี พิมพ์หินทร ส.ส. จังหวัดร้อยเอ็ด แห่งพรรคเกษตรสังคม กระผมได้พิจารณา เห็นว่าสำหรับวันนี้การแปรญัตติร่างขอมติกับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรนั้น ได้พิจารณา กันมาเป็นพอสมควรแล้ว จะคำจะมีอยู่แล้วครับ แล้วก็ยังมีญัตติเรื่องหนึ่งของคุณแล้ว นรปติ ซึ่งรู้สึกว่าจะค้างการพิจารณาอยู่ตอนเขา กระผมจึงขอให้อธิการพิจารณา ในการแปรญัตติร่างขอมติกับไว้ก่อนในวันนี้ และได้โปรดหยิบยกเรื่องของ คุณแล้ว ขึ้นมาพิจารณาด้วยครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เรื่องของคุณแล้ว ผมไม่ลืม ก็คิดว่าเอา ตอนท้ายนั้นตอนจะเลิกประชุมค่อยตกลงกัน คุณฉวีขอให้อธิการพิจารณาเพียงแค่นี้ครับ ผมคิดว่าถ้าที่ประชุมนี้ไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ผมก็จะพักการประชุมเพียงแค่นี้ และจะโปรดหยิบยกปัญหาของคุณแล้วขึ้นมาพิจารณา คือคุณแล้วเสนอว่า เทาหมจ๋าได้เมือเขาน ว่าขอให้เป็นการพิจารณาพิเศษในการพิจารณาขอมติกับนี้ คือไม่อยู่ในวาระปกติ คือวัน พฤหัสบดีและวันศุกร์ จะเอาเป็นวันพิเศษให้ผมคุณแล้ว เชิญแจ้งอีกพิธี

นายแกล้ว นรปติ (ขอแกล้ว) : ท่านประธานครับ เมื่อเช้านี้กระผม
ได้เสนอญัตติว่าการพิจารณาเรื่องข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรนั้น จะต้อง
เป็นการยัดเยียดยาวนาน และก็เป็นที่จริงตามที่กระผมคาด กล่าวคือว่าวันนี้เราพิจารณา
มาได้ถึงข้อ ๒๗ เท่านั้นนะครับ มีข้อบังคับทั้งหมด ๑๒๒ ข้อเรายังไม่ได้ถึง ๑ ใน
๕ ในขณะนี้ก็เป็นเวลาเกือบ ๑๘.๐๐ นาฬิกาแล้วครับ เกือบ ๖ โมงเย็น เพราะ
ฉะนั้นกระผมจึงเห็นสมควรว่า ถ้าหากว่าเราจะพิจารณาเรื่องข้อบังคับในวันพฤหัสบดีก็จะ
ไปแย่งกันกระทูลาม ก็จะไปแย่งกับร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งงานของเรายังค้างคางอยู่
ในสภานี้มาก ยังไม่ได้รับการบรรจุ ก็ได้รับการทอว่าทอชานจากท่านสมาชิกมานานแล้ว
เพราะฉะนั้นกระผม แกล้ว นรปตินี้จึงเห็นว่าสมควรที่จะให้มีการพิจารณาเรื่องข้อบังคับ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎรของเราในวันอื่น นอกจากวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ซึ่งเป็นวัน
ประชุมธรรมดา โดยกระผมขอเสนอเป็นวันพุธนะครับ ซึ่งวันพุธนี้มีการประชุมของ
วุฒิสมาชิก ถ้าหากว่าปกติแล้ววุฒิสมาชิกก็ใช้เวลาเพียงเล็กน้อยในการประชุม โดยปกติ
เท่าที่เป็นมานาน วุฒิสมาชิกไม่เคยเลิกเกินเวลาเพียงเลยครับ ทอจากนั้นเป็นเวลาบ่าย
เป็นต้นว่า ๑๓.๐๐ น. ถึง ๑๔.๐๐ น. ก็ดี เราก็จะไ้เริ่มการประชุมข้อบังคับ
ถ้าหากว่าเป็นอย่างนั้นครับ อีกสัก ๒-๓ วัน เราก็ควรจะสำเร็จนะครับ ข้อบังคับของ
เราคงจะใช้ได้ กระผมขอเสนอตั้งนั้นเป็นวันพุธตอนบ่ายครับ ท่านประธาน ท่านผู้ใด
เห็นควย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยืนขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็อย่างที่ผมพูดนะ ก็ว่าสำหรับข้อบังคับนี้
เราประชุมพิจารณากันเป็นกรณีพิเศษไม่อยู่ในวาระปกติ คือวันพฤหัสบดี และวันศุกร์
และคุณแกล้วก็เสนอว่าให้เป็นตอนบ่าย วันพุธทุกพุธ เป็นญัตติ

นายยุทธพล ศรีมงคล (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
นายยุทธพล ศรีมงคล ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม สังกัดพรรคประชาธิปัตย์
กระผมเห็นควยในหลักการที่ว่าเราควรจะมีการประชุมพิจารณาข้อบังคับของสภาผู้แทน
ราษฎร ในวันพิเศษ เพราะว่าต้องใช้เวลานานในวันจันทร์ที่ ๒๑ นี้จะเป็นการประชุมรวม
กันระหว่างวุฒิสมาชิกกับสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่จะต้องมาประชุมอยู่แล้ว กระผม
จึงขอประทานเสนอให้มีการประชุมในวันอังคารครับ ท่านผู้ใดเห็นควยโปรดรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณยุทธพล เสนอวันอังคาร วันอังคารมี
การประชุมคณะรัฐมนตรี เชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมครับ

นายใหญ่ ศุภิชิต (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ท่านประธาน
ครับ วันอังคารของประชุมคณะรัฐมนตรี งานที่ประชุมในคณะรัฐมนตรีก็ไม่ค่อยจะเสร็จ
เหมือนกัน คั่งค้างมาบางท้องที่การที่แล้วก็ค้างมาอังคารหน้า ถ้าจะกรุณาเป็นวันพุธ
ไต่ถามก็สมควรจะสะดวก เพราะการประชุมสภานั้นบางทีคณะรัฐมนตรี ที่เป็น
ผู้แทนก็ต้องมาประชุมกับสภาด้วย

นายยุทธพล ศรีมงคล (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ
ถ้าอย่างนั้นกระผมขอถอนครับ

นายถวิล พึ่งพิงกัน (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
ถวิล พึ่งพิงกัน ส.ส. จังหวัดร้อยเอ็ด แห่งพรรคเกษตรสังคม กระผมเห็นว่า
วันพุธ หรือวันจันทร์ วันอังคารอะไรนั้นเป็นวันซึ่งท่านสมาชิกหลายท่านก็อาจจะต้อง
ติดธุระ ติดงาน บางคนก็เป็นพยานความอย่างนี้ครับ ไม่ค่อยมีโอกาสได้มาประชุม
ถ้าหากว่าจะเป็นวันเสาร์ เพราะว่าจะมาประชุมวันศุกร์แล้ว วันเสาร์ก็ประชุมต่อเลย
กระผมขอเสนอเป็นวันเสาร์ครับ ขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือคุณถวิล ปกติวันหยุดราชการเราไม่ได้
ประชุมครับ คุณถวิล

นายถวิล พึ่งพิงกัน (ร้อยเอ็ด) : ถ้าหากว่าหยุดราชการประชุมไม่ได้
กระผมก็ขอถอนครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ คุณสุทธยา โนนศรี

นายเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
เจริญ เปรมฤทัยรัตน์ กระผมขอสนับสนุนวันพุธครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละ สนับสนุน ไม่ทงละ ก็วันเรา
จะโหวต

นายเจริญ เปรมฤทัยรัตน์ (ขอนแก่น) : วันพุธ ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ก็ตรงกับคุณแล้ว เชิญคุณวิชัย

นายวิชัย เสวมาตย์ (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม

วิชัย เสวมาคย์ ศ.ส. อุดมราชธานี พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย ตามที่
ท่านประธานได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเมื่อก่อนว่าเราไม่ประชุมวันเสาร์นั้น กระผมขอเสนอเป็น
วันเสาร์กับ เพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องพิเศษ ซึ่งเราควรจะต้องใช้เวลา แม้จะเป็น
วันหยุดก็ควรจะตกลงประชุมให้เสร็จโดยรวดเร็ว ถ้าจะประชุมวันพุธเป็นตอนบ่ายก็คง
หลายพระเดชพระคุณ กระผมว่าเอาวันเสาร์ทั้งวันอย่างนี้จะเสร็จได้เร็ว เพราะข้อบังคับ
นี้เราก็รอมานานถึง ๔-๕ เดือนแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมขอเสนอวันเสาร์ นับตั้งแต่
วันเสาร์หน้าเป็นต้นไป เพราะเสาร์นี้ก็ประชุมกันแล้วในวันนี้หมายความว่าใน
อาทิตย์นี้เราประชุมเรื่องนี้กันแล้วถ้าวันเสาร์ที่จะถึงนี้ก็เตรียมตัวไม่ทัน เพราะฉะนั้น
กระผมขอเสนอในวันเสาร์หน้าเป็นต้นไปทุกเสาร์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง
(มีสมาชิกยืนขึ้นรับรอง)

นายสงสุข ภัคเกษม (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
ขอเสนอออกไปอีกทางหนึ่ง คงจะใช้เวลาอีกสักนิทหนอยก็ยังดี ก็วันจันทร์จะมี
การประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมร่วมกัน แล้วกระผมพิจารณาครั้นเมื่อบวระแล้วก็รู้สึกว
าอาจจะพบภายในสักครึ่งวันเหลือครึ่งวันตอนบ่ายกระผมขอให้เป็นการประชุมสภายูแทน
ราษฎร เพื่อพิจารณาเรื่องนี้ได้มานิทหนึ่งก็ยังดีครับ ท่านประธาน กระผมขอ
ความกรุณาเรื่องนี้แล้วขอเสนอ ถ้าหากว่าในวันจันทร์มีการประชุมรัฐสภานั้น ถ้า
การประชุมรัฐสภาเสร็จสิ้นลงในครึ่งวัน ตอนบ่ายก็ขอเป็นการประชุมสภายูแทนราษฎร
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยืนขึ้นรับรอง)

ประธานสภายูแทนราษฎร : เกี่ยวครับ ขอชักชวนกับคุณสงสุขก่อน
คุณสงสุขเสนอเอาเฉพาะวันจันทร์หน้าไปหรือไม่

นายสงสุข ภัคเกษม (เชียงใหม่) : ครับ วันจันทร์ที่จะถึงนี้ เพราะ
ว่าถ้าไปคาหนานี้จะติดวันหยุด

ประธานสภายูแทนราษฎร : หรือว่าทุกวันจันทร์

นายสงสุข ภัคเกษม (เชียงใหม่) : เฉพาะวันจันทร์หน้าครับ ถึงเวลา
นิทหนึ่ง กระผมก็ขอเอาก่อนนะครับ

ประธานสภายูแทนราษฎร : เฉพาะวันจันทร์หน้าจันทร์เดียวจะครับ

นายส่งสุข ภัคเกษม (เขียนใหม่) : ครับ

เรื่อโท อุทิศ นวณัติ ร.น. (สกจนกร) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผมเรื่อโท อุทิศ นวณัติ ส.ส. สกจนกร แห่งพรรคธรรมสังคม ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผมขอเสนอประชุมวันพฤหัสบดีให้พักเสีย เริ่มประชุมตั้งแต่สองทุ่ม
 ไปถึงตีหนึ่งทุกวันเลย วันศุกร์ก็สองทุ่มถึงตีหนึ่ง เพราะว่าจะไต่ถามไม่ใหญ่แทนที่มา
 ประชุมก็บางคนก็เข้าบาร์ก็มี ไปเที่ยวก็มีเอากลางคืนกำลังสวย ขอประทานโทษครับ
 ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยืนขึ้นรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณอุทิศเสนอวันพฤหัสบดีสองทุ่มถึงตีหนึ่ง
 และวันศุกร์ก็เช่นเดียวกัน มีท่านผู้ใดจะเสนออะไรอีกไหมครับ คุณสอาดเสนออะไร

นายสอาด ปิยวรรณ (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 สอาด ปิยวรรณ ส.ส. ลำปาง พรรคแรงงาน กระผมเห็นวาระของมั้งคัมของ
 เราที่มีความจำเป็นอย่างรีบด่วน ฉะนั้นกระผมก็อยากจะเสนอว่าให้ประชุมวันเสาร์
 วันอาทิตย์และวันจันทร์ก็ต่อกันสามวันจะทำให้เสร็จสิ้นไปเสียเลย สำหรับวันจันทร์หน้า
 มีการประชุมร่วมกันระหว่างสองสภา ก็อยากจะเอาวันจันทร์หน้าคือขอวันเสาร์ วัน
 อาทิตย์ แล้ววันจันทร์ก็ต่อกัน ๓ วัน ขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณสอาดเสนอวันเสาร์ วันอาทิตย์ วันจันทร์
 ขอผู้รับรอง

(มีสมาชิกยืนขึ้นรับรองไม่ครบจำนวน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองไม่ครบ

นายถนอม แสงสุริยจันทร์ (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 ถนอม แสงสุริยจันทร์ ส.ส. นครพนม กระผมว่าเราประชุมตอนบ่ายของวันพุธน่าจะ
 เหมาะสมแล้วครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถูกล่วงครับ มีผู้เสนอแล้วครับ

นายเทียม ไชยนันทน์ (ตาก) : ท่านผู้เป็นประธาน คือว่าสำหรับ
 วันจันทร์หน้าเป็นวันที่เราประชุมรัฐสภาแล้วมีเวลาที่จะประชุมกันตอนบ่ายบ้าง อะไรบ้าง
 เราอาจจะประชุมไปถึงกลางคืนอย่างที่คุณส่งสุขเสนอนั้น กระผมก็เห็นด้วย แล้วก็

วันพุธนั้นเราย้ายไปตกลงเลยเพราะว่าวันพุธที่จะถึงข้างหน้าเป็นวันหยุดราชการ
วันเขาพรรษา อาสาฬหบูชา ไปจนถึงวันพฤหัสบดีหยุด ๒ วันครับ เพราะฉะนั้นเรา
ก็ย้ายไปตกลงวันนั้นเลย เราประชุมกันเฉพาะวันจันทร์ แล้วก็อาจจะประชุมไปถึง
กลางคืนอีกให้เสร็จไป วันอังคารคุณแทนก็อยากจะไปทำบุญเขาพรรษาที่จะไปกันใครรับ
ผมว่าวันจันทร์เอาเสียวันหนึ่งก่อนก็แล้วกันครับ สำหรับวันเสาร์นั้นนะ เราจะไป
รบกวนเจ้าหน้าที่สภาเขามากเกินไป เพราะเป็นวันหยุด เป็นสิทธิของเขาที่เขาควร
จะหยุดไต่บาง อะไรบ้าง ก็ควรจะให้โอกาสเขาบ้างครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือคุณเห็นอธิบายเพิ่มเติมข้อเสนอของ คุณ
สงสรวา เรามาตกลงกันเพียงแค่วันจันทร์หน้าสักวันหนึ่งก่อน แล้วเมื่อถึงวันจันทร์เรา
เลิกประชุมแล้ว ก่อนเลิกประชุมเราพิจารณากันใหม่ครับ ขอแจ้งเพิ่มเติม
คุณวิชัยเสนอแล้วไม่ใช่หรือ คุณวิชัยจะถอนหรืออย่างไร

นายวิชัย เสวมาศย์ (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพกระผม
อยากจะขอแจ้งเพิ่มเติมว่า การที่จะต้องหยิบยกมาพิจารณากันในวันจันทร์ก็เสียเวลา
อีกหลายครั้ง คือไหน ๆ ก็จะต้องตกลงกันแล้ว เอาวันจันทร์แล้วเอาวันไหนอีกต่อไป
กระผมก็อยากจะเสนอต่อที่ประชุมว่า ขอให้ตกลงกันให้มันเสร็จเรียบร้อยแล้วไปครับ ไม่
อย่างนั้นประเดี๋ยวก็มาเสนอกันวนว่ายอยู่อย่างนี้ครับ เพราะฉะนั้นที่กระผมเสนอไว้
วันเสาร์ก็ขอยืนยัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็อย่างนี้ ผมก็ไม่แน่ใจเหมือนกันนะครับ
คือว่าเดี๋ยวมันเกิดมีเหตุเกิดขึ้นที่จะต้องประชุมร่วมกันบ้าง ซึ่งเราคงคิดไม่ถึง
สถานที่ประชุมเราประชุมในที่แห่งเดียวกัน

นายวิชัย เสวมาศย์ (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผมขอกราบเรียนว่า สำหรับวันเสาร์ถ้าหากว่าราชการเจ้าหน้าที่ต้องมาปฏิบัติ
ราชการก็จะคงไต่คาอะไรลงเวลา เพราะไม่ใช่วันทำงาน กระผมว่าก็คงไม่
มีท่านผู้ใดที่จะขัดข้อง ขอกราบเรียนเช่นนั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้เสนอครับ

จาสิมเอก สมชาย อินทราวุธ (บุรีรัมย์) : ท่านประธานครับ กระผม
จาสิมเอก สมชาย อินทราวุธ พรรคเสรีชน ส.ส. จังหวัดแพร่ ไทน์ ๆ ที่เรา

ได้มาประชุมสภานี้ ถือกันว่าเป็นวันพฤหัสบดีและวันศุกร์แล้ว เรื่องที่เราจะประชุม
 ทอดกันนะ วันพฤหัสบดีเราก็ประชุมถึงที่หนึ่งก็สองก็ยังได้ หรือวันศุกร์ที่หนึ่งก็สองก็ยังได้
 ไม่ต้องไปแปรไปวันอื่น วันอะไรอีกแล้วครับ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มาเสียสละ
 กันอยู่แล้ว เราเข้ามาประชุมกันแล้วแต่งตั้งด้วยกันเข้ามาอยู่แล้ว ประชุมกัน
 เสียที่หนึ่งก็สองเลย ไม่เป็นอะไรครับ พวกกรรมเขาใจว่าหนักครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ประเดี๋ยว คุณสมชายจะเสนอหรือเปล่า
 เสนออะไรก็เสนอให้ซัก

จาสิบเอก สมชาย อินทรารุข (แพร่) : เสนอ ผมบอกว่า พฤหัสบดี
 ทุ่ม สัปดาห์นั้นแหละครับ หากว่ามีการประชุมสภา วันเข้าพรรษาเราก็ยกเว้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ประเดี๋ยวก่อนก็ว่าเราพูดกันในหลักการว่า
 เราจะไม่เอาวันพฤหัสบดีวันศุกร์ ไม่อยากไปแตะต้อง เพราะว่าวันพฤหัสบดีวันศุกร์
 เราสงวนเอาไว้ เป็นการประชุมปกติ มีกระทู้ มีกฎหมายอะไรเหล่านี้ สำหรับเรื่องนี้
 เราขอแยกประชุมพิเศษ

จาสิบเอก สมชาย อินทรารุข (แพร่) : เรื่องนี้ครับ หากว่า
 ขอพิเศษ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : หรือว่าคุณสมชายจะเสนออย่างนั้น

จาสิบเอก สมชาย อินทรารุข (แพร่) : ครับ ขอพิเศษว่าทอด
 ไปจนถึงที่หนึ่งก็สองก็ได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : หมายความว่าผมกระเป๋ยบวาระของสภาแล้ว
 ให้ประชุมต่อไป วันพฤหัสบดีกับวันศุกร์นะครับ

จาสิบเอก สมชาย อินทรารุข (แพร่) : ครับ ขอเพิ่มเติมเข้าไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : จะมีท่านใดเสนออะไรอีกละ

นายอุคร ทองน้อย (ยโสธร) : ท่านประธานที่เคารพ ถ้าหากจะให้
 การรับรองผู้เสนอเสียก่อนก็จะดี ผมจะโคกลาวต่อไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ใครรับรองมติของคุณสมชาย ไปรคขึ้น
 (มีสมาชิกขึ้นรับรอง)

นายอุคร ทองน้อย (ยโสธร) : ท่านประธานที่เคารพ ผม อุคร

จังหวัดยโสธร สังคมนิยมแห่งประเทศไทย คือกระผมมีความเห็นใครที่จะเสนอ
ในที่ประชุมแห่งนี้ แล้วใครที่จะเสนออย่างเป็นจริงเป็นจัง ก็คือว่า กระผมมีความ
เห็นที่จะสนับสนุนท่านผู้เสนอให้มีการประชุมในเวลากลางคืน และกระผมมีความเห็น
ต่อไปว่าการที่จะประชุมในเวลากลางคืนนั้น ก็อยากจะให้เริ่มตั้งแต่วันนี้ไปเลย
แต่ว่าก่อนที่จะเริ่มในวันนี้จะต้องขออนุญาตท่านประธานและเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติขอไป
รับประทานอาหารเสียก่อน ไม่ใช่ขอไปเขมบวเร้าคลั่งอะไรหรอกครับ แต่ว่า
อย่างไรก็ตาม ที่กระผมเสนออย่างนี้ก็น่าจะมีความสำเร็จ
เสร็จสิ้นไปได้โดยเฉพาะวันนี้อาจจะเริ่มประชุมตั้งแต่เวลาหนึ่งทุ่มไปจนกระทั่งถึงหกทุ่ม
หรือทุ่มครึ่งไปจนกระทั่งถึงหกทุ่ม ก็จะไม่เป็นปัญหา ถ้าท่านสมาชิกทางฝ่ายรัฐบาล
ท่านก็เห็นด้วยหลายคน มีการรับรองหลายคน กระผมไม่ขัดข้อง พรรคฝ่ายค้าน
ทั้งหลายก็คิดว่าจะไม่ขัดข้อง ในวันพรุ่งนี้เป็นวันศุกร์มีระเบียบวาระเข้า หลังจาก
กระผมแล้วก็มีกฎหมาย ๒ ฉบับ ฉบับแรกก็อาจจะใช้เวลาไม่นาน กระผมก็คิดว่าอย่างนั้น
แต่ว่าฉบับที่ ๒ นี้คิดว่าใช้เวลาไม่นาน เพราะฉะนั้นก็อาจจะประชุมเสร็จไปในราวสัก
บ่ายสองโมง หรือบ่ายสองโมง หรือบ่ายสี่โมง ก็ต่อไปได้อีกถ้าจะเริ่มตั้งแต่
๑๘.๐๐ นาฬิกาไปจนถึงหกทุ่ม ร่างข้อบังคับก็จะเสร็จสิ้นไป ถ้าหากว่าท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติทั้งหลายจะมีความตั้งใจจริงอย่างที่ท่านเสนอแล้ว กระผมก็เห็นว่า
มันต้องเสร็จแน่ ๆ แล้วฝ่ายนี้ไม่ขัดข้อง ฝ่ายค้านไม่ขัดข้อง กระผมก็คิดว่าอย่างนั้น
เพราะฉะนั้นกระผมก็เลยขอผู้รับรองเสียเลยครับ ขอผู้รับรองครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ของคุณผู้ทรงคุณวุฒิว่าเอาคืนนี้ คืนพรุ่งนี้

นายอุทร ทองน้อย (ยโสธร) : คงเสร็จแน่นอนครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คืนนี้ก็ปัญหาเห็นอยู่แล้ว สำหรับพรุ่งนี้ผมก
ระเบียบวาระแล้วก็ตาม

นายอุทร ทองน้อย (ยโสธร) : ขอประทานอนุญาตต่อไปโดย

นายอรุณ เอี่ยมเอก (อ่างทอง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม

อรุณ เอี่ยมเอก ส.ส. อ่างทอง แห่งพรรคธรรมสังคม ใครจะขอกราบเรียน
ถึงกำหนดที่เราจะพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ให้
ข้อคิดเห็นอะไรต่าง ๆ นั้นหลายประเด็นสำหรับที่ท่านสมาชิกทราบดีว่าเสนอให้มีการพิจารณา

ในเวลากลางคืนตั้งแต่สองทุ่มถึงตีหนึ่ง อันนี้กระผมก็คิดว่าในเวลากลางคืนนี้ก็เป็นเวลาที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐสภาไม่ควรจะไม่มีเวลาพักผ่อนและตลอดจนท่านสมาชิกที่ได้ประชุมกันเรียบร้อยแล้วก็น่าจะสมควรที่จะพักผ่อน เพราะฉะนั้นกระผมมีความเห็นอีกประเด็นหนึ่งว่าในวันจันทร์ซึ่งเป็นวันเปิดทำการและเป็นวันที่ปราศจากการประชุมคณะรัฐมนตรี การประชุมสภาตามปกติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : จันทน์นามีการประชุมรัฐสภาวัน

นายอรุณ เจริญเอก (อ้างทอง) : ครับ วันจันทร์นั้นก็ได้รับ สำหรับวันจันทร์ก็ตอนบ่าย ถ้าหากว่าเลิกประชุมรัฐสภาแล้ว กระผมอยากจะเสนอว่าในวันจันทร์หากว่าเราจะพิจารณาก็เป็นทั้งวันเลย และก็โดยมีระเบียบวาระการประชุมว่าควมเรื่องข้อบังคับการประชุมสภาเป็นปกติก็แล้ว หมายความว่า ว่ากันเรื่องเดียวไม่เอาญัตติอะไรเข้ามาเลย กระผมอยากจะเสนอว่าจันทร์ทุก ๆ จันทน์จะรับคิดว่าสักสองจันทร์หรือสามจันทร์ ขอมึงกับมึงก็จะสำเร็จลงลงไปได้ และมีอีกเรื่องหนึ่งซึ่งกระผมจะขอกราบเรียนท่านประธานสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือว่าสมาชิกหลายท่านมีอยู่ว่าในสัปดาห์หน้านั้นครับ ในสัปดาห์หน้าซึ่งเป็นวันพุธที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๘ เป็นวันเข้าพรรษา และในวันศุกร์ที่ ๒๕ ซึ่งตามปกติรัฐสภานี้จะจัดให้มีการประชุม ก็ให้มีสมาชิกหลายท่านว่าสำหรับระเบียบวาระการประชุมในวันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๘ นี้ หากว่า.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คณะประเด็นแล้วครับ เอาแต่เรื่องขอมึงกับท่านครับ

นายอรุณ เจริญเอก (อ้างทอง) : เพราะฉะนั้นเรื่องขอมึงกับมึง กระผมก็ขอกราบเรียนว่า กระผมขอเสนอเป็นวันจันทร์ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสนอวันจันทร์ ทุกวันจันทร์ นะครับ
นายบุญคุ้ม จันทน์ศรีสุริยวงศ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม) :
ขอกราบเรียนต่อท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ วันจันทร์นี้รัฐบาลเห็นจะขัดข้อง ทั้งนี้เนื่องจากว่าตลอดเวลาสัปดาห์หนึ่ง ที่มีวันราชการ ๕ วันที่มีวันจันทร์ วันเดียวที่รัฐมนตรีได้ไปนั่งกระทรวงเช่นหนังสือ ถ้าหากท่าน

ให้ประชุมวันจันทร์อีก ไม่มีโอกาสไปนั่งเซ็นหนังสือเลย เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอกราบ
เรียนเป็นข้อสังเกตไว้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นข้อสังเกต

นายบุญเกิด หิรัญคำ (ชัยภูมิ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมไม่ขอ
ออกนาม ผมขอปีการเสนอครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ผมก็เห็นว่ามันมากู้คดีเหลือเกิน
ละครับ ผมจะไปพบคุณแล้วครับ กรุณาฟังและคิดให้ดี ๆ นะครับ รู้สึกว่ามันจะสับสน
เหมือนกันครับของคุณแล้ว ทุกวันพุธนะครับ ถ้าคลาดเคลื่อนกรุณาหักทวงผมนะครับ
คุณวิชัย วันเสาร์ คุณสงสุข วันจันทร์ภาคบ่าย ๒ โมง คุณสมชาย วันพฤหัสบดี
วันศุกร์ช่วงกลางวัน คุณอุกร ทองน้อย เอาคืนนี้และคืนพรุ่งนี้ คุณอรุณ สุภาพ
ทุกวันจันทร์

จาตีบเอก ทรงธรรม บัญญัติ (เชียงราย) : คุณอรุณยังไม่มีผู้รับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้รับรองคดีของคุณอรุณ ทุกวันจันทร์
มีผู้รับรองไหมครับ

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรองไม่ครบจำนวน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ครับ คดีของคุณอรุณตกไปนะครับ
คนเสนอที่หลังขอมติก่อนนะครับ ของคุณอุทิศ กรุณาเสนอใหม่อีกทีครับ ผมให้
รองประธานจกกดไม่ทัน

เรือโท อุทิศ นวณดี (สกลนคร) : ผม เรือโท อุทิศ นวณดี ส.ส.
สกลนคร ขอเสนอกลางคืนครับ คือเริ่มวันพฤหัสบดี ทุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์
โดยเริ่มแต่เวลาสองทุ่มเป็นต้นไปครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : สักปานกลางคืนทุกวันพฤหัสบดีกับวันศุกร์
เอาสักปานหรือสักปานนา

เรือโท อุทิศ นวณดี (สกลนคร) : เอาสักปานเป็นต้นไปครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : สักปาน ก็ตรงกับของคุณอุกรแล้ว

เรือโท อุทิศ นวณดี (สกลนคร) : และกับวันศุกร์ด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถูกแล้ว

๒๔๔

เรือโท อุทิศ นวลมณี (สกลนคร) : ผมว่าวันนี้เพื่อนสมาชิกทุกคน
อาจจะไม่ทราบ เนื่องจากว่าทั้งโรงเพลงกันเหลือเกิน อยากจะให้ท่านประธาน
ได้เริ่มตั้งแต่สัปดาห์หน้าเป็นต้นไปครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ของคุณก็ตรงกับคุณสมชาย วันพฤหัสบดี
วันศุกร์ ตั้งแต่สัปดาห์หน้ากลางคืน

นายอัมพล จันทระเจริญ (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม นายอัมพล จันทระเจริญ ผู้แทนราษฎรมหาสารคามครับ พรรคธรรมสังคม
กระผมขอตักเตือนเกี่ยวกับ ไม่มากครับ ขอเสนอของคุณแล้ว นรปติ วันพุธกระผม
ขอทราบเวลาที่คุณแล้วเสนอครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็ย้ายสองโมงครับ

นายอัมพล จันทระเจริญ (มหาสารคาม) : โอ เก่ ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเสนอของคุณอุดรและคุณอุทิศว่าไปประชุม
กันและกันพรุ่งนี้ คุณอุดร อาทิตยนาทหรืออาทิตยน

นายอุดร ทองน้อย (ยโสธร) : ท่านประธาน ก็กระผมมีนะครับ
ใครที่จะให้รางวัลกับสำเร็จเสร็จสิ้นและดูลงไปโดยเร็ว และกระผมก็เห็นว่า
ท่านสมาชิกทางฝ่ายรัฐบาลนี้ได้เสนอขอว่าประชุมกลางคืนก็ได้ ขอประทานโทษ
กระผมจะต้องขอเอยนามเรือโท อุทิศ บอกว่าเราอาจจะประชุมสองทุ่มถึงตีหนึ่งก็ได้
กระผมก็เห็นว่าทางพรรคฝ่ายค้านได้ขัดข้อง ใต้ทั้งนั้น และถ้ายากจะให้ในวันนี้เสีย
กายแต่ขอประทานโทษ ก็ต้องขอออกไปรับประทานอาหารเสียก่อน ส่วนที่บอกว่า
สมาชิกโรงเพลง กระผมก็ไม่เห็นว่าโรงเพลงก็ครบของประชุม และหลายคน
ก็พร้อมที่จะประชุม ก็โดยเสนอเป็นญัตติขึ้นมาบอกว่า ควรจะเริ่มต้นวันใหม่ครึ่ง
เป็นต้นไปถึงหกทุ่มหรือห้าทุ่มก็แล้วแต่ แล้วที่พรุ่งนี้ก็จะสำเร็จเสร็จดูลงไป
ไป ขอบังคับเราก็ต้องหมดกัน ไม่ตองมาพิจารณาในวันจันทร์ หรือวันพุธ
หรือวันพฤหัสบดีต่อไป กระผมคิดว่าต้องสำเร็จเสร็จสิ้นอย่างแน่นอนในสองคืนนี้ครับ
กระผมขอเสนออย่างนั้นครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณอุดรยืนยัน กันและกันพรุ่งนี้ครับ
ก็ไม่ตรงกับคุณอุทิศ คุณอุทิศ เสนอสัปดาห์หน้า

นายอุคร ทองน้อย (ยโสธร) : ก็ใครจะให้เพื่อนสมาชิกได้เห็นด้วยกับ

กระผมพอสมควร ขอขอบคุณ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณอุครยืนยัน คุณอุทิสว่าอย่างไร

ร.ท. อุทิส นวรัตน์ ร.น. (สกลนคร) : ท่านประธานที่เคารพ

กระผม อุทิส นวรัตน์ แห่งสกลนคร ตามที่คุณอุคร ทองน้อย เสนอก็คือยอมรับ
แต่ว่าวันนั้นบางคนก็ไม่ได้เตรียมตัว ท่านต้องเห็นใจเจ้าหน้าที่สภาบางคนก็บ้านไกลไม่ได้
สั่งผู้ปกครองไว้หลายคน เพื่อนที่อยู่ข้างนอกบางคนไปธุระก็ไม่ได้เข้าไปประชุมก็มี
การนัดแนะนัดหมายก็มีครับ ควรจะเห็นใจเพื่อนสมาชิกด้วยกัน แต่ว่าจะเริ่มพรุ่งนี้ก็ได้
เอาพรุ่งนี้ดีกว่าจะได้ทราบเลยดีไหมครับ เพราะบางคนนั่งอยู่นี้ บางคนก็คิดธุระ
อะไรหลายคน กระผมก็ขอเสนอว่าเราเริ่มตั้งแต่อำทัยหน้าเป็นต้นไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ของคุณอุทิส และของคุณอุครก็เหมือนกัน
คือเป็นคืนวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ แต่ว่าต่างกันตรงสัปดาห์หรือสัปดาห์หน้า ของ
คุณอุครก็สัปดาห์หน้า ของคุณอุทิสเริ่มตั้งแต่สัปดาห์หน้า ผมจะขอมตินะครับ

นายเจริญ กันขวาง (กรุงเทพมหานคร) : ผมยังไม่ประสงค์จะออกนาม
ครับ ขอเสนอให้ลงมติได้แล้วครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาของคุณอุทิสก่อนเพื่อน เพราะเสนอ
สกลทวาย คุณอุทิสเสนอว่าให้ประชุมภาคกลางกัน ทุกพฤหัสบดีและวันศุกร์หน้า
ท่านผู้ใดเห็นด้วยไปร่ายกมือขึ้น.....

พันโท ประเสริฐ สุขบรรพัต (สระบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ
ประเด็นกระผมก็นับแล้วมีถึง ๕ ประเด็น ถ้าหากท่านประธานจะนับจะขอมติ
ที่จะประเด็น ๆ กระผมเข้าใจว่าจะสับสนเป็นแน่นอนในการนับ คนที่ยกมือแล้ว
ก็จะยกมืออีก กระผมขอขอลงมาเป็น ๒ ประเด็น ประเด็นแรกคือ ประเด็นที่เสนอ
ที่หลังตามข้อบังคับ ประธานจะต้องถามประเด็นนั้นก่อน คือประชุมคืนนี้ ประเด็นที่ ๑
แล้วอีก ๔ ประเด็นนี้ให้คำว่อน ๆ นะครับ ถ้าหากว่าประเด็นนั้นจะแน่นอนมาก
ก่อน ๆ ก็ตกไปเลย จบเลยครับ ที่นั้ถ้าหากว่าคืนนี้มันเกินแล้วเท่าไร พอจบ
ไปแล้ว เราก็ถามประเด็นใหม่ครับ วันพฤหัสบดีกับวันศุกร์ ขึ้นคืนประเด็นใหม่
ถ้าหากว่าทุกคนเห็นว่าวันพฤหัสบดีกับวันศุกร์นี้เป็นจำนวนมากแล้วก็ถามประเด็นอื่น ๆ

ขยับไปที่ละชั้น ๆ ประเด็นอื่น ๆ ก็จะตกไปโดยครบ ๒ หน้าเท่านั้น กระผม
ว่าไม่ถึง ๕ ประเด็น ถ้าขึ้นทีละประเด็น ๆ ถึง ๕ ประเด็นละก็ยกแล้วยกอีก
คนเกิน กระผมขอเสนออย่างนี้ครับทีละประเด็น ๆ ขยับขึ้น ประเด็นแรกก็คือ
ประเด็นทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นตามข้อบังคับนี้ให้ถามประเด็นที่เสนอครั้งหลังก่อน
แล้วก็ขยับทีละชั้น ๆ ใจคำว่า "อื่น ๆ "

นายสมหวัง ศรีชัย (ชัยนาท) : กระผม สมหวัง ศรีชัย กระผม
จะไม่เสนออย่างอื่นหรือครับ เพียงแต่ส่งสัยประเด็นของคณะที่ที่จะให้ประชุม
ในคืนวันพฤหัสบดี วันศุกร์ วันพฤหัสบดีเป็นวันหยุดราชการ ซึ่งกระผมก็เข้าใจว่า
สมาชิกส่วนมากจะต้องรวมทำบุญเช้าพร้ากับชาวบ้าน ที่ยังจะยืนยันประเด็นของ
คณะที่อยู่หรือเปล่า เพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงมติครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือถ้าเรายึดตายตัวทั้งแต่ต้นมาก ๆ นะ
ก็ไม่ว่าว่าข้างหน้าจะมีประชุมสภาหรือเปล่า จะมีประชุมรัฐสภาด้วยกันหรือเปล่า
ซึ่งก็คาดหมายยาก ถ้าหากว่าเราจะเอาเป็นครั้งคราวแต่ละทีจะดีไหม นี่ผมก็หาหรือ
นะครับขอเสนอนี้ อย่างที่คนประเสริฐ สดบรรทัดว่าก็ดื่มสนเหล้าเกิน

เรือโท อุทิศ นวลมณี (สกลนคร) : กระผม เรือโท อุทิศ นวลมณี
ส.ส. สกลนคร เมื่อถึงสัปดาห์หน้าการประชุมสภาตรงกับวันพฤหัสบดีเป็นวันหยุด ก็ขอ
ให้ประชุมวันศุกร์แล้ววันพฤหัสบดีก็ออกไปก็ดำเนินการประชุมตามปกติครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทกลงของคุณ คือวันศุกร์ ศุกร์หน้าศุกร์เดียว
แล้วออกไปวันพฤหัสบดี วันศุกร์

นายชัชวาลย์ ขมกแดง (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
ชัชวาลย์ ขมกแดง จากร้อยเอ็ด สังกัดพรรคพลังใหม่ กระผมรู้สึกที่เราได้ถกเถียง
กันเรื่องปัญหาที่เราจะประชุมกันเมื่อไรดี ซึ่งขอโน้กระผมเห็นว่าขอยุติกันเราคงจะหา
ได้ไม่ยากนัก ถ้าเราเองพิจารณาอย่างแท้จริง ขณะนี้จะเริ่มพิจารณาต่อไปเป็นข้อที่
๓๐ เราเหลืออยู่เพียง ๖๐ ข้อครับ ท่านประธาน เหลืออีก ๖๐ ข้อ
เท่านั้นเอง จริงมันมีอยู่ร้อยกว่าข้อ แต่ความจริงที่เราจะพิจารณากันมีเพียง ๖๐
ข้อเท่านั้นเอง ซึ่งกระผมเห็นว่าเราสามารถที่จะกำหนดไทม์ราประชุมอีกเพียง ๓
ครั้ง กระผมมีความมั่นใจจะต้องเสร็จ ถ้าพวกเราเองไม่ตั้งข้อแม้ใด ๆ หนอย ๆ

กันเอง แล้วกระผมอยากจะกราบเรียนว่าเพื่อเป็นข้อยุติที่แน่นอนว่าถ้าเราจะกำหนด
ล่วงหน้ามันจะเกิดเป็นความยุ่งยาก เช่นว่า ไปติดกันหยุดราชการบางไปติด
วันประชุม ค.ร.ม. บาง ไปติดการประชุมของวุฒิสภาบาง เหล่านี้เป็นต้น กระผม
อยากจะเสนอข้อคิดเห็นเล็กน้อย ซึ่งมีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกับท่านประธานมาก
คืออยากจะให้เราจะกำหนดว่าคราวหน้าคราวที่จะถึงนี้เราจะประชุมวันไหน เมื่อ
ประชุมวันนั้นเสร็จแล้วคราวต่อไปเราประชุมวันไหนกันต่อไปจะได้แน่นอนลงไปครับ
ถ้าเราปล่อยให้มีการลงมติหรือมีการเสนอกันอยู่อย่างวุ่นวายเช่นนี้ กระผมหวังว่า
ข้อยุติที่เราจะหาอันมันลำบากมากเหลือเกินครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณชัชวาลย์พูดว่าเราเป็นทีละขั้น ๆ
สรุปว่าอย่างนั้นครับ

นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ กระผม ไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ แห่งพรรค
ประชาธิปไตยครับ กระผมเห็นว่าที่ได้เสนอกันมาหลายประเด็นด้วยกันนั้นครับ แล้ว
ก็มีผู้เสนออีกแล้ว กระผมคิดว่าข้อเสนอใหม่นี้จะไม่ชอบ กระผมเองก็อยากจะเสนอ
เพราะว่าวันพฤหัสบดีที่จะถึงนี้เป็นวันหยุดก็จริงอยู่ ทางพรรคประชาธิปไตยได้มีการ
นัดประชุมครับ แล้วส่วนข้อที่ท่านสมาชิกบางท่านอภิปรายพูดถึงว่าหมายความว่าไม่สะดวก
ที่จะมาประชุมอันนี้กระผมก็อยากจะขอกราบเรียนท่านประธานครับว่าไม่เป็นอุปสรรค
ครับ กระผมเชื่อว่าเพื่อนสมาชิกหลายท่านที่อยู่ในสภานี้ก็ยอมรับว่าอาชีพนี้ไม่เป็น
อุปสรรคต่อการที่จะเป็นผู้แทนราษฎร แล้วกระผมเห็นว่าผู้ที่จะขึ้นเส้นสู่ลงไปแล้ว ท่าน
ประธานไปรุดกรุดกรี้ยมกติเถอะครับ ขอขอบคุณ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : จะลงมติแล้วครับ เชิญคุณชัชวาลย์

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง (ร้อยเอ็ด) : กระผม ชัชวาลย์ ชมภูแดง

๒๔๔

จากรอยเอ็ดพรคพลังใหม่ นะครับ ที่กระผมขึ้นมาพูดเมื่อคะก็ไม่ใช่เสนอเพิ่มเติมแต่
เป็นการเสนอกราบเรียนสนับสนุนความคิดเห็นของท่านประธานที่ได้เสนอข้อที่ประม
ในเบื้องต้นครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละ ขอบคุณ เชิญคุณเสวตร

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (ประธานคณะกรรมาธิการ)

ผมไม่เสนออะไรครับ ผมให้ท่านประธานขอมติครับ ขอมติของคุณอุคร ทองน้อย ว่า
จะประชุมคืนนี้กับคืนพรุ่งนี้หรือไม่หรือเห็นเป็นอย่างอื่น เราสองประเด็นนี้ก่อนและ
ต่อไปถ้าไม่เขาก็เป็นประเด็นที่สาม ของคุณอะไรที่เขาวันจันทร์นะครับ แล้วก็ไป
ประเด็นที่ ๔ วันพุธแล้วไปประเด็นที่ ๕ วันพฤหัสบดี วันศุกร์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็ถูกแล้วนี่ เอาคนเสนอที่หลัง

ของคุณอุทิศกับ คุณอุคร คุณอุทิศ สัปดาห์หน้าวันพฤหัสบดีใช่ไหมครับ วัน
พฤหัสบดีและวันศุกร์ สัปดาห์หน้ากลางคืน อ้อ วันศุกร์ วันพฤหัสบดีหยุด กลางคืน
วันศุกร์หน้า ข้อเสนอของคุณอุทิศนะครับ ใครเห็นด้วยไปรคยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๙ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปของคุณอุคร คืนนี้และคืนพรุ่งนี้
ใครเห็นด้วยไปรคยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๔ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปของคุณสมชาย ก็คล้ายกับของ
คุณอุทิศ กลางคืนวันพฤหัสบดีกับวันศุกร์ แควว
.....

เจ้าสิบเอกสมชาย อินทราวุธ (แพรว) :

ท่านประธานที่เคารพ

ของผมเหมือนกับของคุณพิศแล้ว ผมขอถอน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ที่นี้ของคุณสงสุข วันจันทร์หน้าหลังเที่ยง
ก็ภาคบ่าย ใครเห็นด้วยกับของคุณสงสุข ไปรคยมือขึ้น กรุณาอย่าช้าครับ
คนหนึ่งยกไ้ทีเดียว

(มีสมาชิกยกมือ ๕๑ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอไปของคุณวิชัย เอาวันเสาร์นี้ครับ
ตั้งแต่วันเสาร์หน้าเป็นต้นไปใครเห็นด้วยกับขอเสนอของคุณวิชัย ก็ตั้งแต่วันเสาร์หน้า
เป็นต้นไป ไปรคยมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ที่นี้เป็นอันพับไปนะ มีมือเจียนี่
ขอไปสุดท้ายของคุณแคล้ว วันพฤหัสบดีครับ ใครเห็นด้วยไปรคยมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๓ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้เห็นชอบด้วยกับขอเสนอ
ของคุณสงสุข ให้มีที่ประชุมร่างข้อบังคับในวันจันทร์หน้าบ่ายสองโมง

(นายแคล้ว นรปติ ไ้ยืนและยกมือขึ้น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณแคล้วครับ

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ ผมขอกราบเรียน
ว่าวันจันทร์เป็นวันประชุมร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ครับ กรรมการ
ทั้ง ๒๕ คน แล้วยกข้อด้วย แล้วพวกผมจะปฏิบัติหน้าที่โดยอย่างไรครับ อันนี้
นาคิดนะครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่ ขอโทษเถอะ ที่ทำให้ไม่พูด
ขึ้นมาละเป็นเหตุแล้ว แล้ววันจันทร์วันเดียวเท่านั้น บ่ายวันจันทร์นั้นวันเดียว

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ พวกกระผมมีความ
จำเป็น นายแคล้ว นรปติ แล้วก็มีหลายคนครับ รวมทั้งสิ้น ๒๕ นายครับ

ท่านประธานบอกว่าคนนั้น ๆ พกเรือกระเด็น คนนี้ ๆ พก เรือกระเด็น ผมว่า
 ๖๐ ขอมันคนขอแกล้งมันนะ ถ้าพุงนี้เขาเริ่มประชุมได้สักสี่โมงเขาหลังกระทุ แล้ว
 ทำโหมงเย็น หกโหมงเย็นเสร็จแน่ครับ เพราะฉะนั้นกระผมว่าที่เรียกมันไว้เมื่อตะก
 ก็ไม่ใช่กระผมกระเทือนนะครับ แต่ถาหากท่านประธานจะใช้สิทธิของท่านประธาน
 เพียงแต่ความเห็นวาทฎหมายสองฉบับนั้นกระโดดไปเพื่ออาทิตย์หน้า แล้วพุงนี้เอง
 หลังกระทุกว่ากันไปแล้ว เป็นวิธีที่สุจริตแล้วเราจะไปขอมันที่เสร็จเร็วที่สุด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ ผมเข้าใจแล้วครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรุงเทพมหานคร) : กระผมกลัวท่านประธาน
 จะไม่เข้าใจจึงพูดมากหน่อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือเรื่องทั้งหมดไม่ใช่เรื่องของผม ของ
 คุณสมัคร ที่พูดมาก็มี ๒ ประเด็น ประเด็นหนึ่งก็บอกว่าเรื่องที่เรากำลังปรึกษา
 หรือพิจารณาหรือมีมติเมื่อตะกมันนั้นจะต้องเอามาพูดเลย ก็ให้ดำเนินการไปตามปกติ
 เมื่อพุงนี้ผมกระเบียดวาระตามปกติแล้วก็ถอนโดยน่ะครับในประเด็นนี้ สำหรับประเด็น
 นี้จะผมเคลวเสนอตั้งแต่เขา ไม่ทราบว่าคุณสมัครอยู่หรือเปล่า ไต่ถามหรือเปล่าไม่ทราบ
 เสนอมานอกวาทฎหมายให้พิจารณาแยกกันไป ถึงได้เกิดเป็นเหตุที่เป็นประเด็นใหม่ขึ้นมาเรื่อง
 เป็นอย่างนี้ ก็เป็นอันว่าเสร็จสิ้นแล้ว คุณก็บอกแล้วว่าไม่ไต่เสนออะไรทั้งนี้ใช้ใหม่ครับ
 เป็นข้อสังเกต ผมก็เข้าใจโดยทราบบ้างเป็นอย่างนั้น เรื่องที่เรามีมติว่าเอา
 วันจันทร์มาของคุณส่งสุข มันเป็นอย่างนี้ สำหรับประเด็นอีกประเด็นหนึ่งที่ว่าประธาน
 ก็ปล่อยให้กรรมวิธีการกับสมาชิกโยกกันไปโยกมา โต้กันไปโต้กันมา ก็คล้าย ๆ
 กับว่าจะให้ผมรวบรวมได้ ผมชอบ ที่สมาชิกก็คล้ายจะมีสิทธิเป็นผมเสนอ เป็นบัญญัติ
 ขอสองวัน ยกมือกันสดตอนอย่างนี้แล้วถามไปรวบรวมอะไรเขาเกี่ยวกับอีกละ ขอโพ
 นะครับ มันก็เป็นอย่างนี้ละครับ ความจริงผมก็เคยรวบรวมเหมือนกัน ฉบับปรายมา
 พอสมควรแล้ว ขอเถอะครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรุงเทพมหานคร) : ก็เป็นสิทธิของท่านประธาน
 กระผมไม่ว่าอะไรหรอกครับ แต่เมื่อตะกท่านประธานเข้าใจขอถามอีกน่ะครับ กระผม
 พยายามว่าไม่ใช่ไปหยิบพวกนี้ประชุมเสียก่อน แล้วก็เอาไปต่อท้าย วิธีการ
 ขรรคานี้ถ้าพิจารณาวันนี้ไม่พบตพุงนี้เขาท่านประธานต้องต่อเรื่องนี้ใช้ใหม่ครับขรรคานี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไซ้ ถูกแล้ว ก็คงแล้ว เสนอเป็นญัตติ
ขึ้นมาใหม่เนี่ยก็ต้องว่าไปตามนี้ ถ้าหากว่าคงแล้วไม่เสนอมาก็ต้องทำอย่างนั้น เพราะ
ว่าพรุ่งนี้ระเบียบวาระที่ ๓ ที่ค้างมาจากการประชุมครั้งก่อน.....

นายสมัคร สุนทรเวช (กรุงเทพมหานคร) : ครบก็ขึ้นครับ ที่กระผม
ปรึกษาท่านประธานเนี่ยครับ ว่าที่ตกลงกันไว้มันเริ่มวันจันทร์ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เปล่า มติบอกว่า เรื่องข้อบังคับนี้ให้
ประชุมเป็นเอกเทศพิเศษไม่ให้อยู่ในวาระปกติ ว่าอย่างนั้นก็ต้องเอ่ยไปแล้ว เอาละ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรุงเทพมหานคร) : ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมมีเรื่องใหม่อีก ก็คุณอรุณ เอี่ยมเอก
พร้อมทั้งสมาชิกเข้านกันมาเป็นจำนวนมากมาย อ้างว่าวันที่ ๒๓ และวันที่ ๒๔ คือ
วันพุธและวันพฤหัสบดีขึ้นมาเป็นวันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา ซึ่งหยกราชการ
และเราไม่มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ก็จะต้องมีประชุมในวันศุกร์ คือวันที่ ๒๕
เพียงวันเดียว คณะของคุณอรุณ ก็เสนอว่า ขอให้เลื่อนการประชุมวันศุกร์ที่ ๒๕
ไปวันจันทร์ที่ ๒๘ เข้าใจจะครับ เมื่อมีผู้เสนอและผู้รับรองถูกต้องผมก็จะขอมติ
ที่ประชุมว่า จะให้เลื่อนการประชุมจากวันศุกร์ที่ ๒๕ ไปวันจันทร์ที่ ๒๘ หรือไม่
เชิญ คุณสุรินทร์ ครับ

นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผมสุรินทร์ มาศดิตถ์ พรรคประชาธิปัตย์ จากนครราชสีมา ขอคัดค้านญัตตินี้
เพราะว่าโดยปกติถ้าเราทำการประชุมอยู่แล้ว กระผมก็ไม่ทราบเหตุผลของญัตติเสนอว่า
ทำไมต้องทำอย่างนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำงานการประชุมสัปดาห์ละ ๒ วันนั้น
ก็อยู่ ว่ากฎหมายออกได้ไม่เท่าไร กฎหมายของกระผมเสนอตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน
เรื่องการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพราะเป็นแนวความคิด
ของพรรคประชาธิปัตย์ว่า การปราบปรามโจรผู้ร้ายให้สงบราบคาบนั้น เป็นเรื่องสำคัญ
ของบ้านเมือง เราเสนอกฎหมายตั้งแต่เดือนเมษายน เพื่อนำกฎหมายนี้มาเป็น
เครื่องมือในการปราบปรามโจรผู้ร้าย ก็ยังไม่ได้เข้า กฎหมายค้างอยู่เป็นจำนวนมาก
กระตุกอยู่เป็นจำนวนมาก ไกลหูจนถึงวันพุธ วันพฤหัสบดีถึงสองวันแล้ว
จะขอหยุดวันศุกร์อีก พรรคประชาธิปัตย์ไม่เห็นด้วย ขอให้มีการประชุมในวันศุกร์ตามปกติ
ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือเขาให้เลื่อนไปครับ วันศุกร์เป็น
วันจันทร์ คุณอรุณเชิดชูครับ

นายอรุณ เอี่ยมเอก (อาจทอง) : ท่านประธานที่เคารพ และ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม อรุณ เอี่ยมเอก ส.ส. อาจทอง สังกัดพรรค
ธรรมสังคม ใครจะขอประธานกราบเรียนเรื่องนี้ว่า คือได้มีท่านสมาชิกต่างจังหวัด
หลายท่าน เห็นว่าในวันที่ ๒๓ ซึ่งเป็นวันอาสาฬหบูชาและวันที่ ๒๔ เป็นวันเข้าพรรษา
และจะมีการประชุมสภาในวันศุกร์นั้น ท่านสมาชิกต่างจังหวัดที่อยู่ทางไกลก็มีความ
ประสงค์ว่าจะเดินทางไปต่างจังหวัดเพื่อกลับไปเยี่ยมและทำบุญตามประเพณี ตาม
พระพุทธศาสนา เพราะถือว่าวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นวันสำคัญที่บรรดา
ท่านสมาชิกต่างก็อยากจะไปร่วมบุญรวมกุศลในวัดวาอารามต่าง ๆ ในจังหวัดนั้น ๆ
ฉะนั้นท่านสมาชิกส่วนมากก็มีความเห็นอยากจะให้เลื่อนการประชุมจากวันศุกร์นี้ ไป
เป็นวันจันทร์ และตามที่สมาชิกผู้มีเกียรติก็ตั้งคำถามว่า ผู้ที่ร่างกฎหมายและกระทู้
ต่าง ๆ นั้นได้เขาสภาเป็นจำนวนมากมายังยังค้างค้างอยู่กัน กระผมมีได้ให้ตั้ง
วันประชุมครับ เป็นแต่เพียงว่าขอเลื่อนการประชุมจากวันศุกร์ไปเป็นวันจันทร์ครับ
ทั้งนี้เพื่อให้ท่านสมาชิกที่จะต้องเดินทางไปต่างจังหวัดจะได้ออกเดินทางมาแล้วก็เข้าประชุม
ตามปกติได้ครับเป็นเหตุผล ขอประธานกราบเรียนให้ท่านประธานและท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติได้ทราบอย่างนี้ครับ ไม่ได้ตั้งวันประชุมครับ วันประชุมไม่เสียเพียงแค่
ขอเลื่อนเท่านั้นเองครับ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมขอมติครับ ใครเห็นด้วยกับข้อเสนอ
ของคุณอรุณ คือเลื่อนการประชุมวันศุกร์ไปเป็นวันจันทร์หน้าไหม ขอได้โปรดยกมือขึ้น
(มีสมาชิกยกมือ ๔๔ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ใครเห็นว่าคงให้ประชุมตามปกติ
ในวันศุกร์โดยไม่เลื่อนไปขอได้โปรดยกมือขึ้น
(มีสมาชิกยกมือ ๖๔ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าประชุมกันตามปกติในวันศุกร์
ผมขอเลิกประชุมครับ

กรรมวิธีการตรวจรายงานการประชุม

ตรวจรายงานการประชุม

สลัก สุวรรณรอก
ประเสริฐ เลิศยะโส
ประเสริฐ สายพิมพ์
พลเรือเอก หลวงชชวาร์ พฤติไกร
จรรยา ปราบริปกุล
เพียร พงษ์จันทร์
อรุณ เอยมเอก
พิภพ อะสีติรัตน์
ประเสริฐ สรรพศักดิ์

ธนุ เถยวังค
สินธุ์ชัย โชติศักดิ์
ฉันทนา ชานป้อม
เปรมจิต บุญหลด
พิลาศ จารุบุญ
สมศรี ใจออนน้อม
สมชาย กาวอุดม
สายสุรีย์ พันธุระ
ภูษงก เอกบุตร
ประเสริฐ ปันดิน
รัตน์ ชันติโชติ
กัลยา สารานุกูล
อุษา ขุนหมัดพิท
มาลี อำไพลำเลิศ
เรณู อรรถนิกร
ลักคาวัดย์ มิตรโสมณศิริ

ตรวจแล้ว วันที่ ๒๒/ก.ย./๑๔ สิ้นสุด จิตรกรถึก
สารรับรองในคราวประชุม หัวหน้างานรายงานการประชุม
ครั้งที่ ๒/๒๕๑๔ (วิสามัญ)

ไพโรจน์ อัมพรประภา
หัวหน้ากองการประชุม
ท.อ. สงวน คำวงษา
เลขาธิการรัฐสภา

ประสิทธิ์ กาญจนะวัฒน์
ประธานสภามหาชน